

കലാകൗമുദി

385

എല്ലാ ഞായറാഴ്ചയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്

ജനുവരി 23, 1983

വില: 1 രൂപ 50 പൈസ

എഡിറ്റർ: എം. എസ്. മണി

സഹപത്രാധിപന്മാർ:

എസ്. ജയചന്ദ്രൻനായർ

എൻ. ആർ. എസ്. ബാബു

ഇലസ്ട്രേഷൻസ്: നമ്പൂതിരി

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസിന്റെ സ്പെഷ്യൽ റിപ്പോർട്ടുകൾ

തെക്കൻ കാറ്ററിൽ തകർന്ന

ഇന്ദിരാ ദുർഗ്ഗങ്ങൾ

6

ആന്ധ്രയിലെയും കർണ്ണാടകത്തിലെയും തിരഞ്ഞെടുപ്പുവധി! ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കെതിരെയുള്ളതാണ്. ഇന്ദിരാ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ശക്തിദുർഗ്ഗങ്ങളിൽ സംഭവിച്ച ഭൂകമ്പമാണ് കെ. എൻ. എസ്. ലേഖകൻ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

ചന്ദ്രശേഖറിന്റെ

ഭാരത പര്യടനം

14

ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിൽ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ശ്രമമായി ചന്ദ്രശേഖർ ആരംഭിച്ച ഭാരത പര്യടനത്തെക്കുറിച്ച്.

ധർമ്മസങ്കടങ്ങളുടെ കവിത

13

ഓടക്കുഴൽ സമ്മാനം നേടിയ സുഗതകുമാരിയുടെ ആർദ്രലോലമായ കവിമനസ്സിനെപ്പറ്റി.

തൊഴിൽ നാടകങ്ങളുടെ

ദുരവസ്ഥ

28

സംസ്ഥാന ഗവണ്മെന്റ് നടത്തിയ നാടക മത്സരം പ്രൊഫഷണൽ നാടകങ്ങളുടെ ദുരവസ്ഥയിലേക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

കവിത

ഘണ്ടാകർണ്ണൻ

ശ്രീ. പാലാ 82

ലേഖനം

ജാഗ്രത! രാമരാജ്യമാക്കിക്കളയും

ശ്രീ. കണിയാപുരം രാമചന്ദ്രൻ 12

ഒരു സാമ്രാജ്യം ഒരു സ്വകാര്യം

ശ്രീ. ആർ. നരേന്ദ്രപ്രസാദ് 15

ഉല്പത്തി

ശ്രീ. എൻ. ഇ. ബാലറാം 21

നിലമ്പൂർ കാടുകളിൽ

ശ്രീ. എം. രാമൻനമ്പൂതിരി 23

തന്ത്രകല

സർവശ്രീ. ഉത്തമൻ, ബഷീർ 29

യാത്രാവിവരണം

മെഡിറ്ററേനിയൻ വേനൽ

ശ്രീ. രവിന്ദ്രൻ 18

കഥ

മറുപടി പറയാത്ത അയാൾ

ശ്രീ. ടി. കെ കൊച്ചുനാരായണൻ 34

ഹലേലുയ

ശ്രീ. ജോൺ സാമുവൽ 37

ഉന്നംതെറിയ വെടി

ശ്രീ. എം. എൻ. ഗോവിന്ദൻനായർ 36

നോവൽ

കിളിവനം വിളിച്ചപ്പോൾ ശ്രീ. എം. മുക്കുൻ 40

ആരംഭിക്കാത്ത കഥ

ശ്രീ. വി. പി. രാമചന്ദ്രൻനായർ 42

സിനിമ

ഇത്തിരി ചിരിയും ഒത്തിരി വളിച്ചും

കോഴിക്കോടൻ 46

പലവക

കത്തുകൾ

4

ശരപ്പക്ഷിയുടെ സംഗീതം

ശ്രീ. കാവുമ്പായി ജനാർദ്ദനൻ 45

നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ ഒരു ഡോക്ടർ

ഡോ: ജി. വേലായുധൻ എം. ഡി. 50

മുഖചിത്രം

ഡിസൈൻ: ശ്രീ. എസ്. രാജേന്ദ്രൻ

സംസ്കൃതഭാഷയോടു കൂടിയ പരീക്ഷകളെ അതിരുകവിഞ്ഞ വിഭാഗമാണ് കത്തിലെ കേന്ദ്രബിന്ദു. എന്നാൽ, അതിന്റെ യഥാർത്ഥ കാരണം പരോക്ഷമായി മാത്രമാണ് പ്രകടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. സംസ്കൃതം ഉച്ചരിക്കാൻ പ്രയാസമുള്ള ഭാഷയായതുകൊണ്ടാണത്രെ അതു പത്തടിഞ്ഞ 'എ' സുറിയാനിയും ലത്തീനും തുടങ്ങിയവയെത്തുകയാണെന്നും. മലയാളികൾ സംസ്കൃതത്തെ നിന്ദാപൂർവ്വം

അധികമായി നാവികസേനയെ അധികം വരുത്താൻ നാഷണൽ പീപ്പിൾ ഉപകരണങ്ങൾ ഘടിപ്പിച്ചുള്ള ഹരിശീലനം വശംയാണ് അവർ നൽകുന്നത്.

മുട്ടത്തുവർക്കിയുടെ എതിർപ്പ് പിന്നെ ഏതംശത്തോടാണ് സംസ്കൃതം വിദേശോപയോഗത്തുകൊണ്ടു ('വിദേശോപ്പ' എന്നാൽ വിദേശത്തെ അല്ലെങ്കിൽ ഓഷ്വയെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു!) ദേശാസ്സഹത്താൽ പ്രചോദിതമായ മനോഭാവമാണെന്നുവെന്നു കരുതുക.

കുന്നിത്തള്ളയുമാണ്. എല്ലാം പറയാൻ ഒട്ടും പ്രയാസമില്ലാത്ത വാക്കുകൾ. പിന്നെ ഉദ്ധരണിയിൽ രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ പേരുകളിൽ 'ദ്രാവിഡ'മുള്ളതും, അവരുടെ നേതാക്കളാരിൽ 'രാമചന്ദ്രൻ' 'കരുണാനിധി'യുമുള്ളതും നമുക്കു മാനിതമാകണം. 'തീരാവിടവും' 'ഇരമചന്തിരും', 'കരുണൈനിതി'യുമാക്കിയേ മലയാളത്തിൽ പ്രയോഗിക്കാവൂ.

പക്ഷേ, ഒരു സംശയം. ഈ

ചാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ
 യുക്തം. ഹിന്ദു മത സംബ
 ധിയിൽ പുന്നുകൾക്കൊന്നും
 വായിക്കയില്ലെന്ന നിർബന്ധ
 മൂലമേകിൽ, മലയാളത്തിൽ
 പിന്നെ വായിക്കാൻ ഏറെ
 യൊന്നും കണ്ടില്ല. എത്ര
 വെച്ചാ, മലയാളം ഇന്ത്യയി
 ലെ ഒരു ഭാഷയായി പ്രോത്സ
 ഹിച്ചു. പക്ഷേ, ഹിന്ദു ഗ്രന്ഥ
 ങ്ങൾ വായിച്ചതുകൊണ്ട് മാത്രം
 ആരും ഹിന്ദു മതക്കാർ വരില്ല.
 'പാരഡൈസ് ലോസ്സി'ലെ
 കവിതയും 'നൂ ടെസ്റ്റമെന്റി

അതിന്റെ പൂർണ്ണ
തപം നമ്മുടെ ഇന്ന
കൂടത്തിനാണ്.
സംഭവത്തിന്റെ
അതിൽ നടക്കുന്ന
പ്രകടനങ്ങൾ നേ
ലീസിലെ നിര
തില്ലെന്നും, പൊ
ത്തുന്നിന്നും മ
എല്ലാം സ്വയം
കണ്ടെന്നും" തര
സഭ തീരുമാ
ങ്കിൽ, മുൻകൂട്ടിയ
മാനം. ഏതോ

ഉത്തരവാദിത്ത ഭരണ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പ്രസിഡൻ്റ് പൊതുജനങ്ങളെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഗാന്ധിജിയുടെ സ്മരണയ്ക്കായി മലയാളത്തിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ആരും പങ്കെടുക്കാം)

വേ. നടന്ന
 ലക്ഷിക്കാ
 നാപത്രം,
 ശ്ലേഷം.
 ന്റെ
 തുപ്പണി
 ചിരി പരി
 ഒന്നാശ
 റിയയെപ്പ

തയ്യാറാക്കേ
 ഉന്നം. ആയ
 നെ നാട്ടിൽ
 ലിപിരീക്ഷണ
 കലകളെല്ല
 വരങ്ങൾ—
 പ്രത്യേക
 വധികൾ,
 പ്രവർത്തിച്ച
 കാരന്മാരുടെ
 നിലകൾ,
 ഏതേതു
 തവസര

വിചിന്ത
പിടയുന്നതു
ഞങ്ങൾക്കു
പരിന്താണ്.
നിൻ നരകത്ത
ള താങ്കളുടെ
സംഹാരതാ
സാക്ഷിപത്ര
ലാകുമുദിയു.
താണ്.
സു. നാസർ,
കോളേജ്,
കൊല്ലി.

കുറുപ്പുകൾ

പാരമ്പര്യകലാ സൂചിക

ങ്ങൾ' എന്ന പദപ്രയോഗം വായിച്ചപ്പോൾ യൂഗോവിന്റെ 'പാവങ്ങളെ' ഓർമ്മിച്ചുപോയി. രേണി നീലമ്മിത്താരയ്ക്കു വെമ്പലിൽ കത്തുകയെറിഞ്ഞുപോയത് പാലയെന്ന വ്യാപാരനഗരത്തിലെ കോടികൾ മാത്രമല്ല, ഏതാനുമുള്ള ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും ജീവിതങ്ങൾ കൂടിയായിരുന്നവെന്നു പറയാം. സമുദായമെത്രെയുടെ മകൾമാരാണെന്നു തീരുവെന്നുപറഞ്ഞു ഇങ്ങനെ ഒരു സംഭവം നടന്നതിൽ ആരാണ് ലജ്ജിക്കാത്തത്.

ബി. പ്രതാപപത്രം, പാൽക്കുളങ്ങൾ.

വി. കെ. എന്റെ ചരി

ഭൂമി മലയാളം. തൃപ്പൂണിത്തുറ. നിറഞ്ഞ ചിരി പരിചയപ്പെടുത്തിയത് ഒന്നാമതായി. (ആരും പരിചയപ്പെട്ട

പാരമ്പര്യകലാ സൂചിക

കേരളത്തിലെ പാരമ്പര്യകലകളുടെ വിസ്തരിച്ചുള്ള ഒരു സൂചിക (Directory) തയ്യാറാക്കാൻ യു. ജി. സി. യുടെ സഹായത്തോടെ സെൻ്റർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. സമ്പന്നമായ നമ്മുടെ രംഗകലാപാരമ്പര്യം പഠിക്കുവാനും അതിൻ്റെ ജീവത്തായ മാതൃകകൾ കാണുവാനും ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക് സഹായകമായിത്തീരുന്ന ഒരു ഫോൺസ്ക്രീനും തയ്യാറാക്കുക എന്നതാണ് ഉന്നം. ആയതിനാൽ, നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഇന്നും പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്നതായ പാരമ്പര്യകലകളെല്ലാറ്റി അറിവുള്ള വിവരങ്ങൾ അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകൾ, പ്രയോഗവിധികൾ, കലാലൈപ്യം, പ്രവർത്തിച്ചു പോരുന്ന കലാകാരന്മാരുടെ ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പുകൾ, ഓരോ രൂപവും ഏതെങ്ങിനെയായിട്ട്, ഏതെന്തെല്ലാം

പൊങ്ങിയ ആർത്തനാദങ്ങൾ കിടയിൽ കരുണപെയ്ത മിഴിയായി മാറിയ കടമ നിട്ട, താക്കളെ എന്റെ ഗ്രാത്തിലെ കൂലിവേലക്കാരനായ നാരായണപിള്ള തിരിച്ചറയുന്നു. ബീഡി തെറ്റപ്പകായ അബുക്കാ ലോട്ടായെ വീളിക്കുന്നു. മത്സ്യത്തൊഴിലാളിയായ ഗബ്രിയേൽ മുളപ്പാട്ടുകിളുടെ മകക്കുമാർക്കുന്നു. അഭ്യന്തരവിദ്യാർത്ഥി 'ഭാഗ്യവാന്മാർ' മുളവേലകൾക്കു് വീർപ്പമുട്ടിനിന്നു് പ്രയശ്ചിനിയെ കണ്ടു. പാവമാനവഹൃദയം പരിസരസംക്ഷണത്തിൽ ആമഗ്നമെന്നെറിഞ്ഞും ഏഴുത്തുകൾന്റെ പ്രതിബദ്ധത നിരസിച്ചുപിളർന്നുവീടുകൾക്കു വിചിത്രനാകുമെന്നത്താൽ പടിയുണർക്കുണ്ടു മനഃമടുത്ത തെങ്ങുകൾക്കു് അങ്ങു് ആശാസരണത്താണു് മഹാദൂരതത്തിന്റെ നാക്കുറയ്ക്കി നിന്നുള്ള താക്കളെ ആശംസകളും, സഹാനുഭൂതിയെപ്പറഞ്ഞതിന്റെ സാക്ഷിപത്രമായിമാറിയ കലാകൗമുദിയു് എന്നും തെങ്ങുകളുടേതു്".

എസ്. നാസർ
എസ്. എൻ. കോളേജ്
കൊല്ലം

ഈയിടെ മൂന്നു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നടന്ന നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പാണ് ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്നത്. കോൺഗ്രസ്സിന് തെന്നിന്ത്യയിലുണ്ടായിരുന്ന അവസാനവഴിയമ്പലങ്ങളും തകർന്നുപോയത് യാദൃച്ഛികതയൊന്നുമല്ല.

തെക്കൻ കോട്ടയിൽ തകർന്ന ഇന്ദിരാ ദുർഗ്ഗങ്ങൾ

തിരമാനങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിലും ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കു ഒരു പ്രത്യേകതയുണ്ടായിരുന്നു. നിസ്സുലമെന്നതന്നെ പറയാവുന്ന ആ പ്രത്യേകതയ്ക്കു ചുറ്റമാണ് അവരുടെ രാഷ്ട്രീയ വ്യക്തിത്വം പ്രധാനമായും കരുവാന്തു്. ആരും നിനച്ചിരിക്കാത്തവണ്ണമുള്ള തീരുമാനങ്ങളിലൂടെ, എതിരണികളെ നിസ്സേജമാക്കും വിധമുള്ള ടൈമിങ്ങ് നൽകി അവ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിലൂടെ ഇന്ദിരാഗാന്ധി പല പല നേട്ടങ്ങളും വാരിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അവസാന നിമിഷവരെയും ഉറ്റ സഹചരരെയും ഉപേക്ഷിക്കാതെയും പോലും ഇരുട്ടത്താക്കിക്കൊണ്ട് ഇന്ദിരാഗാന്ധി ഇടിമിന്നൽപോലെ അവിചാരിതമായി, അതിനിശിതമായി തീരുമാനങ്ങളെടുത്തു നടപ്പാക്കിപ്പോന്നു. ഇത് ഭേദഗതികളില്ലാത്ത പ്രഭാവം. 1975-ലെ എമർജൻസി പ്രഖ്യാപനമായാലും ഈയിടെ ജനാനി സെയിൽ സി.ഗിനെ രാഷ്ട്രപതി സ്ഥാനാർത്ഥിയായി നിയമിച്ചതായാലും, അവസാന നിമിഷം വരെയും പൊതിഞ്ഞുവെച്ച് ഒരു ന്യൂക്ലിയർ സഫോട്ടനുമെന്നവണ്ണം അവ നടപ്പാക്കാൻ ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അസാമാന്യമായ ചങ്കുറം വെളിവാക്കിയ സംഗതികളായിരുന്നു ഇതൊക്കെ. പക്ഷേ ഒരു "നല്ല" കാലത്തിന്റെ സിദ്ധികളായി ഓർമ്മിക്കാൻ മാത്രമായി ഈ ചങ്കുറത്തിന്റെ ഉദ്ദിഷ്ടഫലമായ കശേഷി അവസാനിച്ചുപോയോ എന്നു സന്ദേഹിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. "ഇന്ത്യയെ നയിക്കാൻ ഇന്ദിരാ മാത്രമേയുള്ളൂ" എന്നു ഈയിടെ കേരളത്തിലെ മുൻ

എ-കോൺഗ്രസ്സുകാർ കണ്ടെത്തിയതോടെയാണ് ഈ 'സിദ്ധി'യുടെ ഇന്ദിരയ്ക്കു യിരിക്കുന്നത്! ഈയിടെയായി അവരുടെ തീരുമാനമെടുക്കലുകളും പ്രഖ്യാപനങ്ങളും നടപടികളുമൊക്കെ ഒന്നിനൊന്നു പരാജയമാണ് പലിച്ചുകൂടിയിട്ടുള്ളത്. ആസ്രയിലും കർണ്ണാടകത്തിലും ത്രിപുരയിലും തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടത്താനുള്ള തീരുമാനവും അതിന്റെ ടൈമിങ്ങ് തന്നെ ഏറ്റവും വേദനാകരമായ ഉദാഹരണം. മാർച്ചിലാണ് തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടത്തേണ്ടിയിരുന്നത്. പക്ഷേ, ജനുവരി 5-നു നടത്താൻ നിശ്ചയിച്ചു. നടത്തി. മൂന്നു സംസ്ഥാനങ്ങളിലും കോൺഗ്രസ്-ഐയുടെ വിജയമോഹങ്ങൾ യെന്നിയമായി തറപറ്റി. 1977-ലുണ്ടായതിനേക്കാൾ സങ്കടകരമാണ് ആ പാർട്ടിക്ക് ഇപ്പോഴുണ്ടായ അനുഭവം. 1977-ൽ എല്ലാ അധികാരവും ഒറ്റയടിക്കു പോയെന്നുവെളുത്തു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, അധികാരത്തിലിരിക്കെ അന്നെ ആ പാർട്ടി നേരിട്ട എന്തെങ്കിലും വിധിച്ചുകൊണ്ടു ജനങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്-ഐയെ അതികഠിനമായി പ്രഹരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു സമയം നിശ്ചയിച്ചതുതന്നെ ഒരു പാപ്പരത്തത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായി

രുന്നു. ആത്മവിശ്വാസമില്ലായ്മയുടെ യോജിതയുടെയോ ലാജ്ജരകരം സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടികൾക്കു മനസ്സിലാകുവീധം നൽകിക്കൊണ്ടായിരുന്നു. ജനങ്ങളിൽ നല്ല വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ എന്തു സമയത്തും അവരോടു ചെന്ന് വോട്ടു ചോദിക്കാമായിരുന്നല്ലോ. ഇപ്പോൾ എന്താണു ചെയ്തത്? ഏഷ്യാഡ് എന്ന അദ്ഭുതകരമായ വീരസാഹസികകൃത്യം കഴിഞ്ഞപാടേ, അതിന്റെ വെള്ളിവെളിച്ചം ഇന്ത്യൻ ആകാശത്തു നിന്നു പൊലിഞ്ഞു മാറുമ്പ്, അതിന്റെ മാസ്മരികതയിൽ ജനങ്ങളെ മയക്കി വോട്ടു നേടാമെന്നു കണക്കാക്കി. മാർച്ചിൽ നടക്കേണ്ട തിരഞ്ഞെടുപ്പു ജനുവരി ആദ്യവാരം നടത്തിയത് അങ്ങനെയാണല്ലോ. ഗൈത്യം അതിന്റെ സമസ്ത കൂരതകളോടുകൂടി അസ്ഥികൾ തുളച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജനുവരിയെക്കാൾ ഫെബ്രുവരി ഒടുവിലോ മാർച്ച് ആദ്യമോ തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടത്തുകയായിരുന്നു കാര്യം. പക്ഷേ, അപ്പോഴേക്കും ഏഷ്യാഡ് കമ്പക്കെട്ടിന്റെ വെള്ളിപ്പകു മാഞ്ഞുപോകില്ലേ. അതൊന്നും. രണ്ടാമത് ആസ്രയിൽ ആ തെലങ്കു ഭേദക്കാർ കൂടുതൽ വളരുംമുമ്പ് സംഗതികൾ ഒരു കരയിലെത്തിച്ചുകൊണ്ടു വന്നുവോ. മൂന്നാമത്, ജനങ്ങളുടെ പൊതുവായ ജീവിതവൈഷമ്യങ്ങൾ നാലുതോറും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതിനാൽ,

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്

ഇനി ഒരു നാഴികപോലും വൈകുന്നത് അപകടകരമാവുമെന്ന പേടി. ഇതെല്ലാം ചേർന്നായിരുന്നു ജനുവരി അഞ്ചിനു ജനവിധി നേടാമെന്ന ഉപഭേദഗതിയോടുകൂടി തിരഞ്ഞെടുപ്പിലേക്കു തെളിച്ചത്.

ജയം തീർച്ചയാണെന്ന് കോൺഗ്രസ്-ഐ. കരുതി. അഥവാ ധരിച്ചുവശായി. ഇത്രയും സൗകര്യങ്ങൾ എതിരാളികൾക്കുണ്ടോ? നേതാവ് ആർജിച്ചിരിക്കുന്ന രാജ്യാന്തര യശോധാവളം. പ്രചരണരംഗത്ത് ഏഷ്യാഡ് നൽകിയ ഫിക്ടീവ് ഡെപോസിറ്റ്. നൽകുന്ന പ്രത്യേക പ്രീവില്യേജുകൾ. പത്രം, റേഡിയോ. ടെലിവിഷൻ. പൊലീസ്. പട്ടാളം. എല്ലാം ആധുനിക അമേരിക്കൻ ബിസിനസ് മട്ടിൽ മൈക്രോ ചിപ്പിലുടനെയ്തും പ്രോഗ്രാം ചെയ്തു നടപ്പാക്കാൻ കഴിവാറാകുമ്പോൾ കട്ടന്മാർ. ജയം തീർച്ചയല്ലാതെ പിന്നെന്ത്! തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രഖ്യാപനം വന്നതിന്റെ തൊട്ടടുത്ത ആഴ്ച തന്നെ ബോംബെയിലെ ഒരു പ്രഖ്യാത വാരികയുടെ എഡിറ്റർ കർണ്ണാടകത്തി

ലും ആസ്രയിലും രേണകക്ഷിക്ക് ജയം നിസ്സംശയമെന്ന പ്രവചനവും നടത്തി. മറ്റുപത്രങ്ങൾ പലതും ആവഴിയേ മോഴകളായി. അങ്ങനെ ക്ഷേത്രഗണിതവശാലും അകുലഗണിതവശാലും ബീജഗണിതവശാലും ജ്യോതിഷവശാലും എല്ലാം ഭദ്രമെന്നുണ്ടാണു തിരഞ്ഞെടുപ്പുവെച്ചത്. പ്രചരണരംഗത്ത് ജനങ്ങളുടെ എതിരാണ് കണ്ടപ്പോഴും കോൺഗ്രസ്-ഐയ്ക്ക് ആപൽഭീതിയോ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള ആശങ്കയോ തോന്നിയിരുന്നില്ലെന്നാണു കാരണമു്. 1980-ൽ മൊറാർജിഭേദമായി പങ്കെടുത്ത പ്രചരണയോഗങ്ങളിൽ ആസ്രക്കാർ ലക്ഷക്കണക്കിനു കൂടി. ഫലം വന്നപ്പോൾ ആകെ ഒരു സിററി. മറ്റൊരാൾ കോൺഗ്രസ്-ഐ വാരി. അതുപോലെ എൻ.ടി. രാമറാവുവും ആരക്കൂട്ടങ്ങളെ ആകർഷിച്ചെങ്കിലും ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ വോട്ടാകർഷണശേഷി ഇത്തവണയും മറ്റൊന്നിനെയും വെല്ലുമെന്നതന്നെ കോൺഗ്രസ്-ഐ ഭ്രമിച്ചു. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ ആസ്രയിലും കർണ്ണാടകത്തിലും വോട്ടെണ്ണൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കേ ആസാ

മിലും മേഘാലയത്തിലും തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രഖ്യാപിച്ചത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെയാണല്ലോ ഡെൽഹി മഹാനഗരസഭയിലേക്കുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പും പ്രഖ്യാപിച്ചത്. എത്രയോ കാലമായി ഇവിടൊക്കെ തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടത്താതിരിക്കുകയായിരുന്നു!

എന്നിട്ടെന്തുണ്ടായി? കോൺഗ്രസ്-ഐയുടെ കമ്പ്യൂട്ടർക്കുതോരെ കാരണമേയില്ല. അസ്രപ്രദേശിൽ തെലങ്കു ഭേദം അസ്സലായി ഭരണം നടത്തുന്നു. കർണ്ണാടകത്തിൽ ജനതാപാർട്ടി ഭരണം നടത്തുന്നു. ത്രിപുരയിൽ ഇടതുനേതാവിനു വിജയം ഭവിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭരണമല്ലാതെ മറ്റൊരു ഭരണം കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത സംസ്ഥാനങ്ങളായിരുന്നു കർണ്ണാടകവും ആസ്രയും. പാവം കോൺഗ്രസ്-ഐ. നൂറാണ്ടോലോഷ്കാൻ നിൽക്കുന്ന ആ രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിക്ക് തെക്കേ ഇന്ത്യയിൽ അവശേഷിച്ചിരുന്ന അവസാന ദുർഗ്ഗങ്ങളാണ് ആൻപിള്ളേരുടെ കൈയിലമർന്നിരിക്കുന്നത്.

(ജനുവരി 4-ാം തീയതി രാത്രി ടെലിവിഷൻ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നവർക്ക് ഏഷ്യാ

എൻ.ടി. രാമറാവുവിന്റെ പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ എത്തിയ ജനസഹസ്രങ്ങൾ

ഡിന്റെ സമാപനച്ചടങ്ങു മണിക്കൂറുകളോളം കാണാനുള്ള ദുർഗ്ഗതിയുണ്ടായി. പലരും നെററിച്ചിട്ടു. എന്തിനപ്പോൾ ഈ പഴങ്കഥ? വിഡ്ഢിപ്പോടോ. ഏഷ്യാ ഡിപ്ലോമയിരുന്നെങ്കിൽ ഈ ജനവരിത്തരപ്പിൽ ഇലക്ഷനുകളാകുമായിരുന്നോ?)

ആകാശവാണിയിൽ ത്രിപുര ഫലം പറഞ്ഞത് രസകരമായ രീതിയിലാണ്. കഴിഞ്ഞ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഈ സംസ്ഥാനത്ത് ഒരു സീററും കിട്ടാതിരുന്ന കോൺഗ്രസ്-ഐ. ഇപ്പോൾ ഒരു ഡസനിലേറെ സീററു നേടിയ കാര്യമായിരുന്നു വാർത്ത വായിക്കുന്നവർ തല വാടകം പറയാൻ തിരഞ്ഞെടുത്തത്. നല്ല നേട്ടംതന്നെ. പ്രദേശികവാദത്തിന്റെ സങ്കുചിത കരാളത്തോടു ഒന്നാകുക കൊടുക്കേണ്ട ഒരു കക്ഷിയെ കൂട്ടിപ്പിടിച്ചാണ് ത്രിപുരയിൽ കോൺഗ്രസ്-ഐ. ഉടമസ്ഥനായി എത്തിയത്. ത്രിപുര ഉപജാതി യുവസമിതി എന്ന ആ കക്ഷി, ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് ത്രിപുരയെ മോചിപ്പിക്കാൻ ബലകക്ഷനായ ഒന്നാണ്. ഒരു ജപ്പാൻ അധിപത്യമായി കോൺഗ്രസ്-ഐ. കൂട്ടുണ്ടാക്കി. നമ്മുടെ ഈ ചാലത്തോടും ഇതേവരെ ഇങ്ങനെയൊരു യുവസമിതിയെ നേരെ ആരും കേട്ടിട്ടില്ല. (ബംഗാളിൽ 'ജുബാസമിതി' എന്ന പത്രങ്ങളിൽക്കൂടെ ഇവിടത്തെ ചില രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ പോലും ഏതാ ജുബാധാരികളുടെ സംഘടനയാവാമെന്നു കരുതിപ്പോയി. നല്ല കൂട്ട്. ഖദർ ധാരികൾക്കും കൂട്ട് ജുബാധാരികൾ.) നാണക്കേടുകൾ പോട്ട. സീററും നേടിയോ, നാണക്കേടല്ലാം അതു തീർത്തുകൊള്ളൂ. എന്നു കരുതിയ കോൺഗ്രസ്-ഐ-യെപ്പറ്റി എത്ര പറയാൻ. ഏതായാലും മുന്നിൽ രണ്ടോളം സീററും നിലനിറുത്താൻ ഇടമുണ്ടെന്നിടം ത്രിപുരയിൽ കഴിഞ്ഞു.

ആസ്രയിൽ മുന്നിൽ രണ്ടിലേറെ സീററാണ് എൻ. ടി. രാമറാവുവിന്റെ തെലുങ്കുഭരണം വാരിയെടുത്തത്. നിമിഷ നേരംകൊണ്ട് ഉരുണ്ടുകൂടുന്ന കൊടുങ്കാറ്റുകൾ ആസ്രാതിരഞ്ഞ കശക്കിയെറിയാന ആ മട്ടുണ്ടല്ലോ-അതേ രീതിയിൽ തന്നെ തെലുങ്കുകൾ കോൺഗ്രസ്-ഐ യെ കശക്കിയെറിഞ്ഞു. എപ്പോഴും മെൻ്റർ എക്സ്-പേഞ്ചിലൂടെ തല്ലാലത്തേക്കും ജോലിപ്പിടികളിൽ ആളെ നിയമിക്കും പോലെ ഡെൽഹിയിൽനിന്ന് മുഖ്യമന്ത്രിമാരെ നിയമിക്കുന്ന കോൺഗ്രസ്-ഐ സംസ്കാരത്തിന് ആസ്രാ മക്കൾ നൽകിയ ചട്ടങ്ങൾ, കേരളത്തിലെ കോൺഗ്രസ് സംസ്കാരത്തിന് സമൂഹ ഗാനക്കാർ വിഷണ്ണരായി നോക്കിനിന്നു. ആസ്രക്കാർ വൈകാരിക പ്രശ്നം കോൺഗ്രസ്-ഐ കണ്ടില്ല. ഇന്ദിരാ ഗാന്ധി മനസ്സിലാക്കിയില്ല. ഡെൽഹി പാട്ടുപാടാൻ ആസ്രയിലെ പാവം മുഖ്യമന്ത്രിമാരെ വിമാനത്താവളങ്ങളിലും പ്രസംഗ വേദികളിലുമൊക്കെ വെച്ചു ആട്ടുകയും തുപ്പുകയും ചെയ്തു ആസ്രക്കാർ മനസ്സിലെ നോമ്പിപ്പിച്ചു. മൂപ്പതിലേറെ വർഷം കോൺഗ്രസ്സിന് അടിമകളെപ്പോലെ പോട്ടുപോട്ടുകൊണ്ടിരുന്നിട്ടും ആസ്രയിലെ പാവങ്ങളെ മാനിക്കാൻ ഡെൽഹിക്കു കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്ന്

അവർ ദുഃഖത്തോടെ ഓർത്തു. ആന്താഭിമാനമുള്ള ഒരു ജനതയ്ക്ക് ഇന്ത്യൻ ഭരണീയത്വത്തിലുള്ള ആവേശം സ്വന്തം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അന്ത്യം പിറകുകൊണ്ടുള്ള ഒന്നാക്കിമാറാൻ ഇനിയും മനസ്സുവന്നില്ല. തന്നെ മാനിക്കാത്തവനെ മാനിച്ചുകൊള്ളണമെന്നുവന്നാൽ ആന്താഭിമാനമുള്ളവരെ അതിനു കിട്ടില്ലെന്ന് ആസ്ര ഇപ്പോൾ തെളിയിച്ചു. ആസ്രാ മണ്ണിന്റെ അഭിമാനത്തിനും അന്ത്യത്തിനും പ്രതീകമായി ഉയരാൻ രാമറാവുവിനു കഴിഞ്ഞതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിജയം. തിരസ്സിലായിരുന്ന ജനങ്ങളെ മയക്കിയിരുന്ന രാമറാവു, പ്രസംഗ വേദികളിൽനിന്നു ചുറ്റുമായിത്തന്നെ തെലുങ്കുഭിമാനത്തിന്റെ ചക്രായുധം കോൺഗ്രസ്-ഐയുടെ കഴുത്തുനിന്നു വീഴ്ത്തി. കർണ്ണാടകത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രചരണപരിപാടി വെട്ടിച്ചുരുക്കിക്കൊണ്ടു പ്രധാനമന്ത്രി ആസ്രയിലേക്ക് പാഞ്ഞെത്തിയപ്പോൾ എല്ലാം വൈകിപ്പോയിരുന്നു. പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ തന്നെ, ജനലക്ഷങ്ങൾ പങ്കെടുത്ത പല യോഗങ്ങളിലും കടുത്ത പ്രതിഷേധം നേരിടേണ്ടിവന്നു. എൻ. ടി. രാമറാവുവിന്റെ വെറും സിനിമാ ജാടയായതിനാൽ, അതിനെ തകർക്കാൻ നടികർ തലകും ശിവാജി ഗണേശനെ ഇറക്കിയെങ്കിലും ആ പാവം നടന് തന്റെ തമിഴ് ഭാഷയും അഴിയാൻ പോലും ജനങ്ങൾ അവസരവും അനുവാദവും നൽകിയില്ല. അമിതാഭ് ബച്ചനെ ഇറക്കാൻ ഒരു പരിപാടി ഉണ്ടായിരുന്നത്രേ. തെലുങ്കുനെ അവഹേളിച്ച ഡെൽഹി ഭരണാധികാരികൾ ഏതു കത്തി വേഷത്തെ വിട്ടാലും ശിവാജിക്കു പിന്നെത്ത ദുര്യോഗം തന്നെ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു. (ഇതു കണ്ടറിഞ്ഞാവണം ബുദ്ധിമാനായ അമിതാഭ് ബച്ചൻ തനിക്ക് രാഷ്ട്രീയമേ വേണ്ടൂ എന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൂട്ടേണ്ടു.) അപ്രാപ്തമായ സംസ്ഥാന ഭരണാധികാരികൾക്കെതിരെ, അവകാശികളായ കേന്ദ്ര ഭരണാധികാരികൾക്കെതിരെ, ക്ഷമയുടെ പാതാളപ്പലകയിൽനിന്നുകൊണ്ട് ആസ്രമക്കൾ ഒറ്റക്കെട്ടായി നൽകിയ ഈ പ്രഹരം നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയ പരിത്രം വലിയ അക്ഷരങ്ങളിൽത്തന്നെ കുറിച്ചുവെക്കും.

വെറുമൊരു സിനിമാക്കാർ മാത്രമായിരുന്ന രാമറാവു ആസ്രാഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും ജനിച്ചിട്ടു ആവേശം വഴി തെറിയ പ്രാദേശികവാദത്തിന്റേതാവാം. പക്ഷേ, അതിനു വഴിവച്ചത് ഭരണീയതയുടെ അവതാരമുരത്തികളായ കോൺഗ്രസ്സുകാർ തന്നെ. പൊതുവേ പറഞ്ഞാൽ രാഷ്ട്രീയക്കാർക്കെല്ലാം ഇതിൽ പങ്കുണ്ട്. 'രാമറാവുതരംഗം' ഒരു പ്രാദേശികവാദതരംഗമാണെങ്കിൽ, ആ പാവത്തിന്റെ വിത്തുവിതച്ചു വളർത്തിയത് നമ്മുടെ പ്രധാന രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളല്ലാതെ മറ്റാരും? ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കും കോൺഗ്രസ്സിനും നൽകിയ ഒരു നെഗറ്റീവ് പോട്ടാണ് രാമറാവുവിന്റെ നേട്ടമായി മാറിയിട്ടുള്ളത്.

തമിഴ്നാട്ടിൽ ഈയിടെ ഒരുപതിരഞ്ഞെടുപ്പു നടന്നപ്പോൾ എം. ജി. ആറിന്റെ കൈക്ക് ഭയനിയമായി തകർന്ന

കോൺഗ്രസ്-ഐ, അതിന്റെ പി.സി.സി. ചീഫിനെ ബലിയാടാക്കി. ആ പാവത്തിന് സ്ഥാനം പോയി. ജയിക്കുമെന്ന് ഹൈക്കമാൻഡിനെ വിശ്വസിച്ചിരുന്നതിനായിരുന്നു ഈ ശിക്ഷ. ആസ്രയിലെ ഇപ്പോഴത്തെ പരാജയത്തിന് ബലിയാടുകളിലൊന്നു തോന്നുന്നു. മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്ന വിജയഭാസ്കരന്റെ ശിക്ഷിക്കാൻ കോൺഗ്രസ്-ഐ ഹൈക്കമാൻഡിന് ധർമ്മികാധികാരമില്ല. പി.സി.സി. ചീഫ് വെങ്കടസ്വാമിയെ ശിക്ഷിക്കാനും കോൺഗ്രസ്-ഐ ഹൈക്കമാൻഡിന് അധികാരമില്ല. എന്തെന്നാൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനു മുമ്പാകെ. മുമ്പു മാത്രമാണ് എംപോയ്മെന്റ് എക്സ്-പേഞ്ചിൽ നിന്നുള്ള നിയമനമെന്നു വണ്ണം. വിജയഭാസ്കരന്റെ എന്ന എം. പി.യെ മുഖ്യമന്ത്രിയുണ്ടായും നൽകി ഹൈക്കമാൻഡിലേക്കയച്ചത്. ആസ്രയിൽ തകർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന കോൺഗ്രസ്-ഐ, വഴിയമ്പലങ്ങളിൽ പുതിയ മേച്ചിലോടുകൂട പാകാനോ തുണകൾ ബലപ്പിക്കാനോ പോലും വിജയഭാസ്കരന്റെ കൈ സമയം കിട്ടിയിരുന്നില്ല. ഇങ്ങനെയു സീററുകളും ഇത്തവണയും തങ്ങൾ പിടിക്കുമെന്ന് റെസ്സി പറഞ്ഞതൊക്കെ ശരി. തങ്ങൾ തോറ്റുപോകുമെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആരും തിരഞ്ഞെടുപ്പു യുദ്ധത്തിനിറങ്ങിയില്ലല്ലോ. പക്ഷേ, ആസ്രയിലാകെ പടർന്ന നിറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന അമച്ഛാലകൾ കാണാൻ ഈ മുഖ്യമന്ത്രിയെ കണ്ണിലാഞ്ഞുപോയി. പി.സി.സി. ചീഫിനെയാകട്ടെ, ഒരു പാവയെപ്പോലെയാണു ഹൈക്കമാൻഡ് കണ്ടത്. വെങ്കടസ്വാമി പി.സി.സി. മേധാവിത്വം മേറ്ററോട് അധികം കാലമൊന്നുമായില്ല. ഇലക്ഷൻ തീയതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഇദ്ദേഹവുമായി ആലോചിക്കാനുള്ള മര്യാദപോലും ഹൈക്കമാൻഡ് കാണിച്ചില്ല. പത്രങ്ങളിൽ വായിച്ചോ റേഡിയോയിൽ കേട്ടോ ആണ് വെങ്കടസ്വാമി പോലും തിരഞ്ഞെടുപ്പു കാര്യമായിത്തന്നെ. എങ്ങനെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റേ പരാജയത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം കെട്ടിവെക്കാനാകും? തിരഞ്ഞെടുപ്പു രംഗത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുഴുവൻ കേന്ദ്രനിയന്ത്രണത്തിലായിരുന്നു. സ്ഥാനം തിരിച്ചറിയും, പണപ്പിരിവും, പണമിറക്കും, പോസ്റ്റർപതിക്കും, യോഗം സംഘടിപ്പിക്കും, പ്രചരണവിമാനങ്ങൾ വിടൽ എന്നിവയെ തിരഞ്ഞെടുപ്പു രംഗത്തെ എല്ലാ തന്ത്രങ്ങളും ഡെൽഹിയിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നത്. ആസ്രയിലെ കോൺഗ്രസ് ഐക്കാർക്ക് ഇതിലൊന്നും ഒരു വോയി സു ഏതു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പരാജയത്തിന്റെ മുഴുവൻ ഉത്തരവാദിത്വവും കോൺഗ്രസ്-ഐ ഹൈക്കമാൻഡിനു തന്നെ. പ്രചരണരംഗത്ത് കോൺഗ്രസ്-ഐ ക്ഷേമത്തിനിറഞ്ഞുനിന്നതും പാർട്ടി പ്രസിഡൻറായ ഇന്ദിരാഗാന്ധി തന്നെയായിരുന്നുവല്ലോ. ഹെലികോപ്റ്ററുകളിലും

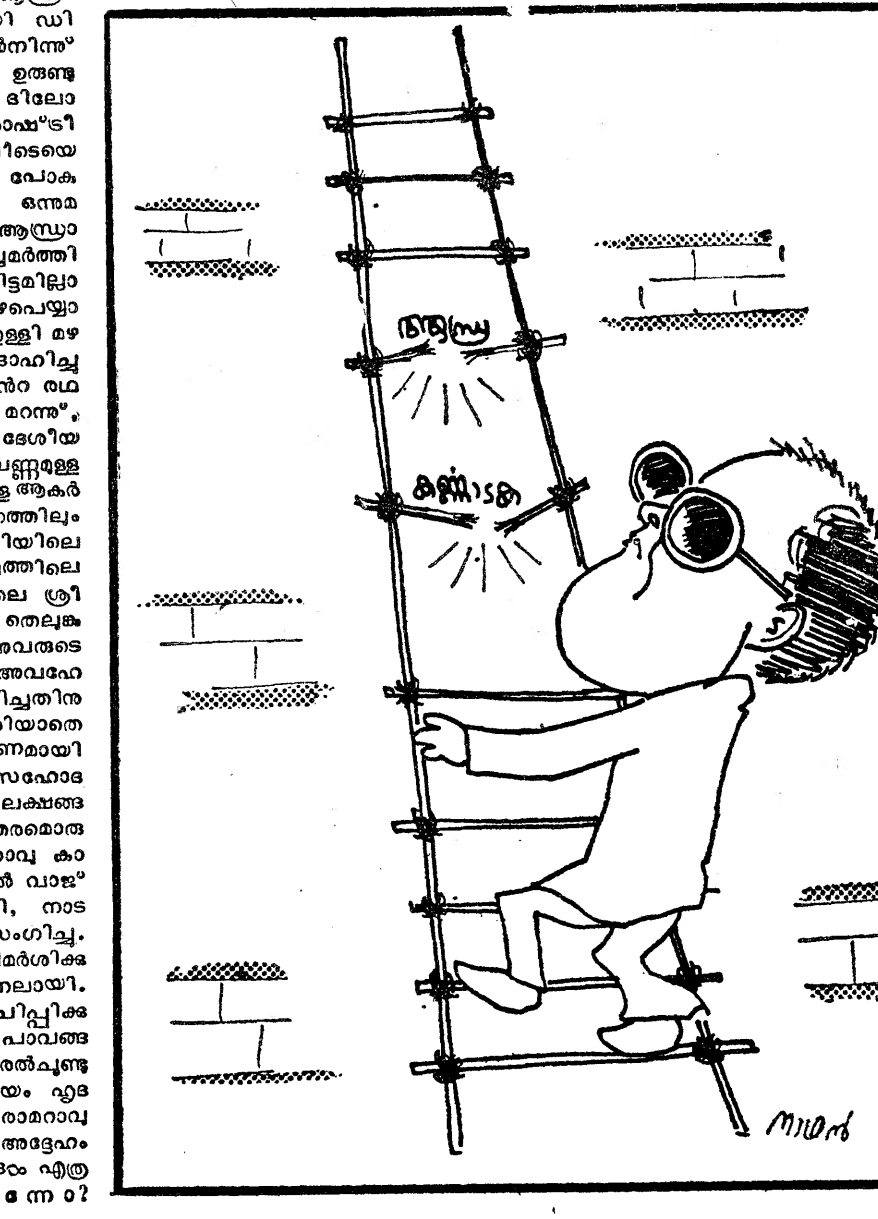
മറ്റും കോൺഗ്രസ്-ഐ സംഘങ്ങൾ ഗ്രാമാന്തരങ്ങളിൽ പ്രചരണത്തിനിറങ്ങിയപ്പോൾ, അവിടങ്ങളിലെ പൂജിമണ്ണ നിറഞ്ഞ റോഡുകളിലൂടെ ഒരു പഴയ ഷെഡർലേ വാനിൽ ജനലക്ഷങ്ങളെ ഇളക്കിമറിച്ചുകൊണ്ട് രാമറാവു എന്ന മനുഷ്യൻ കോൺഗ്രസ്-ഐ-ക്കെതിരെ കൊടുങ്കാറ്റായി വീശിയടിക്കുകയായിരുന്നു. കോൺഗ്രസ്-ഐയുടെ അധികാരദാഹത്തിന്റെ പ്രതീകമായി മാത്രമേ പ്രധാനമന്ത്രിയെ ആസ്രാഗ്രാമങ്ങൾ കണ്ടുള്ളൂ. അതേസമയം രാമറാവുവിനെ അവർ ഭാഹിക്കുന്ന മാറ്റത്തിന്റെ പ്രതീകമായും കണ്ടു. ആസ്രക്കാർക്ക് ഇത്തവണ ഒരൊറ്റ സ്ഥാനാർത്ഥിയെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ-രാമറാവു. എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും രാമറാവു. രാമറാവു ആസ്രയായി മാറുകയായിരുന്നു. ആസ്ര അഭിമാനത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കായി ജനങ്ങൾ കാണുകയായിരുന്നു. ആസ്ര അസംബ്ളിയിൽ ഒരു സീററിനും കഴിയുമെങ്കിൽ ആസ്ര ഭരണം പിടിച്ചെടുക്കുന്നതിനായി ഡി.സി.ബർ 16-ന് തീരുപ്തിയിൽനിന്ന് രാമറാവുവിന്റെ പ്രചരണരംഗം ഉരുണ്ടു തുടങ്ങുമ്പോൾ, ഹൈക്കമാൻഡിന്റെ ഡെൽഹിയിലോ ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷണാലയങ്ങളിലെ വീടുകളിലുമോ രാമറാവു ഉണർത്താൻ പോകുന്ന ജനവികാരത്തെപ്പറ്റി ആർക്കും ഒന്നുമറിവില്ലായിരുന്നു. എന്നുവെച്ചാൽ ആസ്രാ ജനങ്ങൾ ഇത്രയും കാലം കടിച്ചമർത്തി വെച്ചിരുന്ന അമർഷം അവർക്കു തീട്ടമില്ലായിരുന്നു. സംവത്സരങ്ങളായി മഴപെയ്യാതെ വരണ്ടുകിടക്കുന്ന മണ്ണ് ഒരുതുള്ളി മഴയ്ക്കു ഓഹിക്കുംപോലെ, മാറ്റം ഓഹിച്ചുകിടന്ന ജനങ്ങൾ രാമറാവുവിന്റെ രഥത്തിനു പിന്നാലെ മറ്റൊരാളും മറ്റൊരു കഴുകിച്ചുറ്റും. രാമറാവു ഒരു ഭരണീയ രാഷ്ട്രീയ നേതാവെന്നൊത്തവണ്ണമുള്ള പാടവത്തോടെ ആ ജനലക്ഷങ്ങളെ ആകർഷിച്ചെടുത്തു. ഓരോ പ്രസംഗത്തിലും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: തിരുപ്തിയിലെ ശ്രീ വെങ്കടേശ്വരനും ശ്രീരാമചന്ദ്രനും ശ്രീ ശൈലത്തിലെ ശ്രീ മല്ലികാർജ്ജുനനും അനുഗ്രഹിച്ച ഈ തെലുങ്കുനാടിനെ ഡെൽഹിക്കാരും അവരുടെ പിന്നിയാളുകളും പേർന്ന് അവഹേളിച്ചു, അപമാനിച്ചു നശിപ്പിച്ചു തിന്നാ പകരം വീട്ടുക. ക്ഷീണമറിയാതെ രാമറാവു സഞ്ചരിച്ചു. തീക്ഷ്ണമായി രാമറാവു പ്രസംഗിച്ചു. സ്വന്തം സഹോദരരോടൊന്നിച്ച് രാമറാവു ജനലക്ഷങ്ങളോടു ഇഴുകിനിന്നു. ഒന്നാമതൊരാൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്തതാണ് രാമറാവു കാണിച്ചു. ഭരണീയ നേതാക്കളിൽ വാജ്പേയിയെപ്പോലെ സരസമായി, നാടകീയമായി, അദ്ദേഹം പ്രസംഗിച്ചു. കോൺഗ്രസ്-ഐയെ വിമർശിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഇടിമിന്നലായി. ആസ്രയുടെ അഭിമാനത്തെ സൂചിപ്പിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം കവിയാടി. പാവങ്ങളുടെ അവസ്ഥയിലേക്ക് വീശിയടിച്ചു മ്പോൾ അദ്ദേഹം ഒരേ സമയം ഹൃദയാലുപും ക്രമരമായും. രാമറാവു വരുന്ന വഴിയരികുകളിൽ അദ്ദേഹം വരുന്നതും കാത്തു ജനങ്ങളുടെ എത്രയും കണിപ്പുകയും നിന്നു വെന്നോ?

ഒരു റിപ്പോർട്ടർ പറയുന്നത് എത്രയോ ഗ്രാമങ്ങൾ നാലു ദിവസത്തോളം ഒരേ നില്പിലും ഇരിപ്പിലും രാമറാവു വരുന്നതും കാത്തുകഴിഞ്ഞുവെന്നാണ്. രാമറാവുവിനെ കാണാനും കേൾക്കാനും കൂടിയതുപോലെ ആസ്രക്കാർ ഓർമ്മയിലേങ്ങും ഒരിടത്തും കൂടിയിട്ടില്ല. അവരുടെ വികാരങ്ങളെയും മോഹങ്ങളെയും ഭാഷയിൽ രാഷ്ട്രീയം സംസാരിക്കുന്ന നേതാവ്, അവരുടെ സ്വപ്നങ്ങളിലെ ദേവൻ.

ചിററു ജില്ലയിൽ രാമറാവുവിന്റെ പ്രചരണരംഗം എത്തിയപ്പോൾ രണ്ടുദിവസം വൈകിയിരുന്നു. ഒരിടത്ത് രംഗം-ആ ഷെഡർലേ വാൻ-നിറുത്താതെ പോകുമെന്നു കണ്ട ജനങ്ങൾ അതിനെ കല്ലെറിയുകപോലും ചെയ്തു. ചിലേടങ്ങളിൽ രംഗം നിറുത്തുമെന്നുവരുത്താൻ ജനങ്ങൾ റോഡിനു കരകേ ഡ്രെയിനേജ് വൈപ്പുകൾ പിടിച്ചിട്ടിരുന്നു. ചിലേ

ടങ്ങളിൽ കിലോമീറ്ററുകളോളം ആണം പെണ്ണുരുപ്പിന്റെ ജനക്കൂട്ടം ആ വാനിനു പിന്നാലെ ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഓട്ടത്തിനിടയിൽ പലരും കഴഞ്ഞുവീണു! രാമറാവു പകലുമെന്നില്ലാതെ ആസ്രാഗ്രാമങ്ങളിൽ രാമറാവു മികച്ച ആവേശം ഇങ്ങനെ അണുപൊട്ടിയൊഴുകി. ആ അതിശക്തപ്രവാഹത്തിൽപ്പെട്ട് കോൺഗ്രസ്-ഐയുടെ എല്ലാ പ്രതാപവും ലയിച്ചു പോയി!

രാമറാവുവിന് ആസ്രയിൽ മുന്നേതന്നെ അസാധാരണമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നുവല്ലോ. മുപ്പത്തഞ്ചുകൊല്ലമായി അദ്ദേഹം ആസ്രക്കാരുടെ ഹീറോ ആണ്. സിനിമയിൽ പുരാണ കഥകളിലേയും സാമൂഹ്യകഥകളിലേയുമൊക്കെ നായകൻ. ഇതിന്റെ പുറത്തിറങ്ങിയ 'ബോപ്പലിയിലെ പുലി' എന്ന ചിത്രത്തിൽ അഴിമതിക്കെതിരെ പോരാടുന്ന പരാക്രമവാലിയായാണ് രാമറാവു വേഷം

മിട്ടത്. 1500 തിയേറററുകളിൽക്കൂടി എന്നു ആസ്രകാർരാമാറാവുവിനെ കണ്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനുമുമ്പ് തെലുങ്കുദേശമുണ്ടാകും വരെയും രാമാറാവു ജനങ്ങളിൽനിന്ന് വളരെ അകന്നുകഴിയുകയായിരുന്നു. മദ്രാസിലേയും ഹൈദരാബാദിലേയും വീടുകളിലും സുറുഡിയോകളിലും മാത്രം ഇങ്ങിനെന്ന ജീവിതം ചിലപ്പോൾമാത്രം ചില പൊതുചടങ്ങുകളിൽ പങ്കെടുത്താലായി. ചിലപ്പോൾ മാത്രം ആരാധകർക്കു കാണാൻ നിന്നു കൊടുത്താലായി. എന്നും യുവാവായി, എപ്പോഴും വിശ്വധരിച്ച്, ചുണ്ടിൽ ചുവപ്പു പുശി, ശത്രുസംഹാരം ചെയ്യുന്ന ദൈവമായോ മനുഷ്യസിംഹമായോ വേഷംകെട്ടിനിന്ന രാമാറാവു പൊട്ടുന്നനേയാണ് ഇന്നു കാണുന്ന അറുപതുക്കാരനായി, സാക്ഷാൽ മനുഷ്യനായി ഒരു നരസിംഹാവതാരം പോലെ ആസ്ഥാമണ്ഡിൽ ഇറങ്ങിവന്നത്. രാഷ്ട്രീയക്കാരെ നിഗ്രഹിക്കാൻ വന്ന സിംഹം കൗശലപൂർവ്വം മെന്നത്തെടുത്ത പ്രവരണവീദ്യയിലൂടെ രാമാറാവു എല്ലാ രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളെയും വീഴ്ത്തി. തിരഞ്ഞെടുപ്പു സഖ്യങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ രാമാറാവു കൂട്ടാക്കിയില്ല—മെന്നകാഗാസിയുടെ പാർട്ടിയോടു മാത്രം സഖ്യമുണ്ടാക്കിയതൊഴിച്ചാൽ. മിസസ് ഗാന്ധിക്കെതിരെ ആഞ്ഞടിക്കാൻ മററാരുടേയും സഹായം വേണമെന്ന രാമാറാവുവിനേതാനിയില്ല.

പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ പ്രചരണരീതി
യോ? ഫെലിക്സോപ്റ്ററിൽവരും. ആ
ആകാശക്കാഴ്ച കാണാൻ പാവം ഗ്രാമീ
ണർ കൂട്ടം. ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കു കാണാൻ
ഇന്ത്യക്കാരും കൂട്ടത്തൽ ആളെ കൂട്ടം. പ്രാദേശികകക്ഷി എന്ന അപകടത്തെപ്പറ്റി
ഇന്ദിരാഗാന്ധി പ്രസംഗിക്കും. തീർന്ന.
ജനങ്ങൾക്ക് പ്രാദേശികകക്ഷി ഒരുത്യാ
ഹിതമായി തോന്നിയില്ല. കോൺഗ്രസ്—ഐ എന്ന ദേശീയകക്ഷിയാണ്
സ്റ്റാറ്റവും വലിയ അപകടം എന്നും അവർ
എന്നെ കണ്ടിരിക്കുന്നു! വടക്കുള്ള രാഷ്ട്രീ
യാസ്ഥിതി. ഒട്ടുമുഖ്യമായും ഒരുക്കം
ആസ്ത്രയിൽവന്ന അഭയംതേടിയഇന്ദിരാ
ഗാന്ധി, ആസ്ത്രാക്കാരും നൽകിയ ആതി
ഥ്യം. കളിത്തകളിക്കുകയായിരുന്ന ഇത്ര
യുകാലം ചെയ്തത്, എന്നു രാമറാവു പറ
ഞ്ഞപ്പോൾ അതു ശരിയെന്ന് ജനങ്ങൾ
അഭിപ്രായമായിരുന്നു.

ഒരു കാലത്തു്-അമ്പതു കളിർ-ആശ്രയിൽ അധികാരം പിടിച്ചെടുക്കുമെന്ന പ്രതീതി ജനിപ്പിച്ചിരുന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തെയും ഇപ്പോൾ വലിയ സന്നദ്ധമായി നിന്ന ബി. ജെ. പി. യേയും ജനതയേയുമൊക്കെ കോൺഗ്രസ്-ഐയെപ്പോലെ മുറവുകൾ നക്കിയെന്നു് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. രാജാവിന്റെയും വിജയം, എല്ലാ രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളെയും കണ്ണു തുറപ്പിക്കുവാൻ പര്യാപ്തം തന്നെയാണ്. മിസസ് ഗാന്ധിയുടെ ഇക് ശമിച്ചല്ലോ എന്ന് മറ്റു കക്ഷികൾ ആശ്വാസം കൊള്ളുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അവരുടെയും ഇക് അവസാനിച്ച കഥ ജനങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ട്.

കർണ്ണാടകത്തിലേത് ആസ്രയിലേതു പോലെ കോൺഗ്രസ്സിനു കിട്ടിയ നെഗറീവ് വോട്ടുതന്നെ. ഗുണ്ടറാവു എന്ന നേതാവ് മുന്നുകൊല്ലത്തോളം അഴിമതിയിലും അഹമ്മതിയിലും മുക്കിറം മുങ്ങി നിന്നു നടത്തിയ വാഴ്ചയ്ക്കു് നിയുക്തോപ. കടപിടിച്ച് കൊടുക്കേണ്ടതെന്നു ഡെൽഹി പെന്റൗട്ട്. എങ്കിലും അധികാര രഥമോടിക്കുന്നവരെക്കണ്ടാൽ രാജപാതയിലെ കറുപ്പുകൊരൈപ്പാല നിന്നു് ജനങ്ങൾ എന്നെന്നും കൈയടിച്ചു വോട്ടുചെയ്യുമെന്നുതന്നെ ഡെൽഹി കരുതി. ഒരു കപ്പുവുമില്ലെന്നു് അധികാര മദാധരായ കർണ്ണാടകനേതാക്കൾ വോട്ടെണ്ണൽ തുടങ്ങുവോളവും ഉറപ്പു നൽകി. കർണ്ണാടകത്തിൽ ഒരു ബദൽ രാഷ്ട്രീയ ശക്തിയില്ല. ജനതാപാർട്ടിക്കോ, അഥവാ രോടോപ്പും നിന്ന ക്രാന്തിരംഗത്തിനോ ജനലക്ഷങ്ങളെ ആകർഷിക്കത്തക്കവിധം സുനിശ്ചിതമായ കർമ്മപരിപാടിയില്ല. ബംഗാറപ്പയെ ഒഴിച്ചുനിറുത്തിയാൽ വാഗ്ധോരണിക്കൊണ്ടേകിലും ജനങ്ങളെ പാട്ടിലാക്കാൻ കെല്പുള്ള നേതാവല്ല. കോൺഗ്രസ്—ഐക്യരാണകിൽ ഇന്ദിരാ ഗാന്ധിയെങ്കൂ. അധികാരത്തിന്റെ അപസ്മരമല്ലമുണ്ടു്. എങ്കിൽപ്പോലും ജനങ്ങൾ ജനതാ-രംഗം മുന്നണിക്കു് മുൻതൂക്കം നൽകി. കോൺഗ്രസ് ഐക്യകിട്ടിയ നെഗറീവ് വോട്ടാണിങ്ങനെ ജനതാ പാർട്ടിയെയും അവരോടോപ്പം നിന്നവരെയും ഇപ്പോൾ അധികാരപ്രാപ്തിയാക്കിയതു്.

എന്തെല്ലാം വിക്രിയകൾ ഗുണ്ടാറാവുവു കൂടും കാണിച്ചു! സ്വന്തം മണ്ഡലമായ സോമവാർപ്പെട്ടിൽ എതിരാളിയായി പണ്ടേ നിന്നുപോന്ന ജീവിജയത് ക്കു മേൽ പലതരം പ്രലോഭനങ്ങൾ ചൊരിഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തെ പാട്ടിലാക്കാൻ നോക്കി. ആ മണ്ഡലത്തിലെ പോട്ടർ മാരിൽ ഗണ്ഡവിക്കാഗമായ തോട്ടത്തൊഴിലാളികൾക്കു ഇലക്ഷൻ പ്രഖ്യാപിച്ച ഘട്ടത്തിൽത്തന്നെ കൂലിക്കൂട്ടതലം മറ്റൊരു കൂലുക്കൂട്ടം നൽകി. എന്തിനും, മണ്ഡലങ്ങളിലെല്ലാം പണം വെള്ളംപോലെ ഒഴുകി. പൊലീസിനെയും സ്വാധീനശക്തിയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ഇറക്കി. (ഡി. എ. ജി. മാരിൽ പ്രമാണിയായ കാർത്തികേയൻ, കോൺഗ്രസ്-എക്സ് ഇലക്ഷൻ കാര്യങ്ങളിൽ നൽകിയ സഹായത്തെ ഇലക്ഷൻ കമ്മീഷൻ പോലും ശാസിച്ചിരുന്നു; ഇദ്ദേഹത്തെ ഇലക്ഷൻ തീരുന്നതുവരെ 'ക്രൂര'നാണു് അറക്കണമെന്നു് നിന്നു മാററിനിറങ്ങണമെന്നു് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എന്നിട്ടുകൂടി ഈ പൊലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഒരു സങ്കോചവും കൂടാതെ പ്രവരണ രംഗങ്ങളിൽ സഹായത്തിന്നിന്നിരുന്നു എന്നാണ് റിപ്പോർട്ട്.) ആശ്രയിലെന്നപോലെതന്നെ കർണ്ണാടകത്തിലും ജനങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്-എക്സയെ കഠിനമായി പ്രഹരിച്ചുവിട്ടു. ഈ കക്ഷിക്ക് ഏതു് ആപൽഘട്ടത്തിലും കൂട്ടു നിന്നിരുന്ന വടക്കേ കർണ്ണാടകം പോലും ഇത്തവണ കൂടുതലും ജനതാ സ്ഥാനാർത്ഥികളെയാണ് തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നതു്. (തെക്കു് ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്ക്

തിരിച്ചുപറവിന് ആദ്യം കളിമൊരുക്കിയ ചിക്കമഗല്ലിൽപ്പെട്ട മണ്ഡലങ്ങളിലും ജനത-രംഗം വിജയിച്ചു എന്ന തോർക്കുക-ആസ്രയിൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ പന്തം മണ്ഡലമായ മേടക്കം എന്നവണ്ണം.) തമിഴ് നാട്ടിലെ എം. ജി. രാമചന്ദ്രനെക്കൂടി ആസ്രയിലെ എൻ.ടി. രാമറാവുവിനെയും പോലെ കർണ്ണാടകത്തിലുമുണ്ട് ഒരു താരരാജാവ്-രാജ്കുമാർ. ബംഗാൾപ്പയുടെ ക്രാന്തിരംഗത്തിനോട് ആഭിമുഖ്യമുള്ള രാജ്കുമാർ ബാംഗ്ലൂരിൽ ചില പ്രവരണയോഗങ്ങളിൽ പ്രസംഗിക്കുകയുണ്ടായി. സംഗതി അപകടമെന്നു കണ്ട് കോൺഗ്രസ്-ന്റെ വമ്പന്മാർ രാജ്കുമാറിന്റെ ഇൻകംടാക്സ് കടലാസ്സുകൾ സൂക്ഷ്മചരിശോധനയ്ക്കു വിധേയമാക്കിക്കളയുമെന്ന ഭീഷണിപ്പെടുത്തി ആ താരത്തെ ഇക്കുകയണമത്രേ ചെയ്തത്. ഒന്നും ഫലിച്ചില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ, തീർന്നു!

ഗുണ്ടറാവുവിനു കൂട്ടുകാക്കും പരാജയമുണ്ടായത് ആ സംസ്ഥാന ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഭരണം മോശമായതിനാലാണെന്നു മിസസ് ഗാന്ധി പറഞ്ഞതായി റിപ്പോർട്ടുണ്ട്. പരിതാപകരമായ ഒരു അഭിപ്രായ പ്രകടനമാണിത്. ഗുണ്ടറാവുവിന്റെ ഗവണ്മെന്റ് 20 ഇനപരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നതു പരിശോധിക്കാൻ അടുത്തകാലത്താണ് മിസസ് ഗാന്ധി ബാംഗ്ലൂരിൽ വന്നത്. വന, പരിശോധിച്ചു, തൃപ്തിയെത്ത പ്രധാനമന്ത്രി ഗുണ്ടറാവുവിന് കീൻ ഹീറോ ഉജ്ജ്വലപ്രശംസയു നൽകിയതു മരക്കാരായില്ല. എന്തിന്, തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രചരണവേളയിൽ രാജീവ് ഗാന്ധി തന്നെ ബാംഗ്ലൂരിൽ വച്ചു പറഞ്ഞതു ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിൽ ഭരണം നടക്കുന്ന സംസ്ഥാനം കർണ്ണാടകമാണെന്നാണ്. ഇതെല്ലാം പറഞ്ഞ് ഗുണ്ടുവിനെ മഹാനാക്കിയവർ ഇപ്പോൾ തള്ളിപ്പറയുന്നു. ഇതുതന്നെ പരാജയകാരണത്തിലേക്കു വെളിച്ചം വീശുന്നു. ഗുണ്ടറാവുവിന്റെയു കൂട്ടരുടെയു ജീവിതശൈലി എന്തൊരു രാജകീയപ്രശസ്തി നിറഞ്ഞതായിരുന്നു! കാറിലല്ല, ഹെലികോപ്റ്ററിനിലാണ് സഭാ സഞ്ചാരം.

ഹെലികോപ്റ്റററല്ലെങ്കിൽ വിമാനം. രാജകുമാരന്മാരെക്കാരും, രാജാക്കന്മാരെക്കാരും ആഡംബരപ്പൂർവ്വം നടന്നു, വിലകുറഞ്ഞ അഭയാസങ്ങൾ മാത്രം നടത്തി, അതു ഭരണമാണെന്നു വരുത്തി, ജനങ്ങളിൽ നിന്നുകൊണ്ടു, ജനങ്ങളുടെ വെറുപ്പും നിന്ദയും മാത്രം ആർജ്ജിച്ചു എന്നും ഈ നിലാവെളിച്ചം കാണമെന്നു വ്യക്തമാക്കിച്ച് തലമരന്നു നടന്ന ഗുണ്ടോറവയും കൂടുതലാണ് ഇപ്പോൾ പരാജയത്തിന്റെ പൂഴിമണ്ണിൽ കിടന്നുരുത്തുന്നത്. “കോൺഗ്രസ്സും സംസ്കാരം” എന്ന കേരളത്തിൽ ചിലർ കൊട്ടിപ്പോഷിക്കുന്ന അദ്ഭുതവസ്തു എന്താണെന്നു ഗുണ്ടോറവ ആൻഡ് കമ്പനിയുടെ ചെയ്തികളിൽനിന്നു നന്നായ് മനസ്സിലാക്കാമായിരുന്നു. ഈ നേതാവും ഇതുപോലെ ഇന്ത്യയിലെ പല സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഭരണഭാരം വഹിച്ചു ജനസേവ നടത്തുന്ന ആയുർവ്വേദങ്ങളും ചേറും കോൺഗ്രസ്സും- ഐക്യം ഇന്നു ചിലർക്കുവന്ന ഒരു ഗുരുജനം.

മാതൃമാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു. മിസസ് ഗാന്ധിക്ക് ഇനി ഒന്നേ ചെയ്യാനുള്ളൂ. പണ്ട് കോൺഗ്രസ്സിനെ രണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു ഒരു ശുദ്ധീകരണം നടത്തിയില്ലേ? അതുപോലെ, ഇപ്പോൾ തനിക്കു ചുറ്റും കൂടിനിന്ന് നാനെമില്ലാതെ പാദസേവ നടത്തുകയും പാദസേവനടത്തുന്നു എന്ന ഏക കാരണത്താൽ നാനെക്കേട്ട് മാറ്റമെന്ന വാഗ്ദാനം പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്ത പരിഷ്കരണ പുത്താക്കിക്കൊണ്ടു പുതിയൊരു കോൺഗ്രസ്സിനു പിറവി നൽകുക. അതു ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ നൂറാം വാർഷിക മാഘോഷിക്കുമ്പോൾ സംഘടനയുടെ ചരിത്രമല്ലാതെ വർത്തമാനം കൂടിനോടായിരിക്കില്ല.

ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്ക് ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് എന്തെന്നില്ലാത്ത നഷ്ടങ്ങളാണ്

യിരിക്കാം. 1977-ൽ ഇതു ഇതിനപ്പുറവും കണ്ടതല്ലേ. എന്നിട്ടും ഏതോ മിത്തോളജിയിലെ ഫീനിക്സ് പക്ഷിയെപ്പോലെ അവർ ഉയർന്നുവന്നിട്ടല്ലേ? ഇനിയും വരും എന്ന് അവരുടെ പാർട്ടിക്കാർക്ക് ആശ്വാസികമായിരിക്കാം. ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ ഇങ്ങനെ തോററുപോയെങ്കിലും കേന്ദ്രം ഇപ്പോഴും ഭരിക്കുന്നത് അവർ തന്നെയാണല്ലോ എന്ന് കോൺഗ്രസ്-എക്സിക്യൂട്ടീവ് ആ മഹാസങ്കേതത്തിൽ ചെന്നു ലയനമാകും. നേടിയ കേരളത്തിലെ മുൻ എ-കോൺഗ്രസ്സുകാരും ആ ശ്വാസിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. ഏതെങ്കിലും ഒരു മായാവിദ്യയിലൂടെ വീണ്ടും ഇന്ദിരാഗാന്ധി പ്രതിപക്ഷനിഗ്രഹം സാധിക്കുമെന്ന് അവരൊക്കെ അസൂയയായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

തായി ഇനിയും കണ്ടാൽ രാമരാവുമാർ എപ്പോൾ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഉരുതും. ജാതിമതചിന്തകളിൽ കുടുങ്ങി വോട്ടു ചെയ്യുന്ന “പ്രബുദ്ധ” കേരളംപോലും ബദൽ തേടും.

കർണ്ണാടകത്തിന്റെ തെക്കൻ ഭാഗങ്ങളിൽ പ്രചാരണം നടത്തി ഗുണ്ടറാവുവിനെ സഹായിക്കാൻ കേരളത്തിൽ നിന്ന് നാലഞ്ചു വിദ്യാർത്ഥർ പോയിരുന്നു. ഹൈക്കമാൻഡിന്റെ നിരീക്ഷകനായി ഈ ട്രൂടെ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു കെ. കുഞ്ഞാകുൻ യുക്തിയുടേ സഹായത്തിനു പുറമേ ആയിരുന്നു ഇത്. കോൺഗ്രസ് സംസ്കാര വാഹിനി

തെലുങ്കുദേശത്തിന്റെ മോസസ്

ഉളവാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പോട്ടാകർഷണശേഷി ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കാണ് എന്ന് ഒരു ധാരണ ഉണ്ടായിരുന്നു. തമിഴ്നാട്ടിൽ എം. ജി. ആനന്ദോട് അതു വിപ്ലവമായില്ലെന്ന് ഉൾക്കഴിഞ്ഞവർഷം നാം കണ്ടു. ഹര്യാനയിലും ഹിമാചൽ പ്രദേശിലും അതു ഫലിച്ചില്ലെന്നും കണ്ടു. ഇതായി ഒരു നടന്ന ചില ഉപതിരിഞ്ഞപ്പുകളിലും പ്രതിപക്ഷക്കാർ നല്ല വിജയം നേടിയിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നല്ല കോട്ടയായി കരുതിയിരുന്ന ആന്ധ്രയിലും കർണ്ണാടകത്തിലും വച്ചുതന്നെ ഇന്ദിരാഗാന്ധി കൂട്ടം ഇതേ വെറുപ്പായിരുന്നു ധ്രുവർ കൈമോശം വന്നിരിക്കുന്നത്. രാഷ്ട്രീയമായകമ്പോം ഇങ്ങനെയൊക്കെ വരുമെന്ന സമാധാനിക്കാമാ

നൂണ്ടായിരിക്കാം. പക്ഷേ, ഇന്ദിരാഗാന്ധി ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കൂറുകൂട്ടി യഥാർത്ഥ്യബോധത്തോടെയുള്ള വിലയിരുത്തലുകൾ നടത്തേണ്ടി വരും. സ്വന്തം ഉപദ്യേഷ്യക്കുവേണ്ടി കളിമൺ കാലമ്പരാറെന്നെന്ന് മരത്തലയന്മാരാണെന്നും അവർ കാനേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അത് ജനങ്ങൾക്കറിയാമെന്ന കാര്യവും അവർ കാനേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പല ഡോഷകളും പല സംസ്കാരങ്ങളും പല ജീവിതരീതികളും പേർത്ത പല പ്രാദേശികവിലാസങ്ങൾ കലർന്നതാണ് ഇന്ദിരാഗാന്ധിതന്നെ കൂടുകൂടെ ഓർമ്മിപ്പിക്കാറുള്ള നമ്മുടെ നാനാത്വത്തിലെ ഏകത്വം. അതു മറന്ന് വെറും അധികാരരാഷ്ട്രീയവും വെറും സ്ഥാപനലക്ഷ്യപരണവും മാത്രമായി ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ ഇന്ത്യാഭരണം മുന്നോട്ടുനീങ്ങുന്ന

യിൽ ലയിച്ച ചേന്ന രോമാഞ്ചത്തോടെ ഇവർ പല മണ്ഡലങ്ങളിലും കയറി ഇറങ്ങി. ഇന്ദിരാഗാന്ധി മാത്രമാണ് ഇന്ത്യയെ നയിക്കാൻ കഴിവുള്ള നേതാവ് എന്നതിനാൽ ഗുണ്ടാറവുവിന് വോട്ടു ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഈ വർഷത്തോളം സുവിശേഷം പറഞ്ഞു. ഭൂമി ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു; അതിനാൽ യേശുക്രിസ്തുവിൽ വിശ്വാസം കാക്കുക എന്ന പണ്ടേതോ പാപം, നാട്ടിൽ പുറങ്ങളിൽ പ്രസംഗിക്കാത്ത കഥയിലെ നവോദയ കേരളത്തിൽ നിന്നു ചെന്ന വിദ്യാർത്ഥി ഏതെല്ലാം മണ്ഡലങ്ങളിൽ പ്രചാരണം നടത്തിയോ, അവിടാക്കെ ഗുണ്ടാറവുവിനും പാർട്ടിക്കും യഥാർത്ഥത്തിൽ കിട്ടേണ്ടിയിരുന്ന വോട്ടുപോലും നഷ്ടമായി എന്നാണ് റിപ്പോർട്ട്!

കണിയാപുരം രാമചന്ദ്രൻ

ധർമ്മസങ്കടങ്ങളുടെ കവിത

അഭിരുചിയുള്ള നമ്മുടെ കാലം ജീവിതമുല്പാദനത്തിന് എങ്ങനെയെല്ലാം വിട്ടുപോകുന്നുവെന്നും നമ്മെ വളരെയേറെ ഓർമ്മിപ്പിച്ച ഒരു കവിയാണ് സുഗതകുമാരിയുടെ കവിതകൾ.

മലയാള കവിതയെ ധന്യമാക്കിയ അനേക ഹങ്ങളിലൊന്നാണ് സുഗതകുമാരിയുടെ കവിതകൾ. 1982-ലെ ഓടക്കുഴൽ അവാർഡ് അവരുടെ 'അമ്പലമണ്ണ്'ക്ക് ലഭിച്ചു.

സുഗതകുമാരി

വാഴുകൂടി, ഈ മഹാ തേജസ്സിന്റെ സൗന്ദര്യമണ്ഡലത്തിൽ ഇതാ എന്റേതായൊരു കൃത്യത്തോടുകൂടി അത്രമാത്രം...

പാപം, മാനവഹൃദയങ്ങളുടെ പാടുകൾ പാടി നമ്മുടെ ഇടയിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ഈ കവി പാടുന്നത് നമുക്ക് പാടാൻ കഴിയാത്ത നമ്മുടെ പാട്ടു കൂടിയാണ്. നമ്മുടെ കാലത്തെ നോക്കി, ഓർത്തോർത്തു തേങ്ങുന്ന ഈ കവി അവസാനം ആശ്വാസം കണ്ടെത്തുന്നത് ദൈവത്തിൽ മാത്രമാണ്.

ഓടക്കുഴൽ അവാർഡിന്റേതായ 'അമ്പലമണ്ണ്' യിൽ മുമ്പത്തെപ്പോലെ കവിതകൾ ഉണ്ട്. 'പ്രിയദർശിനി', 'നിന്നെ സ്നേഹിച്ചു ഞങ്ങൾ', 'കൃഷ്ണ നി എന്നെ അറിയില്ല', 'തലശ്ശേരികൾ', 'സ്വാതന്ത്ര്യ ദിനത്തിൽ', 'സമാന ഹൃദയം', 'നിനക്കായ് പാടുന്നേൻ' എന്നീ കവിതകൾ ഈ സമാഹാരത്തിലുണ്ട്. നിഷ്പഥമല്ലീ ജന്മം എന്ന ചോദ്യം ചോദിക്കാൻ ആത്മരോദനങ്ങൾ കിടയിലും നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ട വിശുദ്ധിയെക്കുറിച്ച് സ്വപ്നം കാണുകയാണ് ഈ കവി. നിഷ്പഥമായ ജന്മത്തിന് മുമ്പിൽ, ഇടിഞ്ഞ ഗോപുരത്തിന് മുമ്പിൽ, അമ്പാടിതന്നൊരു കോണിലായി മൺകുടിയിൽ ഒരു മുരളികയായി സുഗതകുമാരി നില്ക്കുന്നു. സമാനഹൃദയത്തെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ട്, 'അമ്പലമണ്ണ്' അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രൊഫസർ എം. ലീലാവതി ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു: "ഈ കവിയുടെ മുമ്പം കാണുമ്പോൾ കവിതകളിലൂടെ അവരുടെ അന്തഃസ്ഥൈര്യത്തോടുകൂടി സംഭവിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്ന അഭിമാനവും എനിക്കുണ്ട്. ആ അഭിമാനത്തിന്റെയും ആത്മഹർഷത്തിന്റെയും കൂടെ ചെറിയൊരധ്യമവികാരവും പുലർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ഞാൻ ഇപ്പോൾ കമ്പസം റിക്കട്ടേ—) അസൂയ. മുൻ തലമുറയിലെ ശക്തിമാനായ കവികളോട് ആരോരായനകളേ ഉണ്ടാക്കാറുള്ളൂ. ഏറ്റവും മധ്യം അസൂയ തോന്നിയിട്ടുള്ളത് സമകാലികരിൽ സുഗതകുമാരിയോടാണ്. അത് മറ്റൊന്നുകൊണ്ടുമാവാൻ തരമില്ല. എനിക്ക് കവിതയിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കാൻ കഴിയാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ സുഗതകുമാരി അത്രയേറെ ആകർഷകമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നുകൊണ്ടുവന്നും, സമാനധർമ്മാവിന്റെ ആത്മീയ സൗഹൃദം തന്നെയാവണം. കാന്തിമത്തായ ആ കവിതാകാന്തിമണ്ഡലത്തിലെല്ലെ ബലാഭാകർഷിക്കുന്നത്."

1982-ലെ 'ഓടക്കുഴൽ' അവാർഡിന് സുഗതകുമാരിയുടെ 'അമ്പലമണ്ണ്' എന്ന കവിതാ സമാഹാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മലയാളകവിതയ്ക്ക് മഹാ കവി ജി. ഏർപ്പെടുത്തിയ അവാർഡാണിത്. 'നിലാവുപോലെ, നമുക്കു പോലെ, ഉല്ലസിപ്പിക്കുന്ന, കോരിത്തരിപ്പിക്കുന്ന, അനഭൂതിയുടെ മണ്ഡലം' എന്ന് ഒരിക്കൽ സുഗതകുമാരിയുടെ കവിതയെ മഹാകവി വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സുഗതകുമാരിയുടെ മധ്യകോമള ഗാനങ്ങളിൽ കടികൊള്ളുന്ന തീവ്രാനുഭൂതിയെക്കുറിച്ച് മഹാകവി പലപ്പോഴും വാഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ട്. 1982-ലെ ഓടക്കുഴൽ അവാർഡ് അർഹമായ കൈകളിൽത്തന്നെ ചെന്ന പേർനവെന്ന പറയാം.

സ്വന്തം കവിതയെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കേണ്ടിവന്നപ്പോൾ സുഗതകുമാരി ഒരിക്കൽ ഇങ്ങനെ എഴുതി: "ഒരു പുറം വിരിയുന്നു. ഒരു കവിത ജനിക്കുന്നു. ബോധപൂർവ്വമായ ഒരു ശ്ലോകം പ്രത്യേകിച്ചില്ലാതെ, ലക്ഷ്യങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ, അനശ്വരതയെപ്പറ്റി യാതൊരു വ്യാമോഹവുമില്ലാതെ—പുരമൊട്ടിൻ വിരിഞ്ഞു കഴിയും, പക്ഷിപ്പാടിയേ കഴിയും, തൊട്ടാവടിപ്പൊട്ടിയേ കഴിയും, തിരമാലയ്ക്ക് ആറ്റാദത്തോടെ സ്വയം ഉയർന്നുചിട്ട ചിതറിയേ കഴിയും. അതുപോലെതന്നെ, അത്രമേൽ സ്വാഭാവികമായി, ആത്മാർത്ഥമായി ഞാൻ എഴുതുന്നു... ഞാൻ എഴുതുന്നത് ഒരിക്കലും എന്റെ മാത്രം വാക്കുകളല്ല. ആരെക്കെയോ പറയാൻ ശ്രമിച്ചത് ഞാൻ പറയുന്നില്ല. ആരെക്കെയോ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞത് ഞാൻ ഏറ്റു പറയുന്നില്ല. ഇനി എന്റെ പണ്ഡിതൻ വരുന്നവർക്ക് പറയാനുള്ളത് ഞാൻ നേരത്തേ പറയാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഈ കരതല്ലിയീരവിപ്പാഞ്ഞൊഴുകുന്ന മഹാപ്രവാഹത്തിൽ ഇതാ എന്റേതായൊരു ബാഷ്പബിന്ദുകൂടി, ഈ അലറിച്ചുഴന്നു കടന്നു കൊടുങ്കാറ്റിൽ ഇതാ, എന്റെ പ്രാണ

പാർട്ടികളെ കഴിക്കുന്നത് (സഹിക്കുന്നത്) അതുപോലെ മാത്രമേയുള്ളൂ." തുല്യമായ സ്ഥാനവും മാനവമുള്ള ഘടകകക്ഷികൾ പേർന്നു കേരളത്തെ രക്ഷിക്കാൻ രൂപംകൊണ്ട മധ്യരമനോഹരമായ ഐക്യ നാടിനെപ്പറ്റി നമുക്കു നന്നായി അറിയാം. താൻ രൂപീകരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് ഇന്നലെവരെ പെരുമ്പറമുഴക്കിയിരുന്ന കരുണാകരൻ ഇപ്പോൾ തന്റെ അഭിപ്രായത്തിന് മാറ്റം വരുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ ചികിത്സാവിവരണം വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ഒരു രോഗിയും കരേളികളും ചേർന്ന മുന്നണിയാണ് കേരളത്തിലെ രണ്ടാമുന്നണിയെന്ന് മുഖ്യമന്ത്രി തന്നെ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. രോഗം

റിപ്പോർട്ടുകളും വന്നിരുന്നു. ആരുമല്ല. നിഷ്പേധിക്കുകയും ചെയ്തില്ല. ആൻറി കോൺഗ്രസ്സിനെ ലയനഗ്രഹണത്തിലൂടെ വിഴുങ്ങിയതുപോലെ എൻ. ഡി. പി. യെ വിഴുങ്ങുന്നതിന്റെ 'അപ്പി റൈസർ' ആണ് കിടങ്ങുരിനത്തിൽ ഗവർണ്ണർപദവി എന്ന കാര്യവും വ്യക്തമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കെ ഇത്തരമൊരു നിർദ്ദോഷമായ അന്വേഷണം നടത്തിയവരോട് കരുണാകരൻ ഒരു മറു ചോദ്യം ചോദിച്ചു: "ഓണത്തിനിടയിലാണോ പുട്ടു കച്ചവടം?" "ഓണത്തിനിടയിൽ പുട്ടു കച്ചവടം" എന്നത് മലയാളത്തിൽ വളരെ പ്രചാരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രയോഗമാണ്. അപ്ര

'തലയ്ക്കു പുറകെ കൊണ്ടിട്ട്' ആളുകളെ കൊല്ലുന്ന റിപ്പർ വീണ്ടും നാട്ടിലിറങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്ന് വായിച്ചാൽ നമുക്കു യേശു തോന്നാറില്ലേ? മുഖ്യമന്ത്രി കരുണാകരൻ വീണ്ടും അലങ്കാരപ്രയോഗം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്ന് കേട്ടാലും ഇപ്പോൾ മനുഷ്യർക്ക് അത്തരമൊരു ഭയമാണുള്ളത്. അത്രകണ്ടു മാറുകമാണ് നമ്മുടെ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അലങ്കാരപ്രയോഗം കൊണ്ടുള്ള തലയ്ക്കടി. അടിയേറ്റവൻ മരിച്ചില്ലെങ്കിലും തലകുറങ്ങി വീഴുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. ഇത്തരം ഒന്നരണ്ടു വധശ്രമങ്ങളുടെ കാര്യം മാത്രം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം. ആന്ധ്രയിലും കർണ്ണാടകത്തിലും "വിന്നിതല്ലോ കിടക്കുന്ന" ഇന്ദിരാജിയെ സന്ദർശിച്ച സമാശ്വാസിപ്പിച്ചശേഷം സത്തുപ്പി പിത്തനായി മടങ്ങിയെത്തിയ മുഖ്യമന്ത്രി പത്രക്കാരോട് ഒരു മഹാവിശേഷം പറഞ്ഞു: "പ്രാദേശിക പാർട്ടികൾ ഇന്ത്യയിൽ വളർന്നുവരുന്ന ഒരു വിനയാണ്. അവ

ജി.പി.എസ്.യുടെ വിജയം

നിലനില്ക്കുന്നതും വിജയിക്കുന്നതും മഹാവിനയാണ്. അത്തരത്തിലൊരു വിനയാണ് ആന്ധ്രയിൽ ഇന്ദിരാജിയെ മലത്തിടിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതുവെച്ചു പൊറുപ്പിച്ചുകൂടാം. ഉടൻ ഈ വിനകളെയെല്ലാം ഹിംസിക്കണം." ഡി. എം. കെ., എ. എ. എ. ഡി. എം. കെ., ശിവസേന തുടങ്ങി ത്രിപുരയിലെ ജ്ഞാസമിതിവരെയുള്ള എത്രയെത്ര പ്രാദേശിക പാർട്ടികളുമായി കാലാകാലങ്ങളിൽ ചങ്ങാത്തം കൂടിയിട്ടുള്ള ഒരു പാർട്ടിയുടെ പ്രതിനിധിയാണ് കരുണാകരൻ എന്ന കാര്യമിരിക്കട്ടെ. ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും മധ്യം പ്രാദേശിക പാർട്ടികളുടെ സഹായത്തോടെ അവയുടെ സഹായമൊന്നുകൊണ്ടുമാത്രം മുഖ്യമന്ത്രിയായിരിക്കുക എന്ന അപൂർവ്വ ബഹുമതി നേടിയിട്ടുള്ള ആളാണ് കരുണാകരൻ. അങ്ങനെയൊരാൾ, ഇരിക്കുന്ന കൊമ്പു മുറിക്കാൻ വാളുയർത്തുന്ന കഷ്ടതകരമായ കാഴ്ച കണ്ടുകൊണ്ടാകാം പത്രക്കാർ തിരിച്ചൊരു ചോദ്യം ചോദിച്ചു: "കേരളാ കോൺഗ്രസ് (ജെ), എൻ. ഡി. പി. എസ്. ആർ. പി. (എസ്). ആർ. എസ്. പി. (എസ്), ജനതാ (ജി) എന്നിങ്ങനെ അക്ഷരമാലാക്രമത്തിലുള്ള സകല പ്രാദേശിക പാർട്ടികളുമായി ചേർന്നുവെച്ച കോൺഗ്രസ് കേരളത്തിൽ ഭരിക്കുന്നത്?" അപ്പോഴാണ് കരുണാകരൻ എന്ന റിപ്പറിന്റെ ആദ്യത്തെതലയ്ക്കടി. "രോഗം വരുമ്പോൾ ആൻറി-ബയോടികസ് കഴിക്കാറില്ല. മേല്പടി പ്രാദേശിക

ഭേദമായാൽ പിന്നെ ഗുളികളുടെ ആവശ്യമില്ല. തനിക്കു അരോഗശ്രദ്ധഗാത്രനാകാൻ വേണ്ടിയുള്ള ഗുളികൾ മാത്രമാണ് ഘടകകക്ഷികളെന്ന് മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഖ്യാപിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനുശേഷവും തങ്ങളെല്ലാം ഐക്യനാടിപത്യമുന്നണിയിലെ ഘടകകക്ഷികളാണെന്നഭിമാനിച്ചു നടക്കുന്ന പ്രാദേശിക പാർട്ടികളെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയാനാണ്! അവയിൽ പലതിന്റെയും യുവജനവിഭാഗങ്ങൾ (കൊച്ചു ഗുളികൾ) പ്രതിഷേധ പ്രസ്താവനകളുമായി ചാടി പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നതു ശരിതന്നെ. വലുതും ചെറുതുമായ ഗുളികൾക്ക് ഗുണവും ഫലവും ഒന്നുതന്നെ എന്ന വേണമെങ്കിലും സമ്മതിക്കാം. "ഗുളികൾ അവരുടെ പ്രതിഷേധം കാണിക്കുന്നു; പക്ഷേ, ഞാൻ പറഞ്ഞതു പറഞ്ഞതുതന്നെ" എന്നതത്രെ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രതികരണം. ഇനി റിപ്പറിന്റെ രണ്ടാമത്തെ തലയ്ക്കടിയുടെ കാര്യം നോക്കാം. "കിടങ്ങുരി ഗോപാലകൃഷ്ണപിള്ളയെ ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കുന്ന കാര്യം എന്തായി?" എന്ന് പത്ര പ്രതിനിധികൾ ചോദിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ചോദിച്ചതിന് ആരു പത്രക്കാരെ കുറും പറയുകയില്ല. തന്നെ ഗവർണ്ണറാക്കുമെന്ന ഒരു ഓഫർ നിലവിലുണ്ടെന്ന്, പ്രധാനമന്ത്രിയെ സന്ദർശിച്ച ശേഷം പുറത്തുവന്ന കിടങ്ങുരിതന്നെയാണ് എറണാകുളത്തുവെച്ച് പത്രക്കാരോട് പറഞ്ഞത്. ആ ഓഫർ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞുവെന്നും ഇനി നിയമന ഉത്തരവു പുറത്തുവന്നാൽ മാത്രം മതിയെന്നും

സങ്കടം, അസാദർഭികം എന്നൊക്കെയാണ് സാധാരണഗതിയിൽ ഇതിനുള്ള അർത്ഥം. പുട്ടു വളരെ നല്ല ഒരു പലഹാരമാണെങ്കിലും പപ്പടവും പഴവും ഹയ് സവുമൊക്കെ വിളമ്പുന്ന ഓണസ്സഭയിൽ ആരു പുട്ടു വിളമ്പാറില്ല. ഇതിൽനിന്നായിരിക്കാം ഇങ്ങനെയൊരു ചൊല്ലുണ്ടായത്. പക്ഷേ, കരുണാകരൻ, കിടങ്ങുരിന്റെ ഗവർണ്ണർ നിയമനവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതിന്റെ പൊരുൾ എത്രയോലോപിച്ചിട്ടും പിടികിട്ടുന്നില്ല. 'പുട്ടുകച്ചവടം' എന്നതിന് വേണമെങ്കിൽ എങ്ങനെയെങ്കിലും ഒരർത്ഥം പറഞ്ഞാൽപ്പോലും ഗവർണ്ണർ പദം എന്ന പുട്ടുതൽക്കി എൻ. ഡി. പി. യുമായി കച്ചവടം കബൂലാക്കുക. പക്ഷേ, 'ഓണം' എന്നതിനെ എന്തുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തും? ആന്ധ്രയിലും കർണ്ണാടകത്തിലും ത്രിപുരയിലുമെല്ലാം കോൺഗ്രസ് മണ്ണുകുപ്പിയത് 'ഓണം'മാണോ? അതിന്റെ ക്ഷീണവും നാനവും തീരവോണത്തിന് തുല്യമാണെന്ന് കർണ്ണാടകത്തിലെ പാലകത്തിന് മേൽനോട്ടം വഹിച്ച കരുണാകരൻ പറയുമോ? അലങ്കാരം പ്രയോഗിച്ചു തീരുന്ന എന്തു വാശിയുണ്ടായിരിക്കെങ്കിൽ പറയുന്ന എത്രയെണ്ണം വേറെ കിടക്കുന്നു? "ആനക്കാര്യത്തിനിടയിലാണോ ചേനക്കാര്യം?" എന്നദ്ദോഷത്തിന് ചോദിക്കാമായിരുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭീമൻ പരാജയത്തിന് 'ആന' എന്ന പ്രയോഗം ഇല്ലെന്ന്. അതിനിടയ്ക്ക് കിടങ്ങുരിന്റെ ഗവർണ്ണർസ്ഥാനം ചൊരിച്ചിലുണ്ടാക്കുന്ന ശേഷം 49-ാം പേജിൽ)

കുമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്

ജനങ്ങളെക്കണ്ടും അവരോടൊപ്പം നടന്നു. താമസിച്ചു. അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ അവരിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു. ജനതാപാർട്ടി നേതാവ് ചന്ദ്രശേഖറിന്റെ ഭാരതപര്യടനലക്ഷ്യമാണ്. കന്യാകുമാരി ഗാന്ധി മണ്ഡപത്തിലെ മൗനപ്രാർത്ഥനയോടുകൂടി, ജനവരി ആറാം തീയതി ആരംഭിച്ച ഈ പരിപാടി സമാ

കൊണ്ട് ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കു പരിഹാരം കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇന്നും അൻപതുശതമാനം ഇന്ത്യക്കാർ ഭാരിദ്ര രേഖയ്ക്കു താഴെയാണ്. നിരക്ഷരർ അറുപത്തഞ്ചുശതമാനം. ഇതിന് ഒരു മാറ്റം വരണമെങ്കിൽ സാമൂഹ്യലഭന തന്നെ മാറണം. ഡെൽഹിയിലും ബോംബെയിലും മദ്രാസിലും ഇങ്ങനാൽ ജനങ്ങളെ

മഹാത്മജി നടത്തിയ ദണ്ഡിയാത്രയോടാണ് ഈ പര്യടന പരിപാടിയെ ജനതാ പാർട്ടി നേതാവായ എസ്. എം. ജോഷി സാമ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

ഈ യാത്രയിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന അനുഭവങ്ങൾ ചന്ദ്രശേഖരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാർട്ടിയും എങ്ങനെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തും. ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന്, ഈ അനുഭവങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ജനതാപാർട്ടി പുതിയ തന്ത്രങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുമോ? ഇന്ദിരാ കോൺഗ്രസ്സിന് ബലോപാൻ, ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും വേരുകളുള്ള

ജനതാപാർട്ടിന്റെ ഭാരത പര്യടനം

പ്രീക്ഷണോൽക്കാരമായിരുന്നതും. കിലോമീറ്റർ ചന്ദ്രശേഖർ കാൽനടയായി പിന്നിടുകയും. ആദ്യമാണ് ഈ പര്യടനത്തിന്റെ കാലാവധി. 1983 ജൂണിൽ അദ്ദേഹം ഡെൽഹിയിലെത്തിച്ചേരും. പകൽ മുഴുവൻ നടന്നും സൂര്യൻ ചായുമ്പോൾ വിശ്രമിച്ചും യാത്ര തുടരുന്ന ചന്ദ്രശേഖർ തന്റെ ലക്ഷ്യം വിശദീകരിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്: "മുപ്പത്തഞ്ചുവർഷം

മുൻ പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനാവുകയില്ല. ഹിമാലയം മുതൽ കന്യാകുമാരി വരെയുള്ള ഇന്ത്യയിലെ എഴുപതു കോടി ജനങ്ങളിൽ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ ബോധം വളർത്തുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ഈ ബോധം ജനങ്ങൾ മാത്രം പങ്കിടുകയല്ല വേണ്ടതു്. നേതാക്കളും ഇതേക്കുറിച്ചു ബോധവാന്മാരാകണം." 1930-ൽ

ഒരു രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനമാകാൻ, ജനതാ പാർട്ടിക്കു സാധിക്കുകയില്ലെന്ന് കഴിഞ്ഞകാല സംഭവങ്ങൾ തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾപ്പിന്നെ ഈ ഭാരത പര്യടനം എങ്ങനെ അവസാനിക്കും. ഒരു ജനാധിപത്യ സംവിധാനത്തിൽ വോട്ടുകളാണ് നിർണ്ണായകഘടകമെന്നിരിക്കെ, പദ്ധതിയോടുകൂടി വോട്ടു നേടാനാവുമെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!

ഭാരത പര്യടനത്തിനു തിരിച്ച ചന്ദ്രശേഖർ

മദ്ധ്യകാലഘട്ടത്തിൽ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന തോമസ് ബെക്കെറ്റ് ഒരു ഐതിഹ്യപുരുഷനായി അറിയപ്പെടുന്നു. വിശുദ്ധ പണ്ഡിതന്മാരുടെ ശ്രേണിയിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചിട്ടുള്ള ബെക്കെറ്റ് ദൈവത്തിനും പള്ളിക്കും വേണ്ടി രക്തസാക്ഷിത്വം വരിച്ച മഹാപുരുഷനാണെന്ന് ചരിത്രം വാഴ്ത്തുന്നു. രാജനീതിയും ദൈവനീതിയും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം എവിടെയുണ്ടോ, അവിടെ ബെക്കെറ്റിന്റെ കഥ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ, നിത്യനായ ഒരു വിധ്വംസകന്റെയും ജീവിക്കുന്ന ക്രിസ്തുവിന്റെയും പര്യായമാണ് പലപ്പോഴും ബെക്കെറ്റ്. കാലഘട്ടത്തെ അതിജീവിക്കുന്ന ഒരു ആദിബിംബം പോലെ, യൂറോപ്പിന്റെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യത്തിൽ ബെക്കെറ്റ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. നിരവധി എഴുത്തുകാർ ബെക്കെറ്റിന്റെ ജീവിതത്തെയും മരണത്തെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ മികവുറ്റ കൃതികൾ ആ ജീവിതത്തിന്റെ പുതിയ കണ്ടെത്തലുകളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ബെക്കെറ്റിന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ അടിയൊഴുക്കുകളെ സർഗ്ഗാത്മകമായി പുനഃസൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ട് ഉത്തമനാടകങ്ങളാണ് ഇംഗ്ലീഷുകാരനായ ടി. എസ്. എലിയറ്റ് എഴുതിയ 'ട്രോസനപ്പള്ളിയിലെ കൊലപാതക'വും (Murder in the Cathedral) ഫ്രഞ്ചുകാരനായ ഷാങ് അന്ത്യയിൽ എഴുതിയ 'ബെക്കെറ്റ്'യും. അന്ത്യയിലിന്റെ 'ബെക്കെറ്റ്'ണ് ഈ ലേഖനത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം.

മദ്ധ്യകാലഘട്ടത്തിൽ രാജാധികാരം പള്ളിയുമായി ഏതാണ്ടെല്ലായ്പോഴും ഇടച്ചിലിലായിരുന്നു. ഹെൻറി രണ്ടാമന്റെ ഭരണകാലവും ഇതിൽനിന്ന് മുക്തമായിരുന്നില്ല. 1118-ൽ ജനിച്ച തോമസ് ബെക്കെറ്റ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുശേഷം കാൻറർബറിയിലെ ആർച്ച്ബിഷപ്പിന്റെ ഗൃഹസ്ഥനായി ജോലിചെയ്തു. പിന്നീട് അദ്ദേഹം ഒരു ആർച്ച്ഡീക്കന്റെ സ്ഥാനത്തേക്ക് അവരോധിക്കപ്പെട്ടു. ഹെൻറി രാജാവിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ പത്നിയായിരുന്ന ബെക്കെറ്റ്. ബെക്കെറ്റിനോടുമാത്രമേ ഹെൻറിക്ക് സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ എന്ന് ചരിത്രം പറയുന്നു. സുഖലോലുപനായ രാജാവിന്റെ സന്തതസഹചാരിയായിരുന്നു, പരിഷ്കൃതം ആഡംബര പ്രേമിയുമായ ബെക്കെറ്റ്. പൗരോഹിത്യത്തിന്റെ അധികാരശക്തിക്കെതിരായ കരുനീക്കങ്ങളിൽ രാജാവിനെ ഉപദേശിച്ചത് ബെക്കെറ്റായിരുന്നു. രാജാവിനു തൊട്ടുതാഴെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനമാണ് ചാൻസലർ എന്നത്. ഹെൻറി രാജാവ് ബെക്കെറ്റിനെ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ചാൻസലറാക്കി. കാൻറർബറിയിലെ ആർച്ച്ബിഷപ്പ് മരിച്ചപ്പോൾ, രാജാവ്, ബെക്കെറ്റിന്റെ പേരാണ് ആ സ്ഥാനത്തേക്ക് നിർദ്ദേശിച്ചത്. ബെക്കെറ്റ് രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു: "ഞാൻ ആർച്ച്ബിഷപ്പാകുന്നുവെങ്കിൽ, അങ്ങയുടെ കൂടുതലാകട്ടെ എന്താണ്? ദൈവനാമത്തിൽ, പള്ളിയുടെ പക്ഷം പിടിച്ചു, രാജാധികാരത്തിന്റെ കൈയേറ്റങ്ങളെ ചെറുക്കുന്ന ശക്തനായ മതാധികാരിയായി ബെക്കെറ്റ് മാറി. ഹെൻറിയും ബെക്കെറ്റും തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനം അനിവാര്യമായിരുന്നു. രാജാവിന്റെ നാലു മാടമ്പികൾ

ന്റെ അധികാരശക്തിക്കെതിരായ കരുനീക്കങ്ങളിൽ രാജാവിനെ ഉപദേശിച്ചത് ബെക്കെറ്റായിരുന്നു. രാജാവിനു തൊട്ടുതാഴെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനമാണ് ചാൻസലർ എന്നത്. ഹെൻറി രാജാവ് ബെക്കെറ്റിനെ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ചാൻസലറാക്കി. കാൻറർബറിയിലെ ആർച്ച്ബിഷപ്പ് മരിച്ചപ്പോൾ, രാജാവ്, ബെക്കെറ്റിന്റെ പേരാണ് ആ സ്ഥാനത്തേക്ക് നിർദ്ദേശിച്ചത്. ബെക്കെറ്റ് രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു: "ഞാൻ ആർച്ച്ബിഷപ്പാകുന്നുവെങ്കിൽ, അങ്ങയുടെ കൂടുതലാകട്ടെ എന്താണ്? ദൈവനാമത്തിൽ, പള്ളിയുടെ പക്ഷം പിടിച്ചു, രാജാധികാരത്തിന്റെ കൈയേറ്റങ്ങളെ ചെറുക്കുന്ന ശക്തനായ മതാധികാരിയായി ബെക്കെറ്റ് മാറി. ഹെൻറിയും ബെക്കെറ്റും തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനം അനിവാര്യമായിരുന്നു. രാജാവിന്റെ നാലു മാടമ്പികൾ

ഒരു ക്രിസ്തീയ കാവ്യസങ്കല്പമാണ് എലിയറ്റ്ന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്. അന്ത്യയിൽ 'ബെക്കെറ്റ്' എഴുതുന്നത് 1961-ലാണ്. വ്യക്തിഗതമായ അന്തർധാരകളും രാഷ്ട്രീയ പ്രമേയങ്ങളും തമ്മിലുള്ള അഗാധബന്ധങ്ങളിലേക്കുള്ള ഉൾക്കാഴ്ചയുടെ മൗലികതയാണ് അന്ത്യയിലിന്റെ നാടകസൗന്ദര്യവീക്ഷണത്തെ വിലപ്പെട്ടതാക്കുന്നത്. ഹിറോയിക് മൂല്യങ്ങളുടെ ധ്വംസനം ഈ വീക്ഷണത്തിന്റെ മുഖ്യമായ അംശമാണ്. ഐതിഹ്യ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പ്രസിദ്ധ വ്യക്തിത്വത്തെ പുറം മോടികളില്ലാതെ കാണാൻ ശ്രമിക്കുന്ന അന്ത്യയിൽ, വിഹ്വലനം നിസ്സഹായനമായ ഒരു സ്വകാര്യമനുഷ്യനെത്തന്നെ ഒട്ടവിൽ കണ്ടെത്തുന്നു. സംഘടനകളുടേയും ആശയ സംഘട്ടനങ്ങളുടേയും പ്രശ്നങ്ങൾ അസ്തിത്വത്തിന്റെ ആഴമേറിയ രഹസ്യ

ആർ. നരേന്ദ്രപ്രസാദ്

(barons) ബെക്കെറ്റിനെ കാൻറർബറിയിലെ പള്ളിയിൽ വച്ചു വധിച്ചു. വധത്തിന്റെ സാധ്യത അറിയാമായിരുന്ന ബെക്കെറ്റ് ജീവിതാന്ത്യത്തിൽ ഒട്ടും പതറിയില്ല. ബെക്കെറ്റിന്റെ മരണശേഷം, പശ്ചാത്താപ വിവശനായ രാജാവ്, പ്രായശ്ചിത്തമെന്ന നിലയ്ക്ക്, ശരീരപീഡനത്തിന് സ്വയം വിധേയനായി. ഇത്രയും ചരിത്രം.

ടി. എസ്. എലിയറ്റ് 1935-ൽ എഴുതിയ 'ട്രോസനപ്പള്ളിയിലെ കൊലപാതക'ത്തിൽ ബെക്കെറ്റ് ദൈവനീതിയുടെ നിത്യപ്രതീകമാണ്. അതിലെ കഥാപാത്രങ്ങളാകുന്നത് വ്യക്തികളല്ല, ആത്മഭാവനിഷ്ഠങ്ങളായ മനുഷ്യസങ്കല്പങ്ങളാണ്. കഥാപാത്രങ്ങളെ വ്യക്തികൾക്കു (individualise) യാതൊരു ശ്രമവും നാടകകൃത്ത് നടത്തുന്നില്ല. ഭൂമിയുടെ നിയമവും ദിവ്യനിയമത്തേക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവും തമ്മിലുള്ള ഇടച്ചിലിൽ നിന്ന്, കാലവും അനന്തതയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിലേക്ക് പറഞ്ഞുവരുന്ന

ധാരകളുമായി അന്ത്യയിൽ നാടകത്തിൽ ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നു.

II

ഒന്നിലധികം ഇഴകൾ പാകിയ ഒരു കഥാഘടനയാണ് ബെക്കെറ്റിൽ നാം കണ്ടെത്തുന്നത്. പുറമേ ഈ നാടകം ആ പഴംപുരാണത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരം തന്നെ. എന്നാൽ രംഗങ്ങളുടെ നാടകീയമായ പരിണാമത്തിലൂടെയും പാത്രചിത്രീകരണത്തിലൂടെയും ഈ നാടകകൃത്ത് സൂക്ഷ്മശക്തിയാർന്ന ഒരു സ്വതന്ത്ര ജീവിതാവ്യാനം കൈക്കൊള്ളുന്നു. ലളിതമായ ഒരു രക്തസാക്ഷിത്വത്തെ സങ്കീർണ്ണമായൊരു അസ്തിത്വത്തിന്റെ ആലേഖ്യമാക്കി മാറ്റാൻ തുനിഞ്ഞിറങ്ങിയിരിക്കുകയാണ് ഈ നാടകകൃത്ത്.

നാടകത്തിന്റെ ആദ്യരംഗം തന്നെ ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. ബെക്കെറ്റിന്റെ ശവക്കല്ലറയ്ക്കുമുന്നിൽ മുട്ടുകുത്തിനിന്ന പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന, നഗ്നനായ രാജാവിനെയാണ് നാം കാണുന്നത്. പ്രാർത്ഥനയ്ക്കുശേഷം

ശവക്കല്ലറയിലേക്കു നോക്കി ഹെൻറി പോയിക്കുന്നു:

“തോമസ് ബെക്കെററ്, നിനക്കു തുപ്തിയായോ? നിന്റെ കല്ലറയ്ക്കു മുമ്പിൽ ഞാൻ നഗ്നനായി നിൽക്കുന്നു. നിന്റെ പാതിരിമാർ പാട്ടുപാറുമായി എന്റെയടുത്തേക്കു വരുന്നു. നമ്മുടെ കഥയുടെ ഒരന്ത്യം! എന്റെ മാടമ്പിമാരുടെ കത്തിക്കത്തോറു വീണ് ഈ കല്ലറയിൽ ജീർണ്ണിക്കുന്ന നീ തണുപ്പിൽ വീറിച്ചു, വിവസ്ത്രനായി, ഒരു വിസ്സിയെപ്പോലെ, ആ മൃഗങ്ങളുടെ പാട്ടുകടിയേൽക്കാൻ കാത്തുനിൽക്കുന്ന ഞാൻ. നമുക്ക് അന്യോന്യം മനസ്സിലാക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാമായിരുന്നെവെന്ന് നിനക്കു തോന്നുന്നില്ലേ?”

തോമസ് ബെക്കെററ് രംഗത്തിന്റെ ഒരു വശത്തു വന്നുനിൽക്കുന്നു. മരിച്ച ദിവസത്തെ വിശുദ്ധ വസ്ത്രങ്ങളണിഞ്ഞ് അയാൾ പൊട്ടുന്നെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബെക്കെററ് പറയുന്നു:

“അന്യോന്യം മനസ്സിലാക്കാനോ; അതു് അസാദ്ധ്യമായിരുന്നു.”

രണ്ടു വ്യക്തികൾ തമ്മിൽ മനസ്സിലാക്കൽ അസാദ്ധ്യമാകുന്ന ഈ അവസ്ഥയാണ് നാടകഘടനയുടെ തീളക്കുമറിയ നൂലിഴയായി മാറുന്നത്. നോർമൻ വംശവും സാക്സൻ വംശവും തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം, 1066-ൽ വന്ന നോർമൻ ആക്രമണകാരികളോടു് സാക്സൻ വംശജക്കുടുംബ പരാജിതരുടെ പ്രതികാര ബുദ്ധി—ഇത്തരം വർഗ്ഗപരമായ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് രണ്ടു വ്യക്തികളുടെ ‘മനസ്സിലാക്കൽ’ അസാദ്ധ്യമാകുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷം. അന്ത്യയിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്.

ചരിത്രസംഭവത്തെ ആശ്രയിച്ചെഴുതിയ ഒരു നാടകം തുടങ്ങുന്നത് തികച്ചും അയഥാർത്ഥമായ ഈയൊരു രംഗത്തോടെയാകുന്നത് വിചിത്രമല്ലേ? യഥാർത്ഥമല്ലാത്ത ഈ ആദ്യരംഗം നാടകത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള സ്വരത്തിന് ശ്രുതിയായിത്തീരുന്നവെന്നതാണ് വാസ്തവം. നാടകം മുഴുവൻ ഈ നിമിഷത്തിൽനിന്നുള്ള ഒരു പിൻനോട്ടമാണ്. എന്തുകൊണ്ട് ഈ രണ്ടു വ്യക്തികൾ അന്യോന്യം മനസ്സിലാക്കിയില്ല എന്ന ചോദ്യത്തിനത്തരം തേടലാണ് നാടകത്തിന്റെ ഉടനീളഘടന.

വിചിത്രമായ ഒരു കൂട്ടുകെട്ടായിരുന്നു ഹെൻറിയും ബെക്കെററും തമ്മിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. “നമുക്കെല്ലാവർക്കും കൂടി ഉള്ളതിനെക്കാൾ ബുദ്ധി ഇവനാണുള്ളതെന്ന്,” എത്ര സന്ദർഭത്തിലും ബെക്കെററിനെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി രാജാവു പറയുമായിരുന്നു. ഹെൻറി ബെക്കെററിനെമാത്രമേ സ്നേഹിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ബെക്കെററിനോടു് ഹെൻറിക്കുള്ള വിധേയത്വം വ്യക്തമാക്കുന്ന പലരംഗങ്ങളുമുണ്ട് ഈ നാടകത്തിൽ. രാജാവിനുവേണ്ടി, സമചിത്തതയോടെ തീരുമാനമെടുക്കുവാനും രാജാവിനു കലവറയില്ലാത്ത സംരക്ഷണം നൽകുവാനും, അതേസമയം രാജാവിന്റെ മൂല്യങ്ങളിൽ സ്വയം നിമഗ്നനാകാനും ബെക്കെററിനു കഴിയുമായിരുന്നു. സ്വവർഗ്ഗരതിയുടെ നേരിയ അഭിവൃദ്ധിത്തങ്ങളുള്ള രംഗങ്ങൾ

കൊണ്ട്, ഈ സൗഹൃദത്തിന്റെ ഗാഢമായ ഉടത്തുപ്പകൾ അന്ത്യയിൽ കാട്ടിത്തരുന്നുണ്ട്.

എല്ലാ അഗാധ സംനേഹബന്ധങ്ങളും സംനേഹ-ദോഷങ്ങൾ ഇടകലരുന്ന ഒരു സങ്കീർണ്ണതയാണ്. ഒറ്റയ്ക്കെടുക്കാവുന്ന ഒരു വികാരമല്ല സംനേഹമെന്ന് പറയുകയും സംനേഹത്തെ ക്രൂരതയും പീഡനവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ജെറീ എന്ന കഥാപാത്രമുണ്ടല്ലോ, എഡ്വേർഡ് ആൽബിയുടെ ‘സുസ്റ്റോറി’യിൽ. ഏകാന്തതയും ക്രൂരതയും വെറുപ്പും ഒക്കെ മാറി മാറി വരാവുന്ന മനസ്സിന്റെ, ഇടയ്ക്കിടെ യ്ക്കുവരുന്ന വിശുദ്ധവിനാഴിക മാത്രമാണ് സംനേഹം; അല്ലെങ്കിൽ, അതൊരു പാഴ്വാക്കു മാത്രം. ഹെൻറിയും ബെ

യുറോപ്പിന്റെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യത്തിൽ നിരന്തരം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ബെക്കെററിനെ ഉപജീവിച്ചു വിശുദ്ധതയായ രണ്ടുപേർ, എലിയട്ടും, അന്ത്യയിലും എഴുതിയ നാടകങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലൊരു വിചിത്രനം.

ക്കെററും തമ്മിലുള്ള സംനേഹബന്ധവും ഇത്തരമൊരു സങ്കീർണ്ണതയായിരുന്നു. ഈ സങ്കീർണ്ണതയുടെ കടലൊഴുക്കുകൾ തിരിച്ചറിയാത്തതിനാൽ സംനേഹം ഒരു വ്യർത്ഥതയായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തു, അവരുടെ കാര്യത്തിൽ. ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരു വികാരം ഒരു വാക്കു മാത്രമായിത്തീരുന്നത് പിൽക്കാലത്തു് അന്ത്യയിൽ തന്റെ ‘പ്രിയപ്പെട്ട അന്റോയിൻ’ എന്ന നാടകത്തിന്റെ കേന്ദ്രപ്രമേയമാക്കി മാറ്റുകയുണ്ടായി. ആ നാടകത്തിന്റെ ഉപശീർഷകംതന്നെ ‘പരാജയപ്പെട്ട സ്നേഹം’ എന്നാണ്. സ്നേഹത്തെക്കാളധികമായി, സ്നേഹിക്കാൻള്ള ആഗ്രഹമാണ് മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ്യം; ഒരു സ്ഥിതമൂല്യമെന്ന നിലയിൽ, സ്നേഹം ഒരു വ്യർത്ഥതയാണ്. ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ച ഈ സ്ഥിതിവിശേഷം അന്ത്യയിൽ ഹെൻറി-

ബെക്കെററ് ബന്ധത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിനുപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹെൻറി സ്നേഹിതന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം കൂടുതൽ കൂടുതലായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ആദ്യപകുതിയിൽ, ആ സ്വാതന്ത്ര്യം ബെക്കെററിന്റെ മേൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ആഴമേഴിയ മുറിവുകൾ കൂടി നാം കാണുന്നു.

സ്വന്തം പെങ്ങളെ അപമാനിക്കാനൊരുങ്ങിയ നോർമൻ മാടമ്പിയെ ഒരുകാലത്തു് വെട്ടിക്കൊന്നവനാണ് ബെക്കെററ്. പക്ഷേ, പിൽക്കാലത്തു് ഒരു സാക്ഷൻ പെണ്ണിനെ കൈവശപ്പെടുത്തുന്ന രാജാവിനെ മറ്റൊരാൾ സാക്ഷൻ യുവാവു ചെറുക്കുന്നത് ബെക്കെററ് കണ്ടെത്തുമ്പോൾ അയാൾ രാജാവിനുവേണ്ടി ആ യുവാവിനെ തോല്പിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. സാക്ഷൻ വംശത്തോടുള്ള കുറ്റ് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ള ബെക്കെററ്, ദൈവത്തിന്റെ മറവിൽ, ആ വംശത്തു് വെളിപ്പെടുത്തുക തന്നെയായിരുന്നില്ലേ? തന്റെ വെല്ലുവിളിയെ രാജാവു് കൈവശപ്പെടുത്തുന്നത് സ്നേഹത്തിന്റെ പേരിൽ സമ്മതിക്കുന്ന ബെക്കെററ്, ഒരു വംശത്തിന്റെ കലാപബോധമാകെ ഉള്ളിലൊതുക്കുകയായിരുന്നു. തോറ്റ വംശത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയാണെങ്കിലും ബെക്കെററ് ജയിച്ച വംശത്തിന്റെ ഭരണനാടകത്തിൽ സുപ്രധാനമായ ഒരു റോൾ എടുക്കുന്നു. പക്ഷേ, രാജാവിന്റെ അഭിമാനത്തോടൊരു വലിയ ഒരു അഭിമാനത്തിന്റെ പ്രതീകമായി താൻ മാറിയ നിമിഷം, ബെക്കെററ് മറ്റൊരു റോൾ എടുത്തുപോകുന്നു. വംശക്കുറ്റിന്റെയും വ്യക്തിത്വത്തിന്റെയും ആവശ്യമാണ് ആ റോൾ.

വംശപരമായ ഈ ശത്രുതാബോധത്തെ നാടകീയമായി ആവിഷ്കരിക്കാൻ നാടകകൃത്തു് സൃഷ്ടിച്ച ഒരു ചെറിയ കഥാപാത്രമുണ്ട് ഈ നാടകത്തിൽ. കൊച്ചു സന്യാസി (the little monk) എന്ന പരാമർശിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ. ഒരു നോർമൻ മാടമ്പിയെയെങ്കിലും തട്ടാൻ കത്തിയുമായി നടക്കുന്ന സാക്ഷൻ വംശക്കാരനാണ് ഈ കൊച്ചുസന്യാസി. അവനോടു് ബെക്കെററിനുണ്ടാകുന്ന അടുപ്പം ബെക്കെററിന്റെ വംശക്കുറ്റിന്റെ മാനങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ബെക്കെററിന്റെ വധസമയത്തു് ഈ കൊച്ചുസന്യാസിയാണ് അയാളുടെ അരികിലുള്ളതു്. സാക്സൻ അഭിമാനം ദൈവനാമത്തിലുള്ള അഭിമാനമായി ഉദാത്തവത്കരിക്കുന്ന ഒരു നിമിഷമാണ് രക്തസാക്ഷിത്വത്തിന്റെയും.

പക്ഷേ, സാക്സൻ വംശജരെ ‘നാജുൾ’ എന്ന നിർദ്ദോഷമായി വിളിക്കുന്ന ഹെൻറിക്കു് ബെക്കെററിന്റെ സ്വഭാവത്തിലെ ഈ വശങ്ങൾ ഒരിക്കലും മനസ്സിലാകുന്നില്ല. മരണം വരികാൻ തയ്യാറെടുത്തുകൊണ്ടു്, രാജാവിന്റെ നീതിപാലകരെ ശാസിക്കുകയും രാജാവിന്റെ സൈനികരെ സുബ്ധരാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആർച്ച് ബിഷപ്പായി ബെക്കെററ് ജീവിക്കുമ്പോൾ, അല്പസമയത്തേക്കെങ്കിലും, ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭൗതിക നേട്ടങ്ങൾ തലകനിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതു്. തെങ്ങികളെയും റോഗികളെയും തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു് അവ

രോടൊപ്പം ആഹാരംകഴിച്ച ബെക്കെററ്, പെട്ടെന്ന് ഭക്തജനങ്ങൾ കൂടിയായ സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ആത്മീയ ചക്രവർത്തിയായി മാറുന്നു. സ്വന്തം അഭിമാനവും സ്വന്തം വംശത്തിന്റെ അഭിമാനവും വിളിച്ചുപറയാൻ ബെക്കെററ് അബോധമായി കണ്ടെത്തിയ ഒരു പ്രതീക മൂല്യമായിരുന്നില്ലേ ദൈവം?

ബെക്കെററ് എന്ന നാടകത്തിന്റെ ഉപശീർഷകം ‘ദൈവത്തിന്റെ അഭിമാനം’ (The honour of God) എന്നാണ്. ദൈവത്തിന്റെ പേരിലുള്ള അഭിമാനം എന്നർത്ഥം. മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എന്നാണ് ദൈവത്തിന്റെ അഭിമാനം? മനുഷ്യൻ വ്യക്തിപരവും സാമൂഹ്യവുമായ ആവശ്യങ്ങൾ ദൈവനാമത്തിൽ തുക്കിയിടുക മാത്രമല്ലേ ചെയ്യുന്നത്? ദൈവം ഒരു കപടവിശ്വാസത്തിന്റെ തുരുത്തും വംശാഭിമാനത്തിന്റെ മുദ്രയും പകരം വീട്ടലിന്റെ അബോധകാരണവും പലായനത്തിന്റെ പര്യായവുമായിത്തീരുന്നു. സ്വന്തം പരിമിതികളെ അതിവർത്തിക്കാനുള്ള മനുഷ്യന്റെ യത്നത്തിൽ ഒരു തുണയായി അതു വർത്തിക്കുന്നു. ദൈവത്തെ മനുഷ്യൻ എന്താക്കുന്നു എന്ന അസ്തിത്വപ്രശ്നവും ഈ നാടകഘടനയുടെ പ്രധാനമായൊരു ഊഴയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

ഇതേ പ്രശ്നത്തിന് മറ്റൊരു മാനം കൂടിയുണ്ട്. ഈ ദൈവം മതപരമായ ഒരു ദൈവം മാത്രമാകണമെന്നില്ല. എത്ര അതീത സങ്കല്പത്തിന്റെയും കഥകൂടിയാണ് ദൈവകഥ. വിപ്ലവം, ജനാധിപത്യം, സോഷ്യലിസം, രാമരാജ്യം തുടങ്ങി എത്രയോ അതീത സങ്കല്പങ്ങൾ നമ്മുടെ വംശഗാഥകളിൽ മുഴങ്ങിയെഴുതിയിട്ടുണ്ട്?—വീണ്ടും വീണ്ടും ഉണർന്നു വരുന്നുണ്ടു്? അതീത സങ്കല്പങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ നിലനില്പിന്റെതന്നെ ആവശ്യമായിത്തീരുന്നു. നിലനിൽപ്പും അതീത സങ്കല്പവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ഗൃഹാപമങ്ങളിലൂടെയുള്ള ഒരു യാത്ര കൂടിയാണ് ഈ നാടകം. അതാണ് ഇതിന്റെ സമകാലികതയും.

III

മദ്ധ്യകാലത്തിന്റെ സവിശേഷമായ അന്തരീക്ഷം ആവിഷ്കരിക്കാൻ ലളിതമായ മാർഗ്ഗങ്ങളാണ് അന്ത്യയിൽ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ശരീരത്തിന്റെ സുഖങ്ങളിൽമാത്രം അർത്ഥം കണ്ടെത്തുന്ന മാടമ്പികൾ, സുഖത്തിനപ്പുറം പള്ളിയുടെയും രാജാവിന്റെയും അധികാരത്തിന്റെ സുഖത്തിനുവേണ്ടി കലഹിക്കുന്ന സ്ഥാനികൾ, വിധേയരായ സാധാരണജനങ്ങൾ ഇവരുടെ ഒരു ഉപഘടന ഈ നാടകത്തിന് ഒരു ചരിത്രനാടകത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷം നൽകി അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു വശത്തു് നിസ്സിമമായ സുഖലോലുപതയും മറുവശത്തു് കടുത്ത ആത്മപീഡനവും സ്വയം-വരിച്ച ഒരു ഭൂമിഭൂമിസംസ്കാരമാണ് മദ്ധ്യകാലത്തുണ്ടായിരുന്നത്. ആഡംബരങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ

സന്തോഷം കണ്ടെത്തുമ്പോൾ ബെക്കെററ്, ഈ രണ്ടാമത്തെ ജീവിതശൈലിയിലൂടെ സ്വന്തം അസ്തിത്വത്തിന് ഒരു അതിതാർത്ഥം കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്. ഈ പരിശ്രമം, സാധാരണമനുഷ്യരുടെ ഭക്തിപരമായ ജീവിതത്തോടു നേരിട്ടുബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. തനതായ ഒരു സാമ്രാജ്യം—ജീവിതശൈലിയുടെ മാതൃക കാട്ടി സാധാരണജനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു് സൃഷ്ടിച്ചെടുത്ത ഒരു സാമ്രാജ്യം—ബെക്കെററ് സ്വന്തമാക്കുന്നു. അങ്ങനെ രാജാവിനെ അയാൾ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നു. ജനലക്ഷങ്ങളുടെ പിന്തുണയുള്ള മതനേതാവായി ഉയർന്ന് തന്നെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയാണ് ബെക്കെററ് എന്ന റിഞ്ഞ്സ്റ്റോൾ ഹെൻറി, ട്രാന്തനെസ്റ്റോ

അസാധാരണ ഉൾക്കാഴ്ചയുള്ള രണ്ടു ഏഴുതൂകാരുടെ കൈയിൽ ഒരേ ഇതിവൃത്തം ഏതെല്ലാത്തരത്തിൽ വളർന്നു് ഉദാത്തമായിത്തീരുന്നു എന്നതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങൾ കൂടിയാണു് ഈ നാടകങ്ങൾ.

ലെ, മെത്തയിൽ കിടന്നുരുണ്ടുകൊണ്ടു്, കരഞ്ഞു പറയുന്നു: “എനിക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിവില്ല! ഒന്നും! ഞാൻ ഒരു പെണ്ണിനെപ്പോലെ തളർന്നു. അവൻ ജീവനോടെയിരിക്കുമ്പോൾ, യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ എനിക്കു കഴിവില്ലായിരിക്കുകയില്ല. അവന്റെ മുന്നിൽ ഞാൻ അട്ഭുതപ്പെട്ടുനിന്നു വിറയുകയാണ്. ഞാനെന്ന രാജാവു! (പെട്ടെന്നു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ അവനെ ഒന്ന് ഇല്ലാതാക്കാൻ? ഒരു വികാരി! എന്നെ പൂച്ചിക്കുകയും മുറിച്ചെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വികാരി! എന്നിങ്ങനെ ചുറ്റും ഭീരുക്കളെയുള്ളോ? ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ആണങ്ങളാരുമില്ലേ! ഹെറി എന്റെ ഹൃദയം! എന്റെ ഹൃദയം വളരെ വേഗം മരിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങനെ അങ്ങാടിവയ്ക്ക!” മാടമ്പിമാർ ഇതുകേട്ടു പുറപ്പെടുന്നു. ഹൃദയമിടിപ്പുപോലെ ഒരു ശബ്ദം കേട്ടു തുടങ്ങുന്നു. (ഈ ശബ്ദം തോമസ് ബെക്കെ

ററിന്റെ കൊലപാതകംവരെ തുടരുന്നുണ്ടു്.) ബെക്കെററ് മരിക്കാൻ പോകുകയാണെന്നറിയുമ്പോൾ രാജാവു് “എന്റെ തോമസ്!” എന്നു വിളിച്ചു കരയുന്നു. രാജാവു് നിരന്തരമായി പരാജയപ്പെടുകയാണ്. സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ അഭിമാനമാകെ ബെക്കെററിനെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്നതിൽ സന്തോഷം കണ്ടെത്തുന്ന സ്വഭാവമായിരുന്നു ഹെൻറിയുടെ സ്നേഹം—സ്വന്തം കുടുംബംഗങ്ങളെ അയാൾ വെറുത്തിരുന്നു. എന്നാൽ ബെക്കെററിന് ആരെയും സ്നേഹിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. തൊഴിൽപരമായ ഒരു അഭിമാനത്തിൽ നിന്നായിരുന്നു, ബെക്കെററിന്റെ ജീവിതവിചിക്ഷണം ഉയർന്നത്.

ഭൗതികമായ ആവശ്യങ്ങൾ ദൈവത്തിന്റെതായി പറയുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം നിലനിന്നുപോന്ന മതസംഘടനയുടെ പൊള്ളത്തരം ബെക്കെററ് മനസ്സിലാക്കുന്നു. മതമേധാവികളെ ഹാസ്യാത്മകമായാണ് അന്ത്യയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതുപോലെതന്നെ ഹ്രസ്വ ചക്രവർത്തിയും സ്വന്തം നിലനില്പിനുവേണ്ടി എല്ലാ മൂല്യങ്ങളും പരിത്യജിക്കാൻ കൂസലില്ലാത്ത ഒരു സർവ്വസാധാരണനായാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. മദ്ധ്യകാലത്തിന്റെ ധർമ്മികാന്തരീക്ഷത്തിന്റെ പുനഃസൃഷ്ടി നടത്തിയിരിക്കുകയാണ് നാടകകൃത്തു്. പക്ഷേ, തന്റെ സ്വതന്ത്രമായ കാഴ്ചപ്പാടിലാണെന്നു മാത്രം. കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യംകൊണ്ട്, മദ്ധ്യകാലത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷം നമ്മുടെ കാലത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷവുമായിത്തീരുന്നു. രണ്ടു വ്യത്യസ്ത കാലഘട്ടങ്ങളെ തമ്മിലടുപ്പിക്കുന്ന ഈ രീതി അന്ത്യയിലിന്റെ ‘ആൻറിഗണി’യിൽ കരോളൂട്ടി മുറിച്ചുള്ളതാകുന്നുണ്ടു്.

IV

മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ ഗുഹഭാവങ്ങളിലേക്കു് വെളിച്ചം വിശുദ്ധയും അസ്തിത്വത്തിന്റെ അന്തർധാരകൾ കണ്ടറിയുകയും ചെയ്യുന്ന ഈ നാടകത്തിലെ സംഭാഷണം സാധാരണ ഭാഷയിലുള്ളതെങ്കിലും ധന്യനാകവുമാണ്. മനസ്സിലുള്ളതു വെളിപ്പെടുത്താനുള്ള ഉപാധി മാത്രമല്ല സംഭാഷണം. പലപ്പോഴും പലർക്കും മനസ്സിലുള്ളതു് ഉളിച്ചുവെള്ളാത്ത ഉപാധിയാണതു്. മനസ്സും വാക്കും പ്രവൃത്തിയും തമ്മിലുള്ള ദൂരങ്ങൾ കണ്ടെത്തി സംഭാഷണമെഴുതുമ്പോഴാണ്, അതു് ഒരു നാടകത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നത്. അന്ത്യയിലിന്റെ സംഭാഷണരചനയുടെ സൂക്ഷ്മതലങ്ങൾ ഈ സമ്പ്രദായത്തിൽ നിന്നാണുണ്ടായിരുന്നതു്. തുണകളും വർണ്ണനാശീലുകളുമാണ് ഈ നാടകത്തിന്റെ പ്രധാന രംഗസൂചകങ്ങൾ. കാടും കൊട്ടാരവും വെളിമ്പറവും പള്ളിയുമെല്ലാം മാറിമാറി വരുമ്പോഴും തുണകൾ രംഗത്തുണ്ടു്. അവ ചിലപ്പോൾ നിഗൂഢപ്രകൃതിയിലെ വൃക്ഷങ്ങളായും ചിലപ്പോൾ അധികാരസ്ഥാനങ്ങളുടെ ശക്തിസംതങ്ങളായും മാറുന്നു. രംഗങ്ങളിൽ ഉചിതമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന തിരശ്ശീലകൾ മദ്ധ്യകാല നാടകങ്ങളുടെ ബാഹ്യാന്തരീക്ഷം ഉണർത്തിയെടുക്കാൻ പോരുന്നതാണ്.

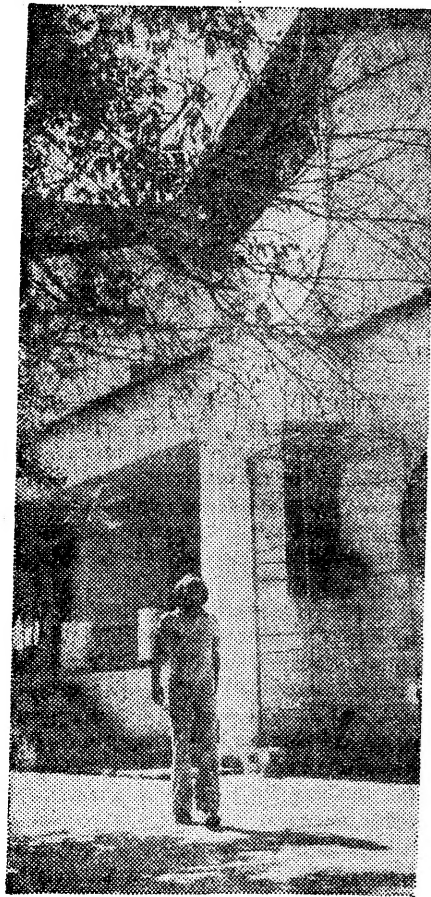
പേജ് 18 * കലാകൗമുദി ലക്കം 385

സ സ്വന്തം ഉല്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്ന ഗ്രാമ മെന്ന നിലയിൽനിന്നും ഒരു ഉപഭോക്തൃ ഗ്രാമമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ചന്തയുടെ മധ്യത്തിൽ വായാടിയായ ഒരു വൃദ്ധൻ മഞ്ഞിപ്പട്ട വിൽക്കുന്നുണ്ട്. എരിയുന്ന കൽക്കരിക്കുന്നലുകൾക്കു മീതെ കമ്പി ഗ്രില്ലിൽ പൂത്തിയായി നിറഞ്ഞുവെച്ചിരിക്കുന്ന മത്സ്യം വേവുന്ന ഗന്ധമായിരുന്നു ചന്തത്തെയവിനു മൊത്തത്തിൽ. ആ രാവിലേയും അയാളുടെ അടുപ്പിനു മുന്നിൽ അനേകം പേർ കാത്തുനിൽക്കുന്നു. അതും ഒരു പഴയ ശീലമായിരിക്കാം.

ഗ്രാമത്തിലെ ആർട്ട് ഡീലറായ യുവതി ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഗ്രാംഷി മ്യൂസിയത്തിന്റെ ക്യൂറേറ്ററെ അന്വേഷിച്ചു നടന്നു. നീളത്തിൽ വളരാൻ വിട്ട സ്വർണ്ണ മുടിയും കറുത്ത മിഴികളുമുള്ള അവൾ അതിവസന്ദരിയായിരുന്നു. ട്വിസ്റ്ററുകൾ ഉണ്ടെന്നതോ ഗ്രാംഷി വേനം തിരക്കിയെത്തിയവർ എന്നതോ, എന്താവും അവളുടെ അസാധാരണ സൗഹൃദത്തിനു കാരണമെന്ന് ഞങ്ങൾ അഭ്യർത്ഥിച്ചു. മ്യൂസിയം ക്യൂറേറ്റർ സദാ പരിശീലിച്ചുകാണുന്ന ഒരു മധ്യവയസ്കനാണ്. 'ടിപ്പിങ്ങ്' ഇറാറലിയൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്—എന്തുകൊണ്ടോ സിഗ്നിഫിക്കന്റ് അയാളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു. ഖിലാർ സയിൽ ജലവിതരണത്തെ സംബന്ധി

സു കന്യാരു ഹോട്ടലിന്റെ മുൻപിൽ ലേഖകൻ

പേജ് 20 കലാകൗമുദി ലക്കം 385

ച്ച് ഖില പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. രാവിലെ ക്യൂറേറ്റർ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു കമ്മ്യൂൺ യോഗത്തിനു പോയതായിരുന്നു. ആ യോഗവും പ്രശ്നവും അയാളെ വല്ലാതെ മമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു തോന്നി. വളരെ ഗൃതിയിൽ അയാൾ പറഞ്ഞ അനേകം കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ മനസ്സിലായതാണ്. എങ്കിലും അയാൾ വലിയ സൗഹൃദത്തോടെ പെരുമാറി. ഗ്രാംഷിയെ സംബന്ധിച്ച പതിവുകാര്യങ്ങൾ ഒന്നും വിട്ടുപോകാതെ ഡിവരിച്ചു. ഗ്രാംഷി കടംബത്തിന്റെ പഴയ അടുക്കളയാണ്. ക്യൂറേറ്ററുടെ ഓഫീസ്. മുളകളിൽ ഗ്രാംഷി ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന കിടപ്പുമുറി. ഗ്രാംഷിയുടെ രചനകളും ഗ്രാംഷിയെ സംബന്ധിച്ച രചനകളുമുള്ള ഒരു ചെറിയ ഗ്രന്ഥശേഖരം. കൈയെഴുത്തിന്റെ ചില ഫോട്ടോ പകർപ്പുകൾ. ചില സ്മരണികൾ—എന്നിവയൊഴിച്ചു മ്യൂസിയത്തിലൊന്നുമില്ല. അപമാനകരമായ ദാരിദ്ര്യത്തിനും രാഷ്ട്രീയ കലാപങ്ങൾക്കും വൈയക്തിക വ്യഥകൾക്കും ഫാസിസ്റ്റ് ജയിലുകൾക്കുമിടയ്ക്ക് പകിട്ട നാല്പ്പത്തിയാറു വർഷത്തെ ശ്രാന്തിയറിയാത്ത ഒരു ജീവിതത്തിന്റെ ഭൗതികാവശിഷ്ടങ്ങൾക്കിടയ്ക്ക് ഒരു ചെറിയ കളിവണ്ടി. അവ സാന്നമായി ഖിലാർസയിൽ വന്നപ്പോൾ സഹോദരന്റെ കൊച്ചുമകൾ എട്ട് മിയയ്ക്കുവേണ്ടി മരക്കമ്പുകൾകൊണ്ടു് അന്റോണിയോ ഉണ്ടാക്കിയതാണിത്.

'പ്രിസൺ നോട്ട്ബുക്സ്' പ്രസിദ്ധീകൃതമായ കഴിഞ്ഞ മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടുകൾക്കിടയ്ക്ക് ഗ്രാംഷിയെപ്പോലെ ഗൗരവമായി പരിചയപ്പെട്ട മറ്റൊരു പാശ്ചാത്യ രാഷ്ട്രീയ ചിന്തകനില്ല. 'കുറച്ചു റ്റൽ ഹെഗമണി', 'തത്ത്വശാസ്ത്രവും സാമാന്യബോധവും ഭാഷയും', 'പാർട്ടിയും ഭരണകൂടവും', 'ബുദ്ധിജീവിയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ' എന്നിങ്ങനെ പോകുന്ന ഗ്രാംഷി സാഹിത്യത്തിലെ പ്രധാന പ്രമേയങ്ങൾ വിസ്മയകരമായ വെളിപാടുകൾപോലാണ് കണ്ടെത്തപ്പെട്ടത്. അടുത്ത വർഷങ്ങളിൽ വിവിധഭാഷകളിലായി ഗ്രാംഷിയുടെ സൈദ്ധാന്തികവിചാരങ്ങളേയും ജീവിതത്തേയും പുരസ്കരിച്ചു് അനേകം പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാംഷിയുടെ ചിന്തകളെ വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിയുവാനും വ്യാഖ്യാനിക്കുവാനുമുള്ള ശ്രമങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഗവേഷണ പഠനങ്ങൾ നടക്കുന്ന പല ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകളുമുണ്ട് യൂറോപ്പിൽ. മ്യൂസ്റ്റാളിനിയുടെ ജയിലുകളിലെ നിയന്ത്രിതവും സ്റ്റോഡ്യൂമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ എഴുതപ്പെട്ട പ്രിസൺ നോട്ട്ബുക്കുകളുടെ സവിശേഷ ഭാഷാശൈലിയും വിവക്ഷിതാർത്ഥങ്ങളും ഗ്രാംഷിയെ ഏറ്റവും ഔദ്യോഗികമായ ഒരു മാർക്സിസ്ത ചിന്തകനാക്കി. ഒരു ഭവിഷ്യത്തും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾക്കു സംഭവിച്ച വിവിധ താല്പര്യങ്ങൾ കലർന്ന പല പാഠാന്തരങ്ങളാണ്.

'ഇറാലിയിൽ ഗ്രാംഷിക്ക് മൂന്നു വ്യാഖ്യാനങ്ങളുണ്ട്'—ഖിലാർസയ്ക്കുള്ള ഒരു ഗ്രാമത്തിലെ ലൈബ്രറിയനായ അന്റോണിയോ പറഞ്ഞു. ഇറാലി

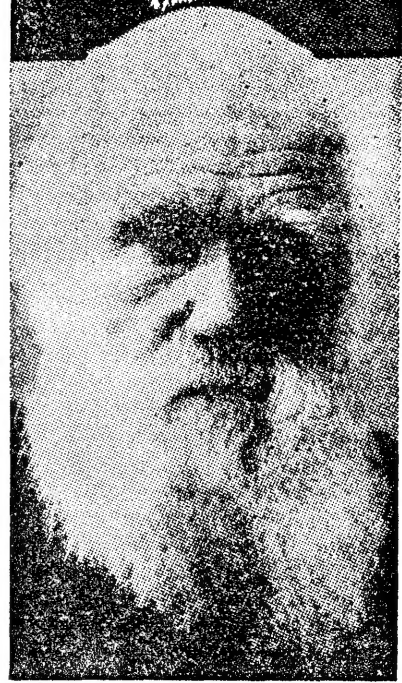
യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ഒരു ഭൗതിക വ്യാഖ്യാനം ഗ്രാംഷി ചെയ്ത സന്ധികളിലും ലിബറൽ മനോഭാവങ്ങളിലും ഉന്നതതാണ്. മറ്റൊരു റൊമാൻറിക് സ്കൂൾ തികച്ചും ആശയവാദപരമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനപഠനംചെയ്ത മുന്നാമത്തെ സംഘം ചെറുപ്പക്കാർ പ്രിസൺ നോട്ട്ബുക്കുകളെ അതിന്റെ റെവല്യൂഷണറി ഉള്ളടക്കത്തിൽ വിചിന്തയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അവർ വിപ്ലവകാരികളാണ്. അന്റോണിയോ ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരനും ഗ്രാംഷി വിദ്യാർത്ഥിയുമായിരുന്നു. ഗ്രാംഷിയേയും യൂറോ കമ്മ്യൂണിസത്തേയും കുറിച്ച് ഇന്ത്യയിൽ നടപ്പുള്ള ധാരണകളെന്താണെന്നും ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാർക്സിസവും ഇതര തീവ്രവാദി ഗ്രൂപ്പുകളും തമ്മിലുള്ള ആശയപരമായ ഭിന്നതകൾ എന്താണെന്നും മറ്റും അറിയുവാൻ അയാൾ താല്പര്യം കാണിച്ചു. വൈകുന്നേരം മ്യൂസിയം ക്യൂറേറ്ററുടെ ഓഫീസിലിരുന്നു ഞങ്ങൾ വളരെനേരം ഉളിതമായ കാര്യങ്ങൾ സംസാരിച്ചു—ഇറാലിയൻ രാഷ്ട്രീയത്തേയും സാർവ്വീനിയൻ സമ്പദ്വികാസത്തേയുംകുറിച്ച്. സംസാരം സാമാന്യ കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നു വിട്ട് കൂടുതൽ വിഷയ മാത്രമാകുമ്പോഴെല്ലാം പരിഭാഷപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ സിഗ്നിഫിക്കന്റ്. സിഗ്നിയുടെ ഇറാലിയൻ വളരെ പരിമിതമായിരുന്നു. ഗ്രാംഷി വേനത്തിനു തൊട്ടുള്ള കെട്ടിടത്തിന്റെ താഴെ നിലയിൽ ഒരു ബാറ്ററുണ്ട്. വീതിയായും കൂടുതൽ ക്ലിപ്തവും സ്റ്റോഡ്യൂമായതോടെ അന്റോണിയോ ഞങ്ങളെ അവിടേക്കു ക്ഷണിച്ചു. അതൊരു തരം ഗ്രാംഷി ക്ലബ്ബാണത്രേ. ഖിലാർസയിലെ ഗ്രാംഷിയുടെ അന്ത്യായിക മിക്ക വൈകുന്നേരങ്ങളിലും അവിടെ ചേരുന്നു. അന്റോണിയോ ഞങ്ങളെ അവർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തി. കഴിഞ്ഞ വർഷംവരെ ഖിലാർസയിലെ ഭരണം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതൃത്വത്തിലായിരുന്നു. മുൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മേയറും ബാറൽ ഇരിപ്പുണ്ട്. അവരെല്ലാം ഒരു ടെലിവിഷൻ സെററിനു മുന്നിൽക്കൂടി വേൾഡ് കപ്പ് സോക്കർ മത്സരം കാണുകയാണ്. ഗ്രാംഷിയുടെ സഹോദരപുത്രി എട്ട് മിയയെ അവിടെ കാണുമെന്ന് ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. അവർ മിലാനിൽ പോയിരിക്കയാണെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞു. ലോക്കൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ചെലവിൽ രണ്ടു മാർടിനി കഴിച്ചു് ഞങ്ങൾ പിരിഞ്ഞു.

1924-ലെ വേനൽ അന്ത്യത്തിലാണ് ഗ്രാംഷി അവസാനമായി ഖിലാർസയിൽ വന്നത്. മോസ്കോയിലേയും വിയന്നയിലേയും അനുഭവനിരതമായ രണ്ടു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ഇറാലിയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ കാലം. ഫാസിസ്റ്റ് സ്കാഡറിസ്റ്റാ സംഘങ്ങൾ ഇടതുപക്ഷ പാർലമെന്ററി ഡെപ്യൂട്ടികളെ വേട്ടയാടുകയായിരുന്നു. പാർലമെന്ററിലെ ഒരു പ്രസംഗത്തെത്തുടർന്ന് സോഷ്യലിസ്റ്റ് ഡെപ്യൂട്ടിയായിരുന്ന മാത്തിയോത്തിയെ അവർ തെരുവിലിട്ടു മർദ്ദിച്ചു കൊലപ്പെടുത്തി. (തുടരും)

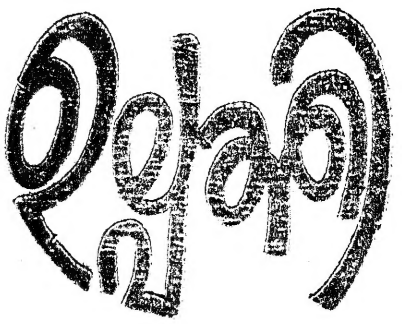
ശാസ്ത്രഗവേഷണം. സാഹിത്യനിർമ്മാണത്തിന് വിഷയമാകാമെന്ന തെളിയിക്കുന്ന നോവലാണ് ഉല്പത്തി. ഇർവിങ് സ്റ്റോണിന്റെ ഏറ്റവും ഒടുവിലത്തെ ഈ നോവൽ അമേരിക്കയിൽ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റായർത്തിയിരിക്കുന്നു.

പ്രപഞ്ചോല്പത്തി, പരിണാമം മുലമോ സൃഷ്ടിമുലമോ? മതങ്ങളും ദർശനങ്ങളും ശാസ്ത്രവും ഒരുമിച്ചുനയിക്കുന്ന അതിപ്രധാനമായ പ്രശ്നമാണിത്. ഉത്തരം രണ്ടുവിധത്തിലാകാം. പരിണാമംമുലമാണെന്ന് ഒരു വിഭാഗം കരുതുന്നു. സൃഷ്ടിമുലമാണെന്ന് മറ്റൊരുവിഭാഗം കരുതുന്നു. അമേരിക്കയിലാണ് ഈ വാദം ഇപ്പോൾ ശക്തമായുയർന്നിട്ടുള്ളത്. ചില സ്റ്റേറ്റുകളിൽ പരിണാമസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പഠനവും പ്രചരണവും നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു. സൃഷ്ടിസിദ്ധാന്തം പഠിച്ചാൽ മതിയെന്നാണ് കോടതികളും സഭാകാര്യം സാര്യനായും ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ഇതിൽ വലിയ പ്രയാസമുണ്ട്. വിശ്വാസികളായ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ തന്നെ പ്രതിഷേധം പ്രകടിപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. ഇതൊരു ദാർശനിക പ്രശ്നം മാത്രമല്ല. സാമൂഹ്യജ്ഞാനത്തെ വികസിപ്പിക്കാൻ തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുതന്നെ വാദം വ്യാപകമായി വളരുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഉല്പത്തി എന്ന ഇർവിങ്സ്റ്റോണിന്റെ നോവൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. ഡാർവിന്റെ ജീവചരിത്രമാണ് ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കം. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുമായി ഏറ്റുമുട്ടേണ്ടിവന്നപ്പോൾ ഡാർവിനുണ്ടായ മാനസികപ്രയാസം എത്രയാണെന്ന് ഈ നോവലിൽ ഭംഗിയായി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അന്തഃക്ഷോഭം അടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട്, ആ പ്രതിഭാശാലി നടത്തിയ ഗവേഷണത്തിന്റെ സുന്ദരമായ ആവിഷ്കരണമാണ് ഈ പുതിയ കൃതി. വിവാദം അഴിച്ചുവിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഗിരിയെ പോലെയല്ല. തീർച്ചയായും ഭാവത്തെ കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ്. അത് സ്വാഭാവികവുമാണ്.

അലൻ ഷുക്കാഡ് എന്ന പ്രസിദ്ധ നിരൂപൻ "ആധുനിക നോവലെഴുത്തുകാർ" എന്ന ബുഹിതകൃതിയിൽ ഇർവിങ് സ്റ്റോണിന്റെ ചരിത്രനോവലുകളെക്കുറിച്ച് നടത്തിയ പരാമർശം ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരണീയമാണ്. ചരിത്രത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങളോട് നീതി പുലർത്തുന്നതുകൊണ്ട് സ്റ്റോണിന്റെ ചരിത്രനോവലുകൾ കലാഭംഗി കറഞ്ഞ വയാണെന്നാണ് ഷുക്കാഡ് പറയുന്നത്. ഈ വിമർശനം ഒരുപോലും ശരിയുണ്ട്. ഉദാഹരണം പറയാം—ജോൺ നോബിൾ എന്ന ചിത്രമെഴുത്തുകാരന്റെ ജീവചരിത്രസംബന്ധിയായ നോവലാണ് 'പൈകാരികയാത്ര' എന്ന പേരിലുള്ളത്. ആ നോവലിന് ഈ കറുപ്പു പറ്റിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. സ്റ്റോൺ തന്റെ വിമർശന ഗ്രന്ഥത്തിൽ അക്കാദ്യം സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ "വ്യഥയും ആനന്ദവും" (മൈക്കൽ ആഞ്ജലോവിന്റെ കഥ) മാനസിക വികാരങ്ങൾ (ഫ്രോയിഡിന്റെ ചരിത്രം) എന്നീ കൃതികളിൽ ഈ പോരാ

ഡാർവിൻ

യ്ക്കു വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ഒരു നിരൂപകനും ഇതുവരെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. വ്യഥയും ആനന്ദവും എന്ന കൃതിയിൽ കൃഷ്ണഗില വെട്ടി മിനുസപ്പെടുത്തുന്ന വർണ്ണനയും ശരീരലേനയെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിക്കുന്ന വിവരണവും അല്പം വിരസമായിപ്പോയി എന്ന വിമർശനം ഞാൻ കാണുകയല്ല. എങ്കിൽത്തന്നെയും മൊത്തമായെടുത്താൽ സ്റ്റോണിന്റെ ജീവചരിത്ര സംബന്ധിയായ നോവലുകൾ ഗിരിഭംഗി കറഞ്ഞവയല്ല. പ്രേമം അനശ്വരമാണെന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയാണ് വലിയ വാദവിവാദം. അമേരിക്കയിൽ അഴിച്ചുവിട്ടത്. ആ ചർച്ച ഇപ്പോഴും തുടരുന്നു. കഴിഞ്ഞമാസത്തിലെ പിക്സാഗോ ജേർണ്ണലിൽ ഈ നോവൽ നിരൂപണം ചെയ്ത രീതി തികച്ചും നിർഭാഗ്യകരമായിപ്പോയി.

എൻ. ഇ. ബാലറാം

അവിജ്ഞാതമായ മേഖലകളിലേക്കു് വെളിച്ചം വീശുന്നവയാണ് സ്റ്റോണിന്റെ പല നോവലുകളും. യഥാർത്ഥത്തിൽ സ്വഹൃദത്തയുടെ ഉദമയാണ് ഈ നോവലിസ്റ്റ് എന്ന് ഖണ്ഡിതമായും പറയാം. തന്റെ നോവലുകളിൽ എന്തെങ്കിലും സന്ദേശം ഉപനിബന്ധനം ചെയ്തിരിക്കണമെന്ന കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം ബദ്ധശ്രദ്ധനാണ്. ഉചിതാത്മവിവേകത്തോടെ യഥാർത്ഥവും ഭാവനയും ഇണക്കിച്ചേർത്ത് പ്രതിപാദനം സുന്ദരമാക്കാനദ്ദേഹം പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷ കാണിക്കാറുണ്ട്. നോവൽ നിർമ്മാണത്തെ കുറിച്ച് പറയുന്നെങ്കിൽ അനന്തികൃത നിയങ്ങളായ നിയമങ്ങൾ ഒന്നും ഇല്ല. സൃഷ്ടിയിൽ ജീവിതം. പ്രതിഫലിപ്പിക്കണമെന്നമാത്രം. നല്ല നോവലുകളെല്ലാം ഇതിനുദാഹരണമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ സ്റ്റോണിന്റെ അഭിപ്രായവും അതാണ്. ധാരാളം സമയവും അദ്ധ്വാനവും ചെലവു ചെയ്ത് സാമൂഹികം എല്ലാം തയ്യാറാക്കിയ ശേഷമാണ് അദ്ദേഹം നോവൽ എഴുതുന്നത്. ഉല്പത്തി എന്ന ഈ നോവൽ എഴുതാൻ അദ്ദേഹം ഡാർവിന്റെ 31 ജീവചരിത്രങ്ങളും നാല്പതോളം ശാസ്ത്രീയമാസികകളും ഡാർവിന്റെ കൃതികൾ മുഴുവനും വായിച്ചു പഠിക്കുകയുണ്ടായി. ആ ഗുണം നോവലിൽ നന്നായി നിഴലിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രപരമായ 13 നോവലുകളും ഇതേ രീതിയിൽ എഴുതിയവയാണ്. കലാസൃഷ്ടിയിൽ അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന അഭ്യാസവും തപസ്യയും നമ്മുടെ നോവലെഴുത്തുകാർക്കു് മാതൃകയാണെന്നു പറയട്ടേ.

സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം പഠിക്കുകയും വൈദികനാകാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്ത ഡാർവിൻ ഒടുവിൽ ലോകപ്രശസ്തനായ ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനായി മാറി. 1809-ലാണ് അദ്ദേഹം ജനിച്ചത്. ബിഗിൾ എന്ന കപ്പലിൽ ഒരു പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞനായി യാത്രചെയ്യാനും ദക്ഷിണ അമേരിക്കൻ തീരങ്ങളിലും ദ്വീപുകളിലും ചുറ്റിനടന്ന് പരിണാമത്തിന്റെ പ്രക്രിയകളും പ്രാഗ്-രൂപങ്ങളും നോക്കി മനസ്സിലാക്കാനും അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചതാണ് ഈ മാറ്റത്തിനു കാരണം. പ്രതിഭാധനയായ ഡാർവിൻ സ്വതന്ത്രമായി ചിന്തിക്കുകയും പ്രകൃതിനിരീക്ഷണം നടത്തി പ്രകൃതിയുടെ പരിണാമത്തെക്കുറിച്ച് നൂതനമായ ചില സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു് എങ്ങനെയെന്ന് കലാസുഭഗമായി വിവരിക്കുയാണ് സ്റ്റോണിന്റെ തന്റെ നോവലിൽ ചെയ്തത്. അതിൽ അദ്ദേഹം വിജയിച്ചുവെന്ന് തറപ്പിച്ചു പറയാം.

800 പേജ് വരുന്ന ഈ നോവലിലെ പ്രധാന കഥാപാത്രം ഡാർവിൻ ആണെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. അദ്ദേഹം പഠിച്ചത് കേംബ്രിഡ്ജ് കലാശാലയിലാണ്. വൈദികരെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് 12-ാം ആറാണ്ടിൽ പ്രസ്തുത സർവ്വകലാശാല സ്ഥാപിച്ചത്. അവിടെ ശാസ്ത്രം ഒരു പഠനവിഷയമാക്കിയതുതന്നെ യഥാസ്ഥിതികർക്കു അചിച്ഛിച്ചില്ല. പ്രൊഫസർമാരായ ഹെൻസ്ലോവും

സെഡ് വിഷം വന്നതോടെ നില മാറി. ഭൂഗർഭശാസ്ത്രം, പ്രകൃതിശാസ്ത്രം, ഭൂപരിണാമശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയ ശാസ്ത്രശാഖകൾ അവിടെ സ്ഥാപിക്കാനും ഗവേഷണം നടത്താനും ആരംഭിച്ചു. ആ ഘട്ടത്തിലാണ് ഡാർവിൻ അവിടെ ചെല്ലുന്നത്. അക്കാലത്തെ അന്തരീക്ഷം മനസ്സിലാക്കാൻ ഒരു സംഭവം പറയാം. ഡാർവിന്റെ സഹോദരിയുമായി നടത്തുന്ന ഒരു സംഭാഷണത്തിൽ പ്രൊഫസർ സെഡ് വിഷ് പറഞ്ഞത് ഇപ്രകാരമാണ്: “ശാസ്ത്രം പലർക്കും ഇവിടെ ഇഷ്ടമല്ല. മഹാകവി വേഡ്സ് വർത്തിനപ്പോലും ഇഷ്ടമല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ ഭൂഗർഭശാസ്ത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനെ പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഒരു കവിത എഴുതി.” ഇതാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ നില. ഡാർവിന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്കും സഹോദരിമാർക്കും അദ്ദേഹം ശാസ്ത്രപഠനത്തിനൊരുങ്ങിയത് രചിച്ചില്ല. ബിഗിൾ കപ്പലിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനും പ്രകൃതി ശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നതിനും ഡാർവിൻ അച്ഛനോട് സമ്മതം ചോദിച്ചപ്പോൾ ആ കടുംബത്തിലെ അന്തരീക്ഷമാകെ കലങ്ങിമറഞ്ഞു. മനസ്സിലാക്കുന്നതാണ് അച്ഛൻ ഡാർവിന് പോകാൻ സമ്മതം നൽകിയത്.

ഇംഗ്ലണ്ടിൽ അക്കാലത്ത് പർച്ചിന്റെ വിശ്വാസം മനുഷ്യസൃഷ്ടി നടന്നത് 4004 ബി. സി. യിലാണെന്നാണ്. അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതോ അതിൽ ശങ്കിക്കുന്നതോ പാപമായി കരുതിപ്പോന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് ബഹുജനപ്രിയമായ ഒരു ഹ്രസ്വശാസ്ത്രത്തെ 70,000 വർഷം മുമ്പാണ് മനുഷ്യസൃഷ്ടി നടന്നതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. സുപ്രസിദ്ധ ജർമ്മൻ ഓർഗനികനായ കാൻ ആകട്ടെ ഭഗലക്ഷം വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് മനുഷ്യർ ഉണ്ടായി എന്ന പ്രഖ്യാപിച്ചു. എന്നാൽ ഓർഗനികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ ഈ അഭ്യൂഹങ്ങൾ ഒന്നും ബ്രിട്ടീഷുകാർ സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. മനുഷ്യസൃഷ്ടിക്കു മുമ്പ് പ്രപഞ്ചം ഉണ്ടോ എന്ന് ഡാർവിനോട് കത്തിക്കത്തിച്ചോദിക്കുന്ന നിരവധി ചിന്തകന്മാർ അക്കാലത്ത് ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലം നാം ഓർക്കണം. മാത്രമല്ല, പ്രപഞ്ചത്തിന് ദീർഘകാലത്തെ പഴക്കമുണ്ടെന്ന ആശയം പറഞ്ഞുകേട്ടപ്പോൾ ദൈവവീരോധം പറയ

രുതെന്നും ഈ നിലയ്ക്കുള്ള ചിന്തകൾ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നിപോലും ഡാർവിനെ ഉപദേശിക്കുകയുണ്ടായി.

ഗാലപ്പഗോസ് ദ്വീപുകളാണ് ഡാർവിന്റെ കണ്ണുതുറപ്പിച്ചത്. നോവലിന്റെ 7-ാം ഭാഗം ആ ദ്വീപിലെ കാഴ്ചകളാണ് വിവരിക്കുന്നത്. മനുഷ്യർ ഇതുവരെ ആ ദ്വീപിൽ പോയിട്ടില്ല. മറ്റൊരവിയെക്കും കാണാത്ത പലതരം ജീവജാലങ്ങൾ ആ ദ്വീപുകളിൽ കാണപ്പെട്ടു. പേരില്ലാത്ത, അറിയാത്ത, മനസ്സിലാക്കാത്ത പലതരം ജീവജാലങ്ങൾ. പല നിറമുള്ളവയും പല രൂപങ്ങളുള്ളവയും പലതരത്തിൽ ഇഴയുന്നവയുമായ ജന്തുവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഒരു ലോകം. പ്രകൃതിയിലെ ജന്തുവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഒരു ലബോറട്ടറി എന്നാണ് ഡാർവിൻ ആ ദ്വീപുകളെ വിളിച്ചത്. ഓരോ ദ്വീപിലുമുള്ള ആമയും ഗുളിയും ഓരോ വിധത്തിലുള്ളവയായിരുന്നു. സ്റ്റോൺ ഈ ഭാഗം വിവരിക്കുന്നത് കാവ്യഭാഷയിലാണ്. ഡാർവിന്റെ മാനസിക മണ്ഡലത്തിൽ വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അദ്ഭുതകരമായ പരിണാമം സന്ദർഭമായ രീതിയിൽ വിവരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ജീവോല്പത്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ ആശയങ്ങൾക്ക് രൂപംകൊടുക്കുന്നത് ഈ വിധമുള്ള കാഴ്ചകൾ കണ്ടശേഷമാണ്.

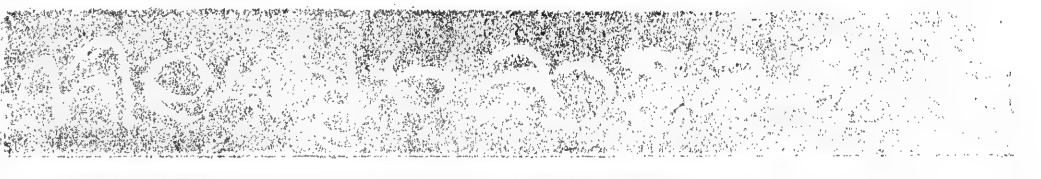
ജീവജാലങ്ങളെ ആരെയെങ്കിലും ആസൂത്രണം ചെയ്ത സൃഷ്ടിക്കേ എന്ന അവസ്ഥയിലല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ബോദ്ധ്യമായി. പരിണാമസിദ്ധാന്തം ഉയരുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്.

അതുപോലെതന്നെ പവിഴദ്വീപുകളുടെ ഉൽപ്പത്തിയെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം ആഴ്ചയോളം പല ആശയങ്ങളും ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഉന്നയിച്ചു. വലിയ പ്രോത്സാഹനമാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നും ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഡോക്ടർ ഹെൻസ്ലോവിന്റെയും ഡോക്ടർ സെഡ് വിഷിന്റെയും നിർലോഭമായ സഹകരണം അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചു. ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി ഈ രണ്ടു ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ഡാർവിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. ഡാർവിന്റെ ചില ലേഖനങ്ങൾ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വലിയ വാദപ്രതിവാദത്തിന് ഇടയാക്കി. ഇതെല്ലാ മായാലും ജീവശാസ്ത്രത്തിന് അദ്ദേഹം

നൽകിയ സംഭാവന അതുല്യമാണെന്ന് ഒട്ടവിൽ എതിരാളികൾ പോലും സമ്മതിച്ചു.

ഡാർവിന്റെ ചില ജീവചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രമേ ഈ ലേഖകൻ വായിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അതിലൊന്നും ഫെനി എന്ന ഒരു പെൺകുട്ടിയുമായുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രണയകഥ പ്രതിപാദിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ല. നോവലിൽ അങ്ങനെയൊരു സംഭവം ചിത്രീകരിക്കുന്നതാണ്. ഡാർവിന്റെ വ്യക്തിപരമായ ജീവിതത്തെ സ്പർശിക്കുന്ന പല സംഭവങ്ങളും പറയുന്ന കൂട്ടത്തിലാണ് ഈ പ്രണയകഥ വിവരിക്കുന്നത്. കപ്പലിലെ ക്യാപ്റ്റനുമായി ഡാർവിൻ സംഘട്ടനത്തിലെത്തുന്നത് തന്റെ ഗുരുനാഥന്മാരുമായി ഇടയുന്നതും തീരാത്ത സംശയബുദ്ധിയോടുകൂടി ഗവേഷണം നടത്തുന്നതും എല്ലാം എത്ര ഭംഗിയായിട്ടാണ് വരച്ചുകാണിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം എമ്മ എന്ന പേരുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയെയാണ് കല്യാണം കഴിച്ചത്. ഡാർവിന്റെ ലേഖനങ്ങളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും ആ പെൺകിടാവിൽ പരിശുദ്ധ ജനിപ്പിച്ചു. ബൈബിളിൽ ഉല്പത്തിയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞതെല്ലാം ഡാർവിൻ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതായവയെക്കൂടി തോന്നി. നേരിട്ട് അക്കാദ്യം പറയാൻ പ്രയാസം. ഒട്ടവിൽ ദീർഘമായ ഒരു കത്തെഴുതി ഡാർവിന്റെ കിടപ്പറയിൽ വച്ചു. വെളിപാടിനെതിരായി ഒന്നും ചെയ്യരുതേ, എന്നുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആ കത്ത് ഡാർവിനെ വല്ലാത്ത വിഷമത്തിലാക്കി. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പലന നിയമങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണഭൂതൻ ദൈവമാണെന്നു പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം ആ പെൺകിടാവിനെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസവുമായി മാറി. എന്നാലും അവസാനിക്കാത്ത സംശയത്തോടെ വീണ്ടും വീണ്ടും അദ്ദേഹം പ്രപഞ്ചത്തെ പഠിക്കുന്നു. അതികായനായ ആ ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ കഥ പൂർണ്ണമായി ചിത്രീകരിച്ചുവെന്ന് ഗ്രന്ഥകർത്താവുതന്നെ ധരിക്കുന്നില്ല. എന്തൊരു വിനയം; എന്തൊരു സർഗ്ഗചൈതന്യം. അവിടെയാണ് സന്ദർഭമായ കലാസൃഷ്ടി നാം കാണുന്നത്.

കേരളത്തിലെ ഗതകാല ചരിത്രാവശിഷ്ടങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് സമഗ്രമായ ഒരു സർവ്വേ ആരംഭിച്ചിട്ട് രണ്ടു പന്തിരാണ്ടു കഴിയുന്നു. ഗ്രാമങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചു നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ ഉപരിതല ഗവേഷണം രണ്ടു മൂന്നു വർഷത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തിയാകും. കാൽ നൂറ്റാണ്ടുകാലം നടത്തിയ ഈ സർവ്വേയുടെ ഫലമായി പ്രാചീന ശിലായുഗം, ആധുനിക ശിലായുഗം എന്നൊക്കെ നാം വിവക്ഷിക്കാറുള്ള ചരിത്രാതീതകാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ രേഖകളൊന്നുംതന്നെ കേരളത്തിൽനിന്നും കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. ആധുനിക ശിലായുഗത്തിലെ പുരുഷൻ ചില ‘കൽക്കോടാലി’കൾ ചില ഭിക്ഷിതനിന്നും കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു കാര്യം വിസ്മയിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ

ആ കാലഘട്ടത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു ജനപദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ രേഖകളൊന്നും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഏകദേശം ബി. സി. 300-നും എ. ഡി. 200-നും ഇടയ്ക്കുള്ള ‘മഹാശിലാ സ്മാരകകാലഘട്ട’ത്തിലെ ചരിത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കേരളം സമ്പന്നമാണെന്നു പറയാം. ആ കാലഘട്ടത്തിലെ വിവിധരീതിയിലുള്ള സ്മാരക ശിലകൾ കേരളമൊട്ടാകെ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്നു. ചെങ്കല്ലിൽ തുരന്നുണ്ടാക്കിയ ഒന്നോ ഒന്നിൽക്കൂടുതലോ അറകളുള്ള ഗുഹകൾ, കരിങ്കൽപ്പലകകൾ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച ദീർഘചതുരാകൃതിയിലുള്ള കൽമാടങ്ങൾ, കരിങ്കല്ലിലും ചെങ്കല്ലിലും കത്തനെ നാട്ടിയ ശിലാഫലക സ്തംഭങ്ങൾ, ഭൗതികാവശിഷ്ടങ്ങൾ അടക്കം ചെയ്ത മണ്ണിനടിയിൽ കഴിച്ചിട്ടുള്ള വലിയ മൺപാറകൾ, കൂണിന്റെ ആകൃതിയിൽ ചെങ്കല്ലുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള വലിയ തൊപ്പിക്കല്ലുകൾ, കാലില്ലാത്ത തൊപ്പിക്കുടപോലെ ചെങ്കല്ലിൽ നിർമ്മിച്ച നിലത്തു കമിഴ്ത്തിവെച്ചിരിക്കുന്ന കുടക്കല്ലുകൾ—ഇവയാണ് സാധാരണ കണ്ടിട്ടുള്ള മാതൃകകൾ. ഇപ്പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള ഏതാണ്ട് അഞ്ഞൂറോളം സ്മാരകങ്ങൾ കാണുകയും രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തീരപ്രദേശത്തേയും ഇടനാട്ടിലുള്ള സമതലപ്രദേശത്തേയും സർവ്വേ പൂർത്തിയാക്കിയശേഷം മലഞ്ചെരുവുകളിലേക്കും സഹ്യപർവ്വതത്തിലെ നിബിഡവനാന്തരത്തിലേക്കും കടന്നപ്പോഴാണ് വിചിത്രമായ ഒരു വസ്തുത വ്യക്തമായത്; തീരപ്രദേശത്തെയും മറ്റു നാട്ടുപ്രദേശത്തേയും അപേക്ഷിച്ച് ചരിത്രസ്മാരകങ്ങൾ കൂടുതലുള്ളത് വനാന്തരങ്ങളിലാണെന്ന്. ഇടമലയാറിൽ ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണം പൂർത്തി

എം. രാമൻനമ്പൂതിരി

യായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അണക്കെട്ടിന്റെ ഫലമായി മുങ്ങിപ്പോകുവാൻ സാധ്യതയുള്ള വനപ്രദേശങ്ങളിൽ നാലുവർഷം മുമ്പ് സമഗ്രമായ ഒരു സർവ്വേ ഈ ലേഖകൻ തന്നെ നടത്തുകയുണ്ടായി. അപ്പോഴാണ് ഗഹനവനാന്തരങ്ങളിൽ മാഞ്ഞു കിടന്നിരുന്ന നിരവധി ചരിത്രാതീതകാലസ്മാരകങ്ങളും പുരാതന ക്ഷേത്രാവശിഷ്ടങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞത്.

സ്ഥാനപ്പേർ മാത്രമാണ്. വാസ്തവത്തിൽ അപർ ഏറാടി എന്ന വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട നായന്മാരാണ്. അതേ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട സാമൂതിരിയും നിലമ്പൂർ തിരൂപ്പാടന്മാരും ഒരേ മൂലകടുംബത്തിൽ പെട്ടവരാണെന്നാണ് പറയുന്നത്. ഇവരുടെ മൂലകടുംബം നെടിയരിപ്പിലായിരുന്നു. കൊണ്ടോട്ടിക്കു ഏതാണ്ട് രണ്ടു കിലോമീറ്റർ കിഴക്കുമാറി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കൂടമണ്ണ കോവിലകമായിരുന്നു

ഇടമലയാർ വനപ്രദേശവും അട്ടപ്പാടി താഴ്വരപ്രദേശവും വെളിവാക്കിയ ചരിത്രപ്രാധാന്യത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ പ്രസിദ്ധമായ നിലമ്പൂർ പ്രദേശങ്ങളിൽ നടത്തിയ അന്വേഷണങ്ങളെ ഒരു സാമാന്യസഞ്ചാരിയുടെ വീക്ഷണത്തിൽകൂടി വിവരിക്കുക മാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.

നിലമ്പൂർ തിരുമുൽപ്പാട്

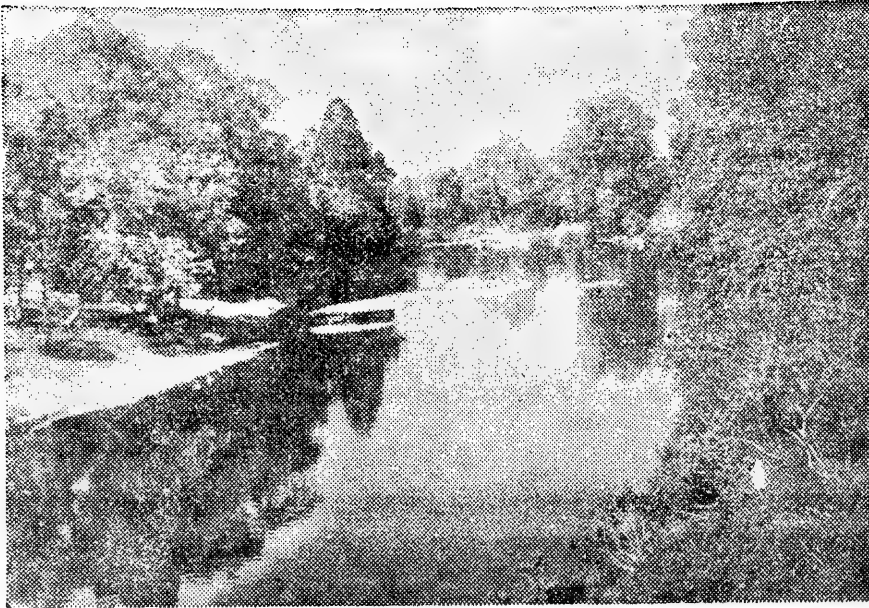
തിരുമുൽപ്പാട് എന്ന കേരളപ്പേരും പുണന്തൽ ധരിക്കുന്ന ക്ഷത്രിയനാണെന്നു ധരിക്കുമെങ്കിലും തിരുമുൽപ്പാട് എന്നത്

ഇവരുടെ ആസ്ഥാനമെന്നുള്ളതിന് ആണിലൊരിക്കൽ നിലമ്പൂർ തറവാട്ടിൽനിന്ന് ആരെങ്കിലും അവിടെപ്പോയി വീക്ഷേപയ്ക്കുന്ന പതിവ് ഇന്നും തുടരുന്നു എന്ന് തു്തെളിവാണു്. നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാടിന് ഒരു കാലത്തും സ്വതന്ത്രരേണായി കാലം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സാമൂതിരിയുടെ സാമന്തന്മാരായി ഏറനാട് ഏറാടിയും, വള്ളുവനാട് വെള്ളോടിയും, നെടുങ്ങനാട് നെടുങ്ങാടിയും ഭരിച്ചതുപോലെ നിലമ്പൂർ പ്രദേശങ്ങളുടെ രാജ്യരക്ഷാച്ചുമതല വഹിച്ചിരുന്നത് നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാടായിരുന്നു എന്നുമാത്രം.

ചരിത്രരേഖകളിൽ

15-ാം ശതകത്തിന്റെ അവസാനഘട്ടത്തിൽ മാത്രമേ നിലമ്പൂർ തിരുമുൽപ്പാടിനെക്കുറിച്ചുള്ള ലിഖിതരേഖകൾ കാണുന്നുള്ളൂ. 1498-ൽ പോർച്ചുഗീസ് കപ്പിത്താനായ വാസ്കോഡ ഗാമയും സാമൂതിരിയുമായി ഉണ്ടാക്കിയ ഉടമ്പടിയിൽ നാലു സാക്ഷികളിൽ ഒന്ന് ‘തുച്ചേര തിരുപ്പാട’ണ്. നിലമ്പൂർ തിരുമുൽപ്പാടിനെയെന്ന് തുച്ചേര തിരുപ്പാട് എന്ന സംജ്ഞകൊണ്ടു് വിവക്ഷിക്കുന്നതു് വിഷ്ണുക്കു മലബാറിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകയും എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാടിനെക്കുറിച്ചു് പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. 1802-03 എന്നീ വർഷങ്ങളിൽ ഡോ. ബുക്കാനൻ മലബാർ പ്രദേശം സർവ്വേ ചെയ്യുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത സർവ്വേ അടിസ്ഥാനമാക്കി അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പുസ്തകത്തിൽ നിലമ്പൂരിനെക്കുറിച്ചു് ചില വിവരങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടു്. നിലമ്പൂർ വനത്തിന്റെയും സൈലന്റ് വാലിയുടെയും സംഗമസ്ഥാനമായ കരുവാരം

ശാന്തയാത്രയാഴ്ചകുന്ന ശ്യാമ

കണ്ടിൽ സമുദായമായി ഇരുമ്പയിൽ ഞെടും അതു ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുക കത്തി കളം മറയ്ക്കുകയും നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്. ഇവ ഷെഫ്ലിയിലെ ഇരുമ്പായു ഞെടുകൊരു മെച്ചമായ ഗുണനിലവാരം ഉള്ളതാണെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. മാത്രമല്ല, തനിക്ക് നിലമ്പൂരിൽ പോകാനും അവിടത്തെ പഴമണലിൽ നിന്നും സാബ്ബ് അരിച്ചെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയ കാണാനും ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെന്നും പക്ഷേ, നിലമ്പൂർ ഒരു 'ശത്രുരാജ്യം'യായതുകൊണ്ട് പോകാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നും ബുക്കാനൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ പഴശ്ശിരാജാവായുള്ള യുദ്ധങ്ങളിൽ നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാട് പഴശ്ശിയെ രഹസ്യമായി സഹായിച്ചിരുന്നു എന്ന വസ്തുത ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കും അറിയാമായിരുന്നു. പഴശ്ശിയുടെ വലംകൈയും ചാര പ്രാണിയുമായിരുന്ന പല്ലർ ഏമൻ നായരെ നിലമ്പൂരിൽനിന്നും ബ്രിട്ടീഷുകാർ പിടിച്ചതും പിന്നീട് കഴുവിലേറിയതും. (ഈ ഏമൻനായർ വളരെക്കാലം വെല്ലുഴിയുടെ ഉറവിടവും ഉപദേശവുമായി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാലമത്രയും അദ്ദേഹം പഴശ്ശിക്കുവേണ്ടി ചാരപ്രവൃത്തി നടത്തുകയായിരുന്നു എന്ന സത്യം വളരെ വൈകിയാണ് ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കു മനസ്സിലായത്)

ഐതിഹ്യങ്ങൾ

1766-ൽ ഹൈദരാലിഖാൻ മലബാർ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ പരപ്പനാട്ടു രാജാവിനേയും ഒരു തച്ചര തിരുപ്പാടി (നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാട്)നേയും തടവുകാരായിപ്പിടിക്കുകയും ശ്രീ.രംഗപട്ടണത്തു കൊണ്ടുപോയി ജയിലിലടയ്ക്കുകയും ചെയ്തതായി പറയുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത തച്ചര തിരുപ്പാട് ഒരു വലിയ മന്ത്രവാദിയായിരുന്നുവോലും. മന്ത്രസാധിനത്താൽ അദ്ദേഹം ജയിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ തന്റെ സാ

ധിനത്തിലാക്കി. 1770-ൽ ജയിലറുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് പ്രസവസംഭവമായി ഗുരുതരമായ അസുഖം ബാധിച്ചു. പരിഭ്രാന്തനും ദുഃഖിതനുമായ അദ്ദേഹം തിരുപ്പാടിനെക്കണ്ട് വിവരം പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ഒരു മന്ത്രച്ചരട്ട് ജപിച്ചുകൊടുത്തു് അത് ആസ്രിയുടെ കൈയിൽ കെട്ടുവാൻ പറഞ്ഞു. ചരട്ട കെട്ടിയ ഉടനെ അസുഖം മാറി സുഖമായി പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ജയിലറുടെ ഒത്താശയോടുകൂടി തിരുപ്പാട് ജയിലിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ട് നാട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയെന്നാണ് ഐതിഹ്യം. നിലമ്പൂർ കോവിലകത്തുള്ള വർ വിശ്വാസപൂർവ്വം ഇന്നും വച്ചുപുലർത്തുന്ന ദേവതാമൂർത്തിയാണ്.

സാമൂതിരിയുടെ കീഴ്ക്കൽ രാജ്യങ്ങളിലെ സേനാധിപതിയായിരുന്ന നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാട് പല സന്ദർഭങ്ങളിലും സാമന്ത്രിയുടെ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും സാമൂതിരിയുമായി യുദ്ധത്തിലേർപ്പെടുകയും ചെയ്തതായി പറയപ്പെടുന്നു. നിലമ്പൂരിനടുത്തു് 'തൃക്കൈക്കുളം' എന്നൊരു സ്ഥലം ഇന്നുമുണ്ട്. ഇവിടെവെച്ച് തിരുമുൽപ്പാടും സാമൂതിരിയുമായി ഒരു യുദ്ധമുണ്ടായെന്നും യുദ്ധത്തിനിടയിൽ നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാട് സാമൂതിരി കയറിയെന്നു കത്തിയുടെ കാൽ പെട്ടിമുറിഞ്ഞു. സാമൂതിരി കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നും കൈകത്തി നിലത്തു പതിച്ചെന്നും അതുകണ്ട് നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാട് "ഇവിടത്തെ തൃക്കൈയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും പറ്റിയോ?" എന്ന ചോദ്യം ചെയ്തതും ഒരു ഐതിഹ്യം പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സംഭവത്തെ പുരാസ്കരിച്ചാണ് ആ സ്ഥലത്തിന് 'തൃക്കൈക്കുളം' എന്ന പേരുണ്ടായതെന്നും അന്നാട്ടുകാർ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകാലത്തിനു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന നിലമ്പൂർ തിരുമുൽപ്പാടന്മാരെക്കുറിച്ച് കാര്യമായി ഒരു വിവരവും നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടില്ല. ശക്തൻ ചെറിയേടത്തു മാനവിക്രമൻ എന്ന പേരായ

ഒരു നിലമ്പൂർ തിരുമുൽപ്പാട് പ്രസിദ്ധനായ ഒരു വാഗ്മിയും പണ്ഡിതനുമായിരുന്നു. 1885-ൽ നടന്ന ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ് സമ്മേളനത്തിൽ മദ്രാസ് പ്രവിശ്യയുടെ പ്രതിനിധിയായി പങ്കെടുത്തത് ഇദ്ദേഹമായിരുന്നു. മലബാർ കളക്ടറായിരുന്ന സായ്പ് ഇദ്ദേഹത്തെ 'നീ' എന്ന വിളിച്ചെന്നും അപ്പോൾ ചെറിയപ്പരി കളക്ടറെ അടിക്കാൻ ഭാവിച്ചെന്നും തുടർന്ന് കളക്ടറെ സ്ഥലംമാറ്റിയെന്നും പറയുന്നുണ്ട്.

നിലമ്പൂർ കടുംബത്തിന്റെ പരമേതര വേട്ടക്കരൻ (വേട്ടയ്ക്കൊരു മകൻ) ആണ്. നമ്പോലക്കോട്ടയിലെ വേട്ടക്കാരനായാണ് ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ മറ്റു നാടുവാഴികളും ബംഗളിലേയ്ക്കുപോലെ മരുമക്കത്തായമാണ് ഇവിടെയും. പെൺകുട്ടികളെ കുട്ടിക്കാലത്തു് കെട്ടുകലയാണെന്നു കരുതുകയും പിന്നീട് പ്രായമാകുമ്പോൾ സംബന്ധം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പണ്ടു കാലത്തു് നമ്പൂതിരിമാർ മാത്രമേ സംബന്ധം ചെയ്യാൻ അർഹരായിരുന്നുള്ളൂ. (ഇതു് മലബാറിലെ പല നായർ കുടുംബങ്ങളിലും നിലനിന്നിരുന്ന ആചാരമാണ്.) ഏതാണ്ടൊരമ്പതു കൊല്ലം മുമ്പാണ് ആദ്യത്തെ സ്വജാതി വിവാഹം നടന്നത്. വള്ളവനാട്ട് രാജകുടുംബത്തിലെ ഒരു ഗവുമായിട്ടായിരുന്നു ആ ബന്ധം. കെട്ടുകലയാണെന്നതിന് താലികെട്ടുന്നതിനുള്ള അവകാശം ബേപ്പൂർ തമ്പുരാന് ആയിരുന്നു.

ജാതിയിൽ നായന്മാരാണെങ്കിലും ചില ക്രിയകൾ നടത്തുന്നതിനും ചില മന്ത്രങ്ങൾ ഉരുവിടുന്നതിനും സാമൂതിരിയെപ്പോലെതന്നെ നിലമ്പൂർ തിരുപ്പാടിനും അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു. ഷോഡശ ക്രിയകൾ പതിവിലെങ്കിലും ഇവർ 'ചൗളം' നടത്തിയിരുന്നു. ഇതിന്റെ ക്രിയാഭാസം നടത്തുവാനുള്ള അവകാശം കൈഴക്കുംപാട്ടു തന്ത്രിയായിരുന്നു. ചൗളത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹംതന്നെ അമ്പർക്കു് ഷോഡശാക്ഷരമന്ത്രം ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

പണ്ടുകാലം മുതൽതന്നെ പ്രസിദ്ധിയർജ്ജിച്ചതാണ് നിലമ്പൂർ കാടുകൾ. ഒറ്റമെയ്യും ഒത്തവണ്ണവുമുള്ള തേക്കുതടി വേണമെങ്കിൽ നിലമ്പൂർ കാട്ടിൽ പോകണം. വിരീഞ്ഞ മണ്ണുകവും തടിപ്പൊക്കുന്ന കൊമ്പുകളുമുള്ള ഗജവീരന്മാരെ പിടിക്കണമെങ്കിൽ നിലമ്പൂർ കാട്ടിലെ ആനക്കുഴികളെ ആശ്രയിക്കണം. വിവിധ വന്യമൃഗങ്ങളെ കാണണമെങ്കിൽ, വനംഗികൾ ആസ്വദിക്കണമെങ്കിൽ നിലമ്പൂർ വനത്തിൽ പോകണം.

പ്രകൃതിലാവണ്യത്തിൽ കളിച്ചുനിൽക്കുന്ന നെടുങ്കയം. പച്ചത്തുഴപ്പുകളെ ചുംബിച്ചു് കരിമ്പാറക്കെട്ടുകളെ തഴുകി മന്ദമായൊഴുകുന്ന മനോഹോഹിനിയായ കരിമ്പുഴ (ശ്യാമ). സർക്കാർവക തടി ഡിപ്പോയും തടികൾ കയറിക്കൊണ്ടു പോകാൻ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ഇരമ്പിപ്പാഞ്ഞു വരുന്ന ലോറികളും മാത്രമേ ഇവിടത്തെ നാലിനസുന്ദരമായ ശാന്താന്തരീക്ഷത്തിന് അല്പം മങ്ങലേല്ക്കുന്നുള്ളൂ. 1905-ൽ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച ഒരു തേക്കു പ്ലാന്റേഷൻ

നില്ക്കുന്നു. തടി ഡിപ്പോ. നല്ല വണ്ണവും ഏകദണ്ഡുള്ള ആയിരക്കണക്കിനു തേക്കു വൃക്ഷങ്ങൾ ആരാച്ചാരുടെ വരവും കാത്തു് സ്തംഭിച്ചു നിൽക്കുന്നു. ഓരോ തേക്കിനും ശരാശരി ഒരുലക്ഷം രൂപ വിലവരുമെന്നാണ് വനംവകുപ്പിലെ ഒരു ഗാർഡ് പറഞ്ഞത്. ഡിപ്പോയ്ക്കു സമീപം കരിമ്പുഴയുടെ കരയിൽ ഒരു 'ഇക്കോന്റെ' ഓലമേഞ്ഞ കശിനിപ്പാലുണ്ട്. ലോറി ഡ്രൈവർമാർക്കും ഡിപ്പോവിലെ കൂലിപ്പണിക്കാർക്കും കട്ടൻകാപ്പിയും അത്യാവശ്യം ഉണ്ണും കൊടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി തുടങ്ങിയതാണ് ഈ കട. നേരത്തേ ഏർപ്പാടാക്കിയാൽ ഞങ്ങൾക്കും ഇതെല്ലാം സന്ദർശനം ചെയ്യാമെന്ന് 'ഇക്ക' പറഞ്ഞു. അതൊരനുഗ്രഹമായി ഞങ്ങൾ കണക്കാക്കി.

കറുത്ത സുന്ദരിയായ കരിമ്പുഴയെക്കുറിച്ചാണ് ലോറി പറഞ്ഞുവന്നത്. നിലമ്പൂർ പുഴയിൽ നിന്നും സർണ്ണം അരിച്ചെടുക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അന്ന് ബുക്കാനൻ എഴുതിയതു സത്യമാണ്. ഇന്നും നിലമ്പൂർ പ്രദേശത്തുനിന്നും കരിമ്പുഴയിലെ മണൽ അരിച്ചെടുത്തു് സർണ്ണം നേടുന്നുണ്ട്. വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തുന്നത് ലാഭമേല്ക്കുന്ന മനസ്സിലായതുകൊണ്ടാണ് സർക്കാർ അതിനു തുനിഞ്ഞത്. എങ്കിലും മറ്റു ജോലികളില്ലാത്ത പല പാവപ്പെട്ടവരും ഇതു ചെയ്യുന്നുണ്ട്. സർണ്ണവാഹിനിയും ജീവനാമൃതവാഹിനിയുമായ ഈ ശ്യാമസുന്ദരി, കാടുകളും മേടുകളും കടന്ന് സമതലത്തിൽ കൂടി സഞ്ചരിച്ചു് 'ചാലിയാറ'യായി അറബിക്കടലിൽ ചേരുന്നു.

നെടുങ്കയം റെസ്റ്റഹൗസും സായിപ്പിന്റെ പ്രേതവും

കരിമ്പുഴയുടെ വടക്കേക്കരയിൽ ഇരുമ്പുപാലത്തിന് തൊട്ടു കിഴക്കുവശത്തു് പുഴയിൽനിന്നും കുത്തനെ ഉയർന്നുനിൽക്കുന്ന പാറക്കെട്ടിന്റെ ഉച്ചിയിൽ സമുദ്രം മരം കൊണ്ടുനിർമ്മിച്ച രണ്ടു മുറികളും ഒരു വരാന്തയും ഒരു പൂമുഖവുമുള്ളതാണ് റെസ്റ്റഹൗസ്. പ്രകൃതി കനിഞ്ഞരുളിയ ഈ പ്രത്യേകസ്ഥലത്തു് വിശ്രമമന്ദിരം നിർമ്മിച്ച മനുഷ്യന്റെ സൗന്ദര്യബോധത്തെ ആരും അഭിനന്ദിച്ചുപോകും. പഴയ്ക്കു സമാന്തരമായി പുഴവക്കിനു ചേരുവയായി നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന പൂമുഖത്തിനു നാൽ ലഭിക്കുന്ന അവാച്യമായ ആനന്ദാനന്ദിത അനുഭവിച്ചറിയുകതന്നെവേണം. അന്തിമയങ്ങിയ സമയത്തു് 'ശ്യാമ'യുടെ കളിർമാറിൽ തട്ടിവരുന്ന സുഖശീതളമായ കാറ്റുമേറ്റു് മങ്ങിക്കുത്തുന്ന മെഴുകുതിരിയുടെ അരണ്ട വെളിച്ചത്തിൽ ഒരു ഗ്ലാസ് ബിയറും നണഞ്ഞുകൊണ്ടു് പൂമുഖത്തിനകത്തുപോയ പ്രകൃതിസുന്ദരമായ വനാന്തരങ്ങളിലെ സുഖവാസകേന്ദ്രങ്ങളിൽ വൈദ്യുത വിളക്കുകളും പങ്കുകളും പേർഷ്യൻ പരവതാനികളുംകൊണ്ടു് മോടി പിടിപ്പിച്ചു് കൂറൻ കോൺക്രീറ്റ് പഞ്ചനക്ഷത്ര ഹോട്ടലുകൾ പണിയുന്ന നമ്മുടെ സർക്കാരിന്റെ ഭാവനാഭാരിത്ര്യത്തെയും സൗന്ദര്യബോധരാഹിത്യത്തെയും

യംകുറിച്ചു് ഓർക്കാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഭിഷ്കുവത്തിന്റെ തുടർച്ച ക്രമേണ വിളകയും ബംഗ്ലാവിന്റെ മുററത്തു നിൽക്കുന്ന നിർമ്മതിന്റെ നിഴൽ കാണെക്കാണെ വലുതാവുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഇരുട്ട് മെല്ലെ മെല്ലെ പാത്തു പതുങ്ങിയും ബംഗ്ലാവിലേക്കു കടന്നുവന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് ഫോറസ്റ്റ് ഗാർഡായ മുഹമ്മദിന്റെ വരവു്. പത്തു മുപ്പതു കൊല്ലം നിലമ്പൂർ വനങ്ങളിൽ ജോലി നോക്കിയ ആളാണ്. കണ്ണുകെട്ടിവിട്ടാലും ഒരു മരത്തിലെങ്കിലും മുട്ടാതെ, ഒരു പാറയിലെങ്കിലും കാൽമുട്ടി വീഴാതെ നിലമ്പൂർക്കാടുകളിൽ സഞ്ചരിക്കാൻ മുഹമ്മദിനു കഴിയുമെന്നാണ് ചായക്കടക്കാൻ ഇക്കാര്യം ലോറി ഡ്രൈവർമാർ പറഞ്ഞത്. അല്പം സ്ഥൂലിച്ചു് ആജ്ഞാബാഹുവായ മുഹമ്മദ് യൂണിഫോമിട്ടാൽ ഒരുയർന്ന പൊലീസ്

യൂണിഫോമിട്ടിന്റെ ശവകുടീരം

ഉദ്യോഗസ്ഥനാണെന്ന് പലരും തെറ്റിദ്ധരിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ട്. റെയ്ബു് ഓഫീസർ ശശിധരൻ ഇദ്ദേഹത്തെയാണ് ഞങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗദർശിയായി അയച്ചിരിക്കുന്നത്. സന്ധ്യയെത്തി നല്ല ഇരുട്ടായപ്പോൾ മുഹമ്മദ് ചോദിച്ചു: "സാറേന്മാർ രാത്രിയിൽ തന്നിച്ച് ഈ ബംഗ്ലാവിൽ കിടക്കുമോ? എനിക്ക് വീട്ടിലേക്കു പോണം. അതിരാവിലെ വരാം. വേണമെങ്കിൽ ഇവിടെ രാത്രി കിടക്കാൻ ഒരു പണിക്കാരനെ പറഞ്ഞയയ്ക്കാം."

"എന്താ, ഇവിടെ കാട്ടുമൃഗങ്ങളുടെ ശവം വല്ലതുണ്ടാകുമോ," ഞങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

"മേയ്", ഇപ്പോൾ അതൊന്നുമില്ല. ഒരു പതിനഞ്ചുകൊല്ലം മുമ്പ്, ഒരു പുലി ബംഗ്ലാവിന്റെ മുററത്തുവന്ന് കടം പൊല്ലാപ്പെല്ലാം ഉണ്ടാക്കി. അന്ന് ഇതിന്റെ ചുറ്റുപാടും നല്ല കാടായിരുന്നു."

"എന്നാൽ മുഹമ്മദ് പൊയ്ക്കൊള്ളൂ."

ഞങ്ങൾ മുന്നോട്ടുപോകുമ്പോൾ, "ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞു."

"അതല്ല സർ, ഞാൻ ചോദിച്ചതു്. ഇവിടെ രാത്രിയിൽ അധികമായും കിടന്നുറങ്ങാറില്ല. പാതിരയാകുമ്പോൾ ഡൗസൺ സായിപ്പിന്റെ പ്രേതം വരാറുണ്ടെന്നാണ് ആയക്കാരൻ പറയുന്നത്."

അർദ്ധരാത്രിയിൽ പ്രേതവുമായൊരു കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തുവാൻ തീരെ താല്പര്യമില്ലാത്ത കമാൻഡർ ഞങ്ങളുടെ നേതാവകുടുന്നോക്കിയെങ്കിലും ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. പ്രേതവരുന്നാകട്ടെ തനിക്ക് നാടൻ പ്രേതത്തെ മാത്രമേ പരിചയമുള്ളൂ എന്നും സായിപ്പിന്റെ പ്രേതത്തെക്കുറിച്ച് ഒന്നു കാണാൻ തരപ്പെടുമല്ലോ എന്നുമായി താല്പര്യം നടിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

ഡിപ്പോയിൽ നിന്നും അവസാനം പോകുന്ന ലോറിയിൽ വീട്ടിലെത്താൻ തിടുക്കപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്ന മുഹമ്മദിനോടു്

ഞാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു: "ആരെങ്കിലും ഈ പ്രേതത്തെ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?"

"ഉവ്വു് സാർ, ഞങ്ങളുടെ റെയ്ബു് ഓഫീസിലെ ഫെഡ്ക്ലാർക്ക് രണ്ടുകൊല്ലം മുമ്പ് ജമാവത്തിക്കു കണക്കെഴുതിത്തീർക്കുന്നതിന് ഈ ബംഗ്ലാവിൽ വന്നു താമസിച്ചു. നേരംരാത്രി എഴുന്നേറ്റു പന്ത്രണ്ടരണമായിക്കൊണ്ടു. മുപ്പിലാൻ കണക്കെഴുത്തിൽ മുഴുകിയിരിക്കുകയായിരുന്നു. പെട്ടെന്നു് മുറിയുടെ വാതിൽ പതുക്കെ പതുക്കെ തുറക്കുന്നതു കണ്ടു. ഏഴുതാൻ ഇരുന്നപ്പോൾ വാതിലടച്ചു് ഉള്ളിൽ സാക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നു. വാതിൽ തുറന്നതും അകത്തു, കത്തിച്ചുവെച്ചിരുന്ന റാത്തൽ പെട്ടെന്നുയരുകയും ചെയ്തു. മുപ്പിലാൻ പേടിച്ചു വിറങ്ങലിച്ചു് വെട്ടുക്കുന്നതുവരെ ഒരേ ഇരിപ്പിൽ ഇരുന്നു. എന്നാൽ വാതിൽ അപ്പോഴും അകത്തുനിന്നു് ഭ്രമമായി സാക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നു. ഈ സംഭവത്തിനുശേഷം ഇതു റിയാവുന്ന വരാൻ കലാകരമുദി ലക്കം 385 പേജ് 25

രാത്രി ഇവിടെ കിടക്കാറില്ല. 'മുഹമ്മദ്' കഥ നിറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു നോക്കി. 'മുഹമ്മദ്' പൊയ്ക്കൊള്ളൂ. മുന്നപേരുണ്ടല്ലോ. രാവിലെ നമുക്കു കാട്ടിലേക്കു പോകണം. നോക്കുന്ന വരമല്ലോ.' മുഹമ്മദ് യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു.

പകലത്തെ ലോറിയായത്രയേയും നടപ്പിന്റേയും ക്ഷീണംകൊണ്ടും കരിമ്പഴയിൽ വിസ്തരിച്ച നടത്തിയ കളിയുടെ കളിർമ്മകൊണ്ടും മൂവരും കിടന്ന ഉടനേ തന്നെ അഗാധനിയായിപ്പോയി. രാവിലെ ആറുമണിക്ക് ഇക്കാന്റെ പായക്കടയിലെ പയ്യൻ കുട്ടൻ കാപ്പിയുമായിവന്ന് വാതിൽക്കൽ മുടിവിളിച്ചപ്പോഴേ ഉണർന്നുളള. ഉറക്കത്തിൽ സായിപ്പിന്റെ പ്രേതം വന്നിരുന്നോ എന്നറിയില്ല.

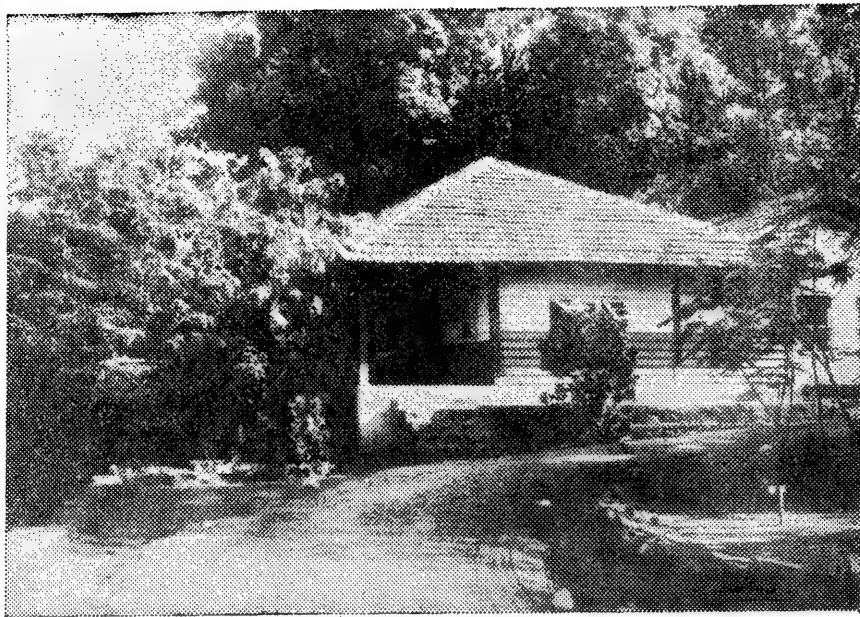
എൻജിനീയർ സായിപ്പിന്റെ ദുരന്തം

ഏഴാണിക്കത്തന്നെ മുഹമ്മദ് റെസ്റ്റു ഹൗസിൽ ഹാജരായി. ഇക്കാന്റെ നക്ഷത്രഹോട്ടലിൽ നിന്ന് ആവിപറക്കുന്ന പട്ടം കടലയും പായയും കഴിച്ച് ഞങ്ങൾ കാട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു. ഇരുമ്പുപാലത്തിലെത്തിയപ്പോൾ ഞാൻ മുഹമ്മദിനോടു ചോദിച്ചു: "സായിപ്പിന്റെ പ്രേതം ഇന്നലെ ഞങ്ങളെ സന്ദർശിച്ചില്ല. എന്നാൽ ഏതു സായിപ്പാണ് ഈ പ്രേതത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ?" "1930 കാലത്ത് ഇവിടെ ഫോറസ്റ്റ് എൻജിനീയറായി ഡൗസൺ എന്നൊരു സായ്പ്പുണ്ടായിരുന്നു," മുഹമ്മദ് പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. "നമ്മളിപ്പോൾ നടക്കുന്ന ഈ ഇരുമ്പുപാലവും റെസ്റ്റു ഹൗസും അദ്ദേഹം പണിയിച്ചതാണ്. 1938-ൽ ഡൗസൺ സായിപ്പും മദ്രാസും കൂടി ഈ ബംഗ്ലാവിൽ കുറച്ചനാൾ താമസിച്ചു. തുലാവർഷക്കാലമായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം പുഴയിൽക്കുളിപ്പോൾ സായ്പ്പ് എങ്ങനെയോ മുങ്ങിമരിച്ചു. മുങ്ങുമ്പോൾ അബദ്ധത്തിൽ പാറയിൽ തലയിടിച്ചു മരിച്ചതാണെന്നാണ് സംസാരം. അദ്ദേഹത്തിനെ അടക്കം ചെയ്ത സ്ഥലം നമ്മൾ പോകുന്ന വഴിക്കുതന്നെയാണ്." ഏതാണ്ടു പത്തുമിനിട്ടു നടന്നപ്പോഴേക്കും ഞങ്ങൾ സായിപ്പിന്റെ ശ്മശാനത്തിൽ എത്തി. വനാനുരീക്ഷത്തിനു യോജിച്ച, അനാർഭടവും സരളവുമായ സ്തൂരകം. കാട്ടുകുളികളാൽ തീർത്ത ഒരു തറയിൽ നടുക്കുമാത്രം ശ്രസ്തപെയ്യ ഒരു പാറയിൽ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു:

"E. S. DAWSON'S GRAVE
FOREST ENGINEER
DROWNED AT NEDUNGAYAM
ON 9th OCTOBER 1938"

സ്തൂരകത്തറയുടെ നാലുവശത്തും പടൻ പന്തലിച്ചു നിൽക്കുന്ന കാട്ടുപൊലികളും ലതകളും പരേതന്മാരിന്റെ ഭൗതിക സ്മാരകത്തിൽ പൂക്കളും ഇലകളും പൊഴിച്ചു നിത്യേന ആരോങ്ങലുകൾ അപ്പിക്കുന്നു! കാടിനെ സംനേഹിക്കുകയും വനാനുരത്തിൽത്തന്നെ ജീവിതം ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്ത ആ നല്ല മനുഷ്യനെ ഓർത്തു ഞങ്ങൾ തെല്ലനേരത്തേക്ക് വിഷാദമുക്തരായി.

ഇളവെയിൽ തങ്കം പുശുന്ന കാട്ടുപാത

നെടുങ്കയം റെസ്റ്റു ഹൗസ്

യിലൂടെ ഞങ്ങൾ കിഴക്കോട്ടു നടന്നു. എട്ടുപത്തു കിലോമീറ്റർ നടന്നാൽ 'ചുരുളി പ്പെട്ടി' എന്ന വനപ്രദേശത്ത് പൊട്ടി പൊളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന അമ്പലങ്ങളുടെ അവിശിഷ്ടങ്ങൾ കാണാം. രണ്ടു ചതുരശ്രശ്രീകോവിലുകളും നമസ്കാര മണ്ഡപങ്ങളും നാലമ്പലങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ ഇവിടെ ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. ഇവയിൽ ഒരു ശ്രീകോവിലിൽ ശിവലിംഗ പ്രതിഷ്ഠയായിരുന്നുവെന്ന് കുറച്ചുകലെ തീരെ കേടുപാടാതെ കിടന്നിരുന്ന ശിലാ പാറത്തിൽനിന്നും അനന്തമാനിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ചെങ്കല്ലിൽ നിർമ്മിച്ച ശ്രീകോവിലുകളുടെയും നമസ്കാര മണ്ഡപങ്ങളുടെയും അധിഷ്ഠാനങ്ങളുടെ കരേ ഭാഗങ്ങൾ വലിയ കേടുകൂടാതെ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. ശ്രീകോവിലിൽ അധിഷ്ഠാനത്തിന് പാദകം, ജഗതി, വൃത്തകമുടം, ഗളം, വാജനം, പടി അഥവാ പട്ടിക തുടങ്ങി തന്ത്രസമുച്ചയവിധിപ്രകാരമുള്ള അംശങ്ങൾ ഉണ്ട്. വടക്കുകിഴക്കു മൂലയിൽ മണ്ണുമുടിയെ കഴിയുണ്ട്. അത് അമ്പലക്കിണറാണെന്ന് ന്യായമായും കരുതാം. ശിലാമാതൃക നോക്കുമ്പോൾ 14-15 ശതകങ്ങളിൽ നിർമ്മിച്ച ക്ഷേത്രമാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ക്ഷേത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ വടക്കുവശത്തുകൂടി കരിമ്പഴയുടെ പോഷകനദിയായ 'ചെറുപുഴ' സാക്ഷ്യമെടുത്തുപോയി. ശാന്തമായൊഴുകുന്നു. ഈ പുഴയിൽ, ക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നും ഏതാണ്ടു 200 മീറ്റർ അകലെ, 'തമ്പുരാട്ടിപ്പാറ' എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഒരു പുഴക്കടവുണ്ട്. ക്ഷേത്രവും പുഴയും തമ്പുരാട്ടിപ്പാറയും— എല്ലാംകൂടി നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ പണ്ട് ഏതോ ഒരു നാടുവാഴി കുടുംബത്തിന്റെ ആസ്ഥാനമായിരുന്നില്ലേ ഈ സ്ഥലമെന്നു സംശയിക്കുവാൻ ന്യായമായും

വകയുണ്ട്. വെറും ഉപരിതല ഗവേഷണം കൊണ്ട് ഇത്രയേ പറയാൻപറ്റൂ. ഈ പ്രദേശത്ത് ശാസ്ത്രീയരീതിയിലുള്ള ഉത്ഖനനം നടത്തിയെങ്കിലേ കൂടുതൽ തെളിവുകൾ ലഭ്യമാകൂ.

എഴുത്തുകൾ

തമ്പുരാട്ടിപ്പാറയിൽനിന്നും ചെറുപുഴയുടെ ഓരത്തുകൂടി കുറച്ചുദൂരം കിഴക്കോട്ടു ചെല്ലുമ്പോൾ വനത്തിന്റെ സാന്ദ്രത ഏറിവരുന്നു. കാട്ടാനകളുടെയും കാട്ടുപോത്തുകളുടെയും പാദമുദ്രകൾ പുഴയോരത്തെ ഈർപ്പമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ അവിടവിടെ പതിഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ഈറക്കാടുകൾ വകഞ്ഞുമാറി എളുപ്പവും മുഹമ്മദ് ഞങ്ങളെ പുഴവക്കത്തുള്ള ഒരു പാറക്കെട്ടിൽ എത്തിച്ചു. ഈസ്ഥലമാണ് 'എഴുത്തുകൾ.' പേരിനെ അനർത്ഥമാക്കുമാറ് പുഴവക്കത്ത് കിഴക്കോട്ടുക്കായി നിൽക്കുന്ന ഒരു വലിയ പാറയുടെ ചെരിവിൽ നല്ല മുഴുപ്പിൽ വടിവോടെ കൊത്തിയിരിക്കുന്ന മൂന്നാലു ലിപികളുണ്ട്. പുരാതന ലിപി വിജ്ഞാനമില്ലാത്ത ഈ ലേഖകൻ അതിന്റെ ഫോട്ടോ എടുത്തു മൈസൂരിലെ എപ്പിഗ്രാഫി ഓഫീസിലേക്ക് അയക്കുകയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും തല്ലാലും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. നിലമ്പൂർ യാത്രയ്ക്കുശേഷം ഒരു ദിവസം കോഴിക്കോട്ടു സർവ്വകലാശാലയിലെ ചരിത്രവകുപ്പുമേധാവിയായ ഡോക്ടർ എം. ജി. എസ്. നാരായണനെ കാണാനിടയായി. ഫോട്ടോ കാണിച്ചപ്പോൾ ലിഖിതത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ വരിമാത്രമേ അതിലുള്ളൂ. ഇനിയും രണ്ടു വരികൾ കൂടി വെള്ളത്തിനിടിൽ ഉണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. എ. ഡി. 4-5 ശതക കാലഘട്ടത്തിൽ ബ്രാഹ്മിലിപിയുടെ വടക്കുവശത്തുള്ള സംക്രമണ ശേഖിലപ്രത്യേക

തയ്യാറാക്കിയ ലിപിവിശേഷമാണെന്നും അദ്ദേഹമത് താഴെക്കാണുന്ന വിധം വായിച്ചു എന്നും എന്നോടു പറഞ്ഞു.

"മാവ"
"കടുനീർ"
"അണവാൾ"
അതായത് "മൃഗങ്ങൾ വെള്ളം കുടിക്കാൻ ഇവിടെ വരുന്നു" എന്നർത്ഥം. ഇന്നും മൃഗങ്ങൾ ഇവിടെ വെള്ളം കുടിക്കാൻ വരുന്നുണ്ടെന്ന് മുമ്പുപറഞ്ഞ കാൽപ്പാടുകൾ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. ഈ പ്രത്യേക ലിപിയിലുള്ള മറ്റൊരു ശിലാ ലിഖിതം മാത്രമേ കേരളത്തിൽ വേറെ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. അത് വയനാട്ടിലുള്ള എടയ്ക്കൽ ഗുഹയിലാണെന്നും ഡോക്ടർ എം. ജി. എസ്. പറഞ്ഞു.

പിറ്റേന്നു രാവിലെ ശങ്കരങ്കോട്ട് സഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പുള്ള ചരിത്ര

യെല്ലാം മണ്ണിടിഞ്ഞുവീണ് നികന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇപ്പോഴും ധാരാളം വെള്ളമുണ്ട്. കളത്തിനുമുകളിൽ പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്ത് അല്പം ഉയർന്ന സ്ഥലത്ത് നിരവധി കെട്ടിടങ്ങളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ— പൊട്ടിത്തകർന്ന ചെങ്കല്പകൾ, കൂരോട്ടുകൾ—ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. നടുവിലായി ഒരു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളുമുണ്ട്. ഒരു ക്ഷേത്രം, അതിനു ചുറ്റുപാടും നിരവധി കെട്ടിടങ്ങൾ, വിശാലമായ ഒരു കളം—ഇതെല്ലാം മൺമാർത്തുപോയ ഒരു ജനപദത്തിന്റെ വ്യക്തമായ സൂചനകളാണ്. ഇവിടേയും നിഷ്കൃഷ്ടമായ ഒരുത്ഖനനം നടത്തിയാലേ വിശദ വിവരങ്ങൾ വെളിവാവുകയുള്ളൂ.

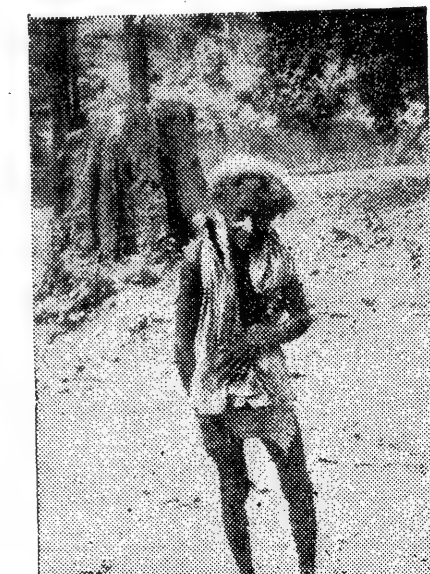
കിരാതവൃത്തം

ചോളനാശ്ശു വർഗ്ഗത്തിലെ രണ്ടു സ്ത്രീകളും ഒരു പെൺകുട്ടിയും

എന്ന സ്ഥലത്തേക്കാണ് പോയത്. ശങ്കരങ്കോട്ട് പ്രദേശം മുഴുവൻ പ്ലാൻറേഷൻ വേണ്ടി പല്ലംകുടിപ്പാറച്ച് 'പണ്ഡാഹം' കഴിച്ച് ശുദ്ധമാക്കിയിട്ടിരിക്കുകയാണ് സക്കാർ. പത്തുമുപ്പതു കൊല്ലം മുമ്പ് ഇവിടമെല്ലാം കൊടും കാടായിരുന്നു എന്നാണ് ഇളാപ്പു പറഞ്ഞത്. ഇവിടെ ഒരു പ്ലാട്ടിന്റെ ഒത്ത നടുവിൽ കരിങ്കല്പകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു 'പുലച്ചിക്കൽ' തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്നു. പെരുങ്കൽ സംസ്കാര കാലഘട്ടത്തിലെ ഒരു ശവ സംസ്കാര സ്മാരകമാണിത്. 'മെൻഹീർ' എന്നറിയപ്പെടുന്ന സ്തൂരകം. നാട്ടുകാർ ഇതിനെ 'പുലച്ചിക്കല്ലെ'ന്നും 'വീരക്കല്ലെ'ന്നും വിളിക്കുന്നു. കൂപ്പു കോൺട്രാക്ടർമാർ ഇതു നശിപ്പിക്കാത്തതു ഭാഗ്യമെന്നു പറയേണ്ട.

മേല്പറഞ്ഞ സ്ഥലത്തുനിന്നും ഉദ്ദേശം രണ്ടുകിലോമീറ്റർ കിഴക്കുമാറി 'ചോത്തക്കുളം' എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഒരു വലിയ കുളമുണ്ട്. അഗാധമായ ഈ കുളം കരേ

സ്മാരകങ്ങൾ ഒരു നാടിന്റെ പുരാവൃത്തങ്ങളിലേക്കു പെട്ടിട്ടും വീശുന്നതുപോലെ തന്നെ പ്രധാനമാണ് പ്രസ്തുത സംസ്കാരം പട്ടത്തുയർത്തിയ ജനങ്ങളുടെ ഇടങ്ങളിലുള്ള കണ്ണിയും. നിലമ്പൂർ വനങ്ങളിൽ ഉണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുള്ള ആദിവാസികളെക്കൂടി കണ്ടു അവരുടെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകത്തിലേക്കു ചൂഴ്ന്നിറങ്ങി എന്തെങ്കിലും കൂടുതൽ ചരിത്രസത്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും അതിനുള്ള സമയം ഈ യാത്രയിൽ കിട്ടിയില്ല. കിഴക്കുവശത്ത് ഒരു കോട്ടപോലെ ഉയർന്നുനില്ക്കുന്ന 'നാരോക്കല്ലമല'യുടെ സാനപ്രദേശങ്ങളിൽക്കൂടി നടക്കുന്ന തിനിടയിൽ രണ്ടു സ്ത്രീകളും ഒരു പെൺകുട്ടിയും ഞങ്ങൾക്കു മുഖമായി വരുന്നതുകണ്ടു. അവർ ചോളനാശ്ശു എന്ന ഗിരിവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവരാണെന്ന് മുഹമ്മദ് പറഞ്ഞു. സാധാരണ നാട്ടിലെ സ്ത്രീകളുടെ രൂപാലുള്ള പരിഷ്കൃതവേഷമാണവർ ണിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. സാമാന്യം നല്ല മലയാളത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നുമുണ്ട്. കൂപ്പുകളിൽ കൂലിപ്പണി കഴിഞ്ഞ് മടങ്ങുകയാണെന്നു പറഞ്ഞു അവർ. ഒരു മുപ്പതു കിലോമീറ്റർ ദൂരം വടക്കുകിഴക്കായി ആധുനിക പരിഷ്കാരവുമായി വളരെയൊന്നും ബന്ധപ്പെടാത്ത ചോളനാശ്ശുനാദർ കാണാൻ കഴിയുമെന്ന് മുഹമ്മദ് പറഞ്ഞു.

അത് അടുത്ത പ്രാവശ്യം വരുമ്പോഴേക്ക് മാറ്റിനിർത്തിയിട്ട് ഞങ്ങൾ ഇടതൂർന്ന നിൽക്കുന്ന വനത്തിൽക്കൂടി യാത്ര തുടർന്നു. വനവൈരികളുടെ പാദാഘാതത്താൽ വളരെയൊന്നും പങ്കിലമാകാത്ത ആ പ്രദേശം കാട്ടുജന്തുക്കളുടെ വിഹാരംഗമാണെന്നുള്ളതിന് പ്രത്യക്ഷത്തിൽത്തന്നെ തെളിവുകളുണ്ടായിരുന്നു. വൃക്ഷത്തലപ്പുകൾ കരണ്ടുകളുടെ വിഹാരംഗമായിരുന്നു. ആനയുടെ പിണ്ടങ്ങളും കാലടിപ്പാടുകളും എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലുമുണ്ട്. പച്ചിലമേലാപ്പുകൊണ്ട് കാടിന്റെ ഉൾപ്രദേശവും കാട്ടുമൃഗങ്ങളോടുള്ള ഭയംകൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളും ഇരുണ്ടിരുന്നു. കരേക്കൂടി മുന്നോട്ടുചെന്നപ്പോൾ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഒരു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടു. കരിങ്കല്പകൊണ്ടുള്ള പീഠവും പ്രണാളിയും പറയത്തക്ക കേടുകൂടാതെ കിടക്കുന്നു. ഏതാണ്ടു രണ്ടു കിലോമീറ്റർ കൂടി പടിഞ്ഞാട്ടു നടന്നപ്പോൾ ഏഴു വീരക്കല്ലുകൾ നിരനിരയായി സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നതുകണ്ടു. ഇങ്ങനെ ഋജു രേഖയിൽ ഒരുമിച്ചുകാണുന്ന വീരക്കല്ലുകൾ ദേവികളുടേതെന്നുള്ളതു ചിന്തക്കനാലിൽ മാത്രമേ വേറെ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ.

അസ്സമയത്തോടടുത്തപ്പോൾ ഞങ്ങൾ നെടുങ്കയത്തു തിരിച്ചെത്തി. കരിമ്പഴയുടെ ഇരുവശത്തുമുള്ള ഇലപ്പുടർപ്പിൽക്കൂടി ദൃശ്യമാകുന്ന ആകാശത്തു മേഘമാലകൾ (ശേഷം 35-ാം പേജിൽ)

അറനാടൻ ഗിരിവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ശതായുസ്സു കഴിഞ്ഞ കണ്ടൻ

സൂര്യസോമയുടെ 'കാട്ടുകുതിര'യിൽനിന്നൊരു രംഗം.

തൊട്ടിൻ നാടകങ്ങളുടെ ഭരവചനം

നമ്മുടെ പ്രൊഫഷണൽ നാടകവേദി ഇന്നും അജ്ഞതയിലും ഇരുട്ടിലുമാണ്. എല്ലാ നാടകധർമ്മങ്ങളെയും അവഹേളിക്കാൻ കഴിയുന്നുവെന്നതാണ് മലയാളത്തിലെ ഇന്നത്തെയും പ്രൊഫഷണൽ നാടകവേദിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടമെന്നു തോന്നുന്നു. പുതിയൊരു പ്രഭാതത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ചന്തപ്രസംഗങ്ങൾ നമ്മുടെ തൊഴിൽ നാടകവേദിയിൽനിന്നു യാതാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് എത്രകാലമായി!

പ്രൊഫഷണൽ നാടകവേദിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻവേണ്ടി സംസ്ഥാന ഗവണ്മെന്റ് വർഷംതോറും നാടകോൽസവം നടത്തുന്നു. അവാർഡുകളും നൽകുന്നു. ഇത്തവണ പന്ത്രണ്ടു നാടകങ്ങൾ മത്സരിച്ചു. ഡി.സി.ബർ മാസത്തിന്റെ അവസാനത്തെ പന്ത്രണ്ടുദിവസം ടാഗോർ തിയേറ്ററിലിരുന്നു തിരുവനന്തപുരത്തെ ജനങ്ങൾ ഈ നാടകങ്ങളെല്ലാം കാണുകയും ചെയ്തു. സൂര്യസോമയുടെ 'കാട്ടുകുതിര' ഏറ്റവും മികച്ച അവതരണത്തിനുള്ള അവാർഡ് നേടി. കലിംഗ തിയേറ്ററോഴ്സിന്റെ 'അപരിചിതൻ' എന്ന നാടകം സംവിധാനം ചെയ്ത കെ.ടി. മുഹമ്മദിനാണ് ഏറ്റവും മികച്ച സംവിധായകനുള്ള അവാർഡ്. മികച്ച നടനുള്ള അവാർഡ് എം. എസ്. തുപ്പുണത്തറയും മികച്ച നടിക്കുള്ള അവാർഡ് എൻ. പി. ശ്രീലതയും നേടി. അവാർഡുകൾ നൽകപ്പെട്ടവരിലും

സംസ്ഥാന നിലവാരമുള്ള ഒരു നാടകമെങ്കിലും ഇക്കൂട്ടത്തിലുണ്ടെന്നു പറയാൻ വയ്യ. സംഗമം തിയേറ്ററോഴ്സിന്റെ 'നന്ദി വീണ്ടും വരിക', കലിംഗയുടെ 'അപരിചിതൻ', സൂര്യസോമയുടെ 'കാട്ടുകുതിര' എന്നീ മൂന്നു നാടകങ്ങൾ കൂട്ടത്തിൽ ഒരുപടി മുതിർന്നിന്നു. നല്ല നടന്മാരുടെ അഭാവം ഇത്തവണ കലിംഗയുടെ നാടകത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്തു.

നമ്മുടെ തൊഴിൽ നാടകങ്ങളിൽ എല്ലാമുണ്ട്; നാടകം മാത്രമല്ല. വർഗ്ഗീയ വികാരത്തിന്റെ വിഷവാ യുദ്ധവേദം തകരുന്ന സ്നേഹബന്ധങ്ങളെപ്പറ്റി പറയുന്നു. ബലാത്സംഗം എന്ന ദുരന്തത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നു. ഒരു പുതിയ പ്രഭാതത്തിനുവേണ്ടി മുറവിളി കൂട്ടുന്നു. നാശത്തിലേക്കു നയിക്കുന്ന അധികാശത്തർക്കങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയുന്നു. കൂറ്റന്മാരുന്ന തൊഴിലാളി നേതാവ്നെക്കുറിച്ച് പറയുന്നു. അങ്ങനെയെല്ലാമെന്തെല്ലാം!

ഈ പന്ത്രണ്ടു നാടകങ്ങളും അവലംബിച്ച് നാടകങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ സ്വഭാവങ്ങളും

യുദ്ധകുലം വെച്ചു കൊണ്ടുള്ളതാണ്. ഒരു പ്രത്യേക സീസണുവേണ്ടി ജനിക്കുന്ന നാടകങ്ങൾ. ഈ നാടകങ്ങളൊക്കെത്തന്നെ നമ്മുടെ കമ്പോളസിനിമയുടെ സ്വാധീനം വേണ്ടത്ര ഉൾക്കൊള്ളുന്നുമുണ്ട്. പലതിനും താമസം വീനാ, സെലുലോയിഡ് രൂപം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

സാധാരണ പ്രേക്ഷകന്റെ ദർശ്യലമായ അഭിരുചികളെയാണ് ഈ നാടകങ്ങൾ ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. പല നാടകങ്ങളിലെയും സംഭാഷണങ്ങൾക്ക് യാതൊരുവിധ സാംസ്കാരിക നിലവാരവുമില്ല.

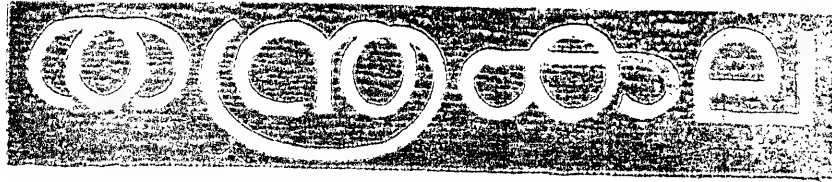
സംവിധായകന്മാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഈ നാടകങ്ങളിലൊന്നും അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല. സംഭാഷണങ്ങൾ ഏടിസ്ഥമാക്കാൻ നടന്മാരെ പഠിപ്പിക്കുന്ന ആരുമെന്നതാണ് ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ പ്രൊഫഷണൽ നാടകവേദിയിലെ സംവിധായകൻ. നാടകത്തിലെ ക്രിയാശരണം സർഗ്ഗപരമായി വികസിപ്പിക്കുന്നതിനപകരം നിറങ്ങളും സംഗീതവും ഉപയോഗിക്കുക. നിറത്തിനും സംഗീതത്തിനും നാടകത്തിൽ പ്രസക്തിയുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇവിടെ നിറങ്ങളും സംഗീതവും പ്രേക്ഷകരെ വിഭ്രമിപ്പിക്കാനാണുപയോഗിക്കുന്നത്. പലപ്പോഴും പശ്ചാത്തലത്തിൽനിന്നുയരുന്ന സംഗീതം സംവേദനം അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

എത്ര ബോധപൂർവ്വമാണ് നടന്മാർ മൈക്കിന്റെ മുമ്പിലേക്കു നീങ്ങിനിൽക്കുന്നതെന്നോ. പ്രശസ്ത നാടകനടിയായ കോഴിക്കോട് വിലാസിനിപോലും ഇതിന്നൊരപവാദമല്ല. ഗബ്ദേനിയത്രണം നമ്മുടെ പ്രൊഫഷണൽ നാടകത്തിലെ നടന്മാർ പരിശീലിക്കേണ്ടിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു.

പന്ത്രണ്ടു നാടകങ്ങളും കണ്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ തോന്നിയതിത്രയുമാണ്. സംസ്ഥാനഗവണ്മെന്റ് നാടകത്തിന് അവാർഡുകൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയല്ല വേണ്ടത്. പ്രൊഫഷണൽ നാടകസംഘങ്ങൾക്ക് നാടകം പരിശീലിക്കാനുള്ള ഒരു നാടകവിദ്യാലയം സ്ഥാപിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. സംഗീതനാടക അക്കാദമിയും സ്ട്രൂക്ചറൽ ഫോർമേഷനും ഈ ദുരവസ്ഥപരിഹരിക്കാൻ മുന്നോട്ടുവരികയും വേണം.

കുമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്

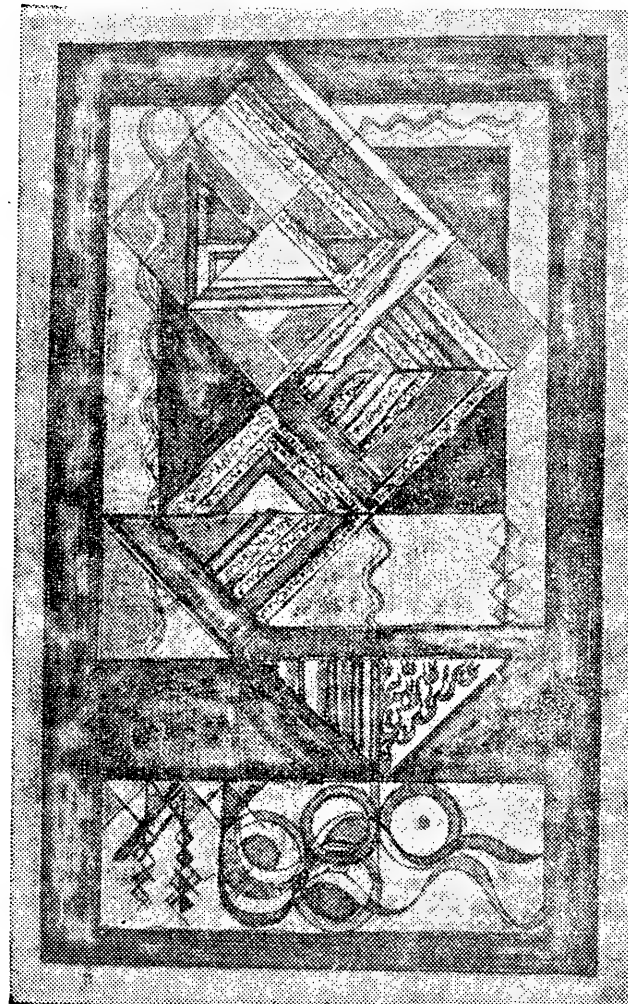
ഉത്തമൻ, ബഷീർ

ആധുനിക ചിത്രകലയുടെ തെളിഞ്ഞ ഒരു പാത. മനുഷ്യന്റെ, പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വേരുകളിലേക്കുള്ള യാത്രയുടെ തുടക്കം. കേവല സാമൂഹ്യവ്യക്തിഗത ബന്ധങ്ങളിലൂടെ ഉദ്ഭവമാകുന്ന പുതുമകളിൽനിന്നും വിഭ്രമങ്ങളിൽനിന്നും ദുരന്തങ്ങളിൽനിന്നും പ്രാതിഭാസിക തലത്തിലേക്കുപോന്ന് മനുഷ്യനും പ്രപഞ്ചവുമായുള്ള, അല്ലെങ്കിൽ അവനും അവനല്ലായ്മയും തമ്മിലുള്ള കെട്ടുപാടുകളുടെ അതിർ വരമ്പുകളിലേക്ക് വിശദീ

കരണം തേടി പുതിയ ചിത്രകാരന്മാർ ഇറങ്ങിത്തുടങ്ങി. കേവലകാഴ്ചക്കപ്പുറമുള്ള സത്യത്തിന്റെ അകക്കാമ്പിലേക്ക്, കീറിമുറിച്ച് കാണാത്ത ആത്മാവിലേക്ക് അവർ മനസ്സിനെ അടയിരുത്തുവാൻ തുടങ്ങി. ഈ അന്വേഷണത്തിനു കാരണമാക്കിയ ഒരു ബാഹ്യപ്രചോദനമുണ്ട്. ആധുനികതയുടെ മതമായ ടെക്നോളജി, ബാഹ്യ ആഭ്യന്തര യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ കീറിമുറിച്ച് നടത്തിയ ജൈത്രയാത്ര കൊണ്ടെത്തിച്ച ആശങ്കാകലമായ, ഭാര്യ

അക്കിത്തത്തിന്റെ ഒരു രചന

ണമായ, അസ്തിത്വഭീഷണതയെതിരായ ഒരു ചലനം കൂടിയായിരുന്നു അത്. സൈദ്ധാന്തിക ശാസ്ത്രകാരൻ കിടയിലും ഇത്തരമൊരു നീക്കം കാണാം. [സൗന്ദര്യലഹരിയുടെ അവതാരികയിൽ നിന്നും എടുത്തു] വിശകലനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.]

ഈ അന്വേഷണത്വരയിലാണ് പിന്നാലോട്ടു ആഗ്രിക്കൻ പുരാതന സിംബലുകളിലേക്കും പോരാളി ഈജിപ്ഷ്യൻ ആട്ടിലെ സ്ഥലപരമായ ഭിമമായതിലേക്കും നെക്രോപോലീസ് ലാൻഡ് സ്റ്റേപ്പിലെ വെട്ടു മുഴുങ്ങലിന്റെ പാറ്റേണുകളിലേക്കും ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. ഈ പ്രത്യേക ചലനത്തിനു സമാന്തരമായാണ് ഇന്ത്യൻ ചിത്രകാരന്മാർ തന്ത്രകലയിലേക്ക് സ്വപ്നാനന്തരമായ തുടങ്ങിയതെന്നു താരതമ്യപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. തന്ത്രത്തിലേക്കു കടക്കുന്നതിനു മുമ്പ് രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ സ്മരിക്കേണ്ടതു്

തന്ത്രയോഗം ചിത്രകലയെ ആത്മീയതയലേക്ക് ഉയർത്തുന്നു. തികച്ചും ഭാരതീയമായ ആ പാരമ്പര്യത്തെക്കുറിച്ച്

അനിവാര്യമായിരിക്കുന്നു. ഒന്ന്, പുരാതന കലാകാരന്മാരെല്ലാം അവരുടെ ആശയങ്ങളെ പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരുപകരണമായിട്ടാണു കലയെ കണ്ടിരുന്നത്. കേവലസൗന്ദര്യപരമായ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പുരാതനഭാരതത്തിൽ കലകൾ നിലനിന്നിരുന്നില്ല. രൂപവും ഉള്ളടക്കവും ഒരിക്കലും ഒരു സമന്വയലായിരുന്നു. എങ്ങനെ പറയണമെന്നതിനു പരിധിയായി, പറയേണ്ട കാര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി മാത്രമായിരുന്നു ഇവിടെ ശൈലി രൂപപ്പെട്ടുവന്നിരുന്നത്. രണ്ടാമത്, പുരാതനകലയുടെ സൗന്ദര്യപരമായ വ്യാപ്തിയും ഗഹനതയും, മതബോധവും ആദ്ധ്യാത്മികാനുഭൂതിയും ആർജ്ജിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണു വളർന്നുവീശിയിട്ടുള്ളത്. ഇതേറ്റവും പൂർണ്ണമായതിരിക്കുന്നത് ഭാരതീയസംഗീതത്തിലാണ്. ഇവിടെ ഭക്തിയും സൗന്ദര്യവും ഒരുമിച്ചുകൂടിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നു. ഇതേ ചിന്താധാരതന്നെയാണ് 'സത്യം, ശിവം, സുന്ദരം' എന്നതിലും അന്തർലീനമായിരിക്കുന്നത്.

ഇനി തന്ത്രത്തിലേക്കുകടക്കാം... 'തന്ത്രം' എന്ന വാക്ക് 'താൻ' എന്ന ധാതുവിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചതാണ്. താൻ എന്നാൽ പരക്കക അല്ലെങ്കിൽ വലിക്കുക എന്നാണ്.

"തന്ത്രംതേ വിസ്താര്യതേജ്ഞാനം അനേന ഇതിയത്രം."

സർവ്വവ്യാപിയായി വികസിച്ചുകിടക്കുന്ന അറിവ് തന്നെയാണ് തന്ത്രം. എല്ലാ ശാസ്ത്രവും കലയും സാഹിത്യവുംമാക്കെ ഈ അറിവിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്നു. സർവ്വവസ്തുവിലും കടികൊള്ളുന്നതും ജഗത്തിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നതുമായ അറിവായിത്തീരുകയെന്ന ലക്ഷ്യമാണ് തന്ത്രയോഗം സാധനയിലൂടെ പുലർത്തുന്നത്. തന്ത്രയോഗം പ്രയോഗസാധനം ശാസ്ത്രമാണ്. ഇതിന്റെ കർത്താവ് ബ്രഹ്മാമാണ്. ശ്രുതികളിൽ മാത്രം നിലനിന്നിരുന്ന ഈ ശാസ്ത്രം നാരദനെപ്പോലെയുള്ള ഋഷികൾ ബ്രഹ്മാവിൽനിന്നു പഠിച്ചുവെന്നു

പറയുന്നു. ആഗമനിഗമങ്ങൾ, ശാരദാ തിലകം, ദേവീമാഹാത്മ്യം, ശിവപുരാണം തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. ദേവിയുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള മഹാദേവന്റെ മറുപടിയാണ് ആഗമം. ദേവനിൽനിന്നുവരുന്ന ഉത്തരങ്ങൾ ദേവിയിലേക്ക് ആഗമിക്കുന്നു. നിഗമത്തിൽ ദേവൻ ചോദിക്കുന്നു. ദേവിയ്ക്ക് നിന്നു ദേവനിലേക്ക് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഉത്തരങ്ങളാണ് നിഗമങ്ങൾ.

ഈ യോഗസാധന നിലനിന്നുപോയപ്പോഴാണ് ജൈനരും ബുദ്ധന്മാരും പിറന്നത്. ജൈനചിന്ത അധികം പടരാതെ തളകെട്ടിനിന്നു. എന്നാൽ ബുദ്ധചിന്ത പടർന്നു പന്തലിച്ചു. ബുദ്ധന്റെ നിർവ്വാണശേഷം ഹീനയാനം, വജ്രയാനം എന്നിങ്ങനെ ശാഖകളായി പിരിഞ്ഞു. അവ വീണ്ടും ഉപശാഖകളായി പിരിയുന്നുണ്ട്. വൈഷ്ണവർ ഹീനയാനത്തോടു സുത്രാന്തികന്മാർ, വിജ്ഞാനവാദക്കാർ, മഹായാനത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട് മഹായാനം വളർന്നു. പ്രമുഖിത, വിമല, പ്രഭാകരി തുടങ്ങിയ അവസ്ഥകളിലൂടെ കടന്നു പരിപൂർണ്ണ അറിവായ ബോധിസത്വനകുന്നത് മഹായാനം കാഴ്ചവെച്ചിരിക്കുന്നു. പാരമ്പര്യത്തിന്റെ സ്വാധീനം ഇതിൽ കൂടുതൽ കയറിവന്നു. അതു ബുദ്ധതയുമായി ബുദ്ധയോഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രമാണമായി ഇന്നും ആദരിക്കപ്പെടുന്ന 'മഞ്ജുശ്രീമൂലകല്പം' എ. ഡി. ഒന്നാം, രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കിടയിലായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടവനാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. അഭിനവഗുപ്തന്റെ 'തന്ത്രലോകം' മറ്റൊരു പ്രമാണമാണ്. ബുദ്ധതയുടെ വിശദീകരിക്കാം. പരമതത്വം ആഭിബുദ്ധനാണ്. അനാദി, അനന്തവുമാണിത്. സംവരണരൂപിണിയായ ശക്തിയാണ് ആ തത്വത്തിന്റേതു്. സംവരണം വ്യവഹാരികമായ രൂപമാണ്. സദാ ചുറ്റുന്ന വിശ്വം ചിത്രസ്ഥാനീയമാണ്. കാലചക്രം ശക്തിയുക്തമായ രൂപംതന്നെയാണ്. ശക്തി-ശക്തിമൽ സമ്പന്നമായ ഈ ജഗത്തിൽനിന്നും ആഭിബുദ്ധനിൽ എത്തിച്ചേരുവാൻ കായ-പ്രാണ-ചിത്തം മുതലായവ ശുദ്ധിപ്പെടുത്താതെ സാധിക്കില്ല. ധർമ്മകായയിരിക്കുന്നതു പ്രജ്ഞാനത്തിലാണ്. സംഭോഗ കായയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ഉപയ ഇന്ദ്രിയം പിംഗലയുമായി ഇവിടെ താരതമ്യം ചെയ്യാം. ഉണരുന്ന കണ്ഡലിനിശക്തി സുഷുമ്മനയിലൂടെ സഹസ്രാരത്തിലെത്തി ആനന്ദം പകരുന്ന നിർവ്വാണ പ്രക്രിയയും ബുദ്ധതയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

വാമഗായായാ ഇന്ദ്രാ നാഡീശുക്ല-ചന്ദ്രസ്വരൂപിണി ശക്തിരൂപ ഹിസാ ദേവി ശക് ശത അമൃതവിശ്വഭൂമി ക്ഷേത്ര പിംഗലനാമ പുരുഷ സൂര്യവിശ്വഭൂമി അദ്രാത്മിക മഹാദേവി ദംഭി കേശാഭപ്രഭോ

ആനന്ദം തരുന്ന ചന്ദ്രസ്വരൂപിണി ഇന്ദ്രയും സംഭോഗരൂപം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പിംഗലയായ സൂര്യദേവൻ പുരുഷനായും ദ്രോക

പേജ് 30 കലാകൗമുദി ലക്കം 385

ത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബീജരൂപത്തിലിരിക്കുന്നതു ദേവനും ആനന്ദം നൽകുന്നതു ദേവിയുമാണ്. ഇതു് ഹേവാജ്ഞാത്തിൽ നിന്നാണ്. ലാലന-രസന ചന്ദ്ര സൂര്യന്മാരായും കർമ്മ നിമ്മിത മുദ ഇന്ദ്രപിംഗലയായും പുരുഷ-പ്രകൃതി ആശയത്തെ ബുദ്ധതയോടൊന്നിച്ച് പ്രകീർത്തിക്കുന്നു. യോഗാപാരം ബുദ്ധതയോടൊന്നിച്ച് വളർച്ചയിൽ നിർണ്ണായകമായ പങ്കു വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭാരതത്തിന്റേ വിലപിടിപ്പിച്ച സംഭാവനകൾ നൽകിയ ബുദ്ധചിന്ത മറ്റു ദേശങ്ങളിലേക്കു കടന്നുപോയി. പൈനയിലും ജപ്പാനിലും പുതിയ രീതിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുതുടങ്ങി.

അദ്വൈതദർശനത്തിന്റെ ആഗമനത്തോടെ ചെറിയ ഗോത്രങ്ങളിലായി നിലനിന്നിരുന്ന തന്ത്രയോഗം ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെയും മറ്റും പുറത്തുവരാൻ തുടങ്ങി. ഈ തന്ത്രത്തിന്റെ രണ്ടു ശാഖകൾ കൂളാചാരവും സമയാചാരവുമാണ്. കൂളാചാരം യാഥാസ്ഥിതിക മതശാസ്ത്രങ്ങളോടു് ഒരു റെബൽ നിലപാടാണു സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിന് അഞ്ചു തട്ടുകളുണ്ട്. ഇതിലൊന്നു് മദ്യമാംസമദിരാക്ഷീലഹരികളിലൂടെയുള്ള കടന്നുപോക്കാണ്. മേല്പറഞ്ഞ ലഹരികളോടുള്ള ശരീരത്തിന്റെ ആസക്തി വികസിപ്പിച്ചു അവസാനം അതിന്റെ സ്വാധീനത്തിൽ നിന്നുതന്നെ ഉയർന്നുപോകുകയെന്നതാണ് ഈ അനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ ചേതന. സമയാചാരം യാഥാസ്ഥിതിക വിധി വിലക്കുകളിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ മന്ത്രം, പൂജ, സ്തോത്രം, സാധന മുതലായവയെ ആശ്രയിച്ചുപോരുന്നു. ഇതിന്റെ സാത്വികഭാവം കൂടുതൽ പ്രചാരത്തിനു വഴിതെളിയിച്ചു. എന്നാൽ കാളിപൂജകളിലൂടെ, ബലികളിലൂടെ കൂളാചാരം കടത്ത് സ്വഭാവം പുലർത്തി നിലനിൽക്കുന്നു. ഇരുവരും ശിവശക്തി സംയോഗം പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് യോഗസാധന നടത്തുന്നു.

യന്ത്രം

ആധുനിക തന്ത്രചിത്രകാരന്മാർ തങ്ങളുടെ പുതിയ പരീക്ഷണത്തിന് തെളുപ്പത്തിലിരിക്കുന്നത് യന്ത്രങ്ങളെയാണ്. എന്താണ് യന്ത്രം? തന്ത്രത്തിൽ യന്ത്രത്തിനുള്ള സ്ഥാനമെന്താണ്?

മന്ത്രത്തിലൂടെ യന്ത്രത്തെ മനസ്സിലാക്കുകയാണ് എളുപ്പം.

യന്ത്രം മന്ത്രമയം പ്രോക്തം മന്ത്രാത്മദേവതൈ വഹി ദോഹത്തനാദ്യായാ ദേയോ യന്ത്രദേവതയോസ്തുത ||

മന്ത്രാത്മാവായ ദേവതയെ വഹിച്ചിരിക്കുന്ന യന്ത്രം മന്ത്രമയമാണ്. ദോഹാത്മാവിൽ ആരാധിക്കുന്ന ദേവത മന്ത്രദേവതയുമാണ്.

തന്ത്രസിദ്ധാന്തപ്രകാരം 50 മാതൃക ശബ്ദങ്ങളിൽ നിന്നാണ് പ്രപഞ്ചം ഉത്ഭവിച്ചതു്. സൂക്ഷ്മപ്രപഞ്ചം അഗോചരമായിരിക്കുന്നതുപോലെ അതോടൊപ്പം ഉടലെടുക്കുന്ന സൂക്ഷ്മസ്വരങ്ങളും

കേൾക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ഗുരു കൊടുക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളുടെ രൂപത്തിലൂടെയാണ് സാധകർ തങ്ങളുടെ ആന്തരിക ഘടനകളെ പൊളിച്ചെഴുതുന്നത്. തന്ത്ര കാരന്മാർ മന്ത്രത്തെ കടന്നുപോകുന്നതിന്റെ ഘടനയെ മാറിനിർമ്മാപിക്കാനുള്ള ഒരു ഉപകരണമായിട്ടാണ്. ഈ വാക്കുകളുടെ താളാത്മകത വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ഉത്ഭവിക്കുന്ന അവസ്ഥകൾ വാക്കുകളുടെ അർത്ഥവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തലും ഏറ്റവും പ്രധാന ഏക സ്വരമന്ത്രമായ ഓം എന്നു മന്ത്രാക്ഷരങ്ങളുടെ സമന്വയമാണ്. ഓരോ മന്ത്രത്തിനും അതിന്റെ രൂപങ്ങളുണ്ട്. അതാണ് യന്ത്രങ്ങൾ. 'അ' നേർ രേഖയേയും, 'ഉ' അർദ്ധവൃത്തത്തേയും, 'അം' കേവലബീജവിനേയും വഹിക്കുന്നു. ഒരു ബീജ ബാഹ്യകാർഷ്വകങ്ങൾക്കൊന്നും അടിമപ്പെടാതെ സഞ്ചരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതൊരു നേർരേഖയായിരിക്കും. തടസ്സരഹിതമായ മുന്നേറ്റമാണ് നേർരേഖ അർത്ഥമാക്കുന്നത്. അടിയിലേക്കു ചുണ്ടുന്ന ത്രികോണം പ്രകൃതിയേയും മുകളിലേക്കു ചുണ്ടുന്നതു് പുരുഷനേയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. പ്രതിബന്ധങ്ങളേയും കെട്ടുപാടുകളേയും തകർത്തു് പ്രാപഞ്ചിക ബോധത്തിലേക്കുയരുന്ന മാനസി കാവസ്ഥയെ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞതു് സൂചിപ്പിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അധമ പ്രകൃതിയിലേക്കു വഹിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്ന മാംസത്തിന്റെ സ്വാധീനം അനാത്മമാക്കിയിരിക്കുന്നു ആദ്യത്തേതു്. എല്ലാം അന്തിമമായി വന്നുചേർന്നു് അന്യീത്വം സാദ്ധ്യമാക്കുന്ന പ്രതീകമാണ് വൃത്തം. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സ്ഥിതി കൂടി ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റു ചില മന്ത്രാക്ഷരങ്ങളായ ക്ലീം, ക്രീം, റീം മുതലായവ പ്രപഞ്ചോല്പത്തി, സ്ഥിതി, ലയങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കു വേണ്ടി നിലനിൽക്കുന്നു. ശബ്ദപ്രകാശബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് അഗാധബോധമുള്ളവരായിരുന്നു തന്ത്രയോഗികൾ. പ്രകാശതരംഗങ്ങളാണ് വർണ്ണങ്ങൾക്കു കാരണം. പ്രകാശം ശബ്ദത്തിന്റെ മറ്റൊരു തരംഗ വേഗഫലമാണ്. പ്രകൃതിയിലെ സ്ഥല കാലബന്ധിതമായ എല്ലാ വസ്തുക്കളും കേന്ദ്രീകൃതമായ പ്രകാശത്തിന്റെ വ്യത്യസ്താവസ്ഥകളാണ്. [ഇവിടെ E=MC² ഓർമ്മിക്കുക] ഓരോ രൂപത്തിനും അതനുസരിച്ച വർണ്ണവും ഓരോ വർണ്ണത്തിന്റേ നിശ്ചിത അർത്ഥവും വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ മന്ത്രത്തിന്റെയും രൂപങ്ങൾ മന്ത്രജപത്തിന്റെ നിശ്ചിത ഘട്ടങ്ങളിൽ വാക്കുകളുടെ സ്ഫുടതയും ഉച്ചാരണ ദൃഢതയും അനുസരിച്ച് ദൃശ്യമാകുന്നു. ബീജ, രേഖ, ത്രികോണം, വൃത്തം മുതലായ ജ്യോമതിയ രൂപങ്ങളാണ് ഇങ്ങനെ പ്രകടിതമാകുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ.

യന്ത്രത്തിന്റെ ആത്മാവായ മന്ത്രാത്മ ഷടിവാക്കിയെ ചിത്രകാരന്മാർക്കു് അതുപയോഗിക്കാൻ പറ്റുകയുള്ളൂ എന്നതു് ചിത്രകലയുടെ പരിമിതിയാണ്. എന്നാൽ താന്ത്രിക കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെ നോക്കുമ്പോൾ അതു് ജീവനില്ലാത്ത പ്രവൃത്തിയാണ്. ക്ഷേത്രഗണിതരേഖകൾ കൊണ്ടു് ത്രികോണങ്ങളും പത്ത്വം ഗോളവും മന്ത്രങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ആരാധിക്കുന്ന ദേവനെയോ ദേവിയേയോ പ്രതീകവൽ

ക്കുറിച്ച് വരയ്ക്കുന്നതാണ് യന്ത്രത്തിന്റെ രീതി. ബീജമന്ത്രങ്ങൾ എപ്പോഴും യന്ത്രങ്ങളിൽ സൂചിപ്പിതമാണ്. മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ അകത്തെ ഏഴുഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ച് ഓരോന്നിനും ഓരോ ചക്രങ്ങളും തന്ത്രശാസ്ത്രം നിർണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്നു. മൂലാധാരം 4 ഭൂതങ്ങളോടു കൂടിയ പത്മമാണ്. ഇതിന്റെ ബീജമന്ത്രം 'ലം' ആണ്. സ്വാധീഷ്ഠാനം ആറു ഭൂതങ്ങൾ വഹിക്കുന്നു. 'മം' ബീജമന്ത്രത്തോടെ. 'രം' ബീജമന്ത്രമുള്ള മണിപുരയ്ക്കു് 10 ഭൂതങ്ങളുള്ളപ്പോൾ 'യം' ബീജമന്ത്രമുള്ള അനാഹതയ്ക്കു് 12 ഭൂതങ്ങളുള്ള പത്മമാണുള്ളതു്. വിശുദ്ധി ചക്രം 'ഹം' ബീജമന്ത്രവും 16 ഭൂതങ്ങളുള്ള പത്മവും ആജ്ഞാചക്രം 2 ഭൂപത്മവും ഓം ബീജമന്ത്രവും, സഹസ്രാരം 1000 ഭൂപത്മവും സച്ചിദാനന്ദ പരമശിവവുമായ ഏറ്റവും ഉന്നതാവസ്ഥയുമാണ്.

ബീജമന്ത്രങ്ങളോരോന്നും ശിവശക്തിയായിരിക്കേതന്നെ ഓരോ ദേവീ-ദേവഗണത്തെ കാണിക്കുന്നു. 'ക്ലീം' മന്ത്രം കാളിയെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു. ഭൂപരം എട്ടു ഭൂവൃത്തം, പഞ്ചത്രികോണം, ബീജമുതലായവ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന കാളിയന്ത്രത്തിൽ സൂക്ഷ്മസ്ഥിതിലായത്തേയും അതേ സമയംതന്നെ അനാദിത്വവും അനന്തവും സന്നിവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എട്ടു ഭൂതങ്ങളോടുകൂടിയ പത്മം പ്രകൃതിയുടെ തന്മാത്രകളായ പൃഥ്വി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം, മനസ്സ്, ബുദ്ധി, അഹങ്കാരം എന്നിവയുൾപ്പെടെ എട്ടു പേരുകളോടുകൂടി അറിയപ്പെടുന്ന കാളിയുടെതന്നെ വകഭേദമാണ്. ഉപാസകൻ യന്ത്രത്തിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ബീജമന്ത്രങ്ങൾ ജപിക്കുന്നു. മന്ത്രധ്വനികൾ ഇന്ദ്രപിംഗല എന്നിങ്ങനെ ദൈവതമായിരുന്നതിനെ അദ്വൈതമാക്കുന്നു. കണ്ഡലിനിശക്തി ഉണരുന്നു. അതു സുഷുമ്മനയിലൂടെ സഹസ്രാരത്തിലേക്കു കതിച്ച് അദ്വൈതം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു.

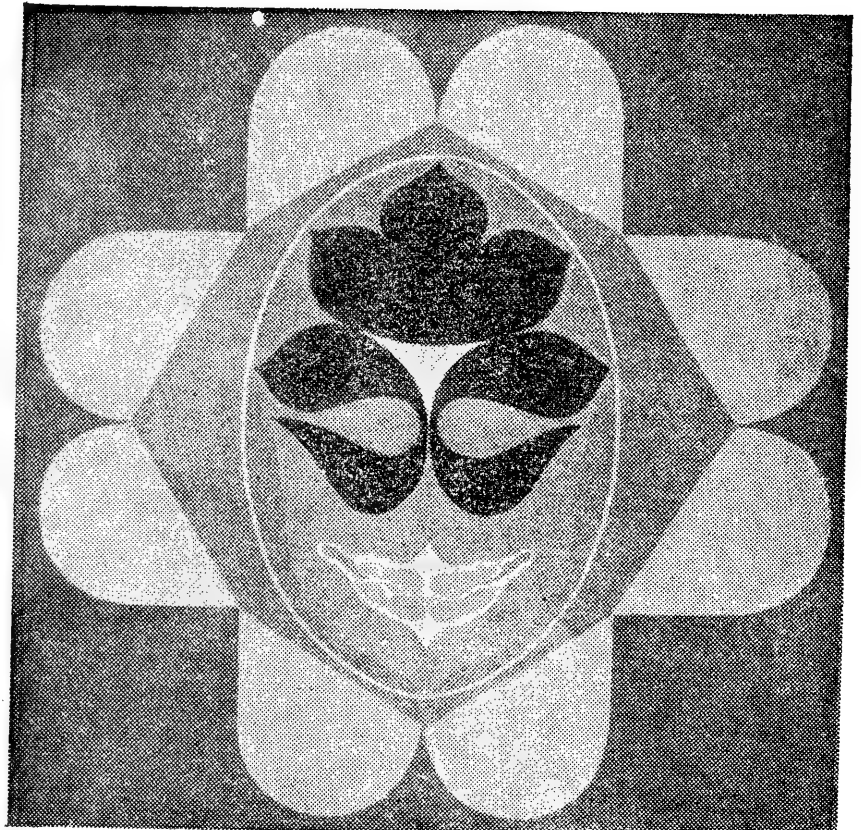
വർണ്ണങ്ങൾ

തപദർശനത്തിൽ വെളിപ്പെട്ട വരുന്നതാണ് വർണ്ണങ്ങൾ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഓരോന്നിനും അർത്ഥം നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഓം മന്ത്രം, ശബ്ദം, മോഹം മുതലായവയ്ക്കു വെളുത്ത നിറവും; കിഴക്കു്, ദേശം, ഹൃദയം എന്നിവയ്ക്കു് നീലയും; തെക്കു്, പൊക്കിയം, തുടങ്ങിയവയ്ക്കു് മഞ്ഞ നിറവും; പടിഞ്ഞാറു്, വായു എന്നിവയ്ക്കു് ചുവപ്പും; വടക്കു്, പാദം മുതലായവയ്ക്കു് പച്ചയുമായി അടിസ്ഥാനവർണ്ണങ്ങൾ വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യോഗസാധനയിലൂടെ പടിപടിയായി വരുന്ന മാറ്റം ഈ അടിസ്ഥാന വർണ്ണങ്ങൾ ലയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഉപയോഗിക്കുന്നു. സത്യാജസ്സമോ ഗുണങ്ങൾക്കു് വെള്ളം, ചുവപ്പു്, കറുപ്പു് എന്നീ നിറങ്ങളും നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശരീരത്തിന്റെ ആന്തരിക പ്രവർത്തനങ്ങളായ ഹേമം, ഗ്ലാസോക്ലാസം, രക്തസംക്രമണം, ലൈംഗിക പ്രക്രിയ എന്നിവ നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഉൾജ്ജ്വലത്തെ ശരീര ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അഞ്ചു് വായുക്കളായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു.

അവയാണ് പ്രാണൻ, അപാനൻ, സമാനൻ, വ്യാനൻ, ഉദാനൻ. ഇവ ഓരോന്നിനും ഓരോ വർണ്ണമുണ്ട്. പ്രാണൻ മരതകം, അപാനൻ സന്ധ്യാസൂര്യന്റെ ചുവപ്പു്, സമാനൻ വെളുപ്പു്, വ്യാനൻ ഓരപ്പുഷ്പത്തിന്റെ വെളുപ്പു്, ഉദാനൻ അഗ്നിയിടേയും ഇടിമിന്നലിന്റേയും നിറം.

നാഗം

ക്ലീറം, ഈജിപ്ത് തുടങ്ങിയ എല്ലാ സംസ്കാരങ്ങൾക്കും അവയുടേതായ പ്രതീകാത്മമുണ്ട് നാഗത്തിന്. ഏറ്റവും കൂടുതലായ സ്പർശനവിശേഷം കൊണ്ടു്

ഹരിദാസന്റെ ബ്രഹ്മസൂത്രം

ചുരുങ്ങിയ നിമിഷങ്ങളിൽ അവാച്യാനഭൂതി കിട്ടുന്ന പ്രക്രിയ പാണ്ഡാണ് ആദമിനും ഹവയ്ക്കും കാണിച്ചുകൊടുത്തതു്. പ്രാപഞ്ചികശാസ്ത്രമനുസരിച്ച് അതു് കാലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ആദിശേഷനും അനന്തനും കേവലസമയത്തെ ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നു. കേവലസമയമെന്നാൽ ഭാവിഭൂതവർത്തമാനങ്ങളിൽനിന്നും മുക്തമായ കാലമാണ്. പ്ലോട്ടിനസ് മോമെൻറു് എന്നു വിളിക്കുന്ന ഈ ഗുണപരമാണ്. അളവിനെ സംബന്ധിച്ചതല്ല. അയാൾ 60 വയസ്സുവരെ ജീവിച്ചു. അവൻ ചെറുപ്പമാണെന്നൊക്കെ മനസ്സിലാക്കുന്നതു സമയബദ്ധതയായ ഈ കാൻടിറോറീവ് കാലത്തിലൂടെയാണ്. മനസ്സിനെ അതിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നും മോചിപ്പിച്ച് നിശ്ചലാവ

സ്ഥ പ്രാപ്തമാക്കുകയാണെങ്കിൽ ഗുണപരമായ ഈ കാലത്തെ അനുഭവിക്കാം. ഇതു നിർണ്ണയശേഷമല്ലാത്തതിൽക്കൂടി നിർണ്ണയമെന്നാൽ ഗുണമില്ലാത്തതെന്നല്ല. നിശ്ചലമായ ഗുണത്തോടു് കൂടിയതെന്നാണർത്ഥം. കാലത്തിന്റെ സമയബന്ധിതസ്വഭാവത്തിലാണ് മായാവിഭാസം നടമാടുന്നത്. യുങ്ങിന്റെ ശിഷ്യനായ എറിക് സ്പിനോസാ മിത്തുകളുടെ ആഴമേറിയ ഖനികളിൽ കൂലകത്തിന്റെ ദാർശനിക ഉൾക്കാഴ്ചയ്ക്കു് നാഗത്തെ വിശകലനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം വായു ക്ഷേപിക്കുന്ന യുറോപെറോസുമായി നാഗത്തെ താരതമ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്ക

സമയബന്ധിതമായ ഗുണമില്ലാത്തതിൽക്കൂടി നിർണ്ണയമെന്നാൽ ഗുണമില്ലാത്തതെന്നല്ല. നിശ്ചലമായ ഗുണത്തോടു് കൂടിയതെന്നാണർത്ഥം. കാലത്തിന്റെ സമയബന്ധിതസ്വഭാവത്തിലാണ് മായാവിഭാസം നടമാടുന്നത്. യുങ്ങിന്റെ ശിഷ്യനായ എറിക് സ്പിനോസാ മിത്തുകളുടെ ആഴമേറിയ ഖനികളിൽ കൂലകത്തിന്റെ ദാർശനിക ഉൾക്കാഴ്ചയ്ക്കു് നാഗത്തെ വിശകലനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം വായു ക്ഷേപിക്കുന്ന യുറോപെറോസുമായി നാഗത്തെ താരതമ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്ക

സമയബന്ധിതമായ ഗുണമില്ലാത്തതിൽക്കൂടി നിർണ്ണയമെന്നാൽ ഗുണമില്ലാത്തതെന്നല്ല. നിശ്ചലമായ ഗുണത്തോടു് കൂടിയതെന്നാണർത്ഥം. കാലത്തിന്റെ സമയബന്ധിതസ്വഭാവത്തിലാണ് മായാവിഭാസം നടമാടുന്നത്. യുങ്ങിന്റെ ശിഷ്യനായ എറിക് സ്പിനോസാ മിത്തുകളുടെ ആഴമേറിയ ഖനികളിൽ കൂലകത്തിന്റെ ദാർശനിക ഉൾക്കാഴ്ചയ്ക്കു് നാഗത്തെ വിശകലനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം വായു ക്ഷേപിക്കുന്ന യുറോപെറോസുമായി നാഗത്തെ താരതമ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്ക

ദേശീയക്ഷേത്രങ്ങളോടനുബന്ധിച്ചു ഘണ്ടാകർണ്ണൻ എന്നൊരു വേദതാസകളും കൂടിയുണ്ട്. കാതിൽ മണി കെട്ടിയവൻ എന്നാണു വാക്കിനർത്ഥം. ഭാഗ്യകർണ്ണൻ എന്ന അസുരനെ നിഗ്രഹിക്കാൻ ശിവൻ കാളിയെ മൂന്നാം കണ്ണിൽ ജനിപ്പിച്ചു. അവൾ അസുരനെ സംഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ ഭാഗ്യകർണ്ണിയായ 'മനോദരി' ദുഃഖനിവാരണാർത്ഥം ശിവനെ തപസ്സുചെയ്തു പ്രസാദിപ്പിച്ചു. ശിവൻ സ്വന്ത ശരീരത്തിലെ വിയർപ്പുള്ളികൾ അവൾക്കു കൊടുത്തു. അതു് ആരുടെമേൽ പ്രയാഗിക്കുന്നുവോ അവർക്കു മന്യൂരി ബാധിക്കുമെന്നു വരംകൊടുത്തു. മനോദരിയാകട്ടെ പോയവഴി തന്റെ ശത്രുവായ കാളിയെ കണ്ടു മുട്ടി വിയർപ്പുള്ളികളെ കാളിയിൽത്തന്നെ പ്രയാഗിച്ചു. കാളി മന്യൂരിബാധയാൽ കഴങ്ങി. ഇതറിഞ്ഞ ശിവൻ അവളുടെ രക്ഷയ്ക്കായി രണ്ടാമതു സൃഷ്ടിച്ചുവിട്ട ഭീകര രൂപിയാണു് 'ഘണ്ടാകർണ്ണൻ'. കൃഷ്ണാവതാരത്തിൽ

പാലാ

'ഘണ്ടാകർണ്ണൻ' ദിവ്യത്വം സിദ്ധിക്കുകയും കാളിക്ഷേത്രങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം പൂജാർഹനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. 'വല്യപ്പൻ' എന്ന ഓമനപ്പേരിലാണു് ആ ദേവത അറിയപ്പെടുന്നതു്. 'തടിയുള്ളത്' എന്നതാണു് വഴിപാടു്. തടിയെന്ന പലഹാരം ചുട്ടെടുക്കുന്നതു് ചിതയിലെ ശവസംസ്കാരരൂപത്തിലത്രേ. 'ഘണ്ടാകർണ്ണൻ' കൂടതം 'ഘോരരൂപികളായി നടന്ന കാലത്തെ ആഹാരാദി ഭിന്ന ചര്യകളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതാണു് ആ ചടങ്ങു്. വളരെ ആർഭാടത്തോടുകൂടി ദേവീഭക്തന്മാർ ഇന്നും 'തടിയുള്ളത്' എന്ന ആചാരം നിലനിറുത്തിപ്പോരുന്നു. അതിനുള്ള പ്രത്യേക കാലഘട്ടം മേടമാസമാണു്.

ഭാഗ്യകർണ്ണൻ ഭീകരൻ ലോകം-
ഭാഗ്യകർണ്ണൻ കട വെട്ടവേ
ദേവ മാനവ വംശത്തിൽ-
നാമ്പലാതികൾ നീളവേ

ഫാലനേത്രം തുറന്നിശൻ
സംജനിപ്പിച്ച കാളിയെ
അവളോ കരവാളത്തിൽ-
നിറയാക്കി കരാളനെ

ഭർത്താവാക്കിത്തീർന്നു ദുഃഖം-
മഗ്നയായ മനോദരി
സർവ്വസ്വവും സമർപ്പിച്ചു
ശർവ്വപാദങ്ങൾ കൂപ്പിനാൾ

'ദേവ, ഞാനെങ്ങിനിപ്പോകേണ്ടു്? ജീവിതം-
മേവമനാഥമായു് ദുർഗ്ഗ മൂലം
ഭാവിയിലെൻ ഹതജീവനെന്നുവന്നു
ഭാവുകമേകണേ ഭീമബന്ധോ!

തനി തന്മാലകെ വിയർത്തു മഹേശ്വരൻ
ചിന്തയിലാണു നറുണ്ടുനേരം

സൃഷ്ടിയായി പരിഗണിക്കാവുന്നതാണു്. ബുദ്ധന്റെ ആഗമനത്തിനു ശേഷമാണു് പൗരാണിക കലയുടെ വളർച്ച കൃത്യഗതിയിലായതു്. പാരമ്പര്യസ്വാധീനം വളരെ ഉൾക്കൊണ്ടു ബുദ്ധതത്ത്വയാഗം എല്ലാ ഗോത്രങ്ങളിലും വർഗ്ഗങ്ങളിലും കടന്നുചെന്നു പരിവർത്തനമുണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അതോടൊപ്പം സാധകരായ ചിത്രകാരന്മാർ തന്ത്രകലയെ രൂപപ്പെടുത്തുവാൻ. ഏതാണു് എ. ഡി. രണ്ടിനും മുന്നിന്നു മിടയ്ക്കായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ബോധിസത്വന്റെ ചിത്രം ജ്യോതിയ രേഖകളും സംബലുകളും വർണ്ണങ്ങളും കൊണ്ടു യോജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഇതിൽ യോഗസാധകന്റെ പ്രാണചക്രമപോലെ ആകാരം രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. വളുപാണി, വളുസത്വശില്പങ്ങളും, ബുദ്ധവളുസത്വന്റെ പരമോന്നതാവസ്ഥയെ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന മണ്ഡലവുമൊ

ക്കെ ഇതേ രീതിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതാണു്. ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടു മുതലാണു് ഇതു കൂടുതൽ സമ്പന്നമാകുവാൻ തുടങ്ങിയതു്. പ്രോട്ടോ ലിംഗ്വിസ്റ്റിക് മാതൃകയിൽ രചിക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ സാധകൻ ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയതു് ശങ്കരാചാര്യരുടെ കാലം മുതലാണു്. ഹിമാചൽ പ്രദേശു്, നേപ്പാൾ, രാജസ്ഥാൻ, ബംഗാൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ചിത്രകാരന്മാർ ചിത്രങ്ങളെ കാഴ്ചവസ്തുവായല്ല കാണുന്നതു്. അവരുടെ രചനകൾ പ്രത്യേകമായ അനുഭൂതി സൃഷ്ടിക്കുന്നവയാണു്. സാധകനിൽ മാറിമാറി വരുന്ന അവസ്ഥയെ പ്രപഞ്ചത്തിലെ വർണ്ണരാജികളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയാണു മണ്ഡലവും യന്ത്രങ്ങളും വരച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു കാര്യം പ്രത്യേക ശ്രദ്ധേയമാണു്.

ആധുനിക ഭാരതീയ ചിത്രകാരന്മാർ

ഈ ഭീമയിലേക്കു് തിരിഞ്ഞതു പണ, കരുടെ ചുവടുപറ്റിയാണു്. പക്ഷേ പണിക്കർ ഒരു കൊച്ചുകുട്ടിയുടെ നോട്ടപുസ്തകം തുറന്നുകണ്ടതാണു് ഈ ശൈലിയിലേക്കു തന്നെ തുറന്നതിനു് കാരണമെന്നു പറയുന്നു. പ്രഭാകർ ഭാർവെ, ജി. ആർ. സന്തോഷ്, ബിരൻദ്ര, ഓംപ്രകാശ്, ധൻ രാജ് ഭഗത്, അക്കിത്തം നാരായണൻ, ജെ. സ്വാമിനാഥൻ, കെ. വി. ഹരിദാസൻ എന്നിവരെല്ലാം ഈ ഭീമയിലേക്കു സൃഷ്ടികൾ. കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഇവരുടെ സൃഷ്ടികൾ കാണാനുള്ള അവസരമില്ലായ്മ താന്ത്രികു് ഭാഷയുടെ പുനരാവിഷ്കാരം എത്രമാത്രം സജീവമായി നിലവിൽ വന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ തടസ്സമുണ്ടാകുന്നു.

ഭാഗവി തൻ കൈക്കടന്നയിൽ വീഴ്ത്തിനാൻ
മേനി വിയർപ്പണിമുത്തുകളെ.

'ശത്രുവിൻ നേക്കിതെറിയുകിലപ്പൊഴേ-
തത്ര മന്യൂരിക്കുരുക്കളാകും.
നിന്നെബയ്യേപ്പെട്ടു പൂജിക്കുമെല്ലാതും.
മന്നിൽ നീയെന്നും മന്യൂരിമാല.'

സത്തുഷ്ടയായ്ത്തീർന്ന മനോദരിക്കു
സന്ധിച്ച യാദൃച്ഛിക ഭാഗധേയം.
ചിന്തിച്ചു നിൽക്കാതവൾ നിങ്ങൾ ദുര-
യെന്നാണു കാണുന്നതു കാളിയാണോ?

വരന്നു, താൻ തേടിയ വള്ളി, കൈയിൽ-
ലിരുന്നതാം സേദമെറിഞ്ഞു നേരേ
നിറഞ്ഞു മെയ്യാകെ മന്യൂരി, കാളി-
മറിഞ്ഞുവീണാൾ ജഗന്മാധയാലേ.

തനിക്കു വൈധവ്യമിയററിയോളെ-
ത്തകർത്ത സംതൃപ്തിയിൽ നീങ്ങി മാല
കലങ്ങി കാര്യം, ശിവശൈലമാകെ-
ക്കലങ്ങി, തൃക്കണ്ണു തുറന്നു തുറന്നു

പിറന്നിതർക്കു വിരൂപവേഷം.
ഉദ്ഗ്രഭാവം നരസിംഹനാദം.
ബോധധൻ നിന്നു നമിച്ച 'ഘണ്ടാ-
കർണ്ണൻ' മഹേശ്വരൻയനുജ്ഞ കേൾക്കാൻ

'നിന്നോമനപ്പെടാൻ മന്യൂരികൊണ്ടു
സന്നായായ് വീണു കിടപ്പു മന്നിൽ
നിൻ നാവിനാൽ നക്കിയെടുത്തു ഭീമ-
മൊന്നാകെ നീക്കാൻ നടകൊരുക വേഗം.

അപ്പന്റെയൊഴഞ്ഞയാലപ്പൊഴേ ചെന്നത-
ന്നഗ്രജയ്ക്കുന്ന രോഗം ശമിപ്പിച്ചു-
വ്യഗ്രത തീർത്തുടൻ കൈലാസ സിമയിൽ-
ലെത്തിച്ചു പുത്രനെപ്പൽകിനാനിശ്ചരൻ.

'നിർണ്ണയം പെങ്ങൾക്കു നീ തുണയാകണം.
നിന്നെയെല്ലിപ്പു ഞാൻ ഭൂതഗണങ്ങളെ
വ്യാപരിച്ചാലുമിരിക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ
ഭാപരസംക്രമത്തോളം; യദുത്തമൻ
നിന്നിൽ പ്രസാദിച്ചു ദേവതാമാർഗ്ഗത്തിൽ-
ലുന്നയിച്ചീടും, കൃതാർത്ഥനാമനു നീ!'

ഹിമവൻ മുടികളിൽ കേദാരനാഥങ്ങളിൽ
സുമനസ്സോരമായ മാനസ തീർത്ഥങ്ങളിൽ
പച്ചിലപ്പടർപ്പണിപ്പാൽപ്പഴക്കയങ്ങളിൽ
കുച്ചമേലകളിൽ കാഞ്ചന ശൃംഗങ്ങളിൽ

കൂട്ടിനു വേതാളങ്ങൾ ഭൂതങ്ങൾ സഭാ, കൂടി-
യാട്ടവും കൂത്തുംകൊണ്ടു മേളിച്ചു ഘണ്ടാകർണ്ണൻ
ആശപോലായുർദ്ദശ കൈകൂപ്പി നിന്നു മുന്നിൽ
ഈശസ്വന്തനി നിമന്ത്രിച്ചുപോൽ ദുരൂക്കളെ

ഇരവും പകലുമായ് ദേമില്ലിട കൂർന്നു-
ഗിരിഗർഭാ വന മണ്ഡല മൃഗാവലി
വേട്ടയിൽ പരിഭ്രമിച്ചോടുന്നു ശരമോറ
കൂട്ടമായ് പതിക്കുന്നു, ഭീമയം ഹിമാലയം.

അന്നൊരു ദിനം കൃഷ്ണൻ ബദ്ധ്യോക്രമ പ്രാന്ത-
പുണ്യഭൂമിയിലെത്തിപ്പൂജകളർപ്പിക്കുവാൻ
പാതിരാന്തരം തപശ്ശ്യാന ലീലനന്ദാഭി-
പാർശ്വത്തിലിരിക്കവേ, കാടൊരു കൊടുങ്കാറ്റായ്!

പഞ്ചഭൂതവും പഞ്ചപ്രാണനും നിയന്ത്രിച്ചു-
നെയ്തിലേക്കൊരു മുക്തി കാമന കടന്നുവോ?

കണ്ണുകൾ തുറക്കുന്ന കണ്ണനു കാണായ് ഘണ്ടാ-
കർണ്ണനെ-ഭൂതങ്ങളെ യാത്രമോഹാത്തങ്ങളിൽ

'രാത്രിചാരികളവർ ഞെട്ടിനിന്നുപോയർദ്ധ-
രാത്രിയിലാരി നരനത്തുംഗവനങ്ങളിൽ?

സുബ്ധരാമവർ കണ്ടു ഗ്യാമകോമള കൃഷ്ണ-
വിഗ്രഹം പരസ്സരമറിഞ്ഞു പിന്നെപ്പിന്നെ

കാഴ്ചയായർപ്പിക്കുവാനുണ്ടു പിശാചുക്കൾ
താഴ്ചയിലൊരിടത്തു ചിതമേൽ ഒഹിക്കുന്നു.

പകുതിപ്പിന്നെ പേറിയെത്തുന്നു, വായ്ത്താരികൾ
പതയും മദിരയും ചേർത്തവർ നിവേദിച്ചു:

സ്വാമി, തിന്തകത്തോം.
ദേവ, തിന്തകത്തോം.
താതെ തിന്തകത്തോം.
തരികിട തിന്തകത്തോം.

തപ്പം തുടികളുമാർപ്പം വിളികളും
പ്പേം കൈമണിത്താളവും പാട്ടും

താളംതെറ്റാതെ കാൽവച്ചുവട്ടത്തിൽ-
ലോളച്ചുറുകൾ പോലവരാടി

മന്ദസ്മരണം പൊഴിച്ചു മുക്കുൻ
നന്ദിച്ചേവം മൊഴിയുന്ന മെല്ലെ:

'ഘണ്ടാകർണ്ണനും കാളിക്കുമായി-
ക്കൊണ്ടൊടിക്കൊള്ളുവിൻ താളമെളങ്ങാം

നിങ്ങൾക്കേകുന്നേൻ മോചനമില്ലാതെ
രംഗം മംഗളമാവട്ടേ മേലിൽ.'

കണ്ണൻതൻ തിരുമുമ്പിൽ ഘണ്ടാ-
കർണ്ണൻ മൗലികനിച്ചു നമിച്ചു
ദുഷ്കൃത ഭാഗവ പീന ശരീരം
തൃക്കൈകൊണ്ടു തലോടി മുക്കുൻ
അദ്ഭുതമേതോ തേജസ്സൊഴുകി
ചിതപ്പൊരുൾപോലെ വളർന്നു വന്നാൽ-
തോരാതാർത്ഥവികാസ വിളംഭര-
താരാപളകിതമായി നിശിഥം.
ഗൗരസ്മിതമൊടു കൈകൾ വിടർത്തി
ഗൗരീശങ്കര തുഹിന വിഹാരം.

ഭാഗവരം പിന്നിൽ കലിയുഗത്തിനു
ഗോപുരവാതിൽ തുറന്നിട്ട നാളിൽ
പാരിലേ ദേവീനിലയങ്ങൾ തോറം
ചുരലും ശുഭവുമായൊരാൾ നിലപ്പു
പേരിലോ നമ്മുടെ 'വല്യപ്പൻ'നത്രേ
നേരിലീ നാടിന്റെയെതിഹ്യമത്രേ!

നേദും 'തടിച്ചു' നൽകണംപോലും
വാദ്യം: തിന്തക തിന്തകത്തോം.
പാളയിൽ ശങ്കര നാളികേരങ്ങൾ
പാകമാം പുത്തരിമാവുമായ്ചേർത്തു്
പട്ടട്ട പ്രേതംപോൽ തെക്കുവടക്കായ്
ചുട്ടെടുത്തുതൂസുകും തേരിലെടുത്തു്
കാളീഭഗവതി ശ്രീകോവിലിൽ
കാണിക്കവയ്ക്കും വിഷുവനാളിൽ.

പത്താമുദയം വരേക്കും പിന്നെ
തിന്തക തിന്തക തിന്തകത്തോം.
മാരി മന്യൂരികാ മാരണമുന്തേ
തിന്തക തിന്തക തിന്തകത്തോം.

ഭൂതപ്രതങ്ങളൊഴിയുമാറാക
തിന്തക തരികിട തിന്തകത്തോം
തിന്തക...

ഉമ്മറത്തെ പടിയിൽ തൂണുപാരി ഇരുനൂറ്റാലു ഉച്ചവെയിലെൻ ശക്തി അറിഞ്ഞില്ല പിന്നിൽ പഴയ തടിയൻ വാതിൽ കമാൻ കിണത്തുമുഖം അടുത്തു. അതിന്റെ ഞരങ്ങൽ.

രണ്ടുമൂന്നു തവണ അവൻ ശ്രമിച്ചിട്ടും പാലുകിലുക്കത്തിന്റെ ശബ്ദം കൂടിയ തല്ലാതെ വാതിൽ അടയ്ക്കുന്നില്ല എന്നു കണ്ടപ്പോൾ തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെ പറഞ്ഞു:

“ചീർപ്പ് നല്ലൊന്നു. വീണോട്ടെ. നാലെ ഓടാമ്പലു നീങ്ങൂ. കള്ളൻ വീഴട്ടെ.”

എന്തൊരേകാന്തൻ. പുരുവത്തു് റോസ്റ്റിരിക്കുമ്പോൾ, നിറഞ്ഞുനിന്ന ഈ തറവാട്ടിനെക്കുറിച്ച് മുത്തശ്ശി പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഓർത്തു. വെറുതെ.

“പണ്ട് ഈ മുററത്തു് ആനേ കെട്ടിയ മാവു് ഇന്നുണ്ടു്. പാടു് മാഞ്ഞു് മാത്രം.”

കഥ

ടി. കെ. കൊച്ചുനാരായണൻ

“അമ്മയ്ക്കു് പൊന്നും സംഭരിക്കില്ല. പണിക്കർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. നന്നക്കു് ശ്രാന്തം.”

ഫോണിൽ ഏട്ടന്റെ മറുപടി അപ്രതീക്ഷിതമായിരുന്നു. അപ്രതീക്ഷിതമായതു മാത്രമേ അയാളുടെ ജീവിതത്തിൽ നടന്നിട്ടുള്ളൂ.

“അവൻ തിരക്കാണെങ്കിൽ മകനേ കീലും. ഒന്നയയ്ക്കാൻ പറയാൻനോ...”

അസ്സൂരിയിൽ വച്ചിതു പറയുമ്പോൾ

ശാന്തന്റെ അച്ഛൻ അന്നങ്ങാൻ കൂടി വയ്യാൻ. രണ്ടാളുമുപ് ശാന്തൻ പ്പെയിൽ കയറുമ്പോൾ ഡ്രൈവറോടു പറഞ്ഞുതൊ:

“ആണം പെണ്ണും ആയിട്ടു് ഞാൻ റോക്കല്ലെളു. അച്ഛനും അമ്മയ്ക്കും വല്ലതു വരുന്തന്നു് തോന്നുവാ നിങ്ങൾ കമ്പ്യൂട്ടിക്കണം.”

ശാന്തൻ എന്ന അയാളുടെ സഹപാഠി, മരുമകൻ. ശവദാഹവും മുട്ടിക്കുകയും കഴിഞ്ഞു റോഡു്, കത്തിച്ച പെട്രോൾ

എനിക്കും ഒരാനയെ വാങ്ങണം. മുററത്തെ സപ്പോട്ടമരത്തിന്റെ തണലിൽ അയാളുടെ വെളുത്ത കാറിന്റെ പൊടി തട്ടിക്കൊണ്ടു് നിൽക്കുന്ന കിഴവൻ ഡ്രൈവർ.

നാലുമാസമുൻപു്, മുന്നിലെ ഈ തൂണിൽ അമ്മയുടെ ശേഷം ചുറ്റിയതിന്റെ പാടു് മാഞ്ഞിട്ടില്ലേ? അതിനേക്കാൾ വലിയ പാടുകൾപോലും ഇതിനകം മാഞ്ഞുപോയില്ലേ?

പോയിരിക്കാം. ശവദാഹം കഴിഞ്ഞു പുരുവത്തു വന്നപ്പോൾ, പതിവനുസരിച്ചു് ആ കഗ്രാമത്തിലെ വേണ്ടപ്പെട്ടവർ എല്ലാം അവിടെ ഉണ്ടു്—ബർമ്മയിൽ അമ്മ ദിവസവും തേച്ചുകുളിപ്പിച്ച ചന്ദ്രേട്ടനക്കും. ചന്ദ്രേട്ടൻ അച്ഛന്റെ അനുജന്റെ മൃതമകനാണു്. കളക്ടറായി ചാർജ്ജ് എടുത്തതിന്റെ പിറ്റേദിന ആഴ്ച അമ്മയെ വന്നു് കണ്ടുതൊ.

“ഏട്ടന്നു് പൊ വിവരം കിട്ടിട്ടുണ്ടോ വീളെ?”

“പിന്നെന്താ! പ്രകാശത്തിനു് അടിച്ചതല്ലേ?”

“ഉച്ചയ്ക്കു് രണ്ടിനൊരു ഫു്ഗ്ലൈറു്ണ്ടു്. ആറിനു് ഇറങ്ങുവാൻ ഇവിടെത്താൻ ചുരുങ്ങിയതു് മൂന്നു മണിക്കൂറുകിലും വരും. ഓക്സിട്.”

“സ്ഥലത്തു്ണ്ടോ ആവോ? എപ്പളും ടൂറല്ലേ.”

കേട്ടതല്ലാതെ അയാൾ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. ഉത്തരം പറയേണ്ടതു് അയാളുടെ മാത്രം ചുമതലയായിരുന്നു. ക്യാൻസർ പിടിച്ച്, അമ്മ മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാര്യം ആസ്പത്രി വിട്ടുപോയ അറിയിച്ചതാണു്—മാക്സിമം...

അമ്മയുടെ കണ്ണുകൾ നനഞ്ഞിരുന്നുവോ? അറിയില്ല. അമ്മവാ അറിയാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. പതിവുപോലെ.

“ഞാൻ മുളളിന്റെ മോളിലു് നിിക്കണ പോലാണു്. ഒക്കെ വേണ്ടു് അറിയില്ലേ?”

അയാളുടെ സഹോദരി ഓപ്പ. അന്നേരം മറുപടി പറയുവാൻ കൊതിച്ചു. ഓപ്പയുടെ ഡ്രൈവർ പറഞ്ഞു.

മാക്സിന്റെ അടുത്തിരുന്നു വിയർക്കുമ്പോൾ ശാന്തന്റെ ഭാര്യ ഇംഗ്ലീഷിൽ എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞു് സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. കൂടെ അരുമണി കൂറ്റിനുള്ളിൽ അവൾക്കു പോകണമെന്നും.

“അമ്മയുടെ കാര്യം നീ ഡോക്ടറോടു ചോയ്ച്ചോ.”

കൂടിയാൽ പത്തുദിവസംകൂടി ഉണ്ടാവും.

ഓപ്പേ എന്നു പറയുവാൻ ശ്രമിച്ചു. നടന്നില്ല. പകരം വരുത്തിക്കൂട്ടിയ ചീരി ചീരിച്ചു. അവർ തല കനിച്ചു.

അയാൾ ഒന്നുപറയാതെ ആസ്പത്രിയുടെ ജനൽക്കമ്പി പിടിച്ച് പുറത്തു നോക്കിനിന്നു. മുപ്പത്താറു ശതമാനം പലിശയ്ക്കുതന്ന അയ്യായിരം ഉറപ്പിക പാൻസന്റെ ഫീഡ് പോക്കുററിൽത്തന്നെ ഉണ്ടെന്നു് തപ്പിനോക്കി തൃപ്തനായി.

“തന്റെ കാര്യം ഓർക്കുവളാം...ശാന്തനകൂടി കട്ടി രണ്ടായി...”

ചീരിച്ചുകൊണ്ടു് സിഗററ്റിനു തീ കൊളുത്തി, വെറുതെ പുക പുറത്തേക്കു വിട്ടു.

“എന്റെ വേണ്ടു...ക്ഷമിക്കൂ...അന്നസ രണയുള്ള ഊറത്തെപ്പോലെയാണു് വേണ്ടന്റെ തങ്കം...സാരലു...സഹിച്ചോളാം.”

* * *

“ആറുമാസത്തെ എന്റെ അനുജപേ. വേണ്ട. ആരും അറിയാണ്ടു്. ഒരപേക്ഷ... എന്നും എന്റെ വേണ്ടനെ നിിക്കുവേണം...”

അയാളുടെ തീരുമാനത്തിനു് മാറ്റമില്ലായിരുന്നു. ഒരിക്കലും.

അമ്മ വിളിച്ചപ്പോൾ പകുതിയായ സിഗററ്റു് പുറത്തേക്കുററിത്തു് കട്ടിലിൽ പെന്തിരുന്നു.

“ഞാൻപോയാ റെറകട്ടിക്കു് ആരാ?”

അപ്പോഴും അയാൾ ചീരിച്ചു. ഒരിക്കലും മറുപടി പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്ത അയാൾ.

താക്കോൽ പടിയിൽവെച്ചു് കമാരൻ മുററത്തേക്കിറങ്ങി.

“ഇതു് നിന്റെ കൈയിൽത്തന്നെ വെച്ചോളു. അയാൾ കോട്ടയത്തുകാരൻ ജോർജ്ജും കൂട്ടരുംവരും. അന്നു വന്നവർ. അവരുടെ കൈയിൽ കൊടുത്താൽമതി. കമാരൻ താക്കോലെടുത്തു് മുററത്തേക്കിറങ്ങി. അയാൾ കേൾക്കത്തക്കവിധം അവൻ:

“നാലുകന്നു് വൈക്കോൽ അടുത്തുണ്ടു്...”

അതെത്തുചെയ്യണം എന്നയാൾ പറഞ്ഞില്ല.

ഉമ്മറത്തെ പടിയിൽ ഇരുന്നു നോക്കിയാൽ തൊടിയിലെ കായ്ചുരുങ്ങിയ തെങ്ങിൻതൈകളും വാഴക്കൂട്ടവും കാണാം.

അയാളുടെ സ്വന്തങ്ങൾ. സ്വന്തങ്ങൾ സ്വന്തമല്ലാതായാലോ, അറിയില്ല.

എല്ലാം ഓർമ്മകൾ മാത്രമാകാൻ പോകുന്നു. മുററത്തും മതിലിലും പല്ലു മുളച്ചു കിടക്കുന്നതു് അയാൾ ശ്രമിച്ചു. മാസത്തിന്റെ രണ്ടാം ശനിയാഴ്ച വീട്ടിൽ വരുമ്പോൾ മഴയും വെയിലും കണക്കാക്കാതെ മുററത്തും തൊടിയിലും തൊഴുത്തിലും ചുറ്റിനടക്കുന്ന എഴുപതു കഴിഞ്ഞ അമ്മ.

ഏഴത്തത്തിന്റെ ഉള്ളറകളെ സദാ കത്തിക്കീറുന്ന ഓർമ്മകൾ. അതിന്റെ ബാക്കി. അങ്ങനെ ഒന്നുണ്ടോ...?

ആ കഗ്രാമത്തിൽ ആദ്യമായി സാരി ഉടുത്തു് കടൽക്കടന്നു് ഭർത്താവിന്റെ കൂടെ വിദേശത്തുപോയ; രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധസമയത്തു് ബോംബാക്രമണത്തിൽ

നിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ ഭ്രാന്തിൽ കൈക്കുത്തായ തന്നെ അടക്കിപ്പിടിച്ചിരുന്നു; എന്റെ തറവാടു്. ധർമ്മമൈവൻ കാവും താഴ്ന്നജാതിക്കാർ തൊടാത്ത കളവും മതി എന്നു ശഠിച്ച് പട്ടണജീവിതം മതിയാക്കിയ; മച്ചിൽ വീളുകവയ്ക്കുന്നതു് മുടങ്ങും എന്നുതോന്നി മകന്റെ കല്യാണത്തിനുപോകാത്ത; സാധുവായ സാധാരണ സ്ത്രീയുടെ ഏതുമിടിപ്പു് വല്ലാതെ അലട്ടുന്നതുപോലെ...ഗംഭീരമായി നടന്ന പുലകളി അടിയന്തിരത്തിന്റെ പിറ്റേദിവസം.

“എനിക്കു് നാളെത്തന്നെ പോണം. കോൺഫറൻസുണ്ടു് നിനക്കു് ലീവു് അഡ്ജസ്റ്റ് ചെയ്യാമല്ലോ. എല്ലാം വീൽക്കുക. നമ്മൾ നാലുപേർക്കായി ഭാഗിക്കുക. കാര്യം ശരിയായാൽ രണ്ടു ദിവസത്തെ ലീവിൽ ഞാൻ വരാം... എന്താ ഓപ്പേ?”

അവർ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല.

ഏട്ടൻ, ഓപ്പ, അയാൾ, ഓപ്പയുടെ ഏക മകൻ. വെറും നാലുപേർ...മറ്റൊന്നും?

പതിവിനു വിപരീതമായി അയാൾ.

“വെട്ടിക്കീറി പകുവയ്ക്കാൻ ഞാൻ തന്നെ വേണോ?”

“സെൻറിമെൻറലായിട്ടു് കാര്യമല്ല.”

അയാൾ ഉത്തരം മുടക്കി.

വർഷങ്ങളുടെ പാരമ്പര്യമുള്ള ഈ തറവാടു് പൊളിച്ചുപിടിക്കുതു് എന്ന് ജോർജ്ജിനോടു പറയുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചതാണു്. ഇരുപത്തിരണ്ടടി നീളവും ആറടി വീതിയും മൂന്നു അടി കനവും ഉള്ള പുരുവത്തെ പടികൾ കണ്ടു്, തേക്കിൻ കാതൽ കൊണ്ടു മാത്രം പണിത വണ്ണമുള്ള എട്ടു് തൂണുകളും നീണ്ട ഉത്തരങ്ങളും കണ്ടു് ക്യൂബിക് വോള്യത്തിൽ മരങ്ങളുടെ വില കണക്കാക്കിയ കഷ്ടണിക്കാരനായ ജോർജ്ജിനോടു പറയണമെന്നയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചു:

“നോക്കൂ! ഈ വീടു. അതിന്റെ ആദ്യ സ്വപ്നം പറയുമെങ്കിൽ എക്കാലവും കാത്തു സൂക്ഷിക്കൂ. ഈ തുളസിത്തറയും, നടുമുറ്റവും, കണക്കിനൊത്തു പണിത തൊഴുത്തും അല്ലമകളെയുള്ള പാമ്പിൻകാവു്, ധർമ്മ മൈവുറയും അച്ഛനേയും അമ്മയേയും ഹരിപ്പിച്ച സ്ഥലത്തെ സ്മാരകങ്ങളും, നിന്റെ ഉററ സുഹൃത്തിനെ ഓർത്ത കീലും നശിപ്പിക്കാതിരിപ്പാൻ ശ്രമിക്കൂ. സാഹചര്യങ്ങൾ അനുകൂലമാകുമ്പോൾ, പ്രിയപ്പെട്ട ജോർജ്ജ്, ഇതെല്ലാം തിരിച്ചെടുക്കാൻ നിന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട വേണവരും.”

പക്ഷേ, പറഞ്ഞില്ല.

കാറിന്റെ ഫോൺ കേട്ടപ്പോൾ മുററത്തെ സപ്പോട്ടമരത്തിന്റെ തണലിലേക്കു നോക്കി. അയാളുടെ നോട്ടത്തിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കിയ കിഴവനായ ഡ്രൈവർ ചെയ്തു തെറ്റിനെക്കുറിച്ച് പശ്ചാത്തപിച്ചതുപോലെ.

“സമയം വൈകുന്നു. തമ്പുരാൻകുട്ടിക്കു് ഉച്ചയ്ക്കുണിനു് വല്ല ഏർപ്പാടും...” കമാരൻ പുരുവത്തുവന്നു ചോദിച്ചു. വാക്കുകൾക്കു പരുങ്ങുന്ന സ്ഥപ്രായക്കാരനായ കമാരനെന്ന് ഇരുപത്തിരണ്ടു വയ്

ത്തെ വീട്ടുപണിക്കാരനെ പതിവുപോലെ അയാൾ കണ്ടു.

ആക്കും ഒരിക്കലും മനസ്സിലാക്കാത്ത, മറുപടി പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്ത അയാൾ വിഡ്ഢിയെപ്പോലെ ചീരിച്ചു എന്നു വരുത്തി.

മുററത്തിറങ്ങി. കാറിന്റെ താക്കോൽ വാങ്ങിയപ്പോൾ ഡ്രൈവർ പിൻസീറ്റിൽ പെന്തിരുന്നു. അറിയാതെ കമാരന്റെ മുഖത്തുനോക്കി.

“ഇനി...?”

അതിനും മറുപടി പറഞ്ഞില്ല.

“എന്നു്?”

ഗ്രാമീണറോഡിലൂടെ കാർ വേഗത്തിൽ പായുമ്പോൾ അങ്ങിങ്ങു് പരിചിത മുഖങ്ങൾ കടന്നുപോയി.

നിർപികാരനായ അയാൾ.

ഒളിച്ചോട്ടത്തിന്റെ വിഭ്രാന്തി.

പലതും ഓർമ്മയിൽ വന്നു. ക്രോഡി കരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചില്ല.

എങ്കിൽ? വേണ്ട. വീണ്ടും വേഗംകൂടി.

കന്നിലെ പ്രൈമറിസ്കൂൾ കഴിഞ്ഞ കത്തനെയുള്ള ഇറക്കത്തിൽ അയാളുടെ വേരുകൾ പൂർണ്ണമായും അററു—അയാൾ പോലും അറിയാതെ.

നിലമ്പൂർ കാടുകളിൽ (27-ാം പേജിൽനിന്നു തുടർച്ച)

നിറങ്ങൾ കൊണ്ടു് ഇന്ദ്രജാലം കാണിക്കുന്നു. പൊന്നിൽ കളിച്ചു നിൽക്കുന്ന ജോർജ്ജിന്റെ പായക്കുടയുടെ മുററത്തു് തോളത്തു് ഒരു മഴവുമേന്തി ഉണങ്ങി മെലിഞ്ഞ ഒരു കറിയ മനുഷ്യൻ നിൽക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ അയാളെ ഉററുനോക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ മുഹമ്മദ് പറഞ്ഞു: “അതാണു് കണ്ടൻ. അറനാടൻ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവനാണു് വയസ്സ് നൂറ്റാണ്ടിത്തിൽ കുറയുകയില്ല. ഇപ്പോഴും ദിവസവും കാട്ടിൽ പോയി വീറക് വെട്ടി വീററു് നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നു.” ഞങ്ങൾ അയാളുമായി കറച്ചുനേരം സംസാരിച്ചു. മലയാളവും തമിഴും കലർത്തിയ ഒത്തരം വികൃതഭാഷയാണയാളുടേതു്. കാടുകൾക്കാൻ വന്ന പല സായിപ്പന്മാരെയും അയാൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. ‘കാടേ നമുക്കു ഗതി’ എന്ന മനോഭാവമാണിന്നും. ‘റെയാനാ’യി കഴിയുന്ന ‘പിരണ്ടി’വിയായ ഈ കിരാതനെ ഇക്കാന്റെ കടയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി, ഞങ്ങളെല്ലാവരും ഓരോ ‘സി.ഗിൽ’ കഴിച്ചിട്ടു് സായിപ്പിന്റെ പ്രേതം വിഹരിക്കുന്ന ബംഗ്ലാവിലേക്കു മടങ്ങി.

നിലമ്പൂർ പ്രദേശത്തിന്റെ സർവ്വേ പൂർത്തിയായിട്ടില്ല. കറേജുടി ഗഹനങ്ങളും അപകടകരങ്ങളുമായ വനഭാഗങ്ങളാണു് ബാക്കി കിടക്കുന്നതു്. സർവ്വേ പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ പൗരാണിക ചരിത്രത്തിലേക്കു് കറേജുടി വെളിച്ചം കിട്ടിയേക്കാം.

ഞങ്ങളുടെ നഗരത്തിലെ ഒരു പഴയ നേതാവാണ് സാമന്തസമരവീരൻ എന്ന നിലയിൽ താമ്രപത്രവും കേന്ദ്ര-സ്റ്റേറ്റ് ഗവണ്മെന്റുകളുടെ പെൻഷനും കിട്ടിയതായി കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ അനുമാദിക്കാൻ പലരും ചെന്നു കൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീരപരാക്രമങ്ങളുടെ ഓർമ്മ സാക്ഷിയായിരുന്നതാണ്. ആ പഴയ സ്മേഹിതനെ കാണാൻ—അനുമാദിക്കാനല്ല, മറ്റുള്ളവർ അനുമാദിക്കുന്നതു കണ്ടു രസിക്കാൻ പോയിരുന്നു.

തിരുവിതാംകൂറിൽ സർ. സി. പി. രാമസ്വാമിഅയ്യർ ദിവാനായി ഭരിക്കുന്ന കാലം. അദ്ദേഹം നടപ്പിലാക്കിയ പുതിയ വിദ്യാഭ്യാസനയത്തെ തല്ലുകക്കുറിപ്പ് എഴുതിയത് നാടാകെ പ്രക്ഷോഭം നടത്തുന്നതായിരുന്നു. കോട്ടയവും അതിൽ മുൻപന്തിയിലായിരുന്നു.

കോട്ടയത്തെ പ്രധാന യോഗങ്ങളെല്ലാം തിരുനക്കര മൈതാനത്തുവെച്ചാണ് നടക്കുക. അന്നത്തെ പ്രമുഖ നേതാക്കന്മാർക്കുപോലും ഒരു തെറിവാറണയുണ്ടായിരുന്നു. തിരുനക്കര മൈതാനം ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെന്റുവകയാണെന്നും. അതുകൊണ്ട് അവിടെ വെച്ചു തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെന്റിനെതിരായി പ്രസംഗിച്ചാൽ നാട്ടുരാജ്യ സർക്കാരിന് കേസെടുക്കാൻ അധികാരമില്ലെന്നും. അതുപോലെ തന്നെയുള്ള മറ്റൊരു തെറിവാറണയായിരുന്നു തിരുവിതാംകൂർ പൊലീസിനും. പട്ടാളത്തിനും വെടിവെക്കാൻ അധികാരമില്ലെന്നുള്ളത്. ആ ധൈര്യത്തിലാണ് പട്ടാളത്തിനും പൊലീസിനുമെതിരെ വാരിക്കേണം. പ്രയോഗിക്കാൻ നേതാക്കന്മാർ നിരപരാധികളായ അനുയായികളെ ഉപദേശിച്ചത്. പക്ഷേ വെടിവെക്കാൻ അധികാരമുണ്ടെന്ന് ഉയർന്ന നേതാക്കന്മാർക്കറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കണം. അവരെല്ലാം സുരക്ഷിതരായി കൊച്ചി രാജ്യത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ഇവിടെത്തെ സമരം നയിച്ചത്. തമ്പുലം ഒറ്റ നേതാവാണ് പോലും വെടിയേൽക്കേണ്ടതായിവന്നില്ല.

തിരുനക്കര മൈതാനത്തിന് ചുറ്റും ഇന്നത്തേതുപോലുള്ള കോൺക്രീറ്റുകൊണ്ടുള്ള വേലി കെട്ടപകർത്താൻ മുക്കുവശം കൂർത്ത ഇരുമ്പുകമ്പികൊണ്ടുള്ള വേലിയായിരുന്നു. തെക്കുവശത്തുള്ള യോഗവേദിയും അനുണ്ടായിരുന്നു. വെർ എന്ന കേട്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ അതു ധരിച്ചശീലിട്ടിട്ടില്ലായിരുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ പ്രക്ഷോഭനേതാക്കന്മാർ, കമ്പോളത്തിൽ ഇറങ്ങിയിരുന്ന വ്യാജച്ചരക്കായ ജപ്പാൻ ഖദറാണ് അന്ന് 'മിററിങ് കാ കപ' ഡയറയും സാധാരണ ധരിക്കുക പതിവ് അന്നേവരെ ധരിച്ചവർ മൺമലം സിന്ധുക്കും മാറിവെച്ചു മിററിങ്ങിനു പോകുമ്പോൾ മാത്രം ജപ്പാൻ ഖദർകൊണ്ടുള്ള ജമ്പായും മുണ്ടും ധരിക്കുക.

നേതാവിന് യാതനാവേതനം നേ

കഥ

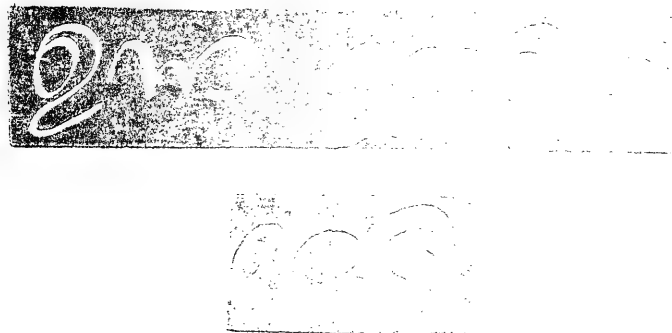
ടിക്കൊടുത്ത മീററിങ്ങിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമ്പിപ്രസംഗം കേൾക്കാൻ ഞാനും പോയിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസ പ്രക്ഷോഭത്തെപ്പറ്റി എതിരായിരുന്ന ഞാൻ മൈതാനത്തിൽ വെളിയിൽ പടിഞ്ഞാറുവശം റോഡിലാണ് നിന്നിരുന്നത്. മൈതാനത്തിന്റെ നടുക്കിട്ടിരുന്ന ഒരു മേശപ്പുറത്തു കയറി നിന്നാണ് നേതാവ് പ്രസംഗിച്ചത്. തിരുവിതാംകൂറിനെയും പ്രത്യേകിച്ചു തന്റെ സമുദായത്തെയും ദ്രോഹി

നിറുത്തി. നേതാവിന്റെ തുടയിൽ നിന്ന രക്തം ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഈ സമയംകൊണ്ട് മൈതാനത്തു നിന്നിരുന്നവരെല്ലാം ജീവനുംകൊണ്ട് സ്ഥലംവിട്ടു. ഇതൊന്നും അറിയാത്തതു പോലെ കൊണ്ടിണിയും നടന്നു പോയി.

വഴിയെ വന്ന ഒരു കാർ നിറുത്തി ഞാൻ നേതാവിനെ ആശുപത്രിയിൽ കൊണ്ടുപോയി അഡ്മിറ്റ് ചെയ്യിച്ചു. മുറിവു കത്തിക്കെട്ടിച്ച് ഒരു ബ്ലേഡിലാക്കി. പാറകെ കറെ അനുയായികളും കുടുംബാംഗങ്ങളും വന്നു. ഞാൻ തിരിയെ പോരുകയും ചെയ്തു.

കരക്കാലത്തിനു ശേഷം തിരുവിതാംകൂറിലെ ദിവാൻ ഭരണം അവസാനി

എം. എൻ. ഗോവിന്ദൻ നായർ

ക്കാൻ സി. പി. കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള ഈ നിയമത്തെ ജീവൻ കൊടുത്തു. എതിർത്തു തോല്പിക്കുമെന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. "ഞാൻ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു. ചുണയുണ്ടെങ്കിൽ എന്റെ വിരിമാറിലേക്കു വെടിവയ്ക്കു പട്ടഭി!" അദ്ദേഹം ജമ്പായുടെ ബട്ടൺ മാറി തന്റെ കൂർത്ത നെഞ്ചു പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

ആ മുഹൂർത്തത്തിലാണ് താഴത്തങ്ങാടിക്കാൻ ഒരു കിറുക്കൻ കൊണ്ടിണി ഒരു വാഴത്തടയുമായി റോഡിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. വെടി എന്ന കേട്ടയുടനെ "വെടി ലാത്തിച്ചാർജ്ജ്" എന്നലറി കൊണ്ട് അയാൾ ആ വാഴത്തട റോഡിൽ അടിച്ചു ശബ്ദമുണ്ടാക്കി.

നിച്ച്, ജനകീയ മന്ത്രിമാർ ഭരണ സാധനം കൈയേൽക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്മുടെ നേതാവിന്റെ സഹപ്രവർത്തകന്മാർ മന്ത്രിമാരായി. യാതനാവേതനങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്ന കൂട്ടത്തിൽ നേതാവിന്റെ മുറിവു പരിഗണനാർഹമായി. സ്വാതന്ത്ര്യസമരമദ്ധ്യേ സി. പി. യുടെ വെടിക്കൊണ്ടു സംഭവിച്ച മുറിവായി അതു രേഖകളിൽ സ്ഥലം പിടിച്ച്. ജയിലിൽ കിടക്കുന്നതിനെക്കാൾ കൂടിയ യാതനയാണല്ലോ വെടിയേൽക്കുക. അങ്ങനെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന് താമ്രപത്രവും പെൻഷനും കിട്ടാൻ ഇടയായത്.

ഞാൻ പെല്ലമ്പോൾ അദ്ദേഹം വീട്ടിന്റെ പുരുവത്തു് ഒരു ചാരുക്കസേരയിൽ ഇരിക്കുകയാണ്. അടുത്തുകിടന്ന മേശയിൽ ഏതാനും ഹാരങ്ങളും ഒരു ബോക്കയും ഇരിപ്പുണ്ട്. ഏതോ ഒരു വലിയ കാര്യം സാധിച്ചശേഷം വിശ്രമമെടുക്കുന്ന ഭാവത്തിൽ നേതാവ് ഭാവഗംഭീരനായി ഇരിക്കുകയാണ്. ചുറ്റും ഇരിക്കുന്നവരുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം പറയുന്നുമുണ്ട്. അവരിലൊരു ആ (ശേഷം 39-ാം പേജിൽ)

കഥ

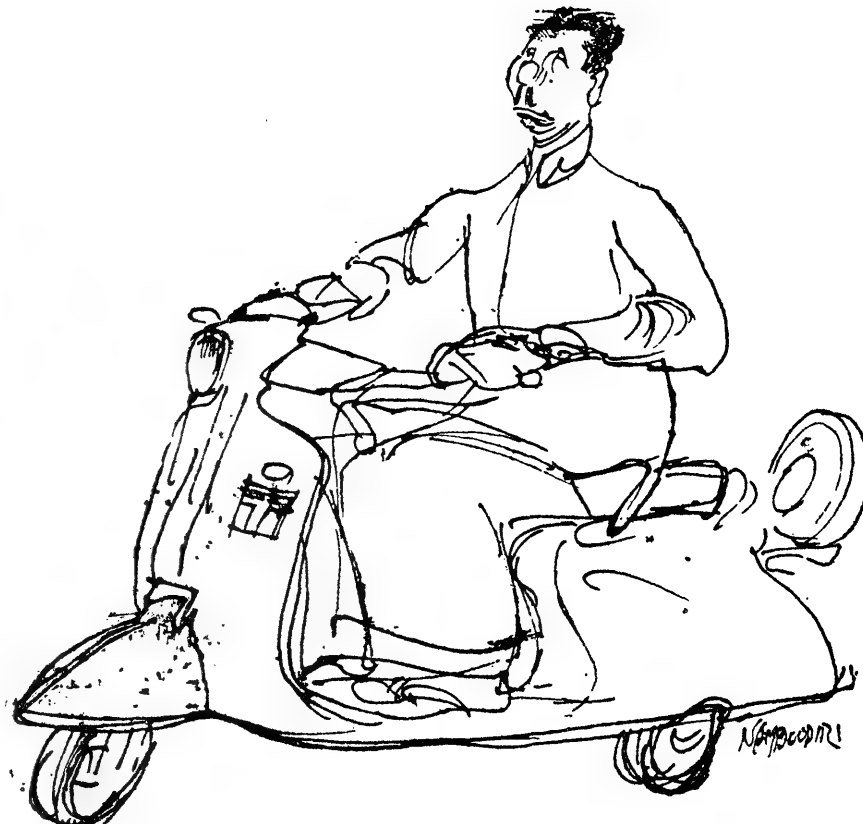
മില്ലേറ്റുക

പണ്ട് മോശയുടെ കാലത്തു നടന്ന ഒരു സംഭവമാണ് സത്യക്രിസ്ത്യാനിയായ ഇസ്രാക്കിന്റെ മനസ്സിൽ ചില അവസരങ്ങളിൽ ഒരു മുന്നറിയിപ്പായോ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഭീതിയായോ അതുമല്ലെങ്കിൽ ഒരു താക്കീതായോ തെളിഞ്ഞു വരിക. മിസ്രയീമ്യരുടെ കൈയിൽ നിന്ന് ഇസ്രായേൽ ജനതയെ രക്ഷിക്കാൻ ആദിപിതാവായ മോശ അനുഷ്ഠിച്ച ത്യാഗങ്ങൾ വീരഗാഥകളായി ആലപിച്ച് സർഗ്ഗകവാടത്തിന് വിളിപ്പാടുകൾ പേരവിളിക്കുന്നതും കാത്തു നിൽക്കുന്ന ഓരോ ക്രിസ്ത്യാനിയെ സംബന്ധിച്ചും ആ ഭീതിക്കോ താക്കീതിനോ തങ്ങളുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ വലിയ പ്രസക്തിയാണുള്ളത്.

കാരണം ഈ ലോകം ദുഷ്ടജനങ്ങളാലും ദുഷ്ടപ്രവൃത്തികളാലും നിറഞ്ഞിരിക്കുകയാണല്ലോ. പ്രളയം, ക്ഷാമം, വരൾച്ച തുടങ്ങിയ പ്രകൃതികോപങ്ങളാൽ വലയുന്ന മനുഷ്യർ യുദ്ധം, കൊല, കൊതി, ചതി, കളവ്, വ്യഭിചാരം, ആഭിചാരം തുടങ്ങിയ സ്വയംസൃഷ്ടമായ നീചകൃത്യങ്ങളിൽ യേപരവശരായി ജീവിക്കാതെ ജീവിക്കണ എന്ന അവസ്ഥയിൽ അന്ത്യനാളുകളുടെ വരവും കാത്തിരിക്കുകയാണ്.

ഈ അന്ത്യനാളുകൾ എങ്ങനെയാണ് വരുന്നതുകയെന്നല്ലേ? മോശയുടെ കാലത്തു സംഭവിച്ചതുപോലെ ആ നാളുകൾ നമ്മൾക്കു മുൻപിലെത്തും. ഒരു ധൂമപടലംപോലെ. അതെ അങ്ങനെ യായിരുന്നു അത്. മരുഭൂമിയിൽ പാറ പിളർന്ന് ഓഹജലം നൽകിയവന്റെ കല്പന ധിക്കരിച്ചപ്പോഴും, ചെങ്കടലിനെ രണ്ടായിപ്പിളർന്ന് സ്വന്തജനത്തെ രക്ഷിക്കുകയും ശത്രുവിനെ നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തവന്റെ വാക്കുകൾക്ക് ചെവികൊടുക്കാത്തപ്പോഴും ഇസ്രായേലിന്റെ മേൽ ശാപത്തിന്റെ അഗ്നിനിറാവുക പതിച്ചത് ഒരു ഞെട്ടലോടെയാണ് എല്ലാ സുവിശേഷയോഗങ്ങളിലും ക്രിസ്ത്യാനി സമൂഹം കേൾക്കാറുള്ളത്.

അതിനും മുൻപുതന്നെ ആരാധിക്കാനും തനിക്കു് സ്നേഹഗീതങ്ങൾ പാടുവാനും സ്വന്തജനത്തെ വിട്ടുകൊടുക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ എൺപതുവയസ്സുകാരനായ മോശയെക്കൊണ്ടും, എൺപത്തി മൂന്നുകാരനായ അഹരോനെക്കൊണ്ടും

ഹറവോന്റെ മിസ്രയീമിനെ പീഡിപ്പിച്ച കഥകൾ മിന്നൽപ്പിണക്കളെപ്പോലെ വിശ്വാസികളെ യേശുപ്പട്ടത്തിയിൽ നല്കും. നാനൂററിമുപ്പതു വർഷം ദീർഘിച്ച ഈഴവീ ശാശ്വത മോചനം നൽകുന്നതിനു മുൻപ് ഹറവോൻ എന്തെല്ലാം ദുരന്തങ്ങൾക്കു് സാക്ഷിയായെങ്കിലും. തവള, നായിച്ച, പേൻ, വെട്ടുകിളി തുടങ്ങിയ ക്ഷുഭ്രജീവികളുടെ ആക്രമണത്തിൽ അന്വേതകർന്ന മിസ്രയീം മഹാരാജ്യം വലിയൊരു സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലേക്കു് അതിവേഗം അടുക്കുവോണം പ്രാണനപോലും ഭീഷണിയുൾത്താക്കൊണ്ട് മിസ്രയീം തോടും ഉലിയിലേക്കു് രക്തമായി മാറിയിട്ടു കിടന്നു. യഹോവയുടെ കോപം ആളിപ്പടർന്നപ്പോൾ മരണം ഫണം വീടർത്തി പാമ്പുകളെപ്പോലെ പട്ടണവീഥികളിൽ ഇഴഞ്ഞുനടന്നു.

ഓർക്കുന്നില്ലേ മരണത്തിന്റെ ആ വരവ്? കണതാടിന്റെ ചുറ്റും അടയാളം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത കട്ടിളപ്പടികളുടെ നേരിയ വീടിലൂടെ മരണം മഞ്ഞിൽതിരപോലെ അരിച്ചുകടന്നു കടന്നുയരുകയെന്ന് നോക്കിയപ്പോഴുതന്നെ ഹറവോന്റെ മനസ്സിലെ ഹോവയുടെ മനസ്സിലെയും കഠിനപ്പെട്ടതിനോടു കേവലം മാത്രമായ സംശയം വേദപാഠകളാ

സ്സുകളിൽ എന്നോ ആരോ പോലെയുവെന്നോ ഭയം. എന്തായാലും കട്ടിളപ്പടികളുടെ കടന്നു മരണത്തിന് മഞ്ഞിൽതിരയുടേയോ ധൂപാളിയുടേയോ രൂപമാണുണ്ടായിരുന്നത്...

അതുപോലെ അപ്രതീക്ഷിത ഘട്ടത്തിൽ മരണം കടന്നുവരുന്നതും ലോകസുഖം ആവോളം ആസ്വദിക്കുവാൻ ജീവിക്കാവുന്നത്രകാലം ജീവിക്കണമെന്നും അതിനുപേണ്ടി മരണത്തെ അകറ്റി നിറുത്തുവാൻ കട്ടിളപ്പടികളുടെമേൽ കണ്ണാടിന്റെ ചുറ്റുംകൊണ്ട് അടയാളം പാർത്തണമെന്നാണ് ഇസ്രാക്കിനെപ്പോലുള്ള ഏതൊരു ക്രിസ്ത്യാനിയുടെയും എപ്പോഴെന്നും ചിന്ത.

കോർപ്പറേഷൻ, മിനിസിപ്പാലിറ്റി, പഞ്ചായത്ത് തുടങ്ങിയ തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ അതിർത്തികൾക്കുള്ളിലുള്ള വീടുകളുടെ പുരുവത്തെ കട്ടിളപ്പടികളിൽ വീടുന്നവരും മറ്റും കറിച്ചിട്ടുള്ള സമചതുരത്തിലുള്ള ചെറിയ തകിട് കണ്ടു് ഇല്ലേ അതിനു തൊട്ടടുത്തായി രക്തക്കുറ കാണണമെങ്കിൽ അതൊരു സത്യക്രിസ്ത്യാനിയുടെ ഭവനമാണെന്നു തീർച്ചയാക്കിക്കൊള്ളുക. മഞ്ഞിൽ തിരയുടേയോ ധൂമപാളിയുടേയോ രൂപത്തിലേത്തുന്ന മരണം, മിസ്രയീം ഭേശത്തു്

ജോൺ സാമുവൽ

ഇസ്രായേൽ മക്കൾ താമസിച്ചിരുന്ന ഗോൾഡൻ പ്രദേശത്തെയെന്നപോലെ ആ പേനങ്ങളെയും ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നത് കൗതുകപൂർവ്വം നോക്കിനിൽക്കാവുന്ന കാര്യകളിലൊന്നാണ്.

അമ്മാതിരിയുള്ള ഒരു ഭവനത്തിലാണ് ജീവസന്ധാരണാർത്ഥം ഇസ്ലാമ് കടംബ സമേതം പാർത്തുപോന്നിരുന്നത്. തിരുവനന്തപുരത്ത് ഇത്തരം ഭവനങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ വളരെ കുറവാണ്. കഞ്ഞാടുകളുടെ രക്തം കിട്ടാൻ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടെന്നതന്നെയാണ് പ്രധാന കാരണം. അഥവാ, രക്തം കിട്ടുമെങ്കിൽത്തന്നെ കനത്ത വില നൽകേണ്ടിവരും. സെക്രട്ടറിമാർ, ഡോക്ടർമാർ, എൻജിനീയർമാർ, നോവലിസ്റ്റുകൾ, ലോക്കൽ കമ്മിറ്റി സെക്രട്ടറിയടക്കമുള്ള റാഷ്ട്രീയനേതാക്കൾ, ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ്, ടെലിഗ്രാഫിക്സ്, യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫീസുകൾ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർ എന്നിവരുടെ വാസസ്ഥലങ്ങളോടനുബന്ധിച്ചുള്ള പുൽത്തടികളുടെ ഓരോത്ത് ഭംഗിയായി അട്ടക്കിവച്ചിരിക്കുന്നതാണ് പഷ് പങ്ങൾക്ക് കടംപുറപ്പു നൽകുന്ന മറുപിള്ളകൾക്കൊപ്പം നഗരത്തിലാകമാനം കശാപ്പു ചെയ്യപ്പെടുന്ന ആട്ടിൻകുട്ടികളുടെ രക്തവു. ചേർക്കാറുണ്ടെന്നതാണ് ഇസ്ലാമിനെപ്പോലുള്ള സത്യക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ദുരവസ്ഥയ്ക്കു കാരണം..

എങ്കിലും വലിയ സാമ്പത്തിക നഷ്ടം സഹിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഇസ്ലാക്ക് തന്റെ ജീവിതം. അതതു ഞായറാഴ്ച ദിവസങ്ങളിൽ ഭദ്രമാക്കിപ്പോന്നു. പൂജപ്പുരയിലുള്ള ഒരു സ്വകാര്യ കശുശുശാലയിലെ അറവു കറക്കുന്നവരുള്ള ധാരണയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏല്പാ ഞായറാഴ്ചയും കാലത്തും ഇസ്ലാക്കിന് വെറിയ ഹോമിയോപ്പതിക്കപ്പികളിൽ കഞ്ഞാടിന്റെ രക്തം കിട്ടിപ്പോന്നു. പ്രഭാത നമസ്കാരം കഴിഞ്ഞാൽ കട്ടിളപ്പടിമേൽ രക്തംകൊണ്ട് അടയാളമിടുവാൻ ഒരിക്കലും ഇസ്ലാക്ക് മറന്നിട്ടില്ല. അപകടം പതിയിരിക്കുന്ന തിരുവനന്തപുരത്തെ നഗരവീഥികളിൽനിന്നും തന്നെയും തന്റെ സ്കൂട്ടറിനെയും രക്ഷിക്കുന്നത് കട്ടിളപ്പടിമേലുള്ള കഞ്ഞാടിന്റെ ചുടരക്കഥമാണെന്നും ഇസ്ലാക്ക് ഉറച്ചുവീശ്വസിക്കുന്നു.

വിശുദ്ധ ദിവസത്തെ അതിന്റെ എല്ലാ പാവനതയോടുംകൂടി ആചരിക്കുന്നതിൽ തെല്ലം വീഴ്ചവരുത്താറില്ലാത്ത ഇസ്ലാക്ക് ആത്മാവിൽ എരിവുള്ളവനായിരുന്നു. എന്നാൽ ഞായറാഴ്ചക്കുറുപ്പാനയിൽ ആദ്യ ദിവസം അതിനു ശ്രദ്ധയോടും കേതിയോടും പങ്കെടുക്കാറുണ്ടെന്നു കരുതി ലൗകികസുഖങ്ങൾ അപ്പാടെ വെടിഞ്ഞ ആളാണ് ഇസ്ലാക്ക് എന്ന് കരുതരുത്. സിനിമ, നാടകം, സാഹിത്യം ഇത്യദി സുകമരകലകളിൽ അതിനു തല്പരനായിരുന്നു ഇസ്ലാക്ക്. പക്ഷേ, വിശുദ്ധദിവസം അങ്ങനെയുള്ള താല്പര്യങ്ങൾ തന്നെ വേട്ടയാടാൻ ഇസ്ലാക്ക് അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. ഫറവോന്റെ നികൃഷ്ടകരങ്ങളിൽനിന്ന് തന്റെ ജനതയെ മോചിപ്പിച്ച് പാലുംതേനുമൊഴുകുന്ന കനാൻനാട്ടിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ സീൻ മരുഭൂമിയിൽവെച്ച് യഹോവ നൽകിയ കല്പന

അക്കരംപ്രതി ഇസ്ലാമിന് പാലിച്ചുപോന്നു. ആറു ദിവസം അദ്ധ്വാനിക്കുക. ആഴ്ചയിൽ ആറുദിവസമേ നിനക്കവകാശമില്ലാത്തതുളളൂ. ഏഴാം ദിവസം ഉയരങ്ങളിലുള്ളവനുവേണ്ടി വിട്ടുകൊടുക്കുക. അന്ന് ശബ്ദത്തു് ആകുന്നു...ഏഴാം ദിവസത്തേക്കുള്ള മനോ ആറാം ദിവസം ശേഖരിച്ചു കൊടുക്കുക. ഏഴാം ദിവസം ശരീരം സ്വസ്ഥമായിരിക്കണം...

ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിലാണ് ഇന്റാക്കിന്റെ ഭാര്യക്ക് അരിശം വരുന്നതും, തറ പവിട്ടിപ്പൊളിച്ച് അടുക്കളയിലേക്കു പോയി കൈയിൽക്കിട്ടുന്ന തവവി, അരിപ്പു, കുത്തി തുടങ്ങിയ ഗൃഹോപകരണങ്ങൾ നിലത്തറിഞ്ഞ് ഇന്റാക്കിനോടുള്ള ദേഷ്യം തീർക്കുന്നതും. ആ മുഹൂർത്തത്തിലെങ്ങാനും കുട്ടികൾ മുൻപിൽപെട്ടു പോയാൽ സാമാനം നല്ല ആരോഗ്യമുള്ള അവരടെ മൃതം ആ സാധുക്കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. പക്ഷേ, ഇന്റാക്കിനെക്കുറിച്ചിവിടിപ്പിക്കാനുള്ള അവരടെ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും പരാജയമടയുകയാണ് പതിവ്. എന്തു പ്രകോപനമുണ്ടായാലും എന്തെല്ലാം നിന്ദ സഹിക്കേണ്ടിവന്നാലും അതെല്ലാം പൊറുക്കണമെന്ന യഥാർത്ഥ ക്രിസ്ത്യാനിയുടെ പെരുമാറ്റമുള്ളതെല്ലാം ഓരോ ബോധവാനാണല്ലോ അദ്ദേഹം. ഭാര്യയുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടില്ലെന്ന നടിക്കുവാനും ശാന്തനായി ഇരിക്കാനും ഇന്റാക്കിന്റെ കഴിയുന്നതിന്റെ കാരണമതാണ്.

ഇസ്ലാമിക് പൂർണ്ണവിശ്രമമടക്കമുള്ള

ഒരു വിശുദ്ധദീപസം ഉച്ചകഴിഞ്ഞ സമയത്താണ് ഇക്കമയ്ക്കാറ്റുമായ സംഭവം നടക്കുന്നത്. അന്നു കാലത്തുമുതൽ കൂട്ടിലടച്ച വെന്തകിനെപ്പോലെ അയാൾ വീട്ടിനുള്ളിൽ ഉഴറിനടക്കുന്നത് ഭാര്യയും കൂട്ടികളും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. യേശുരമായ ഏതൊരു സംഭവിക്കുവാൻ പോവുകയാണെന്ന തോന്നൽ കുറിനിഴൽകണക്കെ അയാളുടെ മുഖത്ത് വീണുകിടന്നിരുന്നു. കൂട്ടിലുപ്പടിക്കടുത്തേക്കുപോകാൻ അയാൾ യേശുനേക്കു കണ്ടപ്പോൾ ഭാര്യയ്ക്ക് കാര്യം പിടികിട്ടി. യോമിയോപ്പതിക്കപ്പിയിൽ എല്ലാ ഞായറാഴ്ചകളിലും ലഭിക്കാറുള്ള കത്തോടിന്റെ രക്തം ഇന്ന് കിട്ടിയിട്ടുണ്ടാവില്ല. അവർ കൂട്ടിലുപ്പടിക്കുമുകളിൽനോക്കി, ഉണങ്ങിയ രക്തക്കുറമാത്രം. പുതിയ അടയാളം പതിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇന്റംകോടിന്റെ യെന്നവറിയ്ക്കുന്ന മുഖംകൂട്ടികണ്ടപ്പോൾ അവർക്കു ചിരിപൊട്ടി.

എന്നാൽ ഇസ്ലാക്കിന്റെ ഈ ഭയപ്പാടിനെ അത്ര നിസ്സാരമാക്കിത്തള്ളാനാവില്ല. പണ്ടോരിക്കൾ കണ്ണശ്ശിന്റെ രക്തം കൊണ്ട് കട്ടിച്ചുപ്പടിമേൽ അടയാളമിടാൻ കഴിയാഞ്ഞതിന്റെ ഫലം അയാൾ അനുഭവിച്ചതാണ്. ആ ആഴ്ച മുഴുവൻ ദുരിതങ്ങളുടെ ഘോഷയാത്രയായിരുന്നു. ആഹാരത്തിനുവേണ്ടിപ്പോലും ശരീരമനക്കരുതെന്ന വിശ്വാസം തെറ്റിച്ച് വീശുമാടിവസം. ഉച്ചയോടടുത്ത നേരത്തു് വഴിയിലൂടെ “കിരോസ്തു” മുന്നൂറുപ” എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയ ആപ്പിൾ ഒരു കിലോ കട്ടികളുടെ നിർബ്ബന്ധപ്രകാരം ഇസ്ലാക്ക് വാങ്ങി. സമാധാനം മുഴുപ്പള അഞ്ച് ആപ്പിൾ കിട്ടിയപ്പോൾ ഇസ്ലാക്കും കുടുംബവും സന്തോഷിച്ചു. ഗൃഹമായകന്റെ അസാധാരണമായ ഈ പെരുമാറ്റം കൗതുകത്തോടെ നോക്കിനിന്ന ഭാര്യയ്ക്കും കട്ടികൾക്കും സമ്മാനിക്കുവാൻ നല്ല ഒരു കഷണം ആഗ്രഹിച്ചു. പക്ഷേ, ഇസ്ലാക്കിനു് ലഭിക്കുകയുണ്ടായില്ല. അഞ്ച് ആപ്പിളും പലത്തു കറുത്തു് മോശമായതായിരുന്നു.

ഇസ്ലാക്കും ക്രിഷ്ചിയ്ക്കും കുട്ടികളുടെ മുഖത്തേക്ക് നോക്കി. ചീഞ്ഞ ആപ്പിൾ വാങ്ങിപ്പോയതിൽ ദുഃഖമുണ്ടെങ്കിലും മനസ്സിൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഭാര്യ അടുക്കളയിലേക്ക് പിൻവാങ്ങി. ഒപ്പം കുട്ടികളും. തൊട്ടടുത്ത ദിവസങ്ങളിൽ അപകടങ്ങളെ പരമ്പരയായിരുന്നു. ഏതെങ്കിലുമുണ്ട് ഇംഗ്ലീഷ് റിഡർ സ്കൂളിൽവെച്ച് ഉള്ളത്. ഇസ്ലാക്കിന്റെ സ്കൂൾ ഒരു സൈക്കിളമായി ഉറസി മറിഞ്ഞു. കളിച്ചുകൊണ്ട നില്ക്കേ ഭാര്യയുടെ മിന്നുകാണാതായി. ഏതായാലും വീല മുന്നത്രപ അറ്റമതുപെയ്തതിന് നാലു രൂപ ഇരുപതു പൈസയായി ഉയർന്നു. ഇസ്ലാക്കിന്റെ സമാധാനം. ഹനിച്ച് ഈ അപകടങ്ങൾ ഇതിനു മുമ്പ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളവയല്ലല്ലോ. കണ്ണാടിൻ രക്തംകൊണ്ടുണ്ടായതും. പാർത്താൻ കഴിയാത്തതും. വിശുദ്ധദിനാചരണത്തിൽ കാലിയ വീഴ്ത്താൻ കാര്യങ്ങളെന്ന കാര്യത്തിൽ ഇസ്ലാക്കിന് തർക്കമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

അതുപോലെ എന്തെങ്കിലും നടപ്പുവാര
ത്തിൽ സംഭവിക്കുമോ എന്നതായിരുന്നു
ഉസ്താക്കിന്റെ ഭയത്തിനു കേതു. സന്ധ്യാ

A black and white line drawing by Nanni Moretti. It depicts three men in traditional Italian clothing, possibly from the south. The man on the left is seen from the back, wearing a long, light-colored tunic. The man in the center is looking over his shoulder towards the viewer, wearing a similar tunic and a dark vest. The man on the right is gesturing with his right hand, wearing a light-colored tunic and a dark vest. The drawing is signed 'Nanni Moretti' on the left side.

നമസ്കാരത്തിന് പള്ളിയിൽ പോകുമ്പോൾ പ്രത്യേക പ്രാർത്ഥന നടത്തണമെന്ന വിചാരത്തോടെ പൂജവെന്തെ പാൽ കസേരയിൽ നിങ്ങളുവർന്ന കിടന്ന് മയങ്ങുമ്പോഴാണ് ഇരുമ്പുഗേറ്റിന്റെ ഞരക്കം അയാൾ കേട്ടത്.

നാലഞ്ചുപേർ പടികടന്നുവരുന്നതുകണ്ട ഇസ്കാക്ക് കസേരയിൽ നിന്നെഴുന്നേറ്റു. മുൻപിൽ ഇടവക വികാരിയച്ചൻ. പിന്നെ പള്ളി ട്രസ്റ്റി. ബാക്കിയുള്ളവർ പള്ളി കമ്മിറ്റിയംഗങ്ങളും.

യേശുക്രിസ്തുവിനോടൊത്ത് ഇസ്കാക്ക് വരാനായി ഒരുങ്ങിനിന്നു. അപ്പനും സഹപാഠി. പൂജവെന്തും കസേരകളിൽ ഇരുന്നു.

ഇത്തന്നെ തൊപ്പിയൂരി കൈലേസുകൊണ്ട് തല തുടച്ച് വികാരിയച്ചൻ ചോദിച്ചു: “എന്തൊക്കെയാണ് ഇസ്താക്കെ വിശേഷങ്ങൾ?” “ഭൈദവകൃപയാൽ സുഖമായിരിക്കുന്നു...” ഇസ്താക്കിന്റെ ശബ്ദം താഴ്ന്നു കൂടെ മറുപടി.

“ഇന്ന് കുർബ്ബാനയ്ക്ക് വന്നില്ലേ?”

“കൊള്ളാം. ഇസ്സാക്കല്ലേ ഇന്നം ആദ്യം പള്ളിയിൽ വന്നത്.” ട്രസ്റ്റിയാണ് പറഞ്ഞത്. എന്നിട്ട് ഇസ്സാക്കിന്റെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി ഹൃദയമായൊന്നു ചിരിച്ചു. ഇസ്സാക്ക് ചിന്തയന്വയിതനായി ആ ചിരി ഏറ്റുവാങ്ങി.

“ആ... ഞങ്ങൾക്കല്ല തിരക്കേണ്ട.” അച്ഛൻ ട്രസ്റ്റിയേയും മറ്റുള്ളവരേയും പാട്ടിനോക്കിക്കൊണ്ട് തുടർന്നു:

“ഞങ്ങൾ വന്നത് ഒരു പ്രത്യേക കാര്യത്തിനാണ്. ഞാൻ ഇന്നലെയാണ് കമ്പസാൻ രജിസ്റ്റർ നോക്കിയത്. ഇസ്ലാക്ക് ഇരുവർഷം ഇതുവരെ കമ്പസരിച്ചു കർബ്ബാൻ കൈക്കൊണ്ടിട്ടില്ല അല്ലേ?”

ഇസ്ലാക്ക് പതറിയ മട്ടിൽ ഒന്നുചിരിച്ചു. “ഇരുവർഷം ഇതുവരെ മനസ്സുകൊണ്ടേ ശരീരം കൊണ്ടോ ഒരു പാപവും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്ന് അച്ചനോടു പറഞ്ഞാലോ?”

പാപം ചെയ്തവർ ഏറ്റുപറഞ്ഞാൽ പോരേ. പക്ഷേ, ഉയരങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവന്റെ പ്രതിപുരുഷനോടു എങ്ങനെ തടഞ്ഞോ പറയും? ഇസ്ലാക്ക് അപ്പന്റെ മുമ്പത്തേക്കു നോക്കി.

“സാമ്രിദ്യ. അടുത്ത ഞായറാഴ്ചതന്നെ
ഒന്നു കമ്പസരിച്ച് കർബ്ബാന കൈക്കൊ
ണ്ടോളൂ—” അച്ഛൻ വാത്സല്യം കിന്നി
യുന്ന കണ്ണുകൾകൊണ്ട് ഇന്റാക്കിനെ
ഉഴിഞ്ഞു.

വിനീതവിധേയനായി ഇസ്ലാമ് സ്വീകരിക്കുകയും അപ്പനും ഭാര്യയ്ക്കും മറ്റും ഇറങ്ങാൻ തുടങ്ങുകയാണെന്നു കണ്ടപ്പോൾ ഇസ്ലാമ് പറഞ്ഞു:

“ഒന്നും വേണ്ട. ഞങ്ങൾക്ക് കുറെ വീടു കളിത്തട്ടുകി കയറണം. സന്ധ്യാനമസ്കാരത്തിനു മുൻപ്.”

പ്രസ്ഥാനം നൽകുകയും അതിനോടനുസരിച്ച് സാക്ഷാത്കാരം ഉണ്ടാകും. അപ്പോൾ ട്രസ്റ്റി നേരിയ ചിരിയോടെ ഇസ്കോൺന്റെ അടുത്തേക്ക് ചെന്നു. തോമസ് കൈയിട്ട് ഒരു മൂലയിലേക്ക് മാറി നിൽക്കുകയും അടുത്തായിട്ട് പറഞ്ഞു:

“അച്ഛൻ ഇവിടെ വന്നെന്ന് ആരോട് പറയണം. അടുത്ത തൊയറാഴ്ചതന്നെ കമ്പസരിക്കാൻ മറക്കരുത്. അതിനുള്ള തൊയറാഴ്ചയായ പള്ളിക്കമ്മിറ്റി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. കമ്പസാര രജിസ്ട്രാറിലെ പേരില്ലെങ്കിൽ വോട്ട് ചെയ്യാൻ പറ്റില്ല. അങ്ങനെ ഒരു വോട്ടല്ലേ പോകുന്നത്!”

അച്ചന്തം ഭൂസ്ത്രീയം കണ്ണിന്തന്നിന്നം
 ഞ്ഞൊല്ലാം ഇന്തൊക്കും കട്ടിപ്പട്ടിയിലി
 ക്കേനോക്കി. കന്തൊട്ടിനാകത്തതിൽ അ
 യാളും പതിച്ചില്ലെങ്കിൽ, വിശുദ്ധി
 സം ശരിയായി ആചരിക്കാത്തന്നു
 ഉണ്ടാകാവുന്ന അപകടങ്ങളുടെ പട്ടി
 യിൽ ഇന്തൊക്കും കമ്പസാരരഹസ്യം ഉ

ഉന്നം തെറ്റിയ വെടി

(36-ാം പേജിൽനിന്നു തുടർച്ച)

‘ചരിത്രപ്രസിദ്ധ’മായ യോഗന
ദൃക്സാക്ഷികളല്ലോ.

“എത്ര ദൂരെ നിന്നാണ് വെച്ചത്” ഒരു ആരാധകൻ ചോദിച്ചു. “ഇതാ ഇവിടെനിന്നും” ആ മതിൽ ദൂരത്തിൽ. പതിനഞ്ചടിയിലോളം നേതാവു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. “വെള്ളത്തിൽ നെഞ്ചത്തു കൊള്ളെടുത്തു. നന്നെ കൊണ്ടു കാലിലായതി” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

“എന്നാൽ ഒരു രക്തസാക്ഷിയായിരുന്നു,” ഞാൻ പറഞ്ഞു. “ചെയ്യാം, സർ. സി.പി.ക്ക് തീരെയില്ലായിരുന്നു.”

ആനായകർ എന്റെ നേരെ
നേതാളായി നോക്കി. നേതാ
കളിനോടു കൂടുതലൊന്നും പ
എന്ന മട്ടിൽ നോക്കുകയാണു
ഇല്ലെങ്കിൽ ആ കിരീടം കൊ
ളപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട
ന്റെ ചോദിക്കുമായിരുന്നു.

കലാകൗമുദി ലക്കം 385 പേജ് 3

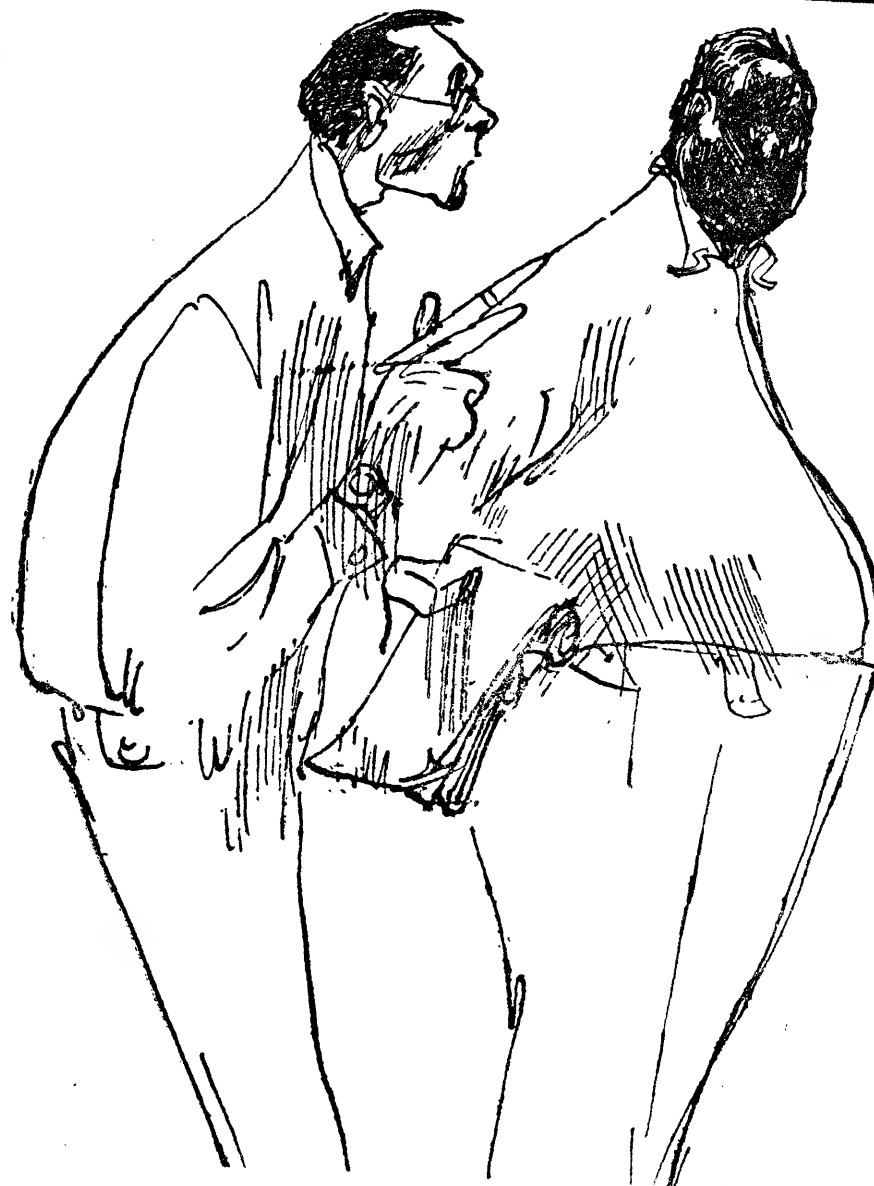
ലക്ഷപ്രഭവായ് സി.കെ.യുടെ ഏക മകൾ ലിളി മെഡിക്കൽ വിദ്യാർത്ഥിനിയാണ്. പരീക്ഷയ്ക്കു മുമ്പ് ലിളിയെ അത്യാവശ്യമായി ഹോസ്പിറ്റലിൽനിന്നും വിട്ടിട്ട് വരുത്തി, പ്രതിശ്രുതവരനായ ഡോക്ടർ കൃഷ്ണചന്ദ്രൻ ലിളിയെ ഒരു സുഹൃത്തിന്റെ ഒഴിഞ്ഞ

മായി ഹോസ്പിറ്റലിൽനിന്നും വിട്ടിട്ട് വരുത്തി, പ്രതിശ്രുതവരനായ ഡോക്ടർ കൃഷ്ണചന്ദ്രൻ ലിളിയെ ഒരു സുഹൃത്തിന്റെ ഒഴിഞ്ഞ

നോവൽ അവസാനിക്കുന്നു

വീട്ടിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെവെച്ച് എല്ലാം നഷ്ടപ്പെട്ട ലിളിയെ അയാൾ പാതിരാവായപ്പോൾ വീട്ടിലെത്തിച്ചു. പലർക്കുമുണ്ട് ലിളി കൂട്ടുകാരനായ സത്യനെ കണ്ടാൻ പോയി. കൃഷ്ണ ചന്ദ്രനെ കണ്ടു. അയാൾ തന്നെ നശിപ്പിച്ച രാത്രിയെക്കുറിച്ചും അയാൾ സത്യനോട് പറഞ്ഞു. തനിക്കു കൃഷ്ണ ചന്ദ്രനെ ഇഷ്ടമല്ലെന്ന സത്യവും. ഉൾപ്രതാപിയായ സി.കെ. സത്യനെ കാണുന്നതിൽനിന്നും മകളെ വിലക്കി. ഡ്രൈവർ അച്ചുതൻ നായരോടൊപ്പം കോളേജിലേക്കയച്ചു. മാമന്നൂർ എത്തിയപ്പോൾ പ്രധാന നിരന്തുര വീട്ട് കൂട്ടുപാതയിലൂടെ കാരോടിക്കാൻ ലിളി നിർബ്ബന്ധിച്ചു. വഴിയിൽ അച്ചുതൻ നായർ, കാർ നിറുത്തിയ തക്കത്തിൽ റെക്കോർഡ് ഫോയറും സൂട്ട് കെയ്സുമെടുത്ത് ലിളി കാട്ടിൽ മറഞ്ഞു. സി.കെ.യും മേജർ നമ്പ്യാരും കൂട്ടരും ലിളിയെത്തേടി കാട്ടിൽ അലഞ്ഞു. നടന്നു വരുംകെട്ടു

സി.കെ. മാമന്നൂരേക്കു മടങ്ങി. കാട്ടിൽ ജനിച്ചു വളർന്ന കാള ലിളിയെ തിരയാൻ നിയുക്തനായി. കാട്ടു തവിക്കരയിൽ മയങ്ങുന്ന ലിളിയെ അയാൾ കണ്ടെത്തി. ലിളിയുടെ വടിവൊത്ത പുമേനി നിമിഷനേരത്തേക്കു കാളവിനെ ഭ്രമിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും അവളുടെ നിഷ്കളങ്കത അയാളെ അടിമയാക്കി. ലിളിയെ കണ്ടു വിവരം ആരോടും പറയില്ലെന്ന് വാക്കുകൊടുത്ത് കാള മടങ്ങി. കാട്ടുപരിചയമുള്ള മാമന്നൂർക്കാരോടുകൂടി പലപ്പോഴായി സി.കെ.യുടെ ശ്രമം. ഇരുപതോളം പേർ അതിന് ഒരുങ്ങിയിട്ടുണ്ടാകാം. ലിളിയെത്തേടി സത്യൻ കാട്ടിലേക്കു കടന്നിരുന്നു. കാടിന്റെ സങ്കീർണ്ണതയും വിസ്തീർണ്ണവും സത്യന്റെ മനസ്സു മറന്നുമാക്കി. എങ്കിലും ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ മുന്നോട്ടുതന്നെ നടന്നു. ഈ അന്വേഷണം താൻ തുടരും. ലിളിയെ കണ്ടെത്തുംവരെ... തുടർന്നു വായിക്കുക.

ഒരു ബീഡികൂടി കത്തിച്ചശേഷം അയാൾ ഒറയടിപ്പാതയിലൂടെ നടത്തം തുടർന്നു. മഴയിൽ കുതിർന്ന കാടിന്റെ സുഗന്ധവും കാട്ടുകുരുവികളുടെ പാട്ടും തിളങ്ങുന്ന പച്ചവെയിലും ക്രമേണ അയാളുടെ മനസ്സിൽ ആദ്യദാഹം പകർന്നു. കാട്ടിൽ ആ ഒരു ഒറയടിപ്പാത മാത്രമേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് നടന്നു നടന്നു അയാൾ ആ വലിയ പാറക്കൂട്ടങ്ങൾക്കരികിൽ എത്തി. ലിളിയിരുന്നു ചീക്കോ ഫ്രീമേന്റെ ജാസ് കേട്ടു പാറയിടുക്കിൽ മഴവെള്ളം നിറഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. പാറകളിലെ നനവും വെയിൽച്ചുടേറു നീരാവിയാലായി പൊങ്ങുന്നത് കാണാമായിരുന്നു...

അയാൾ കാട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ട് നാലുമണിക്കൂറുകൾ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബീഡി വലിച്ചുവലിച്ച് ചുണ്ടുകൾ പൊള്ളി. മുണ്ടു മടക്കിക്കെത്തി, സൂര്യവെളിച്ചം വീണു കിടക്കുന്ന പച്ചിലപ്പുടർപ്പുകൾക്കിടയിലൂടെയും കാട്ടുനീർച്ചാലിന്റെ കരയിലൂടെയും നടക്കുന്ന നേരം പിലപ്പോൾ അയാൾ ലിളിയെ പാടേ മറക്കുകയുണ്ടായി. എന്താണെന്ന ബീഡിയും വലിച്ചു കാട്ടിലൂടെ നടക്കുക... എന്തു സംഭവിച്ചു കളങ്കമായ ഈ കാട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുവന്ന് പട്ടണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ പൂർവ്വികരോട് അയാൾക്കു പരിഭവം തോന്നി...

അടുത്ത നിമിഷം ലിളിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഉത്കണ്ഠയിൽ അയാൾക്ക് ശ്വാസം മുട്ടി. ഈ കാട്ട് അവൾക്ക് ഒരു ദ്രോഹം

എം. മുഹമ്മദ്

വും ചെയ്യുകയില്ല എന്ന് അയാൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. മുനിവര്യന്മാരെപ്പോലെ സമാധാനിയിലിരിക്കുന്ന ഈ വൻവൃക്ഷങ്ങളും കഞ്ഞുങ്ങളെപ്പോലെ വികൃതി കാണിക്കുന്ന ഈ പച്ചിലപ്പുടർപ്പുകളും പാട്ടുപാടുന്ന കുരുവികളും അവളിൽ സ്നേഹം കോരിച്ചൊരിയുകയേയുള്ളൂ. അയാൾ യേപ്പെടുന്നത് കാടിനെയല്ല. നാടും വീടും വീട്ട് കാട്ടിൽ വന്ന് ഒളിച്ചിരിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ച അവളുടെ ചേതോവികാരങ്ങളെയാണ്. അതിലാണ് അയാൾക്കു ആശങ്ക.

നീർച്ചാലിന്റെ കരയിലെ കഴഞ്ഞ മണ്ണിൽ യാദൃച്ഛികമായാണ് അയാൾ കാലടിപ്പാടുകൾ കണ്ടത്. അവടിവിടെ മഴവെള്ളം തളംകെട്ടി നിന്നിരുന്നു. നീർച്ചാലിലൂടെ കൊഴിഞ്ഞുവീണ ഇലകൾ കൂട്ടമായി ഒഴുകിപ്പോകുന്നത് കാണാം. ചിറകുകളിൽ മഞ്ഞപ്പുള്ളികളുള്ള ഒരു കുരുവി. കാട്ടുവഴങ്ങയുടെ താണ കൊമ്പിന്മേൽ വന്നിരുന്നു അയാളെ നോക്കി ശബ്ദിച്ചു.

“ലിളി...” പച്ചിലച്ചാർത്തിലേക്കു നോക്കി അയാൾ പതുക്കെ വിളിച്ചു. കാട്ടിലൂടെയുള്ള അയാളുടെ യാത്ര അവസാനിച്ചു. അയാളുടെ അന്വേഷണം വിഫലമായില്ല.

അവൾ മുഖം ഉയർത്തിനോക്കി. കാട്ടുറപ്പുകളുടെ കടിയേറിയ അവളുടെ കവിളുകളും കഴുത്തും ചുവന്നു തിണത്തിരുന്നു. അയാളുടെ മുഖത്ത് വിജയഭാവമല്ല കണ്ടത്; നിറന്ന അസ്വാസ്ഥ്യമാണ്.

അയാൾ അവൾക്ക് അഭിമുഖമായി ഒരു വൻ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഇരുന്നു. വൃക്ഷത്തിന്റെ മുകളിൽനിന്നു കനത്ത വള്ളികൾ തൊന്നുകിടന്നിരുന്നു. അവളുടെ കൈത്തണ്ടകളിലും ചുവന്ന തിണർപ്പുകൾ കണ്ടു.

അവർ ഒന്നും സംസാരിച്ചില്ല. അവൾ തല കനിച്ചിരുന്നു. അയാൾ അവളെത്തന്നെ നോക്കിയിരിക്കുകയും അവളുടെ തലമുടിയിൽ ചുവന്ന മണ്ണു പുരണ്ടിരുന്നു. അവളെ അങ്ങനെയോക്കിയിരിക്കുമ്പോൾ അത് ലിളിയല്ലെന്നും ലിളിയെന്നു പോരല്ല എന്നോ ഒരു നോവലിലെ ഒരു

വെറും കഥാനായികയാണെന്നും അയാൾക്കു തോന്നി. ഈയിടെയായി ഒരു കഥാനായികയായി അവൾ രൂപാന്തരപ്പെടുന്നത് അയാൾ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു.

അങ്ങനെ അവളെ നോക്കിയിരിക്കുമ്പോൾ അയാൾക്ക് സങ്കടം തോന്നി. വിഷപ്പനി വന്നു കിടപ്പിലായ ഒരു രോഗിയെപ്പോലെയാണായിരുന്നു അവളെ കാണുവാൻ. അവൾക്ക് ഇരിക്കുവാൻ തന്നെ ശക്തിയില്ലെന്നു തോന്നി. ഒരുപക്ഷേ, കാട്ടിൽ വന്നതിനുശേഷം അവൾ ഒന്നും തിന്നിട്ടുണ്ടാകുകയില്ല എന്ന് അയാൾ ഊഹിച്ചു. വയറിന്റെയും മനസ്സിന്റെയും വിശപ്പുകളായിരിക്കാം അവളെ ഈ പരിതാപകരമായ അവസ്ഥയിലെത്തിച്ചത്...

“നമുക്കു പോകാം...” അവസാനം അയാൾ പറഞ്ഞു. അവൾ മുഖം ഉയർത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ അയാൾ വെള്ളം കണ്ടു.

“ഇനി വീട്ടിലേക്കു ഞാനില്ല... എല്ലാവരും എനിക്കു ഭ്രാന്താണെന്നു പറയും.” “പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. നമുക്കെന്തു?” അവർക്കിടയിൽ വീണ്ടും ഒരു ചെറു മൗനം. അതിനുശേഷം അവൾ സ്വന്തം താഴ്ന്നി പോയി:

“യഥാർത്ഥത്തിൽ എനിക്കു ഭ്രാന്തില്ലേ സത്യൻ?”

“കട്ടി വേണ്ടാത്തതൊന്നും പറയാതിരിക്കൂ. നിനക്കൊരു കഴുപ്പുമില്ല.”

“തീർച്ച?”

“തീർച്ച.” ലിളിയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ തനിക്കു മനസ്സിലായി എന്ന് അയാൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്തിനാണ് അവൾ കാട്ടിൽവന്ന് ഒളിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് അയാൾക്കറിയാം. ഒരു കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ അയാൾക്കു പരാതിയുള്ളൂ. അവൾ തന്റെ ചേതോവികാരങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ട് അയാളെ അറിയിച്ചില്ല?

മാമന്തൂരിൽ അവർ ഒരുങ്ങുകയായിരിക്കാം. ഒരുപക്ഷേ, ഇതിനകം അവർ കാട്ടിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു കാണാം. ഉടനെ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണം.

“കഴിഞ്ഞതെല്ലാം കട്ടി മറക്കുക,”

അയാൾ പറഞ്ഞു. “ഇനി കട്ടിയുടെ പരിപാടിയെന്താണ്?”

“തലശ്ശേരിക്ക് ഇനി ഞാനില്ല...” “എന്നാൽ ഹോസ്പിറ്റൽ പോകാം. പരീക്ഷ തുടങ്ങിക്കാണോ?”

മഞ്ഞുമുട്ടിയ മലകളുടെ താഴ്വരയിലുള്ള മെഡിക്കൽ കോളേജും ഹോസ്പിറ്റലുമെല്ലാം ഒരു വിദൂരസ്ഥലങ്ങളായിരുന്നു അവൾക്ക്. ഒരു സ്വപ്നംപോലെ അയഥാർത്ഥമായി തോന്നി.

“എന്നെ എങ്ങോട്ടെങ്കിലും കൊണ്ടുപോകൂ.”

“ഞാൻ വിളിക്കുന്നയിടത്തു വരുമോ?”

ഒരു കൊച്ചു കട്ടിയെപ്പോലെ കണ്ണുകളിൽ വെള്ളം നിറച്ച് അവൾ തലകുലക്കി സമ്മതിച്ചു.

അയാൾ ഒരു ബീഡികൂടി കത്തിച്ചുപുകവീട്ട. അയാൾ കുറച്ചുനേരം ഒന്നും സംസാരിക്കാതെ അകലെ നോക്കിയിരുന്നു. അയാളുടെ തലയിലൂടെ ഉദാത്തമായ എന്തെല്ലാമോ വിചാരങ്ങൾ കടന്നു പോയിരിക്കണം. കാരണം ഇടയ്ക്കിടെ അയാളുടെ മുഖം വിഭൂരമായ മിന്നൽ വെളിച്ചത്തിൽ എന്നപോലെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“കട്ടി, ഒരു ലക്ഷപ്രഭവിന്റെ ഏക മകളായി ജീവിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച് കട്ടി തോററു. അമേരിക്കയിൽ സെററിൽ ചെയ്ത ഡോക്ടറുടെ ഭാര്യയായി ജീവിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അവടെയും നീ തോൽക്കും. കട്ടിയുടെ മാർഗ്ഗം ഇതൊന്നുമല്ല...”

അയാൾ അവളുടെ പ്രതികരണം അറിയുവാൻവേണ്ടി അവളുടെ മുഖത്തുനോക്കി. അവൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“കമ്പി വളച്ചാൽ ദിവസം പത്തുമുപ്പതു രൂപ കിട്ടും. ഉണ്ണാനും ഉടുക്കാനും അതു മതി. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പെണ്ണുകൊട്ടാം. കഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് ജന്മം നൽകാം. പക്ഷേ, ഇതുകൊണ്ടൊന്നും ജീവിതത്തിൽ ഞാൻ സംതൃപ്തനാകുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഇതൊന്നുമല്ല എന്റെ മാർഗ്ഗം. എന്ന് എനിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ...”

(ശേഷം 48-ാം പേജിൽ)

“മിറ” ഡോക്ടർ ഹോമാലയുറി

പ്രൊഫസർ സന്യാസ് പരിചയപ്പെട്ട
ത്തിയപ്പോൾ ജയഭവൻ വിശ്വസി
ക്കാൻ പ്രയാസം തോന്നി. ഡോക്ടർ
ഹോമാലയുറിയെന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞയെപ്പറ്റി
കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അവർ തങ്ങളുടെ സംഘ
ത്തിനോടൊന്നിച്ചു ഹനമാഞ്ചോലെയ്ക്കു
വരുമെന്നും അറിയാമായിരുന്നു. അപ്പോ
ഴൊക്കെ കുറഞ്ഞപക്ഷം മദ്ധ്യവയസ്സു
കിലും കഴിഞ്ഞ കണ്ണടക്കാരിയായ ഒരു
സ്ത്രീയെയാണു പ്രതീക്ഷിച്ചത്. പക്ഷേ,
തനിക്കു തെറ്റുപറ്റിയിരിക്കുന്നു.
ആദ്യദർശനമായ തെറ്റു. സന്ദർശനതി
യായ ഈ യുവതിയാണ് ഡോക്ടർ ഹോമാ
ലയുറി. ജയഭവൻ ഹോമയുടെ മുഖത്തേ
ക്കുനോക്കി. ആ കണ്ണുകൾ പിന്നെ അവ
ളുടെ ശരീരമുഴുവൻ സഞ്ചരിച്ചു.

“എന്താ—മിസ്റ്റർ ജയഭവൻ. നിങ്ങൾ

എത്തിച്ചേർന്നവെന്ന് അല്പം മുൻപു അറി
വുകിട്ടി.

“എനിക്കു റെയിൽവേസ്റ്റേഷൻവരെ
പോകണം.” ഹോമ സോഫയിൽ നിന്നെ
ഴുന്നേറ്റു. പ്രൊഫസർ സന്യാസ് ചോദ്യ
ഭാവത്തിൽ അവളെ നോക്കി.

“അയച്ച ഉപകരണങ്ങളും മറ്റും എത്തി
ക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു. അതെല്ലാം
കേട്ടുകൊണ്ട് എടുത്തു സൂക്ഷിച്ചു നമ്മുടെ
എയർകണ്ടിഷൻഡ് വാനിലാക്കണം.
പെറിയ അക്രമകൊണ്ടു എല്ലാം പാഴാ
യിപ്പോകുന്ന കാര്യമായതുകൊണ്ടു
ഞാനുംകൂടെ ഇല്ലാതെ പറ്റിപ്പിടിച്ചു.”

“ഹോമ, താൻ വന്ന കാര്യമൊക്കെ
ശരിയായിത്തന്നെ ചെയ്യണമെന്നുശ്രീ
ക്കുന്നുണ്ടു്. അവരുടെ സാധനങ്ങളെല്ലാം
എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ചെക്കുപെയ്തു വാനിൽ
കയറുകയേ വേണ്ടൂ.” അദ്ദേഹം ഒരു

ഹസൻ സംശയത്തോടെ നോക്കി.

“ഉച്ചയോടെതന്നെ കഴിയണമെന്നുള്ള
നിർബന്ധം എന്തിനാണു സർ?”

പ്രൊഫസർ സന്യാസ് എഴുന്നേറ്റു.

“നമ്മുടെ ടൈം ഷെഡ്യൂൾ—സമയ
പരിപാടി—നിങ്ങൾ വിസ്തരിച്ചിരിക്കുന്നു,
ജയഭവൻ. ഓററിസ് വെറി
ബാഡ്.”

“എന്നുവെച്ചാൽ?” ഹോമ ചോദിച്ചു.

“നമ്മൾ ഇന്നുകഴിഞ്ഞു രണ്ടു വാ
ഹനങ്ങളിലായി ഇവിടെ നിന്നും ഹനമാ
ഞ്ചോലെയ്ക്കു പുറപ്പെടുകയാണ്.
സന്ധ്യയ്ക്കു മുൻപു അവിടെ എത്താൻ
കഴിയുമെന്നാണെന്റെ പ്രതീക്ഷ.”

അത്രത അപ്രതീക്ഷിതമായിരുന്നെങ്കി
ലും സന്തോഷപ്രദമായ കാര്യമല്ലെന്നു
ജയഭവന്റെ മുഖം തെളിയിച്ചു.

“വീ ഹാവ് ബ്ലേൻറി ഓഫ് ടൈം,”
അയാൾ പ്രേരിപ്പിച്ചു. “നമുക്കു് നാളെ
കാലത്തെ പോവാം സാർ.”

“നോ,” പ്രൊഫസർ സന്യാസ് തീർത്തു
പറഞ്ഞു. “തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ ഈ
മടി പാടില്ല. നമുക്കൊരുപാടു കാര്യങ്ങൾ
ചെയ്തുതീർക്കാനുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ഇന്നു
തന്നെ പുറപ്പെടുന്നു.” അദ്ദേഹം ഹോമയെ

നോക്കിത്തുടർന്നു: “ഡോക്ടർ ഹോമയുടെ
കാര്യങ്ങളെല്ലാം അപ്പോഴേക്കും റെയിയാ
യിരിക്കുമല്ലോ?”

ആദ്യം പരിചയപ്പെടുക

പ്രതീക്ഷിച്ചതിൽനിന്നും വലിയ വ്യത്യാ
സമുണ്ടാ?

ജയഭവന്റെ നോട്ടത്തിന്റെ അർത്ഥം
ഗ്രഹിച്ച ഹോമ പരിഹസിച്ചു.

“ടൈംസ് കോപ്പിലൂടെ ആകാശത്തേ
ക്കാണ് ഞാൻ നോക്കാറു്” ജയഭവൻ
കൃത്യമഗ്നതയിൽ പറഞ്ഞു: “തിളങ്ങു
ന്ന നക്ഷത്രങ്ങളേയും തിളങ്ങാത്ത ഗ്രഹങ്ങ
ളേയുമാണു് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളതു്. ഒരി
ക്കലും എന്റെ കണ്ണിൽ ഇത്രയും ആദ്യദം
തോന്നിയിട്ടില്ല.”

ആദ്യമായി കണ്ടുമട്ടുപോയതെന്നെ
ഇത്രയും പ്രകടമായ പ്രതികരണം അനാ
വശ്യമായെന്നു ഹോമയ്ക്കു തോന്നി. പെട്ടെ
ന്നു അവളുടെ മനസ്സിൽ തലേദിവസം
ടൈനിയിലുള്ള കണ്ടുമട്ടിയ ബാലമുത്തി
യുടെ രൂപം തെളിഞ്ഞു. ഇന്നലെ
ഇവിടെയെത്തിയതാണു്. പഠനസംഘ
ത്തിൽപ്പെട്ട എല്ലാവരും താൽക്കാലി
കമായി താമസിക്കുന്ന ഹോട്ടലിലെ ഈ
മുറിയിൽ ഒരു പകലും രാത്രിയും വിശ്രമം
മാത്രം. കാനിലും ബസ്സിലും ഷെയിനി
ലും ടൈനിയിലുമായി മൂന്നാലുദിവസ
ത്തെ യാത്രയുടെ ക്ഷീണം വിട്ടുകൊടുത്ത്
ഇരുപത്തിനാലു് മണിക്കൂറുസമയത്തെ
വിശ്രമംകൊണ്ടാണു്. ഇനി ജോലി തുട
ങ്ങണം. ടൈനിയിൽ ദ്രോമായി വച്ചി
രുന്ന ഉപകരണങ്ങളും സ്വേസിമനകളും

ചെറുപിരിയോടെ ജയഭവനെ നോക്കി.

“നമ്മുടെ ഉപകരണങ്ങൾ നേരത്തേ
എത്തിയതാണല്ലോ. ചെക്കുപെയ്തു്തോ
ജയഭവൻ?”

“ഇന്നലെ മുതൽ ചെക്കിങ് നടക്കുക
യാണു്.”

“ആരു?”

“നമ്മുടെ കൂടെവന്ന ടെക്നീഷ്യൻ
സു്.”

“അവരു മാത്രം മതിയോ?”

“ദേ ആർ എക്സ്പീരിയൻസ്ഡ്
സർ. ദേ വിൽ ഡു എവരിത്തിങ് നെസ
സ്സറി,” ജയഭവൻ ഉറപ്പുകൊടുത്തു.
പക്ഷേ, പ്രൊഫസർ സന്യാസിനു് അത
ത്ര സമ്മതമായില്ല.

“നോ, ജയഭവൻ. അതുപോരാ. ലക്ഷ്യ
ക്കണക്കിനു് ഉറപ്പിക വിലയുള്ള ഉപകര
ണങ്ങൾ. വെറി വാലുബിൾ. മോസ്റ്റ്
സെൻസിറ്റീവ് ആൻഡ് ഫ്രൈജൽ.
ടെക്നീഷ്യനു തന്നെ വിട്ടുകൊടുത്താൽ
പറ്റില്ല. നിങ്ങൾതന്നെ പോയി വിശ

ദമായി ചെക്കുപെയ്തു് എല്ലാം ശരിയാ
ണെന്നുറപ്പു വരുത്തേണം. ഇന്നുകഴിഞ്ഞു
കൂടി അതു കഴിയേണം.”

ജയഭവൻ പ്രൊ

“ഷുവർ പ്രൊഫസർ. ഐ പ്രോമി
സു്,” ഹോമ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് ഉറപ്പുകൊ
ടുത്തു. പിന്നെ എത്രകൊണ്ടോ മടിച്ച്
നിന്നു. പ്രൊഫസറു ശ്രദ്ധിച്ചു.

“വരണം ജയഭവൻ, ഡോക്ടർ
ഹോമയ്ക്കു റെയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽ
പോവണം. നമ്മൾ അവരുടെ മുറിയിൽ
കത്തിഇരുന്നാൽ അതെങ്ങനെ നടക്കും?”

അവർ ഇരുവരും പുറത്തേക്കിറങ്ങി.
പത്തുമിനിറ്റിനകം ഹോമ വസ്ത്രം മാറി
പുറത്തേക്കിറങ്ങി. അടുത്തതന്നെയുള്ള
റെയിൽവേസ്റ്റേഷൻ ലക്ഷ്യമാക്കി
നടന്നു പോകുന്നത് പ്രൊഫസർ സ
ന്യാസ് ശ്രദ്ധിച്ചു. “സ്മാർട്ട് ഗേൾ,”
അദ്ദേഹം സ്വയം പറഞ്ഞു.

കൃത്യം 3 മണിക്കാണവർ പുറപ്പെട്ടതു്.
മുൻപിൽ നിങ്ങിയ വലിയ ട്രെയില
റിൽ ടീ. അംഗങ്ങൾ എല്ലാവരും ഉണ്ടാ
യിരുന്നു. ഹോമ ഒഴിച്ചു്. പിറകെ ചെന്ന
വാനിലായിരുന്നു ഹോമ സഞ്ചരിച്ചതു്.
എയർകണ്ടിഷൻപെയ്തു വാനിൽ സ്വേസി

മനകളെല്ലാം ദ്രോമായിരുന്നു. ഹോമയ്ക്കും
ഡ്രൈവറും പിന്നെ ടെക്നീഷ്യന്മാരും
ലൊരാളാണു് പിറകിലത്തെ വാനിലു
ണ്ടായിരുന്നതു്.

“ഹനമാഞ്ചോലെയ്ക്കു് ഇവിടെനിന്നെ
തു് ദൂരമുണ്ടു്?” ഹോമ ചോദിച്ചു.

“നാല്പത്തിരണ്ടു് കിലോമീറ്ററെന്നാണു്
പറഞ്ഞു കേട്ടതു്,” ഇൻസ്പെക്റ്ററി
ന്റെ ഡ്രൈവർ ശങ്കർലാൽ പറഞ്ഞു.
എക്സ്പർട്ട്വിസുകാരനായ ശങ്കർലാൽ
ആദ്യമായിട്ടാണു് ഈ സ്ഥലത്തു വരു
ന്നതു്.

“മുൻപിലെ ട്രെയിലറിന്റെ പിറകേ
പോവുക. അതു മാത്രമേ ശങ്കർലാലിന
റിയാവൂ-ഇല്ലേ?” ഹോമ തമാശയായി
ചോദിച്ചു.

ഡ്രൈവറുടെ ഇടതുവശത്തിരുന്ന കുറുത്തു
പൊക്കം കുറഞ്ഞ ടെക്നീഷ്യൻ എന്തോ
പറഞ്ഞു. വാഹനത്തിന്റെ ശബ്ദം
കൊണ്ടു് ഹോമയ്ക്കു് അയാൾ പറഞ്ഞതു
മനസ്സിലായില്ല.

“എന്താ-രാമകൃഷ്ണൻ?” ഹോമ ചോദിച്ചു.

“എന്റെ നാടാണീ സ്ഥലം,” രാമ

കൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു:

“നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ തമിഴറിയ
വുന്ന ഏകയാൾ ഞാനാണു്. അതുകൊ
ണ്ടാണു് സംഘത്തിൽ എന്നെയും ഉൾപ്പെ
ടുത്തിയതു്.”

“രാമകൃഷ്ണൻ അപ്പോൾ നാട്ടിൽ വരാറി
ല്ലേ?” ഹോമ ചോദിച്ചു. അതിനത്തരം
പറഞ്ഞതു് ശങ്കർലാലാണു്.

“അവനിവിടെ നിന്നൊക്കെ വിട്ടിട്ടു്
കാലം കരയായി. ഇപ്പോൾ കല്ലിട
യിലു് സ്ഥിരമാ. അവിടെത്തന്നെയുള്ള
ഒരു പെണ്ണിനെത്തന്നെ കല്യാണവും
കഴിച്ചു കൂടിയിരിക്കുകയാണു്.”

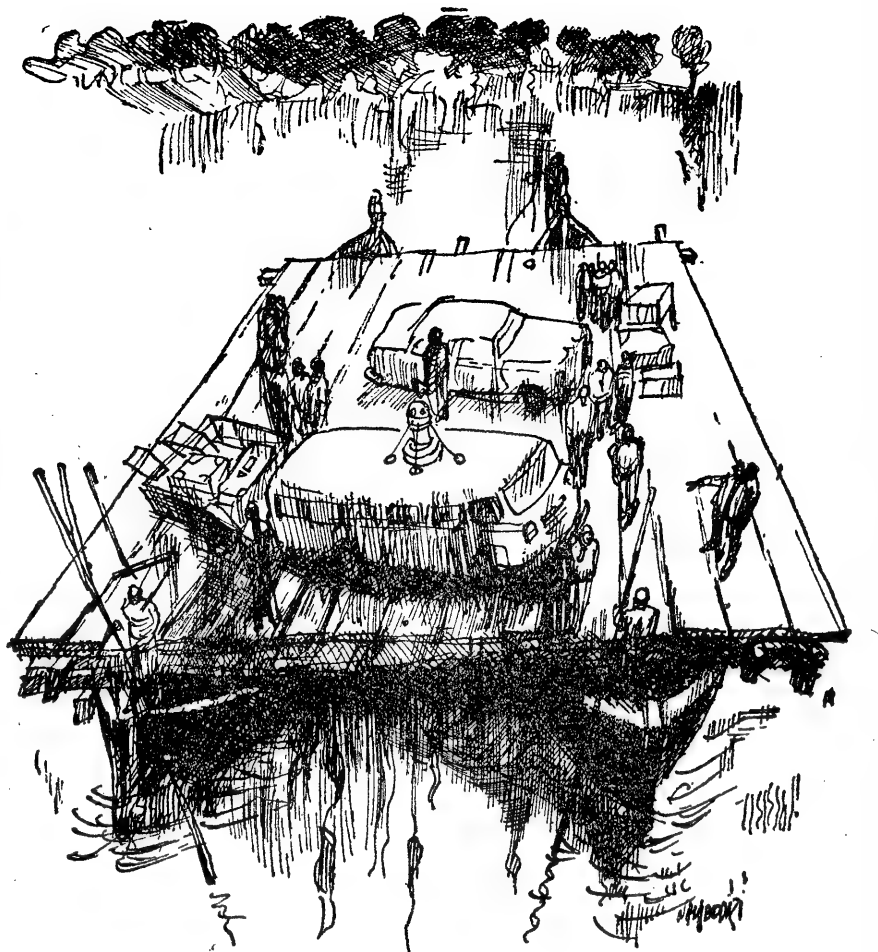
രാമകൃഷ്ണന്റെ ഇരുണ്ട മുഖത്തു വെളുത്ത
ചിരി പടരുന്നതുകണ്ടു. സത്യസന്ധനായ
മനുഷ്യൻ. ഹോമ ഓർത്തു. ഇയാളെപ്പറ്റി
നല്ലതേ കേട്ടിട്ടുള്ളു.

വാൻ നഗരം പിന്നിട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.
വലിയ വൃക്ഷങ്ങളുംമറ്റും ഇല്ലാത്ത തുറ
സ്സായ സ്ഥലത്തുകൂടി പോകുന്ന റോഡു്.
കയററവും ഇറക്കുവുമില്ലാത്ത സമതല
പ്രദേശം. റോഡു് ഒരു ഋജുരേഖപോലെ
മുൻപിൽ കാണാം.

റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലുമായി
കാലികളെ മേച്ചുനടക്കുന്ന കട്ടികളെ ഹോമ
ശ്രദ്ധിച്ചു. മഴക്കാലമാണെങ്കിലും അധി
കം മഴ കിട്ടാത്ത സ്ഥലമാണിതു്. ധാ

രാളും പുല്ലു വളർന്നുനില്ക്കുന്ന വിശാല
മായ പാടങ്ങൾ കാണാം. കൃഷിയിറ
ക്കാൻ സമയമാവുന്നതേയുള്ളുവെന്നറി
യാം. കാലിമേക്കുന്ന കട്ടികൾക്കു് അക
ലെ കാലികൾ, കൂട്ടമായിനിന്നു മേയു
ന്നതു് അവർ കണ്ടു. വാനിന്റെ ശബ്ദം
കേട്ടു് അവ തീറ്റ നിർത്തി നോക്കുന്നതു്
കണ്ടു. ആ കട്ടികൾ റോഡിലേക്കു നോക്കു
ന്നതു കാണാം. ഓടിയകലുന്ന വാനുകളി
ലേക്കുണവരുടെയും ശ്രദ്ധ. ഹോമയുടെ
മുഖത്തു് തണുത്ത കാറ്റു വന്നു് സാവ
ധാനം സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉച്ചയ്ക്കു്
ക്ഷേണം കഴിഞ്ഞുള്ള നേർത്ത തളർച്ച
യിൽ തണുത്ത കാറ്റിന്റെ ലാളനയിൽ
അവൾ മയങ്ങി.

“അരമണിക്കൂറിനകം നമ്മൾ ആറി
“വെള്ളം പെരുകിയാൽ രണ്ടും ഒരു

ന്റെ കരയിലെയ്ക്കും. അവിടെനിന്നും
ചങ്ങാടത്തിൽ വേണം. അക്കരെ കട
ക്കാൻ.”

റിസർച്ച് അസിസ്റ്റൻ്റ് ത്യാഗ
രാജൻ പ്രൊഫസർ സന്യാസിനോടു
പറഞ്ഞു.

“ചങ്ങാടം പറഞ്ഞേർപ്പാടു ചെയ്തിട്ടു
ണ്ടല്ലോ?”

“ഇന്നലെ ഞാനും രാമകൃഷ്ണനും കൂടി
വന്നാണേർപ്പാടുചെയ്തതു്. നമ്മൾ അവി
ടെ അഞ്ചുമണിക്കെത്തും. അപ്പോഴേക്കും
അവർ അവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നാണു്
കരാറു്.”

പ്രൊഫസർ സന്യാസ് പെെപ്പെടുത്തു
കുട്ടിച്ചിട്ടിട്ടു. ലൈററുകൊണ്ടു് സാവ
ധാനം തീപറ്റിച്ചു. പുക ചുണ്ടുകൾക്കി
ടയിലൂടെയിഴഞ്ഞിറങ്ങി.

“നടി വളരെ വലുതാണോ?” ജയഭേ
വൻ ട്രെയിലറിലെ സീറ്റിൽ ചാരിക്കി
ടക്കുകയായിരുന്നു. ത്യാഗരാജൻ തമാശ
യായി ചിരിച്ചു.

“ആറിന്റെ വലിപ്പം എങ്ങനെയാ
സർ കണക്കാക്കുക. ഇപ്പോ മഴ കഴിഞ്ഞ
സമയമാ. കാവേരി നിറഞ്ഞൊഴുകു
കയാണു്. യേങ്കര ഒഴുക്കും.”

“ഗംഗയിലെ ഒഴുക്കു ത്യാഗരാജൻ
കണ്ടിട്ടില്ലേ—” ജയഭവൻ തുടർന്നു:

“അത്രയും വരുമോ?”

പോലെ തന്നെ,” ത്യാഗരാജൻ പറഞ്ഞു:
“സൂക്ഷിക്കുക മാത്രമാണു് നമുക്കു ചെയ്യാൻ
കഴിയുക.”

ജയഭവനും ത്യാഗരാജനുമായി സം
ഭാഷണം വീണ്ടും തുടർന്നു. ഉത്തരേന്ത്യ
യിലെയും ക്ഷേണേന്ത്യയിലെയും നദി
കൾ തമ്മിൽ താരതമ്യ പഠനത്തിന്റെ
അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചർച്ചപോലെ
അതു നീണ്ടുപോയി.

പ്രൊഫസർ സന്യാസ് അതു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നെങ്കിലും
നദി കടക്കുകയെന്ന അടിയന്തിര പ്രശ്ന
ത്തെപ്പറ്റി ബോധപരനായിരുന്നു.

റോഡു് നദിക്കരയിൽ അവസാനിച്ചു.
കടവിൽ അടുത്തുകിടക്കുന്ന പരസ്പ
രം കൂട്ടിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന വലിയ
ചങ്ങാടങ്ങൾ പ്രൊഫസർ സന്യാസ്
കണ്ടു.

ട്രെയിലർ കടവിനുമുൻപിൽ നിന്നു.
പ്രൊഫസർ സന്യാസ് ഇറങ്ങിനിന്നു.
അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിറകേ ജയഭവനും.
ത്യാഗരാജനും ഇറങ്ങിച്ചെന്നു. പിറകിൽ
വന്നുനിന്നു വാനിൽനിന്നും ഹോമയ്ക്കും
രാമകൃഷ്ണനും ഇറങ്ങിച്ചെന്നു. അവർ മുൻ
പിലേക്കുനോക്കി. ഇരുക്കുകളുമുട്ടി ഒഴു
കുന്ന കാവേരി. കലങ്ങിമറിഞ്ഞു് അതി
വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന കാവേരി.

ആ ശക്തിയായ ഒഴുക്കിൽ ചങ്ങാടം
അക്കരയെത്തുമോ. അവർക്കെല്ലാം സം
ശയം തോന്നി.

കുറഞ്ഞില്ലിച്ച് വളഞ്ഞ വൃദ്ധനെയും

കലാകരമുദി ലക്കം 385 പേജ് 43

കൂട്ടി ത്യാഗരാജൻ പ്രൊഫസർ സന്യാസിന്റെ മുൻപിലെത്തി.
 “പണ്ടാടത്തിന്റെ ആളാണു സർ.”
 “ഈ കിഴവനോ?” പ്രൊഫസർ സന്യാസ് സംശയിച്ചു.
 “അയാൾ മാത്രമല്ല. ഓ. ആ രണ്ടു തടിയന്മാരില്ലേ പണ്ടാടത്തിൽ ഇരിക്കുന്നവർ. ഇയാളെ മക്കളാണു്. മൂന്നുപേരും കൂടിയാണു് പണ്ടാടം വിടുന്നത്.”
 ട്രെയിലർ പണ്ടാടത്തിൽ സാവധാനം കയറി. ഒരു കല്പക്കം. മറ്റൊരു കഴപ്പുവ മില്ല. അതിനു പിറകേ വാനം കയറി. എല്ലാവരും പണ്ടാടത്തിലേക്കു കയറി. വയസ്സൻ കയറഴിച്ചു.

“പോവാ,” അയാൾ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു.
 പണ്ടാടം ഒഴക്കിന്റെ വഴിക്കേതന്നെ യാണു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നതു്. വയസ്സനും മക്കളും അതിന്റെ ദിശ അല്ലാല്ല മായി മറുകരയിലേക്കു തിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

മോണകളെ ബലപ്പെടുത്തുക പല്ലുകളുടെ ആയുസ്സ് വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

ഫോർഹാൻസിൽ മാത്രമേ മോണകളെ ബലപ്പെടുത്തുന്ന പ്രത്യേക അസ്റ്റിൻജൻ ഉള്ളൂ

ഇതിന്റെ അനപമമായ സാദൃശ്യം ഫലപ്രദമായ പ്രവർത്തനത്തിന് തെളിവാണ്.

ഫോർഹാൻസിഡ് അസ്റ്റിൻജൻ മോണകളെ സവിശേഷമായ രീതിയിൽ പരിപാലിക്കുന്നു. ഈ അസ്റ്റിൻജൻ വീക്കത്തെ തടയ്ക്കു് ഉൾബലവും ലളുപതയുമായ മോണകളെ ചുരുക്കി ബലപ്പെടുത്തുന്നു. ആരോഗ്യമുള്ള മോണകൾക്കു മാത്രമേ നിങ്ങളുടെ പല്ലുകൾക്കു ഓർമ്മയുണ്ടു് ബലമുള്ള അടിസ്ഥാനം പ്രദാനം ചെയ്യാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ബലമുള്ള പല്ലുകൾക്കു പോലും ആരോഗ്യമുള്ള മോണകൾ ആവശ്യമാണു്. ഇതുകൊണ്ടാണു് നിങ്ങൾക്കു വശ്യം ഫോർഹാൻസ് അസ്റ്റിൻജൻ അടങ്ങിയ അതുവു ടുപ്ലേസ്.

ഫോർഹാൻസ്-ഇതിൽ വിശ്വാസമർപ്പിച്ചു ഇത് പങ്ക് ഡോക്ടറാൻ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ടൂത്ത് പേസ്റ്റ് ആണു്.

288 F 203 MAL

ശരവജിയിലൂടെ പാപശിരം

ശരവജിയിലൂടെ പാപശിരം. വലിയ കെട്ടിടങ്ങൾ, പാറനിറഞ്ഞ കുന്നിൻപെരിവുകൾ എന്നിവയിടങ്ങളിൽ കണ്ടുവരുന്ന ഒരു ചെറുപക്ഷിയാണു് അമ്പലംചുറ്റി. പക്ഷർ മുഴുവൻ ആകാശത്തിൽ പറന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. നിലത്തോ, മരക്കൊമ്പുകളിലോ ഇരുന്നു് അല്പം വിശ്രമിക്കാൻപോലും ഇവയ്ക്കു് ആഗ്രഹമില്ല. പറക്കുന്ന സമയത്തു് കൂട്ടിൽ പററിപ്പിടിച്ചു നിൽക്കുകയാണു് ചെയ്യുക.

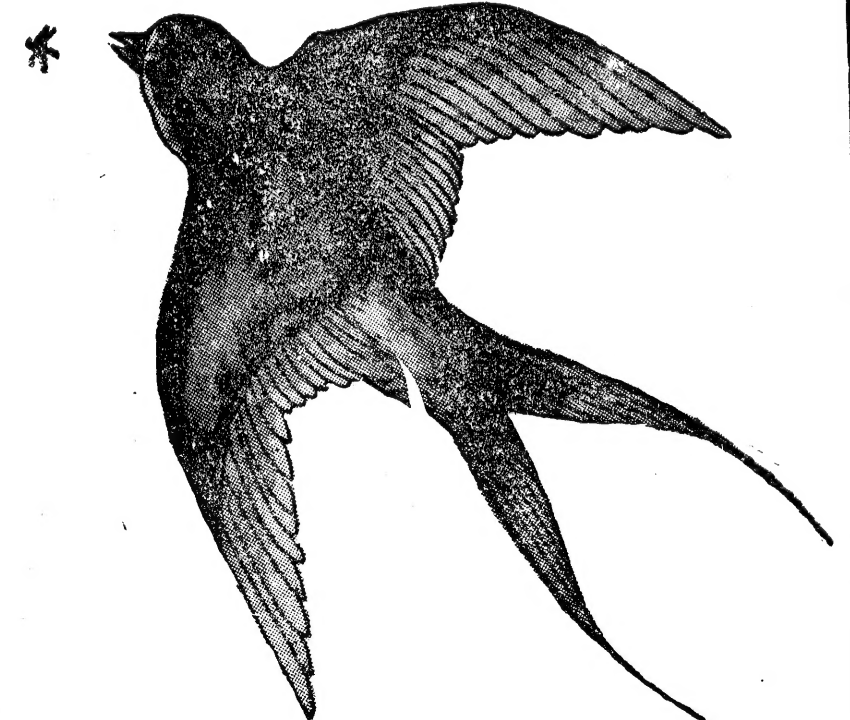
പതിമൂന്നു സെൻറിമീറ്റർ നീളമുള്ള ശരീരത്തിനു് കറുപ്പുനിറമാണു്. കഴുത്തിന്റെ ഭാഗത്തു് കീഴിലായും വാലിന്റെ ഭാഗത്തു് മുകളിലായും വെളുത്തനിറമുള്ള ഓരോപട്ടയുണ്ടു്. പനമ്പക്ഷിയോടു സാദൃശ്യമുള്ള ഈ പക്ഷി പനമ്പക്ഷിയേക്കാൾ അല്പം വലുതാണു്. ചെറിയ കൊക്കും വീതിയുള്ള വായുമാണിവയ്ക്കുള്ളതു്. അതിനാൽ പറക്കുമ്പോൾത്തന്നെ വായുവിൽവെച്ചു് പ്രാണികളേയും മറ്റും വേട്ടയാടാൻ കഴിയുന്നു. വാലുനന്നേ കുറിയതും വെട്ടിപ്പാത്തതുമാണു്. ശക്തികുറഞ്ഞ ചെറിയ കാലുകളാണിവയ്ക്കുള്ളതു്. അതിനാൽ നിലു്കുവാനോ, നടക്കുവാനോ പ്രയാസമാണു്. കാലുകൾ കൊക്കുകളായി രൂപാന്തരം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ കൂട്ടിൽ പററിപ്പിടിച്ചു വിശ്രമിക്കാൻ കഴിയും.

നേരം ഇവ കൂട്ടമായി വന്നു് പട്ടമിട്ടു പറക്കുകയും ചക്രം തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു് എല്ലാവരും മുകളിലേക്കുയരുകയും ചെയ്യുന്നതു കാണേണ്ട കാഴ്ചതന്നെയാണു്. ഇതിനിടയിൽ ‘ചി... ചി...ചി... ചി...ചി...’ എന്നിങ്ങനെ മനോഹരമായി പാടുകയും ചെയ്യും.

കേരളത്തിൽ സ്ഥിരവാസിയായ ഒരു പക്ഷിയാണിതു്. ഇവയുടെ സന്താനോല്പാദനകാലം ഫെബ്റുവരി മുതൽ സെപ്റ്റംബർ വരെയാണു്. ഇവ ഒരു കൊല്ലത്തിൽ രണ്ടുതവണ മുട്ടയിടാറുണ്ടു്. ഓരോ തവണയും രണ്ടിൽ കുറയാത്ത മുട്ടകളാണു്. മുട്ടയിട്ടു തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ കൂട്ടു നിർമ്മിച്ചു

രിക്കും. ആണും പെണ്ണും ഒത്തൊരു മിശ്രാണ കൂട്ടാക്കുന്നതു്. ഗൃഹഭരണത്തിലും അവർ തുല്യ പങ്കാളികളാണു്. ഇവ സമൂഹജീവിതമിഷ്ടപ്പെടുന്നതു കൊണ്ടു് ധാരാളം കൂടുകൾ ഒരേ സ്ഥലത്തുതന്നെ കാണാൻ കഴിയും. തൂവലുകൾ, പൂപ്പു്, ചാക്കുതൽ, പച്ചപവറകൾ തുടങ്ങിയവ ഉപയോഗിച്ചു് ഭിത്തിയുടെ കോണുകളിലാണു് കൂട്ടു നിർമ്മിക്കുന്നതു്. പശിമയുള്ള ഉമി നീരുപയോഗിച്ചാണു് കൂട്ടിന്റെ സാധനങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു് ഒട്ടിക്കുന്നതു്. കൂട്ടുകാണാൻ വലിയ ഭംഗിയൊന്നു മില്ല. പെട്ടെന്നു കണ്ടാൽ കറേ പച്ച പവറുകൾ മോന്തായത്തിൽ തുങ്ങിനിൽക്കുന്നതുപോലെ തോന്നും. കൂട്ടു നീർമ്മിക്കുമ്പോൾ ധാരാളം ഇലകൾ താഴെ വീഴുന്നതിനാൽ, താഴെ പാർക്കുന്ന മനുഷ്യർ ഈ പക്ഷികളെ വെറുക്കാറുണ്ടു്. തരംകിട്ടുമ്പോൾ ഉപദ്രവിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടു്. പക്ഷേ, മനുഷ്യനു് പലവിധത്തിൽ ഉപകാരം ചെയ്യുന്ന പക്ഷിയാണിതെന്നു കാര്യം വിസ്മരിക്കരുതു്.

കാവുമായി ജനാർദ്ദനൻ

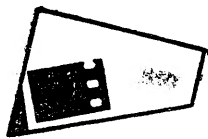
വളരെ സാവധാനം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന പണ്ടാടത്തിന്റെ വേഗം കൂടിയതുപോലെ ഹേമയ്ക്കു തോന്നി. അവൾ പുറത്തേക്കു നോക്കി. നരഞ്ഞ കലങ്ങി മറിഞ്ഞുവരുന്ന ജലപ്രവാഹത്തിനു ശക്തി കൂടിയതുപോലെ. അവൾ കടത്തുകാരെ നോക്കി. മൂന്നുപേരും ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്യുകയാണു്. തണുത്ത കാറ്റിൽപ്പോലും ആ രണ്ടു യുവാക്കളുടെ ശരീരത്തിൽ നിന്നും വിയർപ്പുചാലുകൾ ഒഴുകി വീഴുന്നതു കണ്ടു്.

പണ്ടാടം ഒന്നു ചരിഞ്ഞതുപോലെ തോന്നി. ഹേമ ഒരുവശത്തേക്കു ചാഞ്ഞു. വീഴാതിരിക്കാൻ അവൾ വാനിന്റെ വശത്തു പിടിച്ചുനിന്നു. പണ്ടാടമിപ്പോൾ നദിയുടെ ഒത്തനടുക്കായിരിക്കുന്നവെന്നു്

അവൾ കണ്ടു്. “വെള്ളം കയറുന്നു. പണ്ടാടത്തിൽ വെള്ളം കയറുന്നു.” വിളിച്ചു കൂവിയതു് ത്യാഗരാജനാണു്. കടത്തുകാർ അതു കേട്ടു. അവർ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അന്തി ചെയിലിൽ അവരുടെ മുഖം കരുവാളിച്ചതുപോലെ തോന്നി.

(തുടരും)

സിനിമ

കോഴിക്കോടൻ

സമ്പന്നവും സുഖപ്രദമായ ജീവിതം കാംക്ഷിച്ച് വേഷങ്ങൾ പലതും കെട്ടിയാടിപ്പാടിയിട്ട് ഒടുവിൽ ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹിച്ച, മനസ്സിൽ നിറയെ മോഹങ്ങളും ഭാവനകളും സ്വപ്നങ്ങളുമുള്ള രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാരെ—ഇതിൽ പ്രധാനിയായ ഉണ്ണിയുടെ വേഷം ബാലപത്രമേനോൻ. സ്നേഹിതനായ പുഷ്പരന്റെ വേഷം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ടുപിടിത്തമായ രാജവുമാണെടുത്തിരിക്കുന്നത്—പ്രയാണത്തിലൂടെ അവരേയും അവർക്കു ചുറ്റുമുള്ളവരേയും കാഴ്ചക്കാരായ നമ്മെത്തന്നെയും നർമ്മബോധത്തോടും കസൃതിയോടും കൂടി നോക്കിക്കാണുകയാണ് ബാലപത്രമേനോൻ. അതത്രേ ഗ്രഹലക്ഷ്മി പ്രൊഡക്ഷൻസിനുവേണ്ടി, മേനോനൊരുക്കിയ പുതിയ ചിത്രം. “ചിരിയോ ചിരി”.

ചിരിയെന്തെന്ന് എല്ലാവർക്കുമറിയാം. ജീവിതത്തിലൊരിക്കലും ചിരിക്കാത്ത മനുഷ്യരുണ്ടെങ്കിൽ, അവർക്ക് സാരമായ എന്തോ പന്തികേടുണ്ടെന്നു വേണം കരുതാൻ. എങ്കിലും ചിരിയെക്കുറിച്ച് പഴുവില്ലാത്തതും പഴുതടച്ചുകൊണ്ടുള്ളതുമായ ഒരു നിർവ്വചനമോ വ്യാഖ്യാനമോ ഇന്നുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതാണ് വാസ്തവം. പക്ഷേ, ഹാസ്യത്തിന്റെ നല്ലതും ചിത്തയുദ്ധമായ മാതൃകകൾ മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമില്ല. “ചിരിയോ ചിരി”യെന്ന പേരുകേട്ട ചിരിക്കാൻ തയ്യാറെടുത്തു വന്നവർ നിരാശപ്പെടുകയാണ്. അങ്ങിങ്ങും ഒറ്റിരിഞ്ഞും വിടർന്ന ചില പുഞ്ചിരിപ്പുകളല്ലാതെ, ആദ്യം ചിരിച്ച കൂക്കിയാർക്കാൻ പാകത്തിൽ കൊളുത്തിവിട്ട ഗുണ്ടകളും മാലപ്പടക്കങ്ങളും ഒന്നും ഈ പടത്തലില്ല.

എന്തിനാണ്, “ഈ കഥ അവിശ്വസനീയമാണെങ്കിലും, ഇതിലെ ഓരോ സംഭവവും വിശ്വസിക്കാവുന്നതാണ്”ന്ന് മേനോൻ പടം തുടങ്ങുമ്പോൾ പറഞ്ഞു വച്ചിരിക്കുന്നത്? വിശ്വാസക്കുറവാവാം, ഒരു പക്ഷേ അതിനു കാരണം. സംഭവങ്ങൾ അവിശ്വസനീയമായിക്കൊള്ളട്ടേ, അതിൽ ആക്ഷേപാർഹമായോ അസാധാരണമായോ ഒന്നുമില്ല. പ്രതിപാദനത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളും സമ്യയെന്ന രസീപ്പിക്കുന്ന ജീവിതാവീക്ഷകൾ—നിരീക്ഷണങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിൽ, കാഴ്ചപക്കാർ തൃപ്തരാവിരിക്കട്ടെ. ഈ പതിനാറു കളിൽ ചുരുക്കം ചില സിക്വെൻസുകൾ മാത്രമേ നർമ്മത്തിൽ കളിച്ചു കറിയട്ടു നിൽക്കുന്നുള്ളൂ. വ്യാഖ്യാനരീതിയിലുമില്ല, അവാച്യമായ ഭംഗിയൊന്നും.

പേജ് 46 കലാകൗമുദി ലക്കം 385

മേനോന്റെ ഭാഷയിൽത്തന്നെ കാച്ചിയാൽ, “ഇത്തരിച്ചിരിയും ഒത്തരിവളിപ്പുമാണ് ചിത്രത്തിലുള്ളത്”, ഏകദേശം കാടുകയറിയ ഒരു ഹരികഥാ കാലക്ഷേപം പോലുണ്ട് ഈ “ചിരിയോ ചിരി”യിലെ പല ഭാഗങ്ങളും.

തുടക്കം മനോഹരം

എന്നാൽ റെയിൽവേസ്റ്റേഷനിലെവിശ്രമിയിൽവെച്ചുള്ള തുടക്കം, എക്സാണെന്ന് സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. ഒരു പക്ഷേ, ഈ ചിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും നല്ല സിക്വെൻസും ഈ തുടക്കമാണ്. മധ്യമധ്വരവും ഹൃദയംഗമമായുള്ള ചിരിയും അവിടെയാണുള്ളത്. “നൂറ്റിരുപത്തഞ്ചു വർഷമായി റെയിൽവേ നമ്മളെ സേവിക്കുന്നുവെന്നുവരികെ എഴുതിവച്ചിരിക്കുന്നത്.” ഏതോ വലിയ കമ്പനിയുടെ മാനേജിങ് ഡയറക്ടറാണെന്നു ഭാവിക്കുകൊണ്ട് മേനോൻ പറഞ്ഞു: “പക്ഷേ,” അദ്ദേഹം തുടർന്നു: “കള്ളസ്സിൽ ചെന്നെത്തെങ്കിലും കാര്യം സാധിക്കണമെങ്കിൽ മുക്കുളുവനു പററിലു.” കഥാനായകന്റെ പ്രസംഗംകേട്ട് വിശ്രമിയിലുള്ളവർ അസാധിച്ചു. ബഹളംകേട്ട്

ടാണ്. കാപട്യം നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞ ഈ ഭൂമിയിൽ സത്യസന്ധതയോ ആത്മാർത്ഥതയോ ഇടമില്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ഉണ്ണി കാപട്യത്തെ കാപട്യം കൊണ്ടുതന്നെ നേരിടുന്നതിന്റെ വിവിധരൂപങ്ങളും ഈ ചിത്രത്തിലുണ്ട്. എന്നാൽ കൈനോട്ടക്കാരനായും ആയുർവ്വേദമരുന്നവില്പനക്കാരനായും വേഷമിട്ട ഉണ്ണിക്ക് കാഴ്ചക്കാരെ വശീകരിക്കാൻ അത്രയൊന്നും കഴിയുന്നില്ല. കലാഭംഗി കുറുവാണു് ആ രംഗങ്ങൾക്കു്. നടനായ ബാലപത്രമേനോൻ അവിടങ്ങളിൽ ഭയനീയമായി പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഉണ്ണിയും പുഷ്പകരനും രാമായണം വായനയിലൂടെ ഭാഗ്യം പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നതിനിടയ്ക്കാണ്, സ്വാമി കൃഷ്ണാനന്ദജിക്ക് അവരോടു് അല്പം ഭയത്തോന്നിയതു്. സ്വാമിയെ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് ഒരു മദ്ധ്യവയസ്ക കടന്നുവരും... അഞ്ചുവശങ്ങളാണ് നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽ. നിങ്ങളുടെ ശ്രേയസ്സിന് അവരായും കാരണം.” ആ മാന്യമദ്ധ്യവയസ്കയെയും അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രയാണത്തിലായി പിന്നീടു് ഉണ്ണിയും പുഷ്പകരനും.

ഇത്തരി ചിരി ഒത്തരി വളിച്ചു

ഒരു റെയിൽവേ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വന്നെത്തുവേണമെന്ന് തിരക്കി. തുല്യകാരൻ കള്ളസ് വൃത്തിയാക്കിയിരിക്കുന്നു എന്ന് വന്നുണർത്തിച്ചു. “ഞാനിത്രയധികം ഉറക്കെ സംസാരിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതായിരുന്നു; നിങ്ങൾക്കു പദവമായോ?” എന്നായി, മുറിയലുള്ളവരോടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തുചോദ്യം. എവം വിധമുള്ള വാചകമടിക്കുശേഷം, സൂത്രശാലിയും ആനക്കളനുമായ കഥാനായകൻ തന്റെ പേഴ്സൺ വീണുപോയതായെനിയച്ചു മേനോനെ കൗതുകപൂർവ്വം ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മാർവാഡിയിൽ നിന്ന് ആയിരത്തഞ്ഞൂറു രൂപിക നിമിഷനേരം കൊണ്ട് കൈക്കലാക്കി. മേനോൻ ആ വാങ്ങാൻ ഇഷ്ടക്കേടു പ്രകടിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, “നിങ്ങൾ തറവാടിയാണെന്ന് കണ്ടപ്പഴേ മനസ്സിലായെന്ന് സേട്ട് സർട്ടിഫിക്കറ്റും നൽകുമ്പോൾ പണം വാങ്ങാത്തതുപോലെയോ?

ചെറിയ ഒരു വാടകവീട്ടിലാണ് ഉണ്ണി താമസം. കൂട്ടിനുള്ളത് ചുമരിൽ തൂക്കിയ ഉണ്ണിക്കുപ്പന്റെ പടമാത്രം. വലിയ ഈശ്വരവിശ്വാസിയായിരുന്നിട്ടും എന്തും കൃഷ്ണപിള്ളയോടനുബന്ധിക്കും. അടുത്തൊരു കൂരയിൽത്താമസിക്കുന്ന അടുർവോനിയെന്ന അമ്മയെയാണ് ക്ഷേണം കൊടുക്കുന്നത്. ഉണ്ണി, ഓമനപ്പുത്രനെന്നു വിളിക്കുന്ന പുഷ്പകരൻ വന്നുപേറുന്നത് പിന്നീ

ഉണ്ണിയുടെ അയൽക്കാരിയാണ് അബ്ദുററസാക്കിന്റെ ഭാര്യ സുഗ്രയും മകളും. മിടുക്കത്തിയായ ആ കൊച്ചിലൂടെ സുഗ്രയുമായി അവർ ലോഹ്യത്തിലായിരുന്നു. റസാക്ക് ദബായിൽനിന്ന് വരുത്തുവന്നു കേട്ടപ്പോൾ രണ്ടുപേരുടേയും—പ്രത്യേകിച്ചു പുഷ്പകരന്റെ മനസ്സിൽ വളർന്ന വലുതായ ഭയം സ്വാഭാവികമായും സംഘർഷത്തിൽനിന്നും പരിതഃസ്ഥിതിയുടെ പ്രത്യേകതയിൽനിന്നും സംഭവമായ ഭേദപ്പെട്ട ഹാസ്യത്തിനുദാഹരണമാണ്. അബ്ദുററസാക്കിന്റെ കറുത്തുപുകഞ്ഞ രൗദ്രഭം അവർ കിനാക്കണ്ടു—പക്ഷേ, അയാൾ വന്ന് രണ്ടുപേരെയും വീട്ടിലേക്കും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി സൽക്കരിച്ചപ്പോൾ മാത്രമാണ് അവരുടെ ഭയം മാറിയതു്. “കെട്ടോളയ്ക്കുന്ന കത്തിന്റെ മേൽവിലാസം എഴുതുന്നതു നിങ്ങളല്ലേ?” എന്നത്രേ റസാക്കിന്റെ ചോദ്യം. റസാക്ക് ദബായിൽ ജോലി ശരിയാക്കാമെന്ന് പറഞ്ഞുവെങ്കിലും, നടന്നില്ല. സുഗ്രയല്ല സ്വാമിജി പരഞ്ഞ മദ്ധ്യവയസ്സയെന്ന് വ്യക്തം.

ഉണ്ണിയുടെ വീടു് ഒരു ചിത്രത്തിന്റെ ഷൂട്ടിങ്ങിന് വീട്ടുകൊടുക്കണമെന്ന് പ്രൊഡക്ഷൻ മാനേജർ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അയാൾക്കുണ്ടായ സന്തോഷത്തിനിതിരില്ല. സുകുമാരിയും സീമയും മമ്മൂട്ടിയുമൊക്കെ ഷൂട്ടിങ്ങിനെത്തിയപ്പോൾ,

ചിരിയോ ചിരിയിൽ സപ്നയും ബാലപത്രമേനോനും.

ഉണ്ണി സ്ഥലത്തെ പ്രധാന വ്യക്തിയായിത്തീർന്നു. പടംപിടിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ണിക്കും പുഷ്പകരനും തദ്ദേശവാസികൾക്കും കേയുമുള്ള ആകാംക്ഷയുടെ തുടപ്പു് എടുത്തു കാട്ടാൻ സംവിധായകൻ മറന്നിട്ടില്ല. ആരുംകൂട്ടത്തിലൊരുത്തിയായി നിന്നു കൊണ്ടുള്ള നിത്യയുടെ ആദ്യദാം; പ്രൊഡ്യൂസറുടെ കൈയിൽനിന്നു പണം വാങ്ങാൻവേണ്ടി സീമ അഭിനയിക്കുന്ന ബോധക്കേടു്; മമ്മൂട്ടിയുടെ മുടി ശരിക്കുള്ളതോ വച്ചതോ എന്നുള്ള ഉണ്ണിയുടെ ചോദ്യം—ഇങ്ങനെ ചില നിമിഷങ്ങൾ ആ ഗ്രാമത്തേയും ഗ്രാമീണ മനസ്സിനേയും ഒരേസമയം കാട്ടിത്തന്നുവെന്നു പറയാം.

സുകുമാരിക്ക് കൊമ്പുണ്ടോ?

ആദ്യദിവസത്തെ ഷൂട്ടിങ്ങ് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉണ്ണി വീടു് പൂട്ടിയിട്ടു. രണ്ടാമത്തെ ഷെഡ്യൂൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ പ്രൊഡ്യൂസറും ഡയറക്ടറും ചെന്നപ്പോൾ തനിക്കു് ഏഴായിരം ഉറപ്പിക കിട്ടണമെന്നായി ഉണ്ണി. സുകുമാരി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ, “എന്താ സുകുമാരിയ്ക്കു് കൊമ്പുണ്ടോ?” എന്നു ഉണ്ണി ചോദിച്ചുവെങ്കിലും, ഗർവ്വിച്ചു നിന്ന അങ്ങോരെ സോപ്പിട്ട പാട്ടിലാക്കിയതു് സുകുമാരിയത്രേ. സുകുമാരിയുടെ ഒപ്പമിരുന്നാണ് അന്നുച്ചയ്ക്കു് ഉണ്ണി ഉണ്ടാകു് ചെയ്തപ്പോൾ. “നിങ്ങൾ മദിരാശിയിൽ വരണം,” സുകുമാരി സ്വതസ്സിദ്ധമായ ചിരിയും ഭാവങ്ങളും കാട്ടിപ്പറഞ്ഞു. “അവിടെയുള്ള ഡയറക്ടർമാരെ എല്ലാവരെയും ഞാനറിയും. അഭിനയിക്കാനുള്ള ചാൻസ് വാങ്ങിത്തരാം.” രണ്ടുപേരും വിചാരിച്ചു, സന്യാസി പറഞ്ഞ സ്രീ സുകുമാരിയായിരിക്കുമെന്ന്,

പക്ഷേ മദ്രാസിൽവെച്ച് സുകുമാരി ഇവരോടു് മുമ്പു കണ്ട ഭാവംപോലും കാണിച്ചില്ല. ഉണ്ണി പുഷ്പകരനോടു പറഞ്ഞു: അവരിനി കേരളത്തിന്റെ ബൈബിളിയിലെങ്ങാനും കാലക്രമീയമായി മുട്ടലിയിടാക്കും. മനോമത്തസ്രിയെ (നന്ദിതാബോസ്) അവർ കണ്ടതു് ആ വലിയ ഹോട്ടലിൽ വച്ചായിരുന്നു. വിശപ്പുസഹിക്കാൻ കഴിയാത്തു് വരുത്തുവരുത്തേയെന്നു കരുതി ആ വലിയ ഹോട്ടലിൽ കയറിയതായിരുന്നു അവർ. മുക്കറും ബിരിയാണി അടിച്ചമിന്നിച്ച ശേഷം പണം കൊടുക്കാ നില്ലാത്തതു കൊണ്ടു് കരുതിക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്ന കുറിയെ, ഉച്ഛിഷ്ടത്തിലിട്ട ലഹളകൂടി തല്ലുവാങ്ങിച്ചു പുറത്തിറങ്ങുമ്പോൾ നദീതീരത്തു കടന്നിടൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അവൾ അവർക്കു് ജോലി കൊടുക്കാമെന്ന് സമ്മതിച്ചു. അവരുടെ സ്വാധീനത്തിലുള്ള പെൺകുട്ടികളെ രാത്രി ഹോട്ടലിലേക്കും കാലത്തു് തിരിച്ചു വീട്ടിലേക്കും കൊണ്ടുവന്നാക്കലാണ് അവരുടെ ജോലി. ആദ്യ ദിവസം തന്നെ അവർക്കു് ആ “പിസ്” ജോലിയോടു് വിടപറയേണ്ടിവന്നു. അവരുടെ കാരിൽക്കയറിയിരുന്നതു്, നാട്ടിൽ ഉണ്ണിക്കു് ചോറ്റ കൊടുത്തിരുന്ന അമ്മയുടെ മകളത്രേ. ഉണ്ണിയേയും പുഷ്പകരനേയും കണ്ടതും അവൾ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. ഉണ്ണി ഉടനെ അവളുടെ വായ് പൊത്തിക്കളഞ്ഞു. കല്യാണം കഴിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു പടംപിടിത്തക്കാരുടെ മേക്കപ്പമാൻ, അന്ന് നാട്ടിൽ നിന്നു് തിരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നതായിരുന്ന അവളെ, നിത്യയെ, അന്ന് രാത്രിതന്നെ അവർ നാട്ടിലേക്കു് വണ്ടി കയറ്റിത്തയച്ചു. ഒരു നല്ല കാര്യം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞല്ലോ എന്നു തൃപ്തിയായിരുന്നു അവർ രണ്ടുപേർക്കും.

വീണ്ടും എങ്ങനെ ജീവിക്കുമെന്നതായി നീറുന്ന പ്രശ്നം. ആഗ്രഹങ്ങളാണ് എല്ലാ ദിവസങ്ങളും കാരണം. ഈശ്വരനെ സേവിച്ച് സ്വാമി എങ്ങനെ ജീവിക്കുമോ, അങ്ങനെ ജീവിക്കാമോ? സ്വാമിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ കഴിയുമോ ഘോഷം, കവിയർ പൊന്നമ്മയെപ്പോലെ തേജസ്സുള്ള ഒരു തമ്പുരാട്ടി അവരെ വിളിച്ചു. പൊന്നമ്മത്തമ്പുരാട്ടിക്ക് കട്ടികളെ വലിയ ഇഷ്ടമായി. എന്തുനല്ല പാട്ടാണവരുടെ. എന്തുനല്ല തേജസ്സി! പക്ഷേ, അമേരിക്കയിൽ നിന്ന് ഒഴിവുകാലം കഴിക്കാനെത്തിയ സ്വപ്നയെന്ന കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടിക്ക് അവരെ പിടിച്ചില്ല. എന്നാൽ തമിഴ്, കാര്യസ്ഥൻ ശങ്കരാടിക്ക് അവരും നൽകിയ നിർദ്ദേശം, അവർക്കു് ക്ഷേണം കൊടുത്തുപോകരുതെന്നായിരുന്നു. ഉണ്ണിയുടെ നക്ഷത്രം തെളിഞ്ഞു. അവൾ ഉണ്ണിയെയും ഉണ്ണി അവളെയും ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. രണ്ടുപേരും അമേരിക്കയ്ക്കു് പറക്കുന്നിടത്തു ചിത്രം അവസാനിക്കുന്നു. വിമാനത്താവളത്തിൽ വെച്ച് പഴയ മാർവാഡിയെക്കണ്ടു് കഥാനായകൻ ഒരു ചെക്കഴുതിക്കൊടുത്തു് തന്റെ പഴയ കടം വീട്ടാൻ മറക്കുന്നില്ല.

സ്വാമിജിയുടെ പ്രവചനത്തിൽ കടിച്ചുരുട്ടിയ മേനോൻ അഞ്ചു സ്രീകളിൽ ഒരാളായിത്തീർന്നുവെന്നു് കാഴ്ചക്കാർ കൂടുതൽ ബോധിക്കാതെയും കോട്ടുവായിടാതെയും കഴിഞ്ഞു. ബാലപത്രമേനോൻ ഈ ചിത്രത്തിന്റെ രചനയിലും ഉണ്ണിയുടെ പ്രധാന വേഷമെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള വ്യാഖ്യാനത്തിലും ഒട്ടൊക്കെ ബഹുമാനവും കൃതജ്ഞതയും അർഹിക്കണമെങ്കിലും കൊടുക്കുന്നതിലേ കടന്നുകൾ പോലും പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുവെന്ന് നന്നയെഴുതിവെക്കാൻ ഞാനാളല്ല. വിശ്വാസവും ശുഭപ്രതീക്ഷയും ജനിപ്പിക്കുന്നവയായിരുന്നു മേനോന്റെ മുൻപത്തെ പതിനൊന്നു ചിത്രങ്ങളും. എന്നാൽ ഈ പത്രങ്ങളാമത്തെ ചിത്രം അരിപ്പൊരിതിനാലത്തെ അനുഭവമേ നൽകുന്നുള്ളൂ. പൊരി എത്ര തിനാലും വയറു നിറയുകയില്ലല്ലോ. പുഷ്പകരന്റെ റോളെടുത്ത രാജവോ മറ്റു കഥാപാത്രങ്ങളോ നന്നായി അഭിനയിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, വീപിൻ ഭാസിന്റെ ദുശ്ശാവിനാസങ്ങളും വെങ്കിട്ടരാമന്റെ ചിത്രനിബന്ധനവും ആർട്ടിസ്റ്റ് മഹേന്ദ്രൻ ഒരുക്കിയ സെറ്റിങ്ങുകളും ഒന്നും നന്നായിട്ടില്ലെന്നോ ഇതിനർത്ഥമില്ല. ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ശരിയായ ധാരണയും കടന്ന കാഴ്ചപ്പാടും നല്ല തന്റേടവും, അഭിനയിക്കാനുള്ള ധൃതിയിൽ മേനോൻ കൈമോശം വന്നുപോയി എന്നു മാത്രം.

ബിച്ചു തിരുമല രചിച്ചതും രവീന്ദ്രൻ സംഗീതം നൽകിയതുമായ ‘ചിരിയോ ചിരി’യിലെ മൂന്നു പാട്ടുകളിൽ യേശുദാസ് പാടിയ ഒന്ന് (ഏഴുസാരങ്ങളും തഴുകി വരുണൊരു ഗാനം—ദേവഗാനം, അഭിലാഷഗാനം) ഏതായാലും, അതിന്റെ ചിത്രീകരണമടക്കം പൊട്ടിപൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. എൺപത്തിരണ്ടിലെ, മികച്ച ഭാവഗാനങ്ങളിലൊന്നും, ഇതാണ്—സംഗ്രഹമില്ല.

കലാകൗമുദി ലക്കം 385 പേജ് 47

കിളിവന്ന വിളിച്ചപ്പോൾ

(41-ാം പേജിൽ നിന്നു തുടർച്ച)

വിളക്കുതീയെ മിന്നൽവെളിച്ചത്തിൽ എണുപ്പോലെയെ ലിപിയുടെ മുഖവും പ്രകാശിച്ചുവന്നു.

“പുണ്യം. രോഗവുമായി കഴിയുന്ന കാട്ടുപ്രദേശങ്ങളിലെ ആദിവാസികളെ കണ്ടിട്ടു ഞാൻ പറഞ്ഞത് കട്ടി ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ടോ?”

അവൾ ഓർക്കുന്നുണ്ട്. ആ കാട്ടുഗ്രാമങ്ങളിൽ പക്ഷികൾക്കുപോലും വിശക്കുന്നു.

“നമുക്ക് അങ്ങോട്ടേക്കു പോകാം...”

അയാൾ അവളുടെ മുഖഭാവം ഒന്ന് ശ്രദ്ധിച്ചുശേഷം തുടർന്നു:

“കട്ടി അവരുടെ രോഗം ചികിത്സിച്ചു മാറ്റുക. ഞാൻ അവരെ അക്ഷരം പഠിപ്പിക്കാം...”

അവൾ സാരിത്തുണുകൊണ്ട് കണ്ണുകൾ തുടച്ചു. വെള്ളം വാർന്നുപോയ അവളുടെ മിഴികൾ സൂര്യവെളിച്ചം വീണ മിന്നിത്തീർത്തു...

“നമുക്കു് എങ്ങനെ വേണമെങ്കിലും കഴിയാം. ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെ നല്ല രണ്ടു ചങ്ങാതിമാരായോ ഭാര്യയും ഭർത്താവുമായോ എങ്ങനെ വേണമെങ്കിലും അല്ലെങ്കിൽ ഏതും അനിയത്തിയുമായി...നമ്മുടെ ബന്ധത്തിന് ഒരു പേരിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടോ കട്ടി?”

എത്രയോ വർഷങ്ങളായി മനസ്സിൽ കറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന മേഘങ്ങൾ മുഴുവൻ പെയ്തതിരുന്നപ്പോലെ ഒരു ലാഘവം. അവൾക്കു് താൻ ഒരു കരുവിയായി മാറിയതുപോലെ തോന്നി. പച്ചില പൂക്കളിലൂടെ പാറിക്കളിക്കുന്ന ഒരു കൊച്ചു കിളി...

“കട്ടി വരൂ—”

അയാൾ വിളിച്ചു. ആ വിളിക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ അവൾ എഴുന്നേറ്റു.

അല്ലമകളെ ഒരു മരച്ചുവട്ടിൽ കിടക്കുന്ന അവളുടെ ചുവന്ന പെട്ടി അയാൾ കൈയിലെടുത്തു. കാസെറൻ ഏയർ എവിടെയെന്നു് അവൾക്കറിയില്ല. ബാററി തീർന്നതോടെ അതിനു് അതിന്റെ നാല്പതു വാൾട്ട് സ്റ്റീരിയോ ശബ്ദം നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. നേരത്തേ ആ കാസെറൻ ഏയറിനു മുകളിൽ മഴ വന്നുവീഴുന്നത് അവൾ നിർവ്വചനമായി നോക്കിയിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇന്നലെവരെ അവൾക്ക് സ്വന്തം ഹൃദയംപോലെ വിലപ്പെട്ട ആ യന്ത്രത്തിനു ചുറ്റും മഴവെള്ളം പെരുകിവരുന്നതായിരുന്നു...

ഒഴിഞ്ഞ ബീഡിക്കെട്ടിലെ അവസാനത്തെ ബീഡി കത്തിച്ചു് പുകവിട്ടു് ചുവന്ന പെട്ടിയുമായി സത്യൻ കാട്ടുപാതയിലൂടെ നടന്നു. കൂടെ പറന്നുതെറ്റുന്ന ഒരു കൊച്ചു കിളിയെപ്പോലെ ലിപിയും.

ആ അപരാഹ്ണത്തിൽ നൂറിലേറെ വരുന്ന മാമന്തൂർക്കാരുടെ ഒരു സൈന്യം കാട്ടുവളഞ്ഞു. അവരുടെ കൈകളിൽ ആയുധങ്ങളും പന്തങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇലച്ചാത്തുകളും വള്ളിപ്പടർപ്പുകളും വെട്ടിനശിപ്പിച്ചു് കാട്ടിൽ അശാന്തി വീശുകൊണ്ടു് അവർ മുന്നേറി. ക്രമേണ മരങ്ങൾ ചുവക്കുകയും കാട്ടിൽ ഇരുൾ വന്നു നിറയുകയും ചെയ്തു. കത്തുന്ന പന്തങ്ങളുമായി അവർ തിരച്ചൽ തുടർന്നു. കാടിന്റെ ഒരു മൂലയും അവർ തിരയാതെ വിട്ടില്ല. പ്രഭാതംവരെ അവർ അന്വേഷണം തുടന്നു. പക്ഷേ, മഴവെള്ളം കടന്നു് സർപ്പപ്പടകൾ തകരാറിലായി ജഡമായിത്തീർന്ന ഒരു കാസെറൻ ഏയറല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അവൾക്കു് കാട്ടിൽ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

(അവസാനിച്ചു)

ജാഗ്രത! രാമരാജ്യമാക്കിക്കളയും!

(12-ാം പേജിൽനിന്നു തുടർച്ച)

ചേനക്കാര്യമാണെന്ന സൂചനയും ലഭിക്കും. “താടിക്കു തിപിടിച്ചോടുമ്പോഴാണോ ബീഡിക്കു തീ ചോടിക്കുന്നതു്” എന്നു കരുണാകരൻ പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ അതു് സർവ്വഥാ യോഗ്യമായ ഒരു പ്രയോഗമായേനെ. താടിക്കു മാത്രമല്ല തടിക്കു തീ പിടിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നും കിടങ്ങുരിന്റെ ബീഡിക്കു തീ കൊളുത്താൻവേണ്ടി ഒന്നു നിന്നു കൊടുക്കാൻ സൗകര്യമില്ലാത്തവിധം കോൺഗ്രസ് നെട്ടോട്ടമോടുകയാണെന്നും അതിമനോഹരമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനത്തിനു് ഇത്തരമൊരു പ്രയോഗം സൗകര്യം നൽകുകയായിരുന്നു. പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യം റിപ്പോർട്ടുണ്ടോ ഓചിത്യവും മര്യാദയും!

കൂടെ നിൽക്കുന്നവരുടെ തലയ്ക്കു് മുഖ്യമന്ത്രി ഏല്പിക്കുന്ന അത്യധികം മാതൃകയായ ഒരു അവസാന പ്രഹരത്തെപ്പറ്റി കോൺഗ്രസ്സുകാർ രഹസ്യമായി പറയുന്ന ഒരു കഥ രസകരമാണു്.. ജനവരി അഞ്ചിനു ശേഷമാണത്രേ അദ്ദേഹം ഈ പ്രയോഗം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. അസംഗ്രഹിത പ്രകടിപ്പിക്കാനും പരാതി പറയാനുമായി വരുന്ന ഘടകക്ഷി നേതാക്കളോടു് അദ്ദേഹം അതിവേഗമായി പറയുന്നു: “എങ്കിൽ നമുക്കൊരു കാര്യംചെയ്യാം. ഭക്ഷണേന്ത്യ മുഴുവൻ നമുക്കു രാമരാജ്യം നടപ്പിലാക്കിക്കളയാം..” ഭക്ഷണേന്ത്യയിൽ രാമരാജ്യമോ എന്ന് ഘടകക്ഷിക്കാരൻ അന്തിച്ചു നിൽക്കുന്നു. പിന്നീടാണു സംഗതി പിടികിട്ടുന്നതു്. തമിഴ് നാട്ടിൽ

എം. ജി. രാമചന്ദ്രൻ; കർണ്ണാടകത്തിൽ രാമകൃഷ്ണ ഹെഗ്ഡേ; ആന്ധ്രത്തിൽ രാമരാവു; പോണ്ടിച്ചേരിയിൽ രാമചന്ദ്രൻ-സർവ്വം രാമമയം; രാമരാജ്യം! കേരളത്തിലോ? ഗവർണ്ണർ രാമചന്ദ്രൻ-ഗിന്നിപ്പു പാതകൾ!!

സംഗ്രഹിക്കു് ലാവണ്യ കല്പം
Licence No. 31/25 D/80
പ്രസവരക്ഷയ്ക്കു് അത്യുത്തമം സ്രാവരോഗങ്ങൾക്കു ഫലപ്രദം (പ്രഥമചികിത്സകനായിട്ടു)

ആയുർവ്വേദചാര്യം—
കെ. കണ്ണുരാമൻ വൈദ്യൻ (Gold Medallist)
പൗരസ്ത്യ ഫാർമസി & സേവാസദനം ക്കു് നികു്
P. O. Perinad (691 601), Quilon
Phone: 2859

A BREAK IN YOUR LIFE LINE ALONG WITH A MARK OF CROSS (X) ON THE MOUNT OF SATURN INDICATES A COMING ACCIDENT.

For details send three copies of your Palmprint alongwith Rs 20/-

L.R. Krishna Iyer, House No.3/958, T.D. East Sannidhi Road, Ernakulam, Cochin-682 601.

Silent Movie Home Cinema Projector
Rs. 150

For detailed Catalogue send Rs. 2.50 stamp. Write in English
FILM COMPANY
Post Box No. 269, Sivakasi,

തിരുവനന്തപുരത്തു് വയ്പുകൾ വാങ്ങുന്നതിന്നു് വിതരണത്തിന്നു് അനുബന്ധിക്കുക
ദൈനംദിന ആവശ്യവസ്തുക്കൾ
ശ്രീകൃഷ്ണ, തിരുവനന്തപുരം-17.
ഫോൺ: 7008

ദാമ്പത്യജീവിതം നിരാശപ്പെടുവാൻ

വിവാഹത്തിനു മുൻപും ശേഷവും ലൈംഗിക ബലഹീനത അനുഭവപ്പെട്ടു് പല ചികിത്സകളും ചെയ്തു് സുഖപ്രദമാകാതെ നിരാശയിൽ കഴിയുന്നവർ; അനേകം ലൈംഗികരോഗികളെ ചികിത്സിച്ച സുഖപ്പെടുത്തിയ ഇന്ത്യയിലെ പ്രസിദ്ധിയാർജ്ജിച്ച പ്രസിദ്ധ ലൈംഗികരോഗ ചികിത്സാ സ്ഥാപനമായ “മെറീന മെഡിക്കൽ സെൻറർ” നേരിൽ സമീപിച്ചു് നിങ്ങളുടെ ലൈംഗികജീവിതം സുഖകരമാക്കു പിൻ! സപ്ലസ് ബലനം, ശീശ്വസ ബലനം, ശക്തിക്കേറിയ ലൈംഗികാവയവങ്ങളുടെ വളർച്ചക്കേറിയ, ഉദ്ധാരണമില്ലായ്മ, ലൈംഗികപ്രക്രിയയിൽ കഴിവുകേറിയ, ദാമ്പത്യ പരാജയം, പഴുപ്പുപോക്കു്, ഉഷ്ണപുണ്ണം, മുതലായ രതിജന്യ രോഗങ്ങളേയും ചിത്സിച്ചു് സുഖപ്പെടുത്തുന്നു. എല്ലാ ദിവസവും ചികിത്സ.

N. B. വിദേശത്തുള്ളവർക്കു് കത്തുമുഖേനയും ചികിത്സിക്കും.

മെറീന മെഡിക്കൽ സെൻറർ

എറണാകുളം, സഞ്ജയം റോഡിൽവേസ്റ്റേഷൻ മുൻവശം (മുസ്ലീം പള്ളിക്കു സമീപം), കൊച്ചി-16

ലേസർ ചികിത്സയ്ക്കും ഗവേഷണത്തിനും

ഇൻഡ്യയിലെ ആദ്യത്തെ അന്യാധുനിക സജ്ജീകരണങ്ങളോടുകൂടിയ ലേസർ & അക്യുപങ്ക്ചർ ഗവേഷണകേന്ദ്രം കേരളത്തിൽ.

INTERNATIONAL MEDICAL ACUPUNCTURE RESEARCH INSTITUTE & HOSPITAL, PATTOM, KAWDIAR ROAD, TRIVANDRUM-4, KERALA, INDIA.
PHONE: 68174.

“Affiliated to the International College of Naturopathy London & The Faculty of Natural Therapeutics London.”

“Training only for Doctors in different Systems of Medicines.”

ലേസർ തെറാപ്പി

ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്യാൻ പറ്റാത്ത അർബുദം, ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു ശേഷമുള്ള അർബുദം, വേദനയോടുകൂടിയ അർബുദം, റേഡിയം ചികിത്സകൊണ്ടുള്ള ദോഷഫലം, പീനസം, പ്രോസ്റ്റാറ്റൈറ്റിസ്, അർശസ്, തൊണ്ടമുഴ, തൊണ്ടമുളള, ആസ്മ, ഹൃദ്രോഗം, തുടങ്ങിയവയ്ക്കു് അന്യാധുനികവും ദോഷഫലങ്ങൾ ഉണ്ടാകാത്തതുമായ ചികിത്സയാണ്.

Our Scientific Research Director:
Prof: Dr. K. B. PILLAI, B.Ac. (Lon) D. H. Med: N. D. (Lon) C. M. D. (U. S. A.), M. D
Laser & Acupuncture Specialist.

വിവാഹത്തിനു

മുൻപും പിൻപും

ഉണ്ടാവുന്ന എല്ലാ രഹസ്യ വ്യാധികളേയും നാഡി തളച്ചു, ബലഹീനത, ധാതുക്കുറവ്, മുത്രാശയരോഗങ്ങൾ ഇവകളേയും മാറ്റി നവ ചൈതന്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതാണു്. ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ലൈംഗിക രോഗവിദഗ്ദ്ധൻ **Dr. M. S. സർക്കാറിനെ (Govt. Regd.)** സമീപിക്കുക. എല്ലാ ദിവസവും ചികിത്സിക്കുന്നു.

ഡോ: **M. S. സർക്കാർ**
ഡിസ്പെൻസറി
രാധാനിവാസം, ആററുകാൽ ലെയിൻ, മേടമുക്ക്, മണക്കാട്, തിരുവനന്തപുരം.

READ RATHNABALA
CHILDREN'S ILLUSTRATED TAMIL MONTHLY MAGAZINE
Post Box No. 17
SIVAKASI 626123.

വിഷ്ണുമാതാ ചാത്തൻസേവയുടെ അഭ്യുത്ഥലം

അനേകം തലമുറയുടെ കർമ്മസിദ്ധി, വ്യവസായം, ഞാഴിൽ, ഉദ്യോഗം, വ്യവഹാരം, വിവാഹം, ശത്രുവിൽ വിജയം ഇവകൾക്കു് ആരാധനയിൽ വിശ്വാസിക്കുന്നവർക്കു് സമീപിക്കാം. വിശ്വാസികളെ ചിലർ വഴിതെറ്റിക്കുന്നത് അറിയുന്നതിനാൽ നേരിട്ടു് വരുന്നവർ തൃശ്ശൂർ വന്നു് കൊടുങ്ങല്ലൂർ-ഇരിങ്ങാലക്കുട ബസ്സിൽക്കയറി 1 രൂപ 20 പൈസ ടിക്കറ്റ് എടുത്തു് കരുവനൂർ രാജ് കമ്പനിക്കു മുൻവശം ഇറങ്ങി ബോർഡുനോക്കി രണ്ടു ഫർലോഗ് പടിഞ്ഞാറോട്ടു വന്നാൽ ചാത്തന്റെ അമ്പലത്തിലേക്കുള്ള വഴിത്തിരിവു് ബോർഡ് കാണും. ആ ബോർഡുനോക്കി വടക്കോട്ടുള്ള പഞ്ചായത്തുവഴിയിൽക്കൂടി ഒരു ഫർലോഗ് വന്നാൽ ചാത്തന്റെ അമ്പലവും മതിൽക്കെട്ടും കാണാം. വരൻ സാധിക്കാത്തവർ നിർദ്ദേശത്തിനു് സ്വാന്യ സഹിതം എഴുതുക.

മാധിപതി കെ. വി. പത്മനാഭൻ
സാക്ഷാൽ ചാത്തൻ സേവാമഠം, എട്ടമുന P.O., കരുവനൂർ [വഴി], തൃശ്ശൂർ.

മദ്യം വിഷമാണ്. മദ്യം കുടിക്കരുത് വിൽക്കരുത് ഉണ്ടാക്കരുത്. മദ്യപാനം മാരകമായ സിറോസ് ലിവർ എന്ന രോഗത്തിന് കാരണമാണ്.

ജീവനരുടെ വിദ്യയിൽ സംഭവവികാസം

ഡാ: ജി. വേലായുധൻ എം. ഡി.

സം കെ.-തൃപ്പൂണിത്തുറ

25 വയസ്സാണ്. 4 വയസ്സുള്ള ഒരു കുട്ടിയുടെ അമ്മ. കുറച്ചു നാളുകളായി എന്റെ യോനിയുടെ ചെറിയ കരുക്കൾ വരുന്നു. വല്ലാത്ത പൊരിച്ചി പൊരിയുമ്പോൾ തൊലി ഇളകി വ്രണം പോലെ ഇതിനു പറ്റിയ മരുന്നു നിർദ്ദേശിക്കാമോ?

കുടുംബം Fungus infection കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാകാം. ഡോക്ടറെ-കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരു തപക്രോഗ വിദഗ്ദ്ധനോട് ചികിത്സ സ്വീകരിക്കണം.

സം. എൽ. കെ.-ബോംബെ.

എന്റെ ഒരു വിവാഹിതയാണ്. എന്റെ രണ്ടു സ്ത്രീകൾക്കും ഞങ്ങളുടേതായ പാലുവരുന്നു. ഓൺപയറുള്ള എന്റെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ട്. എന്താണ് ഒരീ ഇങ്ങനെ വരാൻ കാരണം?

പ്രധാനമായും സ്ത്രീകളിൽ പാലുണ്ടാകുന്നതു പ്രസവമാണ്. അതു പ്രസവിച്ച ഒരു രണ്ടു ദിവസം കൂടി. ഗർഭകാലത്തു മുന്നോട്ടു കഴിയുമ്പോൾ മുലപിഴിഞ്ഞാൽ കൊഴുത്ത ഒരുതരം ദ്രാവകം ഓരോ മുലയ്ക്കും 18-20 സ്പഷിരങ്ങളിൽക്കൂടി തുളിച്ചുവരുന്നതായി ഇതിന്റെ അളവ് പലതിലും പല തരത്തിലായി

ഉണ്ട് കാണുന്നത്. ഗർഭകാലത്തു ഈ ദ്രാവകം പതിവായിപിഴിഞ്ഞു കളയുന്നതു, പ്രസവാനന്തരം സ്ത്രീകളിൽ പാൽ

കുടിനിന്നു പഴുപ്പുണ്ടാകാതിരിക്കുന്നതിനു സഹായകമാകും. പ്രസവാനന്തരമല്ലാതെ. ഗർഭകാലത്തല്ലാതെ. ചിലപ്പോൾ മുലപിഴിഞ്ഞാൽ കുറച്ചു ദ്രാവകം പുറത്തുവരുന്നതു അപൂർവ്വമല്ലാതെന്നു കാണുന്നുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ ശരീരം പാലിന്റെ നിറത്തിൽത്തന്നെ ഇതു കാണുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ അളവ് പല വിധത്തിലാണ്. ഇങ്ങനെയുണ്ടാകുന്നതിന്റെ കാരണം വ്യക്തമല്ല. സ്ത്രീകൾ പതിവായിപിഴിഞ്ഞാൽ ഇങ്ങനെ ഉണ്ടാകാവുന്നതാണ്. അന്തഃസ്രാവങ്ങളുടെ ഉല്പാദനത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾക്കാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കാം. മാസമുറ ക്രമം തെറ്റിവരുന്നവർക്കും, അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങളിൽ അസ്വാസ്ഥ്യമുണ്ടാകുന്നവർക്കും, ചുരുക്കത്തിൽ, അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങൾ ശരീരപ്രവർത്തിക്കുത്തവരിൽ-ചിലരിൽ സ്ത്രീകളിൽ-പാൽ ഉണ്ടാകുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്. തലച്ചോറിന്റെ അടിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന, "പിററുററി"യിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന അന്തഃസ്രാവങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾ കൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്. ഗർഭകാലത്തിൽ ചില മുഴക്കം വളരുന്നവർക്കും ഇങ്ങനെ കാണുന്നുണ്ട്. ഇതൊന്നുമില്ലാതെ കാരണം വ്യക്തമല്ലാതെ. ചിലരിൽ ഇങ്ങനെ കാണുന്നുണ്ട്. ഗർഭിണി രോഗാവസ്ഥയിലായി ഗുളികൾ സേവിക്കുന്നവർക്കും ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു പ്രസവിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കും മുലകണ്ണു പിഴിഞ്ഞാൽ ചെറിയ മഞ്ഞ നിറത്തിൽ പാൽ വരുന്നതു കാണാം. ഇതു പഴുപ്പാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നവരുണ്ട്. എന്നാൽ മുലകണ്ണിയിൽനിന്നും രക്തം, രക്തം കലർന്ന ചുവപ്പ്, തുടങ്ങിയ ദ്രാവകങ്ങൾ ഉററി വരുന്നതു സ്ത്രീകളിൽ രോഗമുണ്ടാകുന്നതിന്റെ ലക്ഷണമാകാം.

മി. പി. കെ. എച്ച്.-കൂത്തുപറമ്പ്.

ചോദ്യം:

വലഞ്ഞ കിഡ്നിക്കു ട്യൂമർ വന്ന ഒരു രോഗിക്ക് വലഞ്ഞ കിഡ്നി നീക്കം ചെയ്താൽ പിന്നീട് ട്യൂമർ തീരിച്ചു വരാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ടോ?

ഉത്തരം:

വെറും ട്യൂമർ ആണെങ്കിൽ തീരിച്ചുവരാൻ സാദ്ധ്യത ഇല്ല. എന്നാൽ അർബുദമാണെങ്കിൽ അതു ശരീരത്തിന്റെ മറ്റുഭാഗങ്ങളിൽ Secondaries ആയി ഉണ്ടാകാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ട്.

Published by M. S. Sreenivasan on behalf of Laissa Publication Private Ltd Trivandrum-695024 and printed by Ravi Printers & Publishers Pvt. Ltd., LAUMUDI BUILDINGS, Trivandrum-695 024. Editor: M. S. MANI.

Business Executives:

BAY-Mrs. Minnalini Hegde
Office 230313 Res 8126996
DELHI-Mrs. Deepak Dawar
Office 385311 Res. 618000
GALORE-Mrs. Mini Jayaprakash
Office 576803 Res. 55169

CALCUTTA - Mr. J. S. Jogi
Phone : Office: 448926 Res: 432667
MADRAS-Mrs. Nirmala Menon
Phone: Office 86649 Res. 81407

HYDERABAD - Mr. S, Shankara
narayana
Phone : Res : 65700
COCHIN-Mrs. Mangala Nayak
Phone: Office 37228 Res. 37234